

Møteinnkalling

Utvalg: Nordreisa næringsutvalg
Møtested: Formannskapsalen, Rådhuset
Dato: 07.06.2018
Tidspunkt: 10:00

Eventuelt forfall må meldes snarest på tlf. 77 58 80 15, eller til postmottak@nordreisa.kommune.no
– ved forfallsmelding på e-post er vil dere motta en bekreftelse på at den er registrert, dersom dere ikke mottar en slik bekreftelse MÅ dere ta kontakt pr. telefon.

Vararepresentanter møter etter nærmere beskjed.

Saksliste

Utv.saksnr	Sakstittel	U.Off	Arkivsaksnr
PS 9/18	Referatsaker		
RS 27/18	Søknad fra kommunalt næringsfond	X	2018/316
RS 28/18	Tilsagnsbrev	X	2018/450
RS 29/18	Tilsagnsbrev	X	2018/424
RS 30/18	Bredbåndsutbygging - Ny tilskuddsordning 2018, oppdaterte retningslinjer og ny frist		2015/12
RS 31/18	Driftstilskudd til dagligvarebutikker i utkantstrøk i Troms 2018 ved næringskonsulent/rådmann		2016/466
RS 32/18	Kommunale næringsfond 2018		2018/461
RS 33/18	Offentlig ettersyn-regional strategisk næringsplan for Tromsøregionen		2018/342
RS 34/18	Referat fra møte i ungdomsrådet 25.04.2018		2018/221
RS 35/18	Representasjon utvalgsmedlemmer		2017/526
RS 36/18	Sikring og opparbeiding av Saga friluftslivsområde		2017/484
RS 37/18	Svar på søknad om støtte fra Kommunalt næringsfond		2018/316
RS 38/18	Svar på søknad om støtte fra Kommunalt næringsfond		2018/340
RS 39/18	Svar på søknad om støtte fra kommunalt næringsfond		2018/424
RS 40/18	Svar på søknad om støtte fra Kommunalt næringsfond		2018/354
RS 41/18	Svar på søknad om tilskudd fra Kommunalt næringsfond		2018/341
RS 42/18	Svar på søknad om tilskudd fra kommunalt næringsfond		2018/450
RS 43/18	Søknad om støtte til World Scholar's Cup		2016/582
RS 44/18	Utlysning Strategisk næringsrettet kommunesamarbeid		2018/488
PS 10/18	Bobilparkering Storslett sentrum		2017/561
PS 11/18	Drosjeregulering i framtida		2018/494
PS 12/18	Nasjonalparkkommunestatus og merkevaren Norges nasjonalparker		2015/1294
PS 13/18	Nordreisa i Tromsø		2017/526
PS 14/18	Svar på søknad om støtte fra kommunalt næringsfond		2018/426

PS 15/18	Visuell profilering Storslett nasjonalparklandsby	2016/1335
PS 16/18	Årsmelding 2017	2018/388

Tilleggssak:

PS 17/18 Kommunale næringsfond

Orienteringer:

- Bjørn Åge Jenssen, daglig leder i Norges nasjonalparkkommuner og nasjonalparklandsbyer informerer om nye kriterier for å være aktør under merkevaren Norges nasjonalparker
- Helge Olsen (Olsen Verft) Og Eirik Bjørklund (Halti Næringshage) forteller om prosjektet med servicehall for havbruksnæringen i Bakkeby

PS 9/18 Referatsaker

Alle kommuner i Troms
v/ bredbåndsansvarlige / næringskonsulenter

Vår ref.:
18/3237-5
Løpenr.:
25878/18

Saksbehandler:
Kjetil Helstad
Tlf. dir.innvalg:
77 78 81 94

Arkiv:
243 SAKSARKIV
Deres ref.:

Dato:
11.04.2018

Bredbåndsutbygging - Ny tilskuddsordning 2018, oppdaterte retningslinjer og ny frist

Det vises til brev datert 19.03.2018, vår ref. 18/3237-3 med informasjon om tilskuddsordning til bredbåndsutbygging i regi av Samferdselsdepartementet / Nasjonal kommunikasjonsmyndighet (Nkom).

Samferdselsdepartementet har 10.04.2018 oppdatert retningslinjene og Nkom har orientert om dette i brev til fylkeskommunen i brev av 10.04.2018 (vedlagt). De viktigste endringene er:

- Alle prosjekter som kan få støtte må bidra til et tilbud om bredbånd med en nedlastningshastighet på minimum 30 Mbit/s.
- Det kan ikke settes som vilkår at bredbåndstilbudet som etableres gjennom ordningen skal kunne oppgraderes til 100 Mbit/s i løpet av 2 - 3 år.
- Ny generell frist for innsending av innstillinger fra fylkeskommunene til Nkom er satt til 1. september 2018.

Øvrige prinsipp/vilkår/retningslinje for å kunne få støtte til bredbåndsprosjekt over ordning med retningslinjer er beskrevet i brev fra Samferdselsdepartementet til Nkom av 10.04.2018 som del av vedlagte brev fra Nkom.

Som følge av justering av retningslinjene for ordningene og ny frist for fylkeskommunen til å sende sine prioriteringer til Nkom er frist for kommunen til å søke Troms fylkeskommune om støtte over ordningen **fredag 15.juni 2018**. Søknaden skal sendes inn på www.regionalforvaltning.no, ordning «Bredbåndsutbygging». De fleste vilkår for øvrig er uendret i forhold til brev av 19.03.18.

Lykke til!

Med vennlig hilsen

Gunnar Davidsson
ass. næringssjef

Kjetil Helstad
spesialrådgiver

Dette dokumentet er godkjent elektronisk og krever ikke signatur.

Vedlegg:

- Nkom, *Oppdaterte retningslinjer for bredbåndsstøtte 2018* og ny frist, 10.04.18 med vedlagt brev fra Samferdselsdepartementet til Nkom av 10.04.18 *Tilskuddsordning bredbåndsutbygging*

Likelydende brev sendt:

- Balsfjord kommune, Rådhusgt. 11, 9050 STORSTEINNES
- Bardu kommune, Postboks 401, 9365 BARDU
- Berg kommune, 9385 SKALAND
- Dyrøy kommune, Dyrøytunet 1, 9311 BRØSTADBOTN
- Gratangen kommune, Nergårdveien 2, 9471 GRATANGEN
- Harstad kommune, Postmottak, 9479 HARSTAD
- Ibestad kommune, Rådhuset, 9450 HAMNVIK
- Karlsøy kommune, Rådhuset, 9130 HANSNES
- Kvæfjord kommune, Bygdevn. 26, 9475 BORKENES
- Kvænangen kommune, Postboks 114, 9161 BURFJORD
- Kåfjord kommune / Gáivuona suohkan, Postboks 74, 9148 OLDERDALEN
- Lavangen kommune, Nessveien 7, 9357 TENNEVOLL
- Lenvik Kommune, Postboks 602, 9306 FINNSNES
- Lyngen kommune, Strandveien 24, 9060 LYNGSEIDET
- Målselv kommune, Kommunehuset, 9321 MOEN
- Nordreisa kommune, Postboks 174, 9156 STORSLETT
- Salangen kommune, Postboks 77, 9355 SJØVEGAN
- Skjervøy kommune, Postboks 145, 9180 SKJERVØY
- Skånland kommune, Postboks 240, 9439 EVENSKJER
- Storfjord kommune, Hatteng, 9046 OTEREN
- Sørreisa kommune, Storveien 20, 9310 SØRREISA
- Torsken kommune, Herredshusveien 11, 9380 GRYLLEFJORD
- Tranøy kommune, Vangsvikveien 298, 9304 VANGSVIK
- Tromsø kommune, Rådhuset, Postboks 6900 9299 TROMSØ

Kopi:

- Bredbåndsfylket Troms AS, Stakkevollvegen 33, 9010 TROMSØ

Se adresseliste

Vår ref.:1706109-18 - 40
Vår dato: 10.4.2018

Deres ref.:
Deres dato:

Saksbehandler: Torstein Olsen

Oppdaterte retningslinjer for bredbåndsstøtte 2018 og ny frist

Vi viser til vedlagte brev fra Samferdselsdepartementet med oppdaterte retningslinjer og begrunnelse for hvorfor det er nødvendig å gjøre visse forenklinger i retningslinjene for støtte til bredbåndsutbygging. De viktigste endringene er

- Alle prosjekter som kan få støtte må bidra til et tilbud om bredbånd med en nedlastningshastighet på minimum 30 Mbit/s
- Det kan ikke settes som vilkår at bredbåndstilbudet som etableres gjennom ordningen skal kunne oppgraderes til 100 Mbit/s i løpet av 2-3 år.
- Ny generell frist for innsending av innstillinger fra fylkeskommunene til Nkom er satt til 1. september 2018.

De økonomiske rammene som er tildelt hvert fylke står fast. Rammene innebærer at Nkom ikke behøver å behandle innstillingene fra alle fylker samtidig, men behandle innstillinger fra hvert fylke fortløpende. Nkom vil derfor oppfordre fylkene til å sende inn sine innstillinger snarest mulig slik at prosjektene kan iverksettes raskere.

Nkom vil også minne om at alle prosjekter det søkes støtte til, må ha vært gjennom en offentlig høring for å avdekke om det er planer om kommersiell utbygging i de aktuelle områdene. En slik offentlig kunngjøring må legges ut på kommunens hjemmesider, gjerne også på fylkeskommunens hjemmesider. I tillegg kan Nkom, på oppfordring fra prosjekteier, lenke til kunngjøringen på våre hjemmesider. En oversikt over aktuelle utbyggere finnes også på Nkom sine hjemmesider.

På grunn av endringene i retningslinjene vil ferdigstillelsen av skjemaet som skal følge innstillingene fra fylkeskommunene bli noe forsinket. Tilsvarende vil gjelde for skjemaet som fylkeskommunen kan be prosjekteierne anvende.

Flere har påpekt at antall husholdninger som mangler tilbud om minimum 10 Mbit/s er forskjellig i hhv. kartdataene og i fordelingsnøkkelen som er anvendt, jamfør vårt brev av 27. februar d.å. Forskjellen skyldes at det ene datasettet har definert bredbåndstilgang med mobildekning innendørs (kartene) og det andre har definert tilgangen med utendørs mobildekning. Dette vil samstemmes neste år, men kartene vil kunne brukes også i år mht. hvilke områder som skal prioriteres, altså områder som ikke har tilbud om minimum 10 Mbit/s.

Med hilsen

Bjørn Erik Eskedal
fungerende avd.direktør

Torstein Olsen
fagdirektør

Dokumentet er godkjent elektronisk og ekspedert uten underskrift

Mottaker	Kontaktperson	Adresse	Poststed	Land
Akershus fylkeskommune		Postboks 1200 Sentrum	0107 OSLO	Norge
Aust-Agder fylkeskommune		Postboks 788 Stoa	4809 ARENDAL	Norge
Buskerud fylkeskommune		Postboks 3563	3007 DRAMMEN	Norge
Finnmark fylkeskommune		Fylkeshuset Postboks 701	9815 VADSØ	Norge
Hedmark fylkeskommune		Postboks 4404, Bedriftssenteret	2325 HAMAR	Norge
Hordaland fylkeskommune		Postboks 7900	5020 BERGEN	Norge
Møre og Romsdal fylkeskommune		Postboks 2500	6404 MOLDE	Norge
Nordland fylkeskommune		Fylkeshuset	8048 BODØ	Norge
Oppland fylkeskommune		Postboks 988	2626 LILLEHAMMER	Norge
Østfold fylkeskommune		Postboks 220	1702 SARPSBORG	Norge
Rogaland Fylkeskommune		Postboks 130 Sentrum	4001 Stavanger	Norge
Sogn og Fjordane fylkeskommune		Askedalen 2	6863 LEIKANGER	Norge
Telemark Fylkeskommune		Postboks 2844	3702 SKIEN	Norge
Troms fylkeskommune		Postboks 6600 Langnes	9296 TROMSØ	Norge
Trøndelag fylkeskommune		Fylkets husPostboks 2560	7735 STEINKJER	Norge
Vest-Agder Fylkeskommune		Postboks 517 Lundsiden	4605 KRISTIANSAND S	Norge
Vestfold fylkeskommune		Postboks 2163	3103 TØNSBERG	Norge

Nasjonal
kommunikasjons-
myndighet

Oslo kommune

Rådhuset

0037 OSLO

Norge

DET KONGELIGE
SAMFERDSELSDEPARTEMENT

Nasjonal kommunikasjonsmyndighet
Postboks 93
4791 LILLESAND

Deres ref

Vår ref

Dato

15/3709-19

10. april 2018

Tilskuddsordning bredbåndsutbygging

Samferdselsdepartementet viser til vårt brev til Nkom 21. februar 2018 om tilskudd til bredbåndsutbygging 2018. I brevet fremgår hvilke prinsipper departementet mener skal legges til grunn for tilskudd til bredbånd i 2018 og inntil videre. Som Nkom er kjent med, har departementet hatt dialog med Nærings- og fiskeridepartementet (NFD) om i hvilken grad nevnte prinsipper er forenlige med statsstøttereglene. NFD har også konsultert Eftas overvåkningsorgan (ESA) om saken.

På bakgrunn av tilbakemeldingene fra NFD, har departementet kommet til at det er behov for å gjøre enkelte justeringer i prinsippene.

Den viktigste justeringen er at all støtte som skal gis under ordningen må innebære utbygging av tilbud om såkalt NGA-bredbånd, dvs. bredbånd med minst en nedlastningshastighet på 30 Mbit/s eller høyere. Videre kan det ikke settes som vilkår at bredbåndstilbudet som etableres gjennom ordningen skal gi mulighet for oppgradering til 100 Mbit/s i løpet av 2-3 år. Disse endringene innebærer at det ikke vil være behov for å definere såkalt grunnleggende hvite områder i ordningen. Alle områder som ikke har tilbud om 30 Mbit/s eller høyere defineres som hvite NGA områder. Departementet vil likevel fortsatt beholde vilkåret om at områder som ikke har tilbud om 10 Mbit/s skal prioriteres ved at minst halvparten av midlene innenfor det enkelte fylket skal brukes i områder som mangler slikt bredbånd.

1. Justerte prinsipper for forvaltning av midler over kap. 1380, post 71 (bredbånd)

Postadresse
Postboks 8010 Dep
0030 Oslo
postmottak@sd.dep.no

Kontoradresse
Akersg. 59
www.sd.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org no.
972 417 904

Avdeling
Luft- post- og
teleavdelingen

Saksbehandler
Halvor Ødegaard
22 24 48 31

Departementet fastsetter justerte prinsipper for bredbåndstilskudd for 2018 og inntil videre som følger:

Overordnede prinsipper

1. Prosjektene som kan få støtte under ordningen gjelder utbygging av bredbånd i områder som mangler tilbud om bredbånd med 30 Mbit/s eller høyere, det vil si hvite NGA områder.
2. Fylkeskommunen har det overordnede ansvaret for at prosjekter innen eget fylke gjennomføres i tråd med ordningen

Prosess

3. Nkom fastsetter en økonomisk ramme for hvert fylke basert på en fordelingsnøkkel. Fordelingsnøkkelen baseres på siste tilgjengelige tall for bredbåndsdekningen der antall husholdninger i fylket uten tilbud om bredbånd med nedlastningshastighet på minst 10 Mbit/s og antall husholdninger i fylket som kun har tilbud om bredbånd med nedlastningshastighet i intervallet 10 til 30 Mbit/s vektet likt.
4. Nkom informerer den enkelte fylkeskommune om de økonomiske rammene.
5. Den enkelte fylkeskommune prioriterer prosjekter innenfor den økonomiske rammen og utarbeider en innstilling over hvilke prosjekter som skal få støtte i fylket.
6. Fylkeskommunens innstilling oversendes Nkom innen 3 måneder etter at Nkom har informert om rammen. Nkom kontrollerer at prosjektene er i tråd med ordningen fortløpende ettersom innstillinger mottas.
7. Eventuelle overskytende midler, som følge av at en eller flere fylkeskommuner ikke benytter seg av hele sin tildelte ramme innen fristen på 3 måneder, gjøres tilgjengelig for andre fylkeskommuner som kan fremme søknader om ytterligere prosjekter innen en nærmere angitt frist.
8. Fylkeskommunene innhenter akseptskjema fra de ulike kommunene/prosjekteierne og vil eventuelt bidra med felles utlysninger av de aktuelle prosjektene etter en standard mal. Når de formelle akseptene foreligger, kan Nkom utbetale de økonomiske støttebeløpene til fylkeskommunene.
9. Fylkeskommunene må sørge for at prosjekter som har fått innvilget støtte lyses ut innen ett år fra den dato innstilling er oversendt Nkom.
10. Fylkeskommunene rapporterer bruk av midlene til Nkom (på samme måte som i tidligere ordning.)

Vilkår

11. Støtten som gis under ordningen skal være i tråd med gruppeuntaket for bredbåndsstøtte (GBER¹).

---

¹ General Block Exemption Regulation (http://europa.eu/rapid/press-release_MEMO-14-369_en.htm)

12. Minst 50 % av midlene som er avsatt til det enkelte fylket skal benyttes til utbygging av bredbånd i områder som mangler tilbud om bredbånd med 10 Mbit/s eller høyere, gitt at det fortsatt finnes slike områder i fylket.²
13. Lokale bidrag³ skal utgjøre minimum 25 prosent av de totale prosjektkostnadene for prosjektene (samlet) som fylkeskommunen søker om støtte til.
14. Utbygging av bredbånd gjennom ordningen skal gi tilbud om bredbånd med minst 30 Mbit/s (NGA).
15. Prosjektene som søker om støtte skal være teknologinøytrale, det vil si at det kan f.eks. ikke stilles krav om fiberbredbånd.
16. Bredbåndstilbudet som etableres gjennom ordningen skal tilbys sluttbruker til en fastpris som er uavhengig av bruken (dvs. en tilsvarende løsning for mobil⁴ som fastnett med ubegrenset data inkludert i månedsabonnementet til tilnærmet samme pris som fast bredbånd).
17. Prosjektet som mottar tilskudd skal etablere et reelt bredbåndstilbud⁵ til alle husstander og bedrifter innenfor det geografiske området det søkes om støtte til, dvs. 100 prosent dekning innenfor det aktuelle området⁶.
 Dette betyr f.eks. at dersom det søkes om støtte til utbygging av bredbånd i et gitt geografisk område, skal prosjekter som mottar slik støtte etablere et reelt tilbud om NGA-bredbånd til alle innbyggere og virksomheter i det aktuelle geografiske området som ikke har slikt tilbud fra før. Vi viser i denne forbindelse til at i noen tilfeller vil etablering av statsstøttet bredbånd føre til at allerede etablert bredbåndstilbud i det aktuelle området blir ulønnsomt og lagt ned. Kravet om full dekning innenfor det geografiske området skal derfor sørge for at sluttbruker skal ha et tilstrekkelig godt bredbåndstilbud dersom det viser seg eksisterende tilbud blir lagt ned.
18. Utbyggere med offentlig støtte skal tillate andre tilbydere å koble seg på det aktuelle nettet for å tilby bredbånd i tilgrensende områder til rimelige vilkår.

2. Utsatt frist i 2018

På grunn av at det nå gjøres justeringer i prinsippene etter at Nkom har formidlet den økonomiske rammen for støtte til fylkeskommunene for inneværende år, finner departementet at det i 2018 kan gis generelt utsatt frist for oversendelse av fylkeskommunal innstilling over prioriterte prosjekter til 1. september.

² Dette betyr at kravet 50 % kan fravikes dersom det omsøkte prosjektet etablerer tilbud til alle de gjenværende områdene som ikke har tilbud om 10 Mbit/s eller høyere, eller det ikke finnes flere slike områder i fylket.

³ Lokale bidrag kan være bl.a. kommunale bidrag, finansiell støtte fra private aktører, dugnadsinnsats mm, men omfatter ikke utbyggers medfinansiering.

⁴ Ref. f.eks. TeliAs tilbud i Danmark: <https://meremobil.dk/2017/11/telia-lancerer-4g-hjemmet/>

⁵ Med reelt bredbåndstilbud menes at husstanden eller bedriften, etter utbygging av nettet, skal kunne koble seg til nettet innen en frist på 3 mnd. og til ordinære tilknytningsvilkår.

⁶ Unntak kan gjøres i særlige tilfeller, herunder dersom det er avdekket at det ikke er etterspørsel etter bredbånd i enkelttilfeller.

Med hilsen

Heidi Kvalvåg (e.f.)
avdelingsdirektør

Halvor Ødegaard
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Fra: Ida Wigdel (Ida.Wigdel@nordreisa.kommune.no)

Sendt: 18.04.2018 15.47.24

Til: Nordreisa Kommune

Kopi:

Emne: RE: Driftstilskudd til dagligvarebutikker i utkantstrøk i Troms 2018 ved næringskonsulent/rådmann

Vedlegg:

From: Nordreisa Kommune

Sent: Wednesday, April 18, 2018 2:26 PM

To: Ida Wigdel <Ida.Wigdel@nordreisa.kommune.no>

Subject: FW: Driftstilskudd til dagligvarebutikker i utkantstrøk i Troms 2018 ved næringskonsulent/rådmann

Skal denne journalføres i Ephorte?

From: Karoline Davida Kaspara Robertsen <Karoline.Robertsen@tromsfylke.no>

Sent: Thursday, April 12, 2018 1:34 PM

To: Balsfjord kommune <post@balsfjord.kommune.no>; Bardu kommune <postmottak@bardu.kommune.no>; Berg kommune <postmottak@berg.kommune.no>; Dyrøy kommune <postmottak@dyroy.kommune.no>; Gratangen kommune <postmottak@gratangen.kommune.no>; Harstad kommune <postmottak@harstad.kommune.no>; Ibestad kommune <postmottak@ibestad.kommune.no>; Post Kafjord <Postmottak@kafjord.kommune.no>; Karlsøy kommune <postmottak@karlsoy.kommune.no>; Kvæfjord kommune <postmottak@kvafjord.kommune.no>; Post Kvæningen <postmottak@kvanangen.kommune.no>; Lavangen kommune <post@lavangen.kommune.no>; Lenvik kommune <postmottak@lenvik.kommune.no>; Lyngen kommune <post@lyngen.kommune.no>; Målselv kommune <postmottak@malselv.kommune.no>; Nordreisa Kommune <postmottak@nordreisa.kommune.no>; Salangen kommune <postmottak@salangen.kommune.no>; Skånland kommune <post@skanland.kommune.no>; Post Skjervoy <post@skjervoy.kommune.no>; Sørreisa kommune <postmottak@sorreisa.kommune.no>; Post Storfjord <post@storfjord.kommune.no>; Torsken kommune <postmottak@torsken.kommune.no>; Tranøy kommune <postmottak@tranoy.kommune.no>; Tromsø kommune <postmottak@tromso.kommune.no>

Subject: Driftstilskudd til dagligvarebutikker i utkantstrøk i Troms 2018 ved næringskonsulent/rådmann

Troms fylkeskommune informerer kommunene i Troms om ordningen for driftstilskudd til dagligvarebutikker i utkantstrøk 2018.

Tilskuddsordningen baserer seg på en samfinansiering av tilskudd fra Troms fylkeskommune og den enkelte kommune med en 50% finansieringsandel fra hver. Etter retningslinjene for tilskuddsordningen er kommunen forpliktet til å stå for «egenandel» for inntil 3 butikker i kommunen. Er det flere enn 3 butikker som tilfredsstiller kravene for tilskudd i en kommune dekker fylkeskommunen hele støttebeløpet for de overskytende butikker.

Årets budsjettamme for tilskuddsordningen er 582 200 kr inkludert annonseutgifter.

Vedlagt ligger retningslinjer for ordningen, samt søknadsskjema for butikkstøtte. Informasjon om ordningen og skjema ligger også på Troms fylkeskommune sin hjemmeside: <http://www.tromsfylke.no/#/innhold/nyheter/tid-for-a-soke-pa-driftstilskudd-til-dagligvarebutikker-i-troms-2018/>

Det blir også kjørt annonser om tilskuddsordningen i papirutgave og på nettsidene til ulike lokalaviser i fylket i april og mai.

Søknadsfrist for butikker til kommunen er satt til **18.mai 2018**. Kommunenes frist for oversendelsen til Troms fylkeskommune v/næringsetaten er **15.juni 2018**.

-
-
-

For spørsmål om ordningen kan undertegnede kontaktes.

Vennlig hilsen

Karoline Davida Kaspara Robertsen
Rådgiver
Næringsetaten, Analyse og utvikling
Troms fylkeskommune

Telefon: +47 77 78 83 88
www.tromsfylke.no

TROMS fylkeskommune
ROMSSA fylkkasuohkan

Nordreisa kommune
Postboks 174

9156 STORSLETT

Vår ref.:
18/4551-1
Løpenr.:
27232/18

Saksbehandler:
Stian Larsen
Tlf. dir.innvalg:
77 78 80 00

Arkiv:
243 SAKSARKIV
Deres ref.:

Dato:
18.04.2018

KOMMUNALE NÆRINGSFOND 2018

Fylkesrådet i Troms har i fylkesrådssak 63/18 vedtatt å bevilge inntil 4,2 mill. kroner til kommunale næringsfond over kap. 550, post 64, fordelt flatt med 200 000 kroner pr kommune, med unntak av kommunene i omstillingsprogrammet. Bevilgningen blir overført til deres konto i løpet av 10 virkedager. Vennligst kontroller at kontonummer er korrekt.

Kommune	Beløp	Kontonummer
Balsfjord kommune	200 000	4710.04.00126
Bardu kommune	200 000	4770.07.00131
Berg kommune	200 000	4808.07.00469
Harstad kommune	200 000	1503.88.00008
Ibestad kommune	200 000	4790.07.90011
Karlsøy kommune	200 000	4708.04.00035
Kvæfjord kommune	200 000	4760.16.28313
Kåfjord kommune	200 000	4785.07.00024
Lavangen kommune	200 000	1503.38.87008
Lenvik kommune	200 000	4776.05.02614
Lyngen kommune	200 000	4785.07.00059
Målselv kommune	200 000	4715.02.00373
Nordreisa kommune	200 000	4740.05.03954
Salangen kommune	200 000	7878.06.50752
Skjervøy kommune	200 000	4740.05.04578
Skånland kommune	200 000	4760.02.02134
Storfjord kommune	200 000	4785.07.00016
Sørreisa kommune	200 000	4705.02.00147
Torsken kommune	200 000	4808.07.00191
Tranøy kommune	200 000	4811.09.00433
Tromsø kommune	200 000	4750.05.08236
SUM	4 200 000	

KMD retningslinjer og forskrifter

I kommunal- og moderniseringsdepartementets (KMD) retningslinjer for distrikts- og regionalpolitiske virkemidler, åpnes det for at fylkeskommunen kan delegerede forvaltningsoppgaver til kommuner og regionråd. I Troms er dette gjort i form av at kommunene får tildelt årlige næringsfond, som forvaltes på fylkeskommunens vegne. Selv om forvaltningen delegeres, er fylkeskommunen allikevel ansvarlig overfor KMD for at midlene forvaltes i tråd med retningslinjer og forskrifter fra departementet. I tillegg har fylkeskommunen, v/ næringssetaten, ansvaret for å kvalitetssikre den årlige rapporteringen fra kommunene før rapporten blir videresendt.

Ny målstruktur

KMD har endret målene for programkategori 13.50. Kommunale næringsfond bevilges fra programkategori 550.64 - Inkluderende og vekstkraftige lokalsamfunn. Vi ber kommunene sette seg inn i nye retningslinjer, nye KMD kategorier og oppdatert forskrift.

Vilkår tilknyttet bruken av virkemidlene

1. Kommunen har ansvaret for å forvalte midlene, dette inkluderer bevilgningsmyndighet, ansvar for- kunngjøring, saksbehandling, oppfølging, rapportering og kontroll.
2. Midlene skal forvaltes i samsvar med retningslinjer for distrikts og- regionalpolitiske virkemidler, forskrift for distrikts- og regionalpolitiske virkemidler, Stortingets budsjettvedtak, oppdragsbrevet fra KMD og gjeldende lover/regelverk, herunder blant annet forvaltningsloven, offentlighetsloven og regelverk for offentlige anskaffelser. Retningslinjer og forskrift er vedlagt.
3. **Kunngjøring:** Alle tilskuddsordninger skal være søknadsbaserte og kunngjøres på regionalforvaltning.no (RF), forvalterens nettside og på en slik måte at målgruppen nås. Kunngjøringen skal inneholde formål med tilskuddsordningen, tildelingskriterier, alle opplysninger og/eller dokumentasjon søkeren må oppgi i søknaden og eventuell søknadsfrist. Navnet på støtteordningen skal være «Kommunalt næringsfond».
4. **Søknader:** Det er obligatorisk for alle søkere til kommunalt næringsfond å bruke søknadsmodulen regionalforvaltning.no.
5. **Administrasjonskostnader:** Alle forvaltere kan bruke inntil 5 % av midlene de forvalter selv, til å dekke egne administrasjons- og gjennomføringskostnader. Dersom kommunen velger å benytte seg av dette, må det utstedes tilsagn med kommunen som mottaker og midlene må forvaltes som et hvert annet prosjekt som oppnår finansiering fra næringsfondet. Bruk «Administrasjon» og kommunens navn som prosjektnavn. (Se vedlagte retningslinjer kapittel 2.1 for definisjon av administrasjonskostnader).
6. **Renter:** Kommunalt næringsfond skal plasseres på en rentebærende konto, renter fra fondet skal tilfalle ordningen.
7. **Kontroll:** Tilskuddsforvalteren, Riksrevisjonen og Kommunal- og moderniseringsdepartementet har adgang til å iverksette kontroll med at midlene brukes etter forutsetningene.

Rapportering

8. Kommunen skal rapportere via regionalforvaltning.no på bruken av kommunale næringsfond innen 1.2.2019. Dersom kommunen ikke rapporterer innen fristen, vil ikke nye midler bli tildelt i 2019.

Konsekvenser ved feil bruk og manglende rapportering

9. Ved manglende rapportering, feil forvaltning og/eller bruk av midlene kan tilskuddet påfølgende år reduseres eller bortfalle.

Generell informasjon:

Navn på budsjettområde

På regionalforvaltning.no skal navnet på budsjettområdet være «Kommunalt næringsfond 2018».

Publisering av støtteordning i RF

Navn på støtteordning: For å gjøre det lettere for søkere å finne frem til riktig støtteordning på regionalforvaltning.no skal navnet på støtteordningen være «Kommunalt Næringsfond». Dette er den mest brukte betegnelsen av øvrige kommuner i landet. Det er ikke nødvendig å inkludere kommunenavnet i støtteordningen, da dette kommer opp automatisk.

Søknadsfrist: Det anbefales at man har en støtteordning uten søknadsfrister i regionalforvaltning.no, og at man har en tekst der man skriver «løpende saksbehandling». Man kan allikevel behandle saker ved gitte tidsintervall i kommunen, så lenge man skriver dette i publiseringsteksten. Dette anbefales fordi støtteordningen forsvinner fra systemet ved utløp av fristen, og man vil ikke klare å finne den igjen med mindre ny søknadsfrist settes.

Forvaltning av kommunale næringsfond

Vedlagte retningslinjer gir en god forklaring på hvilke generelle krav som må følges ved forvaltning av kommunale næringsfond. I tillegg er forskrift for distrikts- og regionalpolitiske virkemidler vedlagt, da den regulerer forholdet mellom kommunen og støttemottakerne. I disse dokumentene finnes blant annet krav til publisering av støtteordning, krav til hva som må være med i et tilskuddsbrev, hva man kan støtte, hva man ikke kan støtte, informasjon om statsstøtteregulverket og prosesskrav ved tildeling av bagatellstøtte.

Bagatellmessig støtte

Kommunene har anledning til å gi tilskudd til bl.a. bedrifter, men da under forutsetning av at det gis i samsvar med EØS avtalen (jfr. retningslinjene kap. 2.2). Å gi offentlige tilskudd til bedrifter er normalt sett ikke lov, men bagatellstøtteregulverket gjør det mulig å gjøre unntak fra dette – under visse forutsetninger. Det følger noen prosesskrav og begrensninger tilknyttet det å gi bagatellstøtte, disse er detaljert beskrevet i retningslinjene kapittel 7.5.

Hva kan ikke støttes?

Det presiseres særskilt at det ikke er anledning til å finansiere følgende med midler fra kommunalt næringsfond (listen er ikke uttømmende, ser retningslinjer og forskrift for ytterligere informasjon):

- *Lønn til personell fast ansatt i kommunen (administrasjonsmidlene til virkemiddelordningen er unntaket fra dette – 5 %).*
- *Politikkforberedende aktiviteter internt i kommunen eller i regi av kommunen, herunder kjøp av tjenester i samband med utforming av nye tiltak og lovpålagte eller egen initierte plan- og strategiprosesser.*
- *Utgifter som har karakter av årlig driftsstøtte eller kostnadsandel i samarbeid som kommunen er fast deltaker i, slik som regionråd, destinasjonsselskap eller andre samarbeidsselskap.*
- *Drift av, eller investering i, kommunale lovpålagte oppgaver utført av kommunen eller andre.*
- *Innskudd av aksjekapital, lån eller driftstilskudd til selskap som kommunen er medeier i eller eneeier av.*

Med vennlig hilsen

Kristine Østrem Nordal
kst. avdelingsleder

Stian Larsen
Rådgiver

Dette dokumentet er godkjent elektronisk og krever ikke signatur.

Vedlegg:

1. Forskrift for distrikts- og regionalpolitiske virkemidler
2. Retningslinjer for distrikts- og regionalpolitiske virkemidler

Retningslinjer for distrikts- og regionalpolitiske virkemidler

---

Innledning

Følgende retningslinjer, *forskrift for distrikts- og regionalpolitiske virkemidler* og det årlige oppdragsbrevet til fylkeskommunene regulerer forvaltningen og bruken av Kommunal- og moderniseringsdepartementets

- kapittel 550 Omstillingsdyktig næringsliv og lokalsamfunn i distriktene
  - o post 62 Bedriftsrettede lån- og tilskuddsordninger i distriktene, *kan nyttes under kap. 550 post 64,*
  - o post 64 Inkluderende og vekstkraftige lokalsamfunn, *kan nyttes under kap. 550 post 62,*
- kapittel 553 Omstillingsdyktige regioner
  - o post 60 Regionale tiltak for utvikling av næringsmiljøer og tilgang til kompetanse, *kan nyttes under kap. 553 post 63 og 65,*
  - o post 63 Grenseregionale Interreg-program, *kan nyttes under kap. 553 post 60 og 65,*
  - o post 65 Omstillingsprogrammer under akutte endringer i arbeidsmarkedet, *kan nyttes under kap. 553 post 60 og 63.*

Statsbudsjettet og det årlige oppdragsbrevet til fylkeskommunene setter de overordnede politiske føringer og rammer for bruken av virkemidlene.

Forskrift for distrikts- og regionalpolitiske virkemidler regulerer forholdet mellom forvalter og søker. Forskriften fastsetter hovedsakelig søkers rettigheter og plikter.

Retningslinjene retter seg mot forvalterne og fastsetter bestemmelser for forvaltningen og bruken av midlene.

Kommunal- og moderniseringsdepartementet tildeler øremerket ramme til fylkeskommunene gjennom årlig oppdragsbrev. Fylkeskommunen skal påse at forvaltningen organiseres på en effektiv, forsvarlig og hensiktsmessig måte.

Fylkeskommunene er ansvarlig ovenfor Kommunal- og moderniseringsdepartementet for at midlene forvaltes og brukes i tråd med de overnevnte regelverkene og under enhver tid gjeldende lover og regler.

Retningslinjene er vedtatt av Kommunal- og moderniseringsdepartementet og trer i kraft 1.1.2017.

Innholdsfortegnelse

1.	Innledende bestemmelser	3
1.1	Formål.....	4
1.2	Geografisk virkeområde	4
1.3	Regionalt samarbeid og partnerskap.....	4
1.4	Fylkeskommunene.....	5
1.5	Konsekvenser ved feil bruk av midlene	5
2.	Bruk av midlene	6
2.1	Godtgjørelse for forvaltningsoppgaver.....	6
2.1.1	Innovasjon Norge	6
2.1.2	Ungt entreprenørskap	6
2.2	Hva kan midlene brukes til.....	7
2.3	Avgrensning av virkemiddelbruken	8
3.	Delegering av forvaltningen.....	8
3.1	Delegering av forvaltningsoppgaver.....	8
3.2	Stadfestelse av delegasjon	8
4.	Etablering av tilskuddsordninger	9
4.1	Kunngjøring.....	10
4.2	Søknadsbehandling	10
4.2.1	Veiledningsplikt	10
4.2.2	Saksbehandlingstid og foreløpig svar	10
4.2.3	Habilitet.....	10
4.2.4	Vedtak om avslag.....	10
4.2.5	Vedtak om tildeling.....	11
4.2.6	Registrering av tilsagn.....	11
4.2.7	Utbetaling.....	11
4.2.8	Innsyn.....	12
4.2.9	Klage	12
4.3	Oppfølging, kontroll og evaluering	12
4.3.1	Oppfølging og kontroll.....	12
4.3.2	Evaluering av tilskuddsordningene	12
5.	Innovasjon Norge	13
5.1.1	Risikolån.....	13
5.1.2	Garantier.....	13
5.1.3	Tapsfond.....	13
6.	Krav til internkontroll	14
7.	Tilskudd og reglene om offentlig støtte	15
7.1	Generelt.....	15
7.2	Hva er offentlig støtte?	15
7.3	Registreringsplikt	16
7.4	Om offentlig støtte.....	17
7.5	Bagatellstøtte (de minimis).....	17
7.5.1	Fremgangsmåte ved tildeling av bagatellstøtte	17
7.5.2	Kumulasjon	18
7.5.3	Beregning av beløpsgrense.....	19

7.5.4	Lån som bagatellmessig støtte	19
7.6	Det alminnelige gruppeunntaket.....	19
7.6.1	Meldeplikt ved bruk av gruppeunntak	20
7.7	Støtte til tjenester av allmenn økonomisk betydning.....	21

1. INNLEDENDE BESTEMMELSER

Retningslinjer for distrikts- og regionalpolitiske virkemidler

---

1.1 Formål

De distrikts- og regionalpolitiske virkemidlene skal bidra til å realisere nasjonale og fylkeskommunale mål for regional utvikling tilpasset regionale forutsetninger.

1.2 Geografisk virkeområde

Kap. 550, post 62 Bedriftsrettede låne- og tilskuddsordninger i distriktene skal brukes innenfor virkeområdet for distriktsrettet investeringsstøtte¹.

Kap. 550, post 64 Inkluderende og vekstkraftige lokalsamfunn skal brukes i områder med særlige distriktsutfordringer. Det er fylkeskommunenes ansvar å vurdere hvilke områder som har særlige distriktsutfordringer i sitt fylke jf. distriktsindeksen. Disse områdene kan være utenfor virkeområdet for distriktsrettet investeringsstøtte.

Kap. 553, post 60 Regionale tiltak for utvikling av næringsmiljøer og tilgang til kompetanse kan brukes i hele landet.

Kap. 553, post 63 Grenseregionale Interreg-program skal brukes i programområdene gitt for det enkelte program.

Kap. 553, post 65 Omstillingsprogrammer ved akutte endringer i arbeidsmarkedet kan brukes i hele landet.

1.3 Regionalt samarbeid og partnerskap

Fylkeskommunene tar som folkevalgt organ den endelige avgjørelsen om prioriteringen av virkemidlene. Fylkeskommunene skal legge til rette for prosesser som sikrer god dialog med regionale og lokale aktører om mål, utfordringer og strategier som bidrar til samarbeid om tiltak og bruk av ressurser og legge vekt på virkemidler som erfaringsmessig gir best resultat. Det skal sikres god forankring av fylkeskommunenes prioriteringer i regionale partnerskap hvor kommuner, næringsliv, virkemiddelaktører, private organisasjoner, FoU- og utdanningsinstitusjoner, Sametinget og samiske næringsorganisasjoner samt eventuelt andre aktører der dette er formålstjenlig, er representert. Roller og mandat innenfor de enkelte samarbeidsforumene må avklares, inkludert forståelsen av partnerskapsbegrepet i de konkrete situasjonene.

Fylkeskommunene, kommunene og Innovasjon Norge må avklare en passende

---

¹ Jf. [Forskrift om virkeområdet for distriktsrettet investeringsstøtte og regional transportstøtte \(FOR-2014-06-17-807\)](#).

ansvarsfordeling og samordning i de tilfeller flere kan støtte samme tiltak i tråd med gjeldende regelverk.

1.4 Fylkeskommunene

Fylkeskommunen har fullmakt til å:

- a) Bestemme i hvilket år tilsagnet skal gis.
- b) Avgjøre hvor lenge tilsagnet skal gjelde.
- c) Behandle søknader om forlengelse.
- d) Bevilge ubenyttede midler til nye tiltak i tråd med de målene som er satt for bevilgningene.

Fylkeskommunene kan gjøre følgende med midlene:

1. Forvalte midlene selv ved å utarbeide tilskuddsordninger.² Unntaksvis kan fylkeskommunen tildele enkelttilskudd ved særskilt å navngi mottakeren i budsjettvedtak fattet av fylkestinget.
2. Delegere forvaltningen til kommuner, regionråd, Innovasjon Norge, Siva, Forskningsrådet, andre offentlige forvaltere og unntaksvis til ikke offentlig heleide aktører³.
3. Finansiere utviklingsprosjekter/programmer i regi av fylkeskommunen.
4. Medfinansiere nasjonale programmer og satsinger dersom dette er i tråd med gjeldende nasjonale føringer.

Renteinntekter skal ikke brukes til andre formål.

1.5 Konsekvenser ved feil bruk av midlene

Dersom departementet oppdager feil forvaltning eller bruk av midlene vil fylkeskommunen dette gjelder bli varslet i eget brev. Fylkeskommunen har mulighet til å komme med sin vurdering av saken før departementet konkluderer. Alle fylkeskommunene vil bli varslet ved feil bruk av midlene i andre fylkeskommuner, slik at de kan korrigere tilsvarende bruk av midler. Gjentatt feilbruk kan medføre krav om tilbakebetaling ved en reduksjon av bevilgningen på tilsvarende beløp det påfølgende budsjettår.

Dersom fylkeskommunene oppdager gal forvaltning eller feil bruk av midlene hos andre forvaltere gjelder punkt. 3.2 nr. 6 i retningslinjene eller bestemmelser fastsatt i kontrakten som regulerer delegasjonen.

---

² Se punkt 4 for etablering av tilskuddsordninger.

³ Se punkt 3 for delegasjon av forvaltningen.

2. BRUK AV MIDLENE

2.1 Godtgjørelse for forvaltningsoppgaver

Alle⁴ forvaltere kan bruke inntil fem prosent av midlene de forvalter selv, til å dekke egne administrasjons- og gjennomføringskostnader. For Technical Assistance i gjennomføringen av Interreg VA over kap. 553, post 63 kan inntil 10 prosent av administrasjons- og gjennomføringskostnadene dekkes (jf. reglene i det enkelte program). I tillegg kan midlene dekke kostnader ved eventuell evaluering av forvaltningen og tilskuddsordningene.

Administrasjons- og gjennomføringskostnadene skal være tilknyttet de ansatte hos tilskuddsforvalteren som utfører følgende oppgaver:

- a) fordeling av midler til innsatsområder, herunder tildeling og oppfølging av rammer til Innovasjon Norge, kommuner og regioner
- b) forvaltning av tilskuddsordninger, herunder kunngjøring, registrering av faste data, søknadsbehandling, registrering av gitte tilsagn, utbetalinger, registrering i regnskapet, behandling av dokumentasjon, veiledning, prosjektoppfølgning, rapportering, kontroll og eventuell klagebehandling

Administrasjons- og gjennomføringskostnader er følgende:

Personalkostnader: lønnsutgifter, pensjon, sosiale kostnader og lignende

Overhead: indirekte kostnader tilknyttet medarbeidere, IT, kontorutgifter og tilhørende administrative tjenester.

Reisekostnader: midlene kan brukes til å kompensere for utgifter hos aktører fra næringslivet, herunder tapt arbeidsfortjeneste, møtegodtgjørelse og reiseutgifter i forbindelse med deltakelse i partnerskapsarbeid ved forvaltningen av midlene, innenfor statens reiseregulativ⁵

2.1.1 Innovasjon Norge

Fylkeskommunene skal dekke administrasjons- og gjennomføringskostnader for oppdrag de gir Innovasjon Norge og som blir finansiert over kap. 550 og kap 553, dersom disse ikke er dekket av departementet.

2.1.2 Ungt entreprenørskap

For Ungt Entreprenørskap i hvert fylke kan fylkeskommunen dekke samtlige kostnader tilknyttet drift og aktiviteter i programperioden.

---

⁴ Dette gjelder ikke for de nasjonale virkemiddelaktørene, Innovasjon Norge, Siva og Norges Forskningsråd.

⁵ Godtgjørelsen kan også dekke utgifter hos aktører fra næringslivet innenfor rammene statens reiseregulativ fastsetter, se: [Statens reiseregulativ](#)

2.2 Hva midlene kan brukes til

Fylkeskommunene og kommunene kan tildele tilskudd til prosjekt/tiltak med hjemmel i *forskrift for distrikts- og regionalpolitiske virkemidler*. Tilskuddet skal ha utløsende effekt.

Tilskudd kan tildeles til følgende typer prosjekt/tiltak:

- a) prosjekt/tiltak hvor formålet er å utvikle tilbud og rammebetingelser som kan styrke og videreutvikle næringslivet og det regionale arbeidsmarkedet
- b) prosjekt/tiltak som bidrar til at regioner og lokalsamfunn blir mer attraktive å bo i og flytte til

Tilskudd under a) og b) over kan også tildeles til virksomheter, så langt tilskuddet er innenfor gruppeunntakene i lov om offentlig støtte og tjenestene ikke blir tilbudt av Innovasjon Norge.

Med prosjekt og tiltak menes oppgaver og aktiviteter som:

1. er tidsbegrenset, tilskudd kan kun gis i inntil 5 år, selv om prosjektet har lenger varighet
2. har fokus på utprøving, initiering og oppstart
3. har organisering, kostnader og finansiering som er direkte tilknyttet prosjektets/tiltakets formål
4. skal lede frem til et bestemt resultat

Tilskudd til nasjonale program for nærings- og samfunnsutvikling, som for eksempel NCE, ARENA, Næringshageprogrammet, VRI og Inkubatorprogrammet kan tildeles på de samme vilkårene som de notifiserte ordningene, og gå utover tidsbegrensingen på fem år.

Fylkeskommunene skal ikke gi støtte til investerings- og utviklingsprosjekt i enkeltbedrifter eller til etablerere, men har et strategisk ansvar for bruk av midlene til dette formål. Fylkeskommunene skal bruke Innovasjon Norge som operatør. Kommunene kan med de kommunale og regionale næringsfondene gi tilskudd til bedrifter, næringshager og inkubatorer. Samtlige tilskudd/støtte må tildeles i samsvar med EØS-avtalen. Se kapittel 7.

Innovasjon Norge forvalter følgende bedriftsrettede tilskudd:

1. distriktsrettede investeringstilskudd og utviklingstilskudd til enkeltbedrifter og til etablerere
2. risikolån, herunder ansvarlige lån, gjeldsbrevslån og pantelån
3. garantier for investeringslån og driftskreditter

Ytterligere tildelingskriterier er beskrevet i tilknytning til den enkelte post i oppdragsbrevet om tilskudd til fylkeskommunene under programkategori 13.50 Distrikts og regionalpolitikk.

2.3 Avgrensning av virkemiddelbruken

Fylkeskommunen eller andre forvaltere skal ikke bruke midlene til eller tildele midler til følgende:

1. drift av næringsvirksomhet eller organisasjoner
2. kausjon eller annen økonomisk garanti
3. direkte eller indirekte investeringer i virksomheters egenkapital
4. renter og avdrag på lån og refinansiering av gjennomførte prosjekter
5. drift av eller investeringer i statlige, fylkeskommunale og kommunale lovpålagte oppgaver utført av fylkeskommunen, kommunen eller andre
6. å avsette midler til uspesifiserte fond. Delegerte midler til kommuner og regionråd, eventuelt andre forvaltere regnes ikke som fond
7. politikkforberedende aktiviteter internt hos forvalter eller i regi av forvalter, herunder kjøp av tjenester i samband med utforming av nye tiltak og lovpålagte eller egeninitierte plan- og strategiprosesser

Punkt 1, 2 og 3 gjelder ikke for Innovasjon Norge.

3. DELEGERING AV FORVALTNINGEN

3.1 Delegering av forvaltningsoppgaver

Fylkeskommunen er ansvarlig ovenfor Kommunal- og moderniseringsdepartementet for de midlene som er delegert til andre forvaltere og at forvaltningen skjer i henhold til *forskrift for distrikts- og regionalpolitiske virkemidler* og disse retningslinjene.

Fylkeskommunen kan delegerer hele eller deler av forvaltningen til:

1. kommunene, regionråd og Innovasjon Norge
2. andre offentlig heleide forvaltere⁶
3. unntaksvis til ikke offentlig heleide forvaltere.⁷ Det skal gis skriftlig beskjed til Kommunal- og moderniseringsdepartementet om slik delegasjon.⁸ Delegasjonen skal skje i samsvar med reglene om offentlig anskaffelser.

Godtgjørelse for forvaltningsoppgaver jf. punkt 2.1.

3.2 Stadfestelse av delegasjon

Delegasjon skal fastsettes i oppdragsbrev eller kontrakt som:

---

⁶ Ved delegasjon til offentlig heleide virksomheter skal fylkeskommunen og/eller kommunen å vurdere om tilskuddsforvaltningen kan delegeres direkte etter regelen om utvidet egenregi eller om delegasjonen er å anse som en anskaffelse.

⁷ Eksempelvis aksjeselskap, stiftelser, privat virksomhet, selvstendige rettssubjekt som staten eier delvis, mv.

⁸ Når det ikke er aktuelle offentlige instanser å overlate forvaltningsansvaret til kan fylkeskommunene og kommunene unntaksvis delegerer hele eller deler av forvaltningen til ikke offentlig heleide forvaltere., jf. Bestemmelser om økonomistyring i staten punkt 6.2.2.4.

1. fastsetter hvilke forvaltningsoppgaver som er delegert. Det er viktig at det fremgår tydelig hvem som har bevilgningsmyndighet, ansvar for kunngjøring, saksbehandling, oppfølging og kontroll
2. fastsetter hvilken del av midlene som skal dekke kostnader tilknyttet tilskuddsforvaltningen og hvilken del av midlene som det skal lages tilskuddsordning for
3. gir vilkår om at midlene skal forvaltes i samsvar med disse retningslinjene, *forskrift for distrikts- og regionalpolitiske virkemidler* og gjeldende lover/regelverk, herunder blant annet forvaltningsloven, offentlighetsloven og regelverk for offentlig anskaffelser
4. informerer om at Riksrevisjonen, Kommunal- og moderniseringsdepartementet, fylkeskommunen eller kommunen kan føre kontroll med at midlene blir forvaltet og brukt etter angitte forutsetninger
5. vilkår om at tilskuddsforvaltningen ikke kan videredelegeres til andre⁹
6. fastsetter reaksjoner for feil forvaltning og/eller bruk av midlene

Retningslinjene og *forskrift for distrikts- og regionalpolitiske virkemidler* skal legges ved oppdragsbrevet eller kontrakten.

Relevante lenker:

- [Veileder til reglene om offentlig anskaffelser](#)
- [Forskrift om offentlig anskaffelser](#)
- [Håndhevelse av offentlig anskaffelser \(NOU 2010:2\)](#)

4. ETABLERING AV TILSKUDDSORDNINGER

Tilskuddsforvalterens oppgave er å ivareta formålet med tilskuddsordningen og følge opp at de konkrete mål som er fastsatt oppnås.

Den som har forvaltningsansvaret for midler gitt over post 60 og 61 skal som hovedregel etablere tilskuddsordninger med hjemmel i forskrift for distrikts- og regionalpolitiske virkemidler. Et regelverk for tilskuddsordning skal inneholde følgende hovedelementer:

1. mål for ordningen
2. kriterier for måloppnåelse
3. tildelingskriterier, herunder beregningsregler
4. oppfølging og kontroll
5. evaluering

Punkt 1-3 skal uformes i samsvar med retningslinjene 2.2 og 2.3 og forskriftens § 6-9.

Relevante lenker:

[Reglementet og bestemmelser for økonomistyring i Staten](#)

---

⁹ Dette punktet gjelder ikke for kommunene.

4.1 Kunngjøring

Alle tilskuddsordninger skal være søknadsbaserte og kunngjøres på regionalforvaltning.no,¹⁰ forvalterens nettside og på en slik måte at hele målgruppen nås. Kunngjøringen skal inneholde formål med tilskuddsordningen, tildelingskriterier, alle opplysninger og/eller dokumentasjon søkeren må oppgi i søknaden og eventuell søknadsfrist.

4.2 Søknadsbehandling

Forvaltningslovens¹¹ alminnelige regler om saksbehandling gjelder alle faser av saksbehandlingsprosessen.

4.2.1 Veiledningsplikt

Tilskuddsforvalterne har alminnelig veiledningsplikt ovenfor alle som ønsker å søke om tilskudd.¹²

4.2.2 Saksbehandlingstid og foreløpig svar

Forvalteren skal forbrede og avgjøre saken uten ugrunnet opphold. Det skal gis foreløpig svar dersom en søknad ikke kan besvares i løpet av en måned etter at den er mottatt.¹³

4.2.3 Habilitet

I behandlingen av enkeltsøknader skal beslutningstakere og saksbehandlere vurdere sin habilitet.¹⁴

4.2.4 Vedtak om avslag

Vedtak om tildeling eller avslag skal sendes skriftlig til søker og inneholde følgende:¹⁵

1. en begrunnelse for vedtaket med en henvisning til hjemmelsgrunnlaget vedtaket bygger på
2. informasjon om søkerens rettigheter:
  - a) rett til innsyn i sakens dokumenter
  - b) klageadgang, hvor klagen skal sendes og klagefrist

---

¹⁰ Dette gjelder ikke for tilskuddsordninger som forvaltes av de nasjonale virkemiddelaktørene.

¹¹ [Jf. lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker, av 2. oktober 1967 \(forvaltningsloven\)](#).

¹² Jf. *forvaltningsloven* kap. III § 11 og *forvaltningsforskriften* av 15.12.2006 kap. 2.

¹³ Jf. *forvaltningsloven* § 11 a.

¹⁴ Jf. *forvaltningsloven* kap. II, *etiske retningslinjer i staten* og *bestemmelser for økonomistyring i staten* punkt 6.3.3 tredje ledd.

¹⁵ Jf. *forvaltningsloven* kap. V, gir utfyllende informasjon om krav til vedtakets innhold.

4.2.5 Vedtak om tildeling

Vedtak om innvilgelse av tilskudd skal stadfestes med et tilskuddsbrev. Tilskuddsbrevet skal sendes hver enkelt mottaker, eller den instans som er legitimert til å formidle opplysninger om tilsagn videre.

Tilskuddsbrevet med eventuelle vedlegg skal inneholde:

1. formål med tilskuddet og hvilke kostnader tilskuddet skal dekke
2. tilskuddsbeløp og utbetalingsplan
3. eventuelt andre vilkår for bruken av midlene
4. frist for at mottakeren aksepterer vilkårene
5. krav til rapportering
6. informasjon om at kontrolltiltak kan bli iverksatt, med henvisning til bevilgningsreglementet § 10 andre ledd og *forskrift for distrikts- og regionalpolitiske virkemidler* § 14

Det er mulig å stille krav om tilbakebetaling dersom mottakeren ikke bruker tilskuddet i samsvar med angitte forutsetninger

Tilskuddsbrev skal undertegnes av en person med budsjett disponeringsmyndighet eller bemyndiget medarbeider for den aktuelle tilskuddsbevilgningen.¹⁶

Alle anmodninger om utbetalinger skal være attestert før utbetaling kan skje. Den som attesterer skal kontrollere at utbetalingsforslaget er i samsvar med vedtaket om tilskuddet¹⁷ og at tilskuddsmottaker har sendt inn dokumentasjon som fastsatt i tilskuddsbrevet.

For tilskuddsordninger der det inngås kontrakt med den enkelte tilskuddsmottaker, kan hele eller deler av innholdet i et tilskuddsbrev omtalt ovenfor, i stedet tas inn i kontrakten.

4.2.6 Registrering av tilsagn

Tilsagn om tilskudd skal registreres elektronisk slik at tilskuddsforvalteren til enhver tid har oversikt over alle inngåtte forpliktelser.

4.2.7 Utbetaling

Utbetalingen skal i utgangspunktet skje etterskuddsvis.¹⁸ Minst 25 prosent av tilskuddet skal holdes tilbake til prosjektet/tiltaket er avsluttet og tilskuddsforvalteren har mottatt sluttrapport eller resultatskjema i regionalforvaltning.no og /eller rapport.

Relevant lenke:

[Forvaltningsloven](#)

[Reglement og bestemmelser om økonomistyring i staten](#)

---

¹⁶ Jf. *bestemmelser om økonomistyring i staten* punkt 6.3.3 andre avsnitt.

¹⁷ Tilskuddsbrevet.

¹⁸ Jf. *bestemmelser for økonomistyring i staten* punkt 6.3.5.

4.2.8 Innsyn

Tilskuddsforvalteren skal praktisere partsinnsyn¹⁹ og stor grad av åpenhet. Reglene om innsynsrett gjelder for alle saksbehandlingens faser, også i oppfølging.

Relevant lenke:

[Rettleier til offentlighetlova \(2010\)](#)

4.2.9 Klage

Tilskuddsforvalteren skal etablere rutiner for klagebehandling. Det skal gis klar og oppdatert informasjon om klageadgang- og behandling til søkeren. Dette omfatter hvordan klagen skal leveres, hvilke opplysninger klager må gi og kontaktinformasjon til riktig klageorgan som klagen skal sendes til. Klager skal også få informasjon om forventet behandlingstid holdes informert om den videre behandlingen av klagen. Forvalteren må svare klager uten unødig opphold og redegjøre for avgjørelsen. Avgjørelsen må være skriftlig.

4.3 Oppfølging, kontroll og evaluering

4.3.1 Oppfølging og kontroll

Den som har budsjettdisponeringsfullmakt er ansvarlig for oppfølging og kontroll som skal sikre at tilskuddet er brukt i henhold til tilskuddsbrevet.

Dette innebærer følgende:

1. påse at avtalte rapporter faktisk kommer inn
2. å gi tilbakemelding og treffe eventuelle tiltak dersom rapporteringen eller eventuell kontrollen avdekker forhold som ikke er tilfredsstillende
3. å dokumentere gjennomførte kontrolltiltak på en etterprøvable måte

Oppfølging og eventuell kontroll må tilpasses den enkelte tilskuddsordning og ha et rimelig omfang i forhold til nytten og kostnadene ved kontrollen.

Departementet kan eventuelt fastsette ytterligere krav til oppfølgings- og kontrollaktiviteter i det årlige oppdragsbrevet t til fylkeskommunene.

Relevant lenke:

[- Veileder: ”Om etablering og forvaltning av tilskuddordninger i staten”](#)

4.3.2 Evaluering av tilskuddsordningene

Departementet, fylkeskommunene og kommunene skal med visse mellomrom evaluere tilskuddsordningene de forvalter og/eller andre forvalter på vegne av det offentlige.

---

¹⁹ Jf. *forvaltningsloven* kap. IV §§ 18 og 19, *offentlighetsloven*.

Relevant lenke:

- [Veileder: Evaluering av statlige tilskuddsordninger](#)

5. INNOVASJON NORGE

5.1.1 Risikolån

Risikolån, herunder ansvarlige lån, gjeldsbrevslån og pantelån, kan gis på vilkår. For risikolån kan det avtales rett til konvertering til aksjekapital. Renten på nye risikolån skal settes høyere enn renten på nye lavrisikolån med tilsvarende rentebindingsperiode. Tilsvarende gjelder renteregulering av allerede opprettede risikolån. Nye pantelån kan sikres med prioritet etter langsiktige pantelån fra andre kredittinstitusjoner. Rentemarginen på risikolånene skal dekke administrasjonskostnadene for forvaltningen. Det eventuelle gjenværende nettobeløpet skal tilbakeføres til fylkeskommunene. Det eventuelle negative nettobeløpet skal dekkes av tilsagnet fra fylkeskommunene eller ved overføring fra fylkeskommunene.

5.1.2 Garantier

Garantiordningen skal sikre finansiering av prosjekt med høy risiko, med realistisk mål for å kunne oppnå lønnsomhet. Garanti stilles som simpel tapsgaranti der Innovasjon Norge og andre finansieringsinstitusjoner deler risikoen.

5.1.3 Tapsfond

Innovasjon Norge skal opprette og forvalte et felles tapsfond for distriktsrettede risikolån og garantier for alle årganger innenfor tilskuddsordningen. Innovasjon Norge er ansvarlig for å fylle opp tapsfondet med midler fra fylkeskommunene. Tapsfondet skal reflektere den reelle risikoen for utlånsporteføljen til tilskuddsmottakeren og de samlede tapene som kan oppstå, ved at det blir satt av midler til forventede fremtidige tap. Midler som blir avsatt til tapsfond skal normalt svare til vurdert risiko i hver enkelt låne- og garantiordning. Innovasjon Norge skal årlig vurdere størrelsen på tapsfondet mot vurdert risiko i låne- og garantiporteføljen. Dersom det er et negativt avvik på 5 % skal fylkeskommunen og departementet varsles. Dersom det er et negativt avvik på over 10 % fra porteføljerisikoen skal tapsfondet etterfylles. Dette skal skje etter en fordelingsnøkkel der den delen fylkeskommunene har av risikolån og garantiporteføljen per 1. januar skal legges til grunn, uavhengig av hvor tapet har oppstått.

6. KRAV TIL INTERNKONTROLL²⁰

Alle forvaltere skal etablere internkontroll. For å sikre korrekt saksbehandling ved tildeling og utbetaling av tilskudd, skal alle tilskuddsforvaltere etablere systemer, rutiner og tiltak som blant annet har som formål å forebygge, avdekke og korrigere feil og mangler. Tilskuddsforvalterens ledelse bør tilpasse internkontrollen til lokale forhold, virksomhetens størrelse, egenart, aktiviteter og risikoforhold. Internkontrollen skal dokumenteres. Dokumentasjonskrav bør ikke føre til unødig byråkratisering.

Den interne kontrollen har til formål å forhindre styringssvikt, feil og mangler slik at:

- a) beløpmessige rammer ikke overskrides
- b) måloppnåelse og resultater står i et tilfredsstillende forhold til fastsatte mål og resultatkrav, og at eventuelle vesentlige avvik forebygges, avdekkes og korrigeres i nødvendig utstrekning
- c) ressursbruken er effektiv
- d) regnskap og informasjon om resultater er pålitelig og nøyaktig
- e) at midlene forvaltes på en forsvarlig måte
- f) økonomistyringen er organisert forsvarlig og utføres i samsvar med gjeldende lover og regler
- g) misligheter og økonomisk kriminalitet forebygges og avdekkes

Tiltakene skal bidra til å sikre korrekt:

- a) registrering av faste data
- b) søknadsbehandling
- c) registrering av gitte tilsagn om tilskudd
- d) utbetaling av tilskudd til rett mottaker til rett tid
- e) registrering i regnskapet.
- f) behandling av dokumentasjon fra tilskuddsmottaker

For å kunne utøve den nødvendige internkontrollen skal det rettes fokus mot følgende:

- a) ledelsens og tilsattes kompetanse og holdninger til resultatoppfølging og kontroll
- b) identifisering av risikofaktorer som kan medvirke til at virkemidlenes mål ikke nås, og korrigerende tiltak som med rimelighet kan redusere sannsynligheten for manglende måloppnåelse.
- c) sikring av kvaliteten av den interne styringen, herunder forsvarlig arbeidsdeling og effektivitet i arbeidsprosessene.
- d) informasjonsrutiner som sikrer at relevant informasjon av betydning for måloppnåelse kommuniseres på en effektiv måte.
- e) rutiner for behandling og lagring av vesentlig informasjon som sikrer konfidensialitet, integritet og tilgjengelighet.

Relevant veiledning/lenke:

---

²⁰ Jf. bestemmelser om økonomistyring i staten punkt 6.3.8.1 og punkt 2.4.

- [Reglementet og bestemmelser for økonomistyring i Staten](#)
- [Resultatmåling. Mål- og resultatstyring i staten](#)
- [Regionalforvaltning](#)

7. TILSKUDD OG REGLENE OM OFFENTLIG STØTTE

7.1 Generelt

Alle tilskuddsforvaltere er ansvarlige for at tilskudd tildeles i samsvar med reglene om offentlig støtte i EØS-avtalen artikkel 61 (1). Dersom tilskuddet ikke tildeles i tråd med reglene, er det en risiko for at tilskuddet utgjør ulovlig støtte og at mottakeren må tilbakebetale tilskuddet. Tilskuddsforvalteren må derfor:

- foreta en konkret vurdering av om reglene om offentlig støtte får anvendelse på tilskuddet før det fattes vedtak om tildeling, og ev.
- vurdere hvordan tilskuddet kan tildeles i tråd med støttereglene.

Relevante lenker:

[Generell innføring i reglene om offentlig støtte](#)

[Veileder: EØS-avtalens regler om offentlig støtte](#)

[Lov om offentlig støtte](#)

7.2 Hva er offentlig støtte?

Det er seks kumulative vilkår som må være oppfylt for at reglene om offentlig støtte i EØS-avtalen artikkel 61 (1) får anvendelse.

1. Tilskuddet må innebære en økonomisk fordel for mottakeren²¹
2. Tilskuddet må være gitt av det offentlige, offentlige midler eller beslutningen om tildelingen må kunne tilregnes det offentlige²²
3. Tilskuddet må begunstige enkelte foretak eller produksjonen av enkelte varer eller tjenester (selektivitet)
4. Mottaker må være et foretak som driver økonomisk aktivitet.
5. Tilskuddet må vri konkurransen eller true med å vri konkurransen
6. Tilskuddet må være egnet til å påvirke samhandelen mellom EØS-landene

Ved tildeling av tilskudd under forskrift/retningslinjene for distrikts- og regionalpolitiske virkemidler er vilkårene 1-3 og 5 alltid oppfylt.

Tilskuddsforvalteren må vurdere om vilkårene 4 og 6 er oppfylt.

---

²¹ Tilskudd er offentlig støtte og omfatter en hver økonomisk fordel og/eller fritak for økonomisk byrde, som begunstiger bestemte foretak eller bransjer. Også ytelser på vanlige kommersielle vilkår kan omfattes, f.eks. lån til markedsrente, dersom mottakeren har en så svak økonomisk stilling at han ikke ville oppnådd en slik ytelse i det vanlige markedet.

²² Enhver støtte som tildeles i henhold til retningslinjene er å anse som ”offentlige midler”.

Uavhengig av om støtten tildeles av kommuner, fylkeskommuner, de nasjonale virkemiddelaktørene eller via ikke-offentlig heleide virksomheter. Det avgjørende er om støtten fra de offentlige midler er mottatt som resultat av en adferd som kan tilskrives det offentlige, jf. sak C-305/89, Italia mot Kommisjonen,

Vilkår 4: Er tilskuddsmottakeren et foretak?

Et foretak er en enhet som driver økonomisk aktivitet. Dette innebærer at foretaket leverer varer eller tjenester på markedet, i konkurranse med andre markedsaktører. Dette gjelder uavhengig av hvordan foretaket er organisert, hvem som eier foretaket eller hvordan foretaket er finansiert²³. Det er heller ikke avgjørende om foretaket har profitt som formål. Dette betyr blant annet at ideelle aktører og andre som driver etter selvkostprinsippet kan være å anse som et foretak.

For eksempel: En butikk er et foretak, fordi den selger varer til kunder mot vederlag, i konkurranse med andre butikker. Butikken vil være et foretak, uavhengig av om butikken er drevet av kommunen selv i eget rettssubjekt, utskilt i et kommunalt foretak eller drevet av en privat aktør. Selv om butikken ikke har som formål å tjene penger eller å gå med overskudd er butikken fortsatt et foretak.

Dersom støttegiver, etter en vurdering, har kommet frem til at støttemottager ikke driver økonomisk aktivitet, kan tilskuddet tildeles uten at reglene om offentlig støtte får anvendelse.

Vilkår 6: Er tilskuddet egnet til å påvirke samhandelen mellom EØS-landene?

I løpet av de siste årene har det kommet en rekke avgjørelser der EU-kommisjonen har kommet frem til at samhandelsvilkåret ikke er oppfylt. Dette gjelder for eksempel der hvor mottakeren:

- kun leverer varer eller tjenester til et begrenset lokalt område i en medlemsstat
- det er usannsynlig at mottakerens virksomhet vil tiltrekke seg kunder fra andre medlemsstater
- tiltaket har ingen - eller marginale forventede effekter på investeringer på tvers av landegrensene innenfor sektoren, eller på muligheten for bedrifter til å etablere seg i EUs indre marked

Dersom støttegiver, etter en vurdering, har kommet frem til at tilskuddet ikke er egnet til å påvirke samhandelen, kan tilskuddet tildeles uten at reglene om offentlig støtte får anvendelse.

7.3 Registreringsplikt

Norske myndigheter innførte, i samsvar med EØS-rettslige forpliktelser, 1.7.2016 Register for offentlig støtte i Brønnøysundregistrene. Støttegiver er pålagt å føre opplysninger om offentlig støtte i dette registeret jf. lov om offentlig støtte. Nærings- og fiskeridepartementet har også gitt en forskrift om registrering av offentlig støtte, som nærmere detaljerer registreringsplikten omfang, innhold og på hvilket tidspunkt registreringsplikten inntreffer. Støtte som ikke føres inn i registeret, vil ikke være forenlig med reglene for offentlig støtte.

---

²³ Se Communication from the Commission; Commission Notice of the Notion of State aid as referred to in Article 107(1) TFUE, s. 5, flg.

Opprettelsen av det nasjonale registeret innebærer ikke at den årlige rapporteringsforpliktelsen forsvinner, ettersom opplysningene støttegiverne er pålagt å melde inn til registeret ikke er like omfattende som de som sendes inn til ESA i forbindelse med den årlige rapporteringen.

Lenke:

[Brønnøysundregistrene](#): registeret for offentlig støtte

[Lov om offentlig støtte](#)

[Forskrift om registrering av offentlig støtte](#)

7.4 Om offentlig støtte

Dersom tilskuddet er offentlig støtte er tilskuddsforvalteren ansvarlig for at tilskuddet gis i samsvar med en av unntaksbestemmelsene i EØS-avtalen.

I det følgende blir det redegjort for de mest relevante unntaksbestemmelsene.

7.5 Bagatellstøtte (de minimis)

Tilskudd kan tildeles som bagatellstøtte. Et foretak²⁴ kan kun motta bagatellstøtte på inntil 200 000 euro over en periode på tre regnskapsår.²⁵

Lenke:

[Bagatellstøtte](#)

7.5.1 Fremgangsmåte ved tildeling av bagatellstøtte

Nedenfor følger forslag til fremgangsmåte ved tildeling av bagatellstøtte. Forslaget er utformet med sikte på å sikre at alle vilkårene i forordningen om bagatellstøtte blir oppfylt.

1. Opprett en egen mappe el. hvor all korrespondanse med søkeren lagres.

---

²⁴ Hva er ett foretak?

Etttersom støttetaket på 200 000 euro gjelder per foretak, er definisjonen av hva som er ett foretak av avgjørende betydning for om støttetaket er overholdt. Definisjonen finnes i Forordningen artikkel 2 nr.2.

Forordningen bestemmer at dersom to eller flere foretak kan regnes som tilknyttet hverandre, så må de når støttegiver skal vurdere om støttetaket er overskredet anses som ett og samme foretak (a single undertaking). For mer om denne vurderingen, se Forordningen artikkel 2 nr. 2.

²⁵ Den relevante treårsperioden er ”flytende”. Det innebærer at for hver tildeling av bagatellmessig støtte må det tas hensyn til støtte tildelt i de to foregående kalenderårene samt inneværende år.

2. Send e-post eller brev til søkeren for å få nødvendig informasjon. Forordningen stiller visse krav til tilbakemeldingen. Derfor har NFD laget et forslag til hvordan anmodningen om informasjon kan utformes.

Lenke:

[Forslaget til brev om anmodning om informasjon](#)

3. Støttegiver foretar en vurdering på bakgrunn av innhentet og øvrig tilgjengelig informasjon om de materielle vilkårene for å gi bagatellstøtte er oppfylt:

- Er en innenfor virkeområdet til forordningen, jfr. artikkel 1?
- Er støttebeløpet under 200 000 euro til foretaket for en periode på tre regnskapsår (100 000 euro for veitransport), jfr. artikkel 3 nr. 2?
- Er det mulig å angi presist hva som er tilskuddets/støttens verdi ("transparent støtte"), jfr. artikkel 4?

4. Dersom støttegiver kommer frem til at de materielle vilkårene er oppfylt og en ønsker å gi støtte, må støttegiver sende et skriftlig tildelingsbrev til støttemottaker. Forordningen stiller visse krav til tildelingsbrevet, derfor har NFD laget et forslag til hvordan tildelingsbrevet kan utformes.

Lenke:

[Forslaget til tildelingsbrev offentlig støtte](#)

5. Støttegiver bør ha en samlet oversikt over all støtte de gir med grunnlag i forordningen om bagatellmessig støtte. Nye tildelinger bør føres inn i oversikten fortløpende. Dette vil gjøre det mulig å etterkomme eventuelle krav fra ESA om informasjon om støttetildelinger.

Tilskuddsforvalteren skal lagre denne informasjonen i ti år og ved anmodning kunne gi den nødvendige informasjonen til ESA innen 20 arbeidsdager.

Tilskudd som gis som bagatellstøtte skal ikke meldes til ESA.

7.5.2 Kumulasjon

Det er ikke adgang til å tildele bagatellstøtte på en slik måte at man går utover de maksimale støttesatsene som følger av andre EØS-rettslige grunnlag for å tildele støtte, som for eksempel Kommisjonsforordning nr. 651/2014 (det alminnelige gruppeunntaket) eller godkjennelsesvedtak fra ESA (ved notifisert støtte).

For eksempel:

Det alminnelige gruppeunntaket tillater at et foretak kan motta 50% av investeringskostnadene i en maskin. Foretaket mottar tilskudd tilsvarende 50% av kostnadene til investeringen under gruppeunntaket. Foretaket kan ikke motta ytterligere støtte som bagatellstøtte til investeringen.

Dersom den maksimale støtteintensiteten ikke er utnyttet, kan det tildeles støtte inntil taket i gruppeunntaket eller ESAs vedtak er oppnådd.

For eksempel:

Det alminnelige gruppeunntaket tillater at et foretak kan motta 50% av investeringskostnadene i en maskin. Foretaket mottar tilskudd tilsvarende 30% av kostnadene til investeringen under gruppeunntaket. Foretaket kan motta tilskudd tilsvarende inntil 20% av kostnadene som bagatellstøtte til investeringen i maskinen.

Støtte som er gitt under godkjente ordninger eller andre gruppeunntak skal ikke tas med i beregningen av om taket i reglene om bagatellmessig støtte er nådd.

For eksempel:

Foretaket mottar støtte under gruppeunntaket til en investering i en maskin. Foretaket kan motta bagatellstøtte til andre investeringer eller aktiviteter som bagatellstøtte.

7.5.3 Beregning av beløpsgrense

Dersom støtten gis på en annen måte enn ved kontanttilskudd skal støtten verdi omregnes til verdien i brutto kontanttilskudd. Dersom støtten utbetales i flere rater, skal støtten diskonteres²⁶ til sin verdi på det tidspunktet støtten blir gitt. Det er ESAs referanserente som skal benyttes ved diskontering.

Lenke til:

- [ESAs referanserente](#)

7.5.4 Lån som bagatellmessig støtte

Lån kan gis som bagatellmessig støtte dersom tilskuddsekvivalenten er beregnet med grunnlag i gjeldende markedsrente på det tidspunktet støtten tildeles. Avviket fra markedsrenten utgjør støtteelementet.

7.6 Det alminnelige gruppeunntaket

Det alminnelige gruppeunntaket (GBER) er en forskrift som fastsetter detaljerte regler for når visse typer offentlig støtte anses forenlig med EØS-avtalen.

GBER omfatter forskjellige typer støtte, herunder:

1. Regional investeringsstøtte
2. Investeringsstøtte til små og mellomstore bedrifter (SMB)
3. Støtte til SMB-ers tilgang til finansiering
4. Støtte til forskning, utvikling og innovasjon (FoUoI)

---

²⁶ Å diskontere menes her å omregne en eller flere betalings verdi til et annet tidspunkt enn betalingstidspunktet, for å beregne nåverdien av støtten/tilskuddet.

5. Opplæringsstøtte
6. Støtte til beskyttelse av miljøet
7. Støtteordninger for å reparere og utbedre skader forårsaket av naturkatastrofer
8. Regional transportstøtte
9. Støtte til bredbåndsinfrastruktur
10. Støtte til kulturformål
11. Støtte til idrettsinfrastruktur
12. Støtte til lokal infrastruktur
13. Støtte til sysselsetting av dårlig stilte arbeidstakere og arbeidstakere med funksjonshemning

7.6.1 Meldeplikt ved bruk av gruppeunntak

Støttegiver er ansvarlig for at støtte som er tildelt under gruppeunntaket, meldes til ESA innen 20 dager etter at støttetiltaket har trådt i kraft.

ESA har utformet et skjema for meldingen. Skjemaet skal fylles ut når en ny støtteordning eller et enkelttilskudd skal meldes inn. Støttegiver må i tillegg sikre at alle vilkårene for å benytte gruppeunntaket er oppfylt, ettersom ESA ikke fører noen forhåndskontroll med dette. Det vil si at man kan risikere at ESA ved en etterhåndskontroll kommer til at vilkårene ikke var oppfylt. Da vil støtten bli ansett som ulovlig, og må kreves tilbake fra støttemottager.

I tillegg til skjemaet ber derfor Nærings- og fiskeridepartementet (NFD) om at det vedlegges et følgenotat, fortrinnsvis utformet på engelsk. Følgenotatet skal gi informasjon om støttetiltaket som viser at tiltaket oppfyller kravene i gruppeunntaket.

Ferdigstilt notat og skjema sendes til ESA via NFD: postmottak@nfd.dep.no . NFD anbefaler imidlertid at et **utkast** først sendes til NFD for kvalitetssikring via postmottak@nfd.dep.no

Relevante lenker:

- [Om gruppeunntak](#), inkl skjema for forenklet melding av gruppeunntatt støtte
- [Gruppeunntaket på engelsk](#)

7.7 Støtte til tjenester av allmenn økonomisk betydning

Tjenester av allmenn økonomisk²⁷ (SGEI)²⁸ betydning omfatter visse økonomiske tjenester som myndighetene anser som særlig viktige for innbyggerne og som ikke vil bli levert på en tilfredsstillende måte av markedet alene. For å kunne tilby slike tjenester, kan myndighetene pålegge foretak visse forpliktelser mot økonomisk kompensasjon.

I noen tilfeller vil slik kompensasjon ikke regnes for å gi leverandør av tjenesten en økonomisk fordel. Det vil si at kjøp av tjenester i disse tilfellene ikke anses som støtte, og dermed faller kjøpet utenfor EØS-avtalen artikkel 61 (1) sitt virkeområde. Fire kriterium må være oppfylt for at kompensasjonen for tjenesten ikke skal regnes som en økonomisk fordel²⁹

1. foretaket må være pålagt å utføre en tjeneste av allmenn økonomisk betydning, og disse forpliktelsene må være klart definerte
2. kriteriene for beregningen av kompensasjonen må være fastlagt på forhånd på en objektiv og gjennomsiktig måte
3. kompensasjonen må ikke overstige de nødvendige utgiftene til oppfyllelsen av forpliktelsen
4. kompensasjonens størrelse må bestemmes enten etter en offentlig anbudsprosedyre eller på grunnlag av en analyse av omkostningene som et typisk veldrevet foretak vil ha

Dersom kriteriene over ikke er oppfylte, kan det ytes offentlig støtte til noen typer tjenester av allmenn økonomisk betydning i tråd med Kommissjonsvedtaket om tjenester av allmenn økonomisk betydning av 20. desember 2011.³⁰ Følgende vilkår må være oppfylt:

1. virksomheten må være gitt oppdraget og forpliktelsene må være tydelig definert
2. beregningen av kompensasjonen må være fastsatt på forhånd på en objektiv og åpen måte
3. kompensasjonen kan ikke overstige kostnadene ved utførelsen av tjenesten
4. kompensasjonen faller innenfor én av følgende kategorier
  - a. kompensasjonen overstiger ikke 15 mill euro årlig, **og** tjenesten gjelder ikke transport eller transportinfrastruktur.
  - b. kompensasjon til sykehus som gir "medical care"

---

²⁷ Definisjonen av tjenester av allmenn økonomisk betydning er ikke legaldefinert. I utgangspunktet er det opptil det offentlige selv å definere hva en slik tjeneste er. ESA og EFTA-domstolen vil kun gripe inn dersom forvalteren foretar en åpenbar feiltolkning eller misbruker begrepet.

²⁸ Services of General Economic Interest.

²⁹ Jf *Altmark*-dommen, C-280/00 av 23. juli 2000

³⁰ Commission Decision of 20 December 2011 on the application of Article 106(2) of the Treaty on the Functioning of the European Union to State aid in the form of public service compensation granted to certain undertakings entrusted with the operation of services of general economic interest (notified under document C(2011) 9380)

- c. kompensasjon til sosiale tjenester innenfor helse og langvarig omsorg, barnevern, tilgang til og re-integrasjon i arbeidsmarkedet, sosial boligbygging, omsorg og sosial inkludering av sårbare grupper
- d. kompensasjon til luft- eller maritimforbindelser til øyer, der gjennomsnittlig passasjertrafikk ikke overstiger 300.000 passasjerer
- e. kompensasjon til lufthavner og havner der gjennomsnittlig passasjertrafikk ikke overstiger 200.000 passasjerer for lufthavner og 300.000 passasjerer for havner.

Støtte til tjenester av allmenn økonomisk betydning skal ikke meldes til ESA.

Relevante lenker:

- [Kommisjonsvedtaket om støtte til tjenester av allmenn økonomisk betydning](#)
- [Tjenester av allmennøkonomisk betydning](#)

Forskrift for distrikts- og regionalpolitiske virkemidler

Dato	FOR-2013-12-11-1574
Departement	Kommunal- og moderniseringsdepartementet
Publisert	I 2013 hefte 18
Ikrafttredelse	01.01.2014
Sist endret	FOR-2016-12-22-1902 fra 01.01.2017
Endrer	
Gjelder for	Norge
Hjemmel	Stortingets årlige budsjettvedtak
Kunngjort	23.12.2013 kl. 14.45
Korttittel	Forskrift om distrikts- og regionalvirkemidler

Kapitteloversikt:

- [Kapittel I. Innledende bestemmelser \(§§ 1 - 3\)](#)
- [Kapittel II. Forvaltningsstruktur \(§§ 4 - 5\)](#)
- [Kapittel III. Om tildeling av tilskudd \(§§ 6 - 12\)](#)
- [Kapittel IV. Om oppfølging og kontroll av tilskuddet \(§§ 13 - 16\)](#)
- [Kapittel V. Øvrige Bestemmelser \(§§ 17 - 19\)](#)

Hjemmel: Fastsatt av Kommunal- og regionaldepartementet (nå Kommunal- og moderniseringsdepartementet) 11. desember 2013 med hjemmel i Stortingets årlige budsjettvedtak.

Endringer: Endret ved forskrift 22 des 2016 nr. 1902.

Kapittel I. Innledende bestemmelser

§ 1. Formål

Denne forskriften regulerer forvaltningen og bruken av de distrikts- og regionalpolitiske virkemidlene over de kapitlene i statsbudsjettet som er nevnt i andre og tredje ledd.

Virkemidlene over kap. 550 Omstillingsdyktig næringsliv og lokalsamfunn i distriktene

- a) post 62 Bedriftsrettede lån- og tilskuddsordninger i distriktene, kan nyttes under kap. 550 post 64
- b) post 64 Inkluderende og vekstkraftige lokalsamfunn kan nyttes under kap. 550 post 62.

Virkemidlene over kap. 553 Omstillingsdyktige regioner

- a) post 60 Regionale tiltak for utvikling av næringsmiljøer og tilgang til kompetanse, kan nyttes under kap. 553 post 63 og 65
- b) post 63 Grenseregionale Interreg-program, kan nyttes under kap. 553 post 60 og 65
- c) post 65 Omstillingsprogrammer under akutte endringer arbeidsmarkedet, kan nyttes under kap. 553 post 60 og 63.

Den regionale- og distriktpolitiske innsatsen er målrettet mot å gjøre omstilling for bedrifter lettere på kort sikt og å bygge evne til omstilling i bedrifter, næringsmiljøer og lokalsamfunn på lang sikt.

Midlene skal forvaltes og brukes i samsvar med Stortingets budsjettvedtak, denne forskriften med retningslinjer og oppdragsbrevet fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet.

Forskriften regulerer forholdet mellom tilskuddsforvalter og tilskuddsmottaker og får anvendelse for alle tilskuddsforvaltere som forvalter midler over kapitlene nevnt i andre og tredje ledd.

0 Endret ved forskrift 22 des 2016 nr. 1902 (i kraft 1 jan 2017).

§ 2. Geografisk virkeområde

Virkemidlene over kap. 550, post 62 Bedriftsrettede låne- og tilskuddsordninger i distriktene skal brukes innenfor virkeområdet for distriktsrettet investeringsstøtte.

Virkemidlene over kap. 550, post 64 Inkluderende og vekstkraftige lokalsamfunn skal brukes i områder med særlige distriktsutfordringer. Det er fylkeskommunenes ansvar å vurdere hvilke områder som har særlige distriktsutfordringer i sitt fylke.

Virkemidlene over kap. 553, post 60 Regionale tiltak for utvikling av næringsmiljøer og tilgang til kompetanse kan brukes i hele landet.

Virkemidlene over kap. 553, post 63 Grenseregionale Interreg-program skal brukes i programområdene gitt for det enkelte program.

Virkemidlene over kap. 553, post 65 Omstillingsprogrammer ved akutte endringer i arbeidsmarkedet kan brukes i hele landet.

0 Endret ved forskrift 22 des 2016 nr. 1902 (i kraft 1 jan 2017).

§ 3. Definisjoner

Følgende definisjoner legges til grunn i denne forskriften:

1. *Kunngjøring*:¹ En offentliggjøring av hovedelementene i en tilskuddsordning.
2. *Nasjonale virkemiddelaktører*: Innovasjon Norge, SIVA og Norges Forskningsråd.
3. *Tilskudd*: Er offentlig² og omfatter enhver fordel som har de samme økonomiske virkningene som rene pengeoverføringer.
4. *Tilskuddsbrev*: Tilsagn om tilskuddsbeløp på grunnlag av innvilget søknad skal bekreftes med et tilskuddsbrev.³
5. *Tilskuddsforvalter*: Den som forvalter tilskudd i henhold til denne forskriften.
6. *Tilskuddsordning*:⁴ Administrativt system der tilskudd kan tildeles et bestemt formål og som inneholder følgende hovedelementer:
  - Målet med ordningen
  - Kriterier for måloppnåelse
  - Tildelingskriterier, herunder støtteandel og beregningsregler
  - Oppfølging og kontroll
  - Evaluering.

¹ Jf. bestemmelser 12. desember 2003 nr. 1939 om økonomistyring i staten, med endringer senest 18. september 2013 nr. 1104, punkt 6.3.2.

² Jf. lov 27. november 1992 nr. 109 om gjennomføring i norsk rett av hoveddelen i avtale om Det europeiske økonomiske samarbeidsområde (EØS-loven), kapittel 2 Statsstøtte.

³ Jf. bestemmelser 12. desember 2003 nr. 1939 om økonomistyring i staten, med endringer senest 18. september 2013 nr. 1104, punkt 6.3.3.

⁴ Jf. bestemmelser 12. desember 2013 nr. 1939 om økonomistyring i staten, med endringer senest 18. september 2013 nr. 1104, 6.2.1.1.

Kapittel II. Forvaltningsstruktur

§ 4. Forvaltere

Kommunal- og moderniseringsdepartementet gir øremerkede rammer til fylkeskommunene gjennom årlige oppdragsbrev.

Fylkeskommunene kan videredelegere¹ hele eller deler av forvaltningen til kommuner, regionråd, de nasjonale virkemiddelaktørene og unntaksvis til andre rettssubjekter.²

Alle forvaltere skal kunngjøre tilskuddsordningene gjennom <http://www.regionalforvaltning.no/> og på en slik måte at målgruppen nås.

De nasjonale virkemiddelaktørene er ikke pålagt å bruke departementets forvaltningsportal.

⁰ Endret ved forskrift 22 des 2016 nr. 1902 (i kraft 1 jan 2017).

¹ Jf. bestemmelser 12. desember 2003 nr. 1939 om økonomistyring i staten, med endringer senest 18. september 2013 nr. 1104, punkt 6.2.2.4.

² Jf. lov 10. februar 1967 om behandlingssåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven) § 1 siste setning.

§ 5. Forvaltning av bedriftsrettede virkemidler

Innovasjon Norge¹ forvalter følgende bedriftsrettede midler:

- a) Distriktsrettede investeringstilskudd og utviklingstilskudd til enkeltbedrifter og til etablerere.
- b) Risikolån, herunder ansvarlige lån, gjeldsbrevslån og pantelån, garantier for investeringslån og driftskreditter.

Fylkeskommunen eller andre tilskuddsforvaltere skal ikke gi støtte til tiltakene over.

Kommuner og regionråd kan gjennom kommunale og regionale næringsfond gi tilskudd i henhold til bokstav a.

¹ Jf. lov 19. desember 2003 nr. 130 om Innovasjon Norge, kapittel 3 Selskapets virksomhet.

Kapittel III. Om tildeling av tilskudd

§ 6. Hvem kan søke

Alle offentlige og private aktører og virksomheter med konkrete prosjekter/tiltak kan søke dersom de faller innenfor målgruppen for tilskuddsordningen.

§ 7. Overordnede tildelingskriterier

Det kan søkes om tilskudd til prosjekter/tiltak som oppfyller følgende kriterier:

- a) Er i tråd med fylkeskommunens mål og strategier for distrikts- og regionalpolitikk.
- b) Kan sannsynliggjøre distrikts- og regionalpolitisk virkning.
- c) Har god kvalitet og hvor søker har god gjennomføringsevne.
- d) Tilskuddet har utløsende effekt. Det er ikke tilstrekkelig at tilskuddet medvirker til å opprettholde et tilbud.

Fylkeskommunen og andre forvaltere er ansvarlig for at det fastsettes ytterligere tildelingskriterier i relevant omfang når det etableres konkrete tilskuddsordninger.

§ 8. Hvilke kostnader kan tilskuddet dekke

Tilskuddet kan dekke de deler av kostnadene som er direkte tilknyttet realiseringen av prosjektet/tiltaket.

Tilskudd til prosjekt kan kun gis i inntil 5 år, selv om prosjektet har en lenger varighet. Unntak er tilskudd under programmer eller ordninger i regi av de nasjonale virkemiddelaktørene, Kommunal- og moderniseringsdepartementet, Ungt Entreprenørskap og Merkur der støtte kan gis i tråd med programmenes/tiltakenes varighet.

§ 9. Hvilke kostnader kan tilskuddet ikke dekke

Tilskuddet kan ikke dekke:

- a) Drift av næringsvirksomhet eller organisasjoner.
- b) Kausjon eller annen økonomisk garanti.
- c) Direkte eller indirekte investeringer i virksomheters egenkapital.
- d) Renter og avdrag på lån og refinansiering av gjennomførte prosjekter.
- e) Drift av eller investeringer i statlige, fylkeskommunale og kommunale lovpålagte oppgaver utført av fylkeskommunen, kommunen eller andre.
- f) Å avsette midler til uspesifiserte fond. Delegerte midler til kommuner og regionråd, eventuelt andre forvaltere regnes ikke som fond.
Politikkforberedende aktiviteter internt hos forvalter eller i regi av forvalter, herunder kjøp
- g) av tjenester i samband med utforming av nye tiltak og lovpålagte eller egeninitierte plan- og strategiprosesser.

Bokstav a, b og c gjelder ikke for tilskudd Innovasjon Norge tildeler.

§ 10. Krav til søknaden

Søknaden skal sendes inn elektronisk gjennom www.regionalforvaltning.no.

Dette gjelder ikke søknader til de nasjonale virkemiddelaktørene.

Søknaden skal inneholde:

- a) En beskrivelse av tiltaket det søkes om tilskudd til, inkludert målsettinger for tiltaket og relevans for formålet med tilskuddsordningen.
- b) Plan for gjennomføring, herunder aktiviteter, tidsplan, organisering og samarbeidspartnere.
- c) Forventede resultater.

- d) Budsjett for prosjektet/tiltaket, herunder finansieringsplan.
- e) Søknadssum.
- f) Andre relevante opplysninger søkeren anser viktig for søknaden og andre opplysninger som er spesifisert i kunngjøringen.

Søkeren skal opplyse til tilskuddsforvalter om foretaket har mottatt offentlig støtte og eventuelt etter hvilken bestemmelse, det inneværende året og de to siste regnskapsårene.

§ 11. Vedtak

Vedtak¹ om tildeling av tilskudd eller avslag er et enkeltvedtak etter forvaltningslovens § 2 første ledd bokstav b. Unntaket er enkeltvedtak truffet av Innovasjon Norge.² Melding om vedtak skal være skriftlig begrunnet og gis innen rimelig tid. Vedtak om tilskudd gis i et tilskuddsbrev.³ Vedtak om avslag på søknaden gis i et avslagsbrev.

Avslag på søknaden gis dersom ett eller flere av vilkårene nedenfor er oppfylt:

- a) Søknaden tilfredsstillter ikke tildelingskriteriene eller formålet faller utenfor ordningen.
- b) Søkeren sender ikke inn nødvendige opplysninger etter anmodning.
- c) Søknaden rangeres ikke høyt nok ut fra tildelingskriteriene sett i forhold til andre søknader.
- d) Tidligere tildelinger er brukt i strid med forutsetningene.

0 Endret ved forskrift 22 des 2016 nr. 1902 (i kraft 1 jan 2017).

¹ Jf. lov 10. februar 1967 om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven), kapittel IV.

² Forvaltningsloven gjelder ikke for selskapet, heller ikke når det treffer enkeltvedtak på vegne av staten. Jf. lov 19. desember 2003 nr. 130 om Innovasjon Norge, § 6.

³ Jf. definisjonen § 5 (4), bestemmelser 12. desember 2003 nr. 1939 om økonomistyring i staten, med endringer senest 18. september 2013 nr. 1104, punkt 6.3.3.

§ 12. Aksept av vilkårene for tilskuddet

Tilskuddsmottaker skal gi skriftlig samtykke om at tilskuddet er akseptert på de vilkår tilskuddsbrevet angir.

Kapittel IV. Om oppfølging og kontroll av tilskuddet

§ 13. Vilkår for tilskuddet

Tilskuddsmottakeren er ansvarlig ovenfor tilskuddsforvalteren og Kommunal- og moderniseringsdepartementet for at følgende vilkår for tilskuddet overholdes:¹

- a) Tilskuddsmottaker skal føre separat prosjektrekskap for bruken av midlene.
- b) Prosjektrekskapet skal settes opp slik at det kan sammenlignes med budsjettet og inneholde en oversikt over alle inntekter og kostnader relatert til prosjektet.

Tilskuddsmottakeren skal gi tilskuddsforvalteren melding dersom det inntreffer forhold som innebærer endringer i forhold til de forutsetninger som fremgår av søknaden.

Tilskuddsmottakeren kan bli gjort kjent med andre særskilte vilkår i forbindelse med kunngjøringen av midlene eller i tilskuddsbrevet.

¹ Jf. bestemmelser 12. desember 2003 nr. 1939 om økonomistyring i staten, med endringer senest 18. september 2013 nr. 1104, punkt 6.3.8.2.

§ 14. *Oppfølging og kontroll*

Tilskuddsforvalteren, Riksrevisjonen og Kommunal- og moderniseringsdepartementet har adgang til å iverksette kontroll med at midlene brukes etter forutsetningene.¹

Tilskuddsmottaker og tilskuddsforvalter plikter å medvirke i kontrollen.

Jf. Stortingets vedtak 26. mai 2005 nr. 876 (Stortingets bevilgningsreglement) § 10 (2) og lov 7. mai 2004 nr. 21 Riksrevisjonsloven § 12 (3) og bestemmelser 12. desember 2003 nr. ¹ 1939 om økonomistyring i staten, med endringer senest 18. september 2013 nr. 1104 punkt 6.3.8.2.

§ 15. *Utbetaling*

Tilskuddsbeløpet utbetales i hovedsak etterskuddsvis.

Minst 25 prosent av tilskuddet skal holdes tilbake til prosjektet/tiltaket er avsluttet og tilskuddsforvalteren har mottatt sluttrapport eller resultatskjema i regionalforvaltning.no og/eller rapport.¹

For tilskudd over kr 100 000 skal det i tillegg sendes inn revidert prosjektrekskap som er bekreftet av revisor, alternativt godkjent regnskapsfører dersom virksomheten ikke er revisjonspliktig.

¹ Jf. bestemmelser 12. desember 2003 nr. 1939 om økonomistyring i staten, med endringer senest 18. september 2013 nr. 1104 punkt 6.3.5.

§ 16. *Omgjøring og krav om tilbakebetaling*

Vedtak om tilskudd kan helt eller delvis omgjøres før utbetaling dersom:

- a) Det fremkommer at tilskuddsmottaker har påbegynt arbeidet tilskuddet er ment å dekke før tilsagnet er innvilget.
- b) Søker har foretatt endringer av en slik karakter at forutsetningene for innvilgelsen ikke lenger er til stede.
- c) Søker ikke aksepterer eventuelle vilkår som settes for tilskuddet.
- d) Tildelingen bygger på uriktige opplysninger fra søker.
- e) Tilskuddsmottaker unnlater å levere pliktig rapportering.
- f) Tilskuddet helt eller delvis ikke er brukt etter forutsetningene.
- g) Prosjektet/tiltaket gjennomføres til en lavere kostnad enn forutsatt i budsjettet tildelingen bygger på.
- h) Departementet, fylkeskommunen eller andre tilskuddsforvaltere finner at tilskuddet er i strid med EØS-avtalen.¹

Ved tilbakebetaling etter disse reglene skal det legges til renter og renters renter fastsatt av ESA, gjeldene fra den dagen støtten ble mottatt til tidspunktet for tilbakebetalingen.

Den enkelte tilskuddsforvalter kan fastsette egne vilkår utover de overnevnte.

Omgjøring av vedtak om tilskudd kan skje ved at tilskudd helt eller delvis ikke utbetales eller ved krav om tilbakebetaling.

1 Jf. forskrift 4. desember 1992 nr. 907 om offentlig støtte § 5.

Kapittel V. Øvrige Bestemmelser

§ 17. Klageadgang

Vedtak truffet av fylkeskommunen kan påklages til fylkestinget eller den fylkestinget har gitt fullmakt til.

Vedtak truffet av kommunen kan påklages til kommunestyret eller den kommunestyret har gitt fullmakt til.

Vedtak truffet av andre tilskuddsforvaltere kan påklages til den som har delegert tilskuddsforvaltningen til denne.¹

Vedtak truffet av Innovasjon Norge i medhold av denne forskriften kan ikke påklages.²

¹ Jf. lov 10. februar 1967 om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven)

¹ Kapittel VI. Om klage og omgjøring.

² Jf. lov 19. desember 2003 nr. 130 om Innovasjon Norge, § 6.

§ 18. Dispensasjon

Kommunal- og moderniseringsdepartementet kan i særlige tilfeller dispensere fra denne forskriften.¹

0 Endret ved forskrift 22 des 2016 nr. 1902 (i kraft 1 jan 2017), tidligere § 19.

1 Jf. lov 10. februar 1967 om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven) § 40.

§ 19. Ikrafttredelse

Forskriften med tilhørende retningslinjer trer i kraft 1. januar 2014.

0 Endret ved forskrift 22 des 2016 nr. 1902 (i kraft 1 jan 2017), tidligere § 20.

Nordreisa kommune
Postboks 174
9156 Storslett

Deres ref.:

Vår ref.:

18/1879 /20456/18-U01

Saksbehandler:

Magnus Skjelmo Kristiansen

Telefon: 478 28 096

Dato:

04.04.2018

OFFENTLIG ETTERSYN - REGIONAL STRATEGISK NÆRINGSPLAN FOR TROMSØREGIONEN

Balsfjord, Karlsøy, Lyngen, Storfjord og Tromsø kommune har samarbeidet om utarbeiding av «Regional strategisk næringsplan 2018 – 2022».

Planen legges ut til offentlig ettersyn frem til 21. mai 2018. Innspill merkes «18/1879 - Regional strategisk næringsplan for Tromsøregionen» og sendes på epost til postmottak@tromso.kommune.no eller per brev til:

Tromsø kommune
Postboks 6900
9299 Tromsø

Fysisk versjon av planen er tilgjengelig ved henvendelse i resepsjon på Rådhusene i deltagerkommunene. Planen er elektronisk tilgjengelig via denne siden:
<http://www.tromso.kommune.no/hoeringer.167939.no.html>.

Det gjennomføres en koordinert utsending for alle kommuner. Kommunene distribuerer forslaget til plan lokalt i henhold til egen liste.

Det gjennomføres felles merknadsbehandling for alle kommunene. Det tas sikte på at planen behandles i kommunestyrene sensommeren 2018.

Vedlagt:

- Adresseliste for koordinert utsending
- Adresseliste for lokal utsending
- Versjon til offentlig ettersyn av Regional strategisk næringsplan for Tromsøregionen 2018 – 2022

Med vennlig hilsen

Magnus Skjelmo Kristiansen
Næringsrådgiver

Adresseliste koordinert utsending

Arctic Economic Council
Bredbåndsfylket AS
Fagforbundet i Troms
Fiskarlaget Nord
Fylkesmannen i Troms
Innovasjon Norge Arktis
Ishavskysten friluftsråd
Kystverket i Troms og Finnmark
LO Troms
Maritimt Forum Nord
Maskinentreprenørenes Forbund Region Nord
Midt-Troms Regionråd
NHO Arktis
Nordnorsk Reiseliv avd Troms
Nord-Troms Regionråd
Norges Kystfiskarlag
Norges Råfisklag
Norges Sjømatråd AS
Næringsforeningen i Tromsøregionen
Sjømat Norge
Statens vegvesen, Region Nord
Sør-Troms Regionråd
Troms Bonde og Småbrukarlag
Troms Bondelag
Troms fylkeskommune
Troms Fylkestrafikk
Tromsø-områdets Regionråd
Ungdommens Fylkesråd Troms
Universitetet i Tromsø - Norges arktiske universitet
Visit Lyngenfjorden AS
Visit Tromsøregionen AS
Harstad kommune
Kvæfjord kommune
Skånland kommune
Ibestad kommune
Gratangen kommune
Lavangen kommune
Bardu kommune
Salangen kommune
Målselv kommune
Sørreisa kommune
Dyrøy kommune
Tranøy kommune
Torsken kommune
Berg kommune
Lenvik kommune
Kåfjord kommune
Skjervøy kommune
Nordreisa kommune
Kvænangen kommune

Adresseliste lokal utsending

Akvaplan Niva
Andersdal og Kristofferjord utviklingslag
Asko Nord AS
Biotech North
Breivikeidet utviklingslag
Brensholmen/Sommarøy utviklingslag
Coop Nord AS
Energiklyngen Nord
Ersfjordbotn utviklingslag
Flow Coworking
Hurtigruten ASA
Innlandet utviklingslag
Jøvik utviklingslag
Kattfjord utviklingslag
KSAT
Lakselvbukt utviklingslag
Lerøy Aurora
Nofi Tromsø AS
NOFIMA
Norinnova
NORUT
Odd Berg AS
Oldervik utviklingslag
RadArt
Ramfjord utviklingslag
Rebbenesøya utviklingslag
Remiks Næring AS
Salmar Nord AS
Sjursnes utviklingslag
Skitteneelv og omegn utviklingslag
Skulsfjord og Lyfjord utviklingslag
Sparebank1 Nord-Norge
Søndre Ringvassøy utviklingslag
Torghatten Nord AS
Troms kraft
Tromsø eldreråd
Tromsø integreringsråd
Tromsø Ungdomsråd
Tromvik utviklingslag
Trondjord/Kvaløyvågen utviklingslag
Utviklingslagenes hovedstyre
Vengsøy utviklingslag
Vikran utviklingslag

Nordreisa kommune

Forebyggende tjeneste

Medlemmer og varamedlemmer i ungdomsrådet

Deres ref:	Vår ref (bes oppgitt ved svar):	Løpenr.	Arkivkode	Dato
	2018/221-9	4670/2018	C19	26.04.2018

Referat fra møte i ungdomsrådet 25.04.2018

Tid og sted: Halti – Jorma (ved siden av biblioteket), kl. 15:30-17:00.

Til stede: Anna Elisa Lund Henriksen, Ramona Soleng Thomassen, Martin Årnes, Scott Nordstrøm, Alf Sindre Einevoll, Oda Fossvoll, Jonas Pedersen (For Hermod Bakken), Kine Elise Haraldsdatter Steinsvik (vara fra Montessori invitert siden det er første møte de er med på.), Silje Båtnes.

Fravær: Hermod Bakken, Aragorn Mikkelsen.

Sak 11/18: Påskelandsbyen:

Hvordan gikk det? Hva kan vi gjøre annerledes til neste gang? Tilbakemeldinger fra andre ungdom? Økonomi?

Aktivitetene: Kunne vært bedre oppmøte. Var totalt 10 lag, men et trakk seg i siste liten. Estimert et oppmøte på ca. 60 personer. Var bedre oppmøte i fjor med 15 påmeldte lag. Tilbakemelding fra de ungdommene som var tilstede var at volleyball ble for vanskelig for noen, og at de følte man måtte være flink til det for å kunne være med. Flere etterlyste kanonball som også var i fjor.

Bedre markedsføring: Ble kort tid til markedsføring – kun 2 uker. Dette skyltes delvis at vi ikke fikk invitasjonen til arrangementet når vi skulle. Til neste år må vi være tidligere ute og reklamere for dette ved flere forum. Lage bedre og større plakater.

Kiosken: Var mye mat til overs. Det som gikk var pizza og brus. Ikke vits med landganger og vafler.

Premie: Kan en bedre hovedpremie være et trekkplaster? Ipad? (På billetten).

Postadresse:
Postboks 174, N- 9156 Storslett
E-post:
postmottak@nordreisa.kommune.no

Besøksadresse:
Sentrum 17
Internett:
www.nordreisa.kommune.no

Telefon: + 47 77 58 00 00
Telefaks: + 47 77 77 07 01

Bankkonto: 4740.05.03954
Org.nr: 943 350 833

Alt i alt skal ungdommene roses for at de fikk til en kveldsturnering på så kort varsel!

Sak 12/18: Ipad til Ungdomsrådet:

Hermod har ytret et ønske om at Ungdomsrådet skal ha egne ipader som kan brukes av medlemmene på f.eks. utvalgsmøtene.

I følge Sericekontoret kan man låne ipader der før de politiske møtene begynner, men de må leveres tilbake i etterkant av møte.

Hermod har sendt forespørsel til Øyvind Evanger ang dette, og saken skal tas opp i Formannskapet. Vi venter på svar.

Sak 13/18: Valg av medlem:

Da et medlem har trukket seg fra Ungdomsrådet må det velges inn et nytt medlem, og det er et ønske at Montessoriskolen blir representert i Ungdomsrådet.

I dag stiller medlem Alf Sindre Einevoll og varamedlem Kine Elise Haraldsdatter Steinsvik fra Montessoriskolen på sitt første møte.

Sak 14: Møteplikt i Ungdomsrådet:

Vi blir enige om regler rundt det å sitte i Ungdomsrådet mtp. møteplikt og dersom vi ikke kan komme på møte. Er enighet om at dersom man ikke kan komme på møtene så har man plikt til å si fra i god tid slik at man kan innkalle vara.

Sak 15/18: Forslag til aktiviteter i ferien?

Ungdomskontakten planlegger aktiviteter for ungdom i feriene. Har ungdomsrådet forslag til aktiviteter som ungdom vil være med på? Vil ungdomsrådet være med på dette?

Silje leser opp de aktivitetene som jobbes med så langt. Stort sett høres det ut som noe ungdom kan like å være med på, og at det er ulike aktiviteter slik at man kan nå ut til flest mulig.

Medlemmene i Ungdomsrådet ønsker ikke å være med å arrangere dette da det er i ferien. Flere har jobb og er kanskje bortreist. Men noen tilbyr seg å hjelpe til dersom de har mulighet.

Sak 16: Økonomi og møtegodtgjørelse:

Møtegodtgjørelse for medlemmer av ungdomsrådet i utvalgsmøter er fra 2018 på 400kr/ møte.

Møtegodtgjørelse for møter i ungdomsrådet: 500kr/møte.

Saken om møtegodtgjørelse skal tas opp i Kommunestyret, så der er mulig det blir endringer.

Medlemmene synes dette høres greit ut.

Sak 17: Eventuelle saker:

- Info fra utvalgs møter?

Oda informerer fra Oppvekst- og kultur møte at de har snakket om Ungdomsklubben og at det var viktig med en endring av de første planene da ungdomsrådet mente de kun ville nå ut til en type målgruppe.

- Høsten? Noen ønsker for hva ungdomsrådet skal jobbe med?
Anna informerer om at det har vært snakk om å samarbeide med Skjervøy Ungdomsråd ang. en turnering. Ungdomsrådet er åpen for et samarbeid, men at dette må bli til høsten. Anna kontakter Skjervøy ang. dette.
- Neste møte?
Blir enig om at det er greit med et møte til før sommerferien: 6.juni.

Med vennlig hilsen

Silje Båtnes
Ungdomskontakt

Dette dokumentet er produsert elektronisk, og har derfor ingen signatur.

Kopi til:
Else Pettersen Elvestad

Til: NæU

Fra: Ida Wigdel

Referanse
2017/526-10

Dato
24.04.2018

Representasjon utvalgsmedlemmer

Næringsutvalget i Nordreisa etterspurte i utvalgsmøte den 10.april en oversikt over sentrale arenaer der utvalget bør være representert det neste året.

2018

LINK konferansen

Tid: 19. – 20.09.2018

Sted: Alta

Nettsted: <http://linkkonferansen.no/wp/>

Beskrivelse: «*LINK er et årlig høydepunkt for næringslivsaktører, gründere og entreprenører. Konferansen tar pulsen på næringslivet og ser på trender og utvikling i markedet, med fokus på innovasjon og fremtidig teknologi. LINK skal være en relevant og ettertraktet arena for nettverksbygging, energipåfyll og idéskapning*».

Næringslivsdagen Nord

Tid: tirsdag 30. oktober 2018

Sted: Tromsø

Nettsted: <http://nldnord.no/>

Beskrivelse: «Næringslivsdagen Nord er en årlig næringslivskonferanse arrangert av næringslivet i Tromsø, for næringslivet i Nord-Norge. Konferansen skal være en arena som bidrar til å inspirere og hedre nordnorske vekstbedrifter, samt være en motor for et engasjert og delingsorientert næringsliv i regionen. Konferansen består av et faglig seminar på dagtid, og festmiddag med prisutdeling på kvelden. Formålet med seminaret er faglig påfyll og inspirasjon, mens kveldsarrangementet fokuserer på møteplassen og suksesshistorier fra nordnorsk næringsliv».

2019

Nord i Sør

Tid: 08. januar 2019

Sted: Oslo

Nettsted: <https://www.nordisor.no/>

Beskrivelse: «Møteplassen for nordnorsk næringsliv, organisasjoner, politikere - der Nord-Norges fremtid blir debattert. Innlegg og debatt under Nord i Sør skal stake ut kursen for en næring i vekst og sette aktuelle tema på dagsorden. Konferansen skal sikre at reiselivet i Nord-Norge tar del i veksten nordområdene står foran i de kommende år.

Nord i Sør har etablert seg som en konferanse med faglig høy kvalitet og er en stor suksess med lang venteliste hvert år. Deltagerne har bestått av omtrent halvparten næring og halvparten politikere, med blant annet svært stor oppslutning fra våre nordnorske stortingspolitikere».

Håp i havet

Tid: vanligvis lagt til februar

Sted: UiT, Tromsø

Nettsted: <http://www.haapihavet.com/>

Beskrivelse: «*Håp i Havet er en fagkonferanse som arrangeres årlig ved UiT Norges arktiske universitet. Formålet med konferansen er å inspirere deltagerne til å engasjere seg i kysten, havet og nordområdene. Gjennom å skape en arena for utveksling av erfaring, kunnskap og idéer har konferansen bidratt til dette. Da spesielt på områder knyttet til bærekraft, miljø og utfordringer knyttet til menneskers bruk av kystens ressurser. Konferansen arrangeres av studenter ved fakultet for Biovitenskap, fiskeri og økonomi, men er for alle studenter ved UiT Norges arktiske universitet. I tillegg er næringslivet, forskningsmiljøet og politiske aktører sterkt*

representert. Dette gir konferansen en sjelden mulighet til å aktualisere temaet som løftes frem, ovenfor et bredt spekter av fagområder»

Peter F. Hjort-seminaret

Tid: 28.mars 2019

Sted: UiT, Tromsø

Nettsted: https://uit.no/forskning/forskningsgrupper/gruppe?p_document_id=441962

Beskrivelse: *«Peter F. Hjort-seminaret er et initiativ for å styrke verdiskapingen i nord gjennom tettere samarbeid mellom arbeids- og næringsliv og fagmiljøene ved UiT Norges arktiske universitet. Peter F. Hjort-seminaret er en årlig møteplass der næringsrettede problemstillinger drøftes, og der grunnlaget for verdiskaping og innovasjon legges gjennom kunnskapsutveksling, nettverksbygging og samarbeid».*

Med vennlig hilsen

Ida Wigdel
Næringsutvikler

Fra: Nils-Yngve Berg (nils-yngve.berg@miljodir.no)

Sendt: 19.04.2018 15.46.22

Til: Nordreisa Kommune

Kopi:

Emne: sikring og opparbeiding av Saga friluftslivsområde

Vedlegg:

Viser til dagens brev (vår ref. 2013/2607-22) vedrørende utbetaling for sikring og opparbeiding av Saga friluftslivsområde. Ved en inkurie er summen for siste delutbetaling satt til 14 500,- og ikke på kr. 10 500,-, jf kommunens anmodning om utbetaling. Direktoratet vil dermed foreta en delutbetaling på kr. 10 500,- til kommunens bankkonto 4740.05.03954.

Med hilsen

Nils-Yngve Berg

sjefingeniør, friluftslivsseksjonen

Miljødirektoratet

Telefon: 03400 / 73 58 05 00

Mobil: 402 26 242

E-post: nils-yngve.berg@miljodir.no

www.miljodirektoratet.no - www.miljostatus.no

88 TROLL AS
Krakenesveien 287
9151 STORSLETT

Delegert vedtak
Delegert utvalg næringsutvalg - nr. 17/18

Vedtaket er gjort i henhold til delegasjonsreglement gitt av Nordreisa kommunestyre i sak 57/16

Deres ref:	Vår ref (bes oppgitt ved svar):	Løpenr.	Arkivkode	Dato
	2018/316-2	4364/2018	223	19.04.2018

Svar på søknad om støtte fra Kommunalt næringsfond

Nordreisa kommune har behandlet deres søknad om støtte fra Kommunalt næringsfond, og bevilget kr 35 000 til prosjektet. Tilskuddet skal benyttes til kostnader ifm. utvikling og oppstart av fagskole og spillutviklingselskap i Nordreisa kommune.

- Tilsagnet er gyldig t.o.m. 19.04.2019. Dersom rapport og anmodning om sluttutbetaling ikke er mottatt innen da, vil tilskuddet bli trukket tilbake. Nordreisa kommune kan etter avtale forlenge tilsagnets gyldighet med inntil 1 år.
- Tilskuddsmottaker må søke dersom det gjøres betydelige prosjektendringer. Endringer skal ikke iverksettes før Nordreisa kommune har samtykket skriftlig.
- Ved omtale av prosjektet skal det opplyses om at Nordreisa kommune har bidratt med midler fra Kommunalt næringsfond.
- Tilskuddet forvaltes via portalen www.regionalforvaltning.no. (RF)
- Inntil 50 % av tilskuddet kan delutbetales etter avtale. Det forutsetter dokumentasjon av påløpte prosjektkostnader.
- Sluttutbetaling skal inneholde skriftlig rapport og regnskap som registreres i RF. Utbetaling beregnes på bakgrunn av finansieringsandel (%) og medgåtte prosjektkostnader

Klageadgang

Vedtaket kan påklages til Nordreisa kommune. Klagefristen er 3 uker regnet fra den dagen da brevet kom fram til påført adressat. Det er tilstrekkelig at klagen er postlagt innen fristens utløp.

Klagen skal sendes skriftlig til den som har truffet vedtaket, angi vedtaket det klages over, den eller de endringer som ønskes, og de grunner du vil anføre for klagen. Dersom du klager så sent at det kan være uklart for oss om du har klaget i rett tid, bes du også oppgi når denne melding kommer frem.

Med vennlig hilsen

Ida Wigdel
Næringsutvikler
T: 77 58 80 53
E: ida.wigdel@nordreisa.kommune.no

Dette dokumentet er produsert elektronisk, og har derfor ingen signatur.

OFFERDAL TEKST OG FOTO
Postboks 343
9156 STORSLETT

Delegert vedtak
Delegert utvalg næringsutvalg - nr. 20/18

Vedtaket er gjort i henhold til delegasjonsreglement gitt av Nordreisa kommunestyre i sak 57/16

Deres ref:	Vår ref (bes oppgitt ved svar):	Løpenr.	Arkivkode	Dato
	2018/340-2	4557/2018	223	24.04.2018

Svar på søknad om støtte fra Kommunalt næringsfond

Viser til din søknad av 21.03.2018 om støtte fra Kommunalt næringsfond. Nordreisa kommune har innvilget søknaden med et tilskudd på inntil kr 34 250. Tilskuddet skal benyttes til investering, konsulentbistand og kompetanseheving i forbindelse med utvikling av eksisterende virksomhet. Tilskuddet utgjør en finansieringsandel på 13,1% av godkjente prosjektkostnader.

Klageadgang

Vedtaket kan påklages til Nordreisa kommune. Klagefristen er 3 uker regnet fra den dagen da brevet kom fram til påført adressat. Det er tilstrekkelig at klagen er postlagt innen fristens utløp.

Klagen skal sendes skriftlig til den som har truffet vedtaket, angi vedtaket det klages over, den eller de endringer som ønskes, og de grunner du vil anføre for klagen. Dersom du klager så sent at det kan være uklart for oss om du har klaget i rett tid, bes du også oppgi når denne melding kommer frem.

Med vennlig hilsen

Ida Wigdel
Næringsutvikler
T: 77 58 80 53
E: ida.wigdel@nordreisa.kommune.no

Dette dokumentet er produsert elektronisk, og har derfor ingen signatur.

Postadresse:
Postboks 174, N- 9156 Storslett
E-post:
postmottak@nordreisa.kommune.no

Besøksadresse:
Sentrum 17
Internett:
www.nordreisa.kommune.no

Telefon: + 47 77 58 00 00
Telefaks: + 47 77 77 07 01

Bankkonto: 4740.05.03954
Org.nr: 943 350 833

Nordreisa kommune

Utvikling

HASSELBERG HUSKY AS
Vinnelysveien 244
9151 STORSLETT

Delegert vedtak Nordreisa næringsutvalg - nr.

[Vedtaket er gjort i henhold til delegasjonsreglement gitt av Nordreisa kommunestyre i sak 57/16](#)

Deres ref:	Vår ref (bes oppgitt ved svar):	Løpenr.	Arkivkode	Dato
	2018/424-2	5683/2018	223	19.05.2018

Svar på søknad om støtte fra kommunalt næringsfond

Nordreisa kommune har behandlet din søknad av 16.04.2018, og innvilget inntil kr 20 000 i tilskudd fra Kommunalt næringsfond. Midlene skal benyttes til investering i forbindelse med videreutvikling av eksisterende virksomhet. Vilkår for tilsagnet følger i eget tilsagnsbrev.

Klageadgang

Vedtaket kan påklages til Nordreisa kommune. Klagefristen er 3 uker regnet fra den dagen da brevet kom fram til påført adressat. Det er tilstrekkelig at klagen er postlagt innen fristens utløp.

Klagen skal sendes skriftlig til den som har truffet vedtaket, angi vedtaket det klages over, den eller de endringer som ønskes, og de grunner du vil anføre for klagen. Dersom du klager så sent at det kan være uklart for oss om du har klaget i rett tid, bes du også oppgi når denne melding kommer frem.

Med vennlig hilsen

Ida Wigdel
Næringsutvikler
T: +47 77 58 80 53
E: ida.wigdel@nordreisa.kommune.no

Dette dokumentet er produsert elektronisk, og har derfor ingen signatur.

Postadresse:
Postboks 174, N- 9156 Storslett
E-post:
postmottak@nordreisa.kommune.no

Besøksadresse:
Sentrum 17
Internett:
www.nordreisa.kommune.no

Telefon: + 47 77 58 00 00
Telefaks: + 47 77 77 07 01

Bankkonto: 4740.05.03954
Org.nr: 943 350 833

Nordreisa kommune

Utvikling

SAGELV RÅDGIVNING & KOMPETANSE AS
Postboks 85
9156 STORSLETT

Delegert vedtak Delegert utvalg næringsutvalg - nr. 19/18

Vedtaket er gjort i henhold til delegasjonsreglement gitt av Nordreisa kommunestyre i sak 57/16

Deres ref:	Vår ref (bes oppgitt ved svar):	Løpenr.	Arkivkode	Dato
	2018/354-2	4531/2018	223	24.04.2018

Svar på søknad om støtte fra Kommunalt næringsfond

Nordreisa kommune har behandlet deres søknad om støtte fra Kommunalt næringsfond av 21.03.2018. Nordreisa kommune innvilger søknaden med et tilskudd på inntil kr 28 160, som utgjør en finansieringsandel på 40% av godkjente prosjektkostnader. Tilskuddet skal benyttes til kompetanseheving.

Klageadgang

Vedtaket kan påklages til Nordreisa kommune. Klagefristen er 3 uker regnet fra den dagen da brevet kom fram til påført adressat. Det er tilstrekkelig at klagen er postlagt innen fristens utløp.

Klagen skal sendes skriftlig til den som har truffet vedtaket, angi vedtaket det klages over, den eller de endringer som ønskes, og de grunner du vil anføre for klagen. Dersom du klager så sent at det kan være uklart for oss om du har klaget i rett tid, bes du også oppgi når denne melding kommer frem.

Med vennlig hilsen

Ida Wigdel
Næringsutvikler
T: 77 58 80 53
E: ida.wigdel@nordreisa.kommune.no

Dette dokumentet er produsert elektronisk, og har derfor ingen signatur.

Postadresse:
Postboks 174, N- 9156 Storslett
E-post:
postmottak@nordreisa.kommune.no

Besøksadresse:
Sentrum 17
Internett:
www.nordreisa.kommune.no

Telefon: + 47 77 58 00 00
Telefaks: + 47 77 77 07 01

Bankkonto: 4740.05.03954
Org.nr: 943 350 833

LANDBRUK NORD SA
Postboks 113
9059 STORSTEINNES

Delegert vedtak
Delegert utvalg næringsutvalg - nr. 21/18

Vedtaket er gjort i henhold til delegasjonsreglement gitt av Nordreisa kommunestyre i sak 57/16

Deres ref:	Vår ref (bes oppgitt ved svar):	Løpenr.	Arkivkode	Dato
	2018/341-3	4561/2018	223	24.04.2018

Avslag på søknad om tilskudd fra Kommunalt næringsfond

Viser til deres søknad av 21.03.2018, om tilskudd fra Kommunalt næringsfond til etablering av tjenesten «Funksjonstest av åkersprøyter». Nordreisa kommune har avslått deres søknad, da det allerede eksisterer et slikt tilbud for landbruksnæringa i kommunen.

Klageadgang

Vedtaket kan påklages til Nordreisa kommune. Klagefristen er 3 uker regnet fra den dagen da brevet kom fram til påført adressat. Det er tilstrekkelig at klagen er postlagt innen fristens utløp.

Klagen skal sendes skriftlig til den som har truffet vedtaket, angi vedtaket det klages over, den eller de endringer som ønskes, og de grunner du vil anføre for klagen. Dersom du klager så sent at det kan være uklart for oss om du har klaget i rett tid, bes du også oppgi når denne melding kommer frem.

Med vennlig hilsen

Ida Wigdel
Næringsutvikler
T: 77 58 80 53
E: ida.wigdel@nordreisa.kommune.no

Dette dokumentet er produsert elektronisk, og har derfor ingen signatur.

Postadresse:
Postboks 174, N- 9156 Storslett
E-post:
postmottak@nordreisa.kommune.no

Besøksadresse:
Sentrum 17
Internett:
www.nordreisa.kommune.no

Telefon: + 47 77 58 00 00
Telefaks: + 47 77 77 07 01

Bankkonto: 4740.05.03954
Org.nr: 943 350 833

Nordreisa kommune

Utvikling

MARIUS JOHANSEN
Moan 31
9151 STORSLETT

Delegert vedtak Nordreisa næringsutvalg - nr.

[Vedtaket er gjort i henhold til delegasjonsreglement gitt av Nordreisa kommunestyre i sak 57/16](#)

Deres ref:	Vår ref (bes oppgitt ved svar):	Løpenr.	Arkivkode	Dato
	2018/450-2	5681/2018	243	19.05.2018

Svar på søknad om tilskudd fra Kommunalt næringsfond

Nordreisa kommune har behandlet din søknad av 21.04.2018, og har innvilget kr 16 600 i tilskudd fra Kommunalt næringsfond. Tilskuddet skal benyttes til konsulentbistand og investering i forbindelse med etablering av ny virksomhet. Vilkår for tilsagnet følger i eget tilsagnsbrev.

Klageadgang

Vedtaket kan påklages til Nordreisa kommune. Klagefristen er 3 uker regnet fra den dagen da brevet kom fram til påført adressat. Det er tilstrekkelig at klagen er postlagt innen fristens utløp.

Klagen skal sendes skriftlig til den som har truffet vedtaket, angi vedtaket det klages over, den eller de endringer som ønskes, og de grunner du vil anføre for klagen. Dersom du klager så sent at det kan være uklart for oss om du har klaget i rett tid, bes du også oppgi når denne melding kommer frem.

Med vennlig hilsen

Ida Wigdel
Næringsutvikler
T: +47 77 58 80 53
E: ida.wigdel@nordreisa.kommune.no

Dette dokumentet er produsert elektronisk, og har derfor ingen signatur.

Postadresse:
Postboks 174, N- 9156 Storslett
E-post:
postmottak@nordreisa.kommune.no

Besøksadresse:
Sentrum 17
Internett:
www.nordreisa.kommune.no

Telefon: + 47 77 58 00 00
Telefaks: + 47 77 77 07 01

Bankkonto: 4740.05.03954
Org.nr: 943 350 833

Fra: Kristine Marie Knutsen (krikn161000@troms.vgs.no)

Sendt: 04.04.2018 15.17.35

Til: Nordreisa Kommune

Kopi:

Emne: Søknad om støtte til World Scholar's Cup

Vedlegg:

Vi er en gruppe elever fra Nord-Troms videregående skole som nylig deltok på den norske runden av en internasjonal konkurranse kalt World Scholar's Cup. I denne konkurransen deltok flere skoler for muligheten for å reise videre og representere Norge i den internasjonale runden av World Scholar's Cup. For å få muligheten til å reise videre og representere Norge og Nordreisa i andre enden av verden trenger vi støtte.

Konkurransen World Scholar's Cup er en akademisk konkurranse hvor lag på 3 og 3 konkurrerer innenfor fire grener som inngår skrivning, debattering og ulike tester. Deltagerne blir tildelt et pensum på seks kontroversielle temaer som tar opp aktuelle samfunnsproblemer. Årets internasjonale runde blir å være i Kuala Lumpur i Malaysia, og blir hvor over 5000 elever fra over 50 land i verden, blir å konkurrere mellom 18. juni til 23 juni.

Mer informasjon omgående konkurransen kan bli funnet på hjemmesiden

deres: <http://www.scholarscup.org/>

Vi som elever ser på konkurransen som en utrolig mulighet for å utforske og oppleve andre kulturer i verden og spre norsk kultur. En mulighet for elever ifra hele Nordreisas kommune til å lære disse aktuelle temaene, og hvordan vi som en dag skal ta over og lede Norge skal debattere, skrive formelle essayer og kommunisere med mennesker ifra alle hjørner av verden. En mulighet til å bruke en sjeldne mulighetene som motiverer og inspirerer ungdommen til å lære.

Hvorfor skal kommunen støtte oss? NTVGS har hatt deltakere på denne konkurransen to ganger tidligere, med svært gode resultater. Dette har ført til økt fokus blant elever i Nord-Troms på hvor viktig det er med kunnskap, og konkurransen fungerer på denne måte som en inspirasjon for elever som sliter med å komme i gang med skolearbeidet. Vi tror at vi gjennom World Scholar's Cup bidrar til at elever i Nord-Troms får opp øynene for at skolearbeid er viktig, noe som er spesielt viktig for Nord-Troms hvor karaktergjennomsnittet har ligget noe etter landsgjennomsnittet.

Ved å bidra til vår deltakelse i konkurransen støtter kommunen et tiltak som er med på å øke skolegleden i regionen, gir stor medieomtale og utdanner flotte ambassadører som gir omtale verdt masse reklamekroner. Vi peker på at det er gjennom tidligere deltakelse i konkurransen vi klarte å få den internasjonale konkurransen til Nordreisa nå i vinter.

Vi takker for all mulig støtte, og ettersom konkurransen kommer opp 18. juni ønsker vi svar så raskt som det lar seg gjøre.

Vennlig hilsen elevene som ønsker å delta på World Scholar's Cup

Kristine M. Knutsen, Oskar Puzakowski, Mirwais Hamidi, Sofie Rikardsen, Charlotte Holmgren, Tonje Hansen, Johan Karlsen, Julie Bjørgve, Fredrik Hansen, Adrian Mikalsen, Ane Johansen, Astrid K. Knutsen

Fra: Vigdis Anita Nilsen (vigdis.nilsen@tromsfylke.no)

Sendt: 02.05.2018 09.27.54

Til: 'postmottak@balsfjord.kommune.no'; Bardu kommune; postmottak@berg.kommune; Dyrøy kommune; Gratangen kommune; Harstad kommune; Ibestad kommune; Karlsøy kommune; Kvæfjord kommune; Post Kvæningen; Post Kafjord; Lavangen kommune; Lenvik kommune; Lyngen kommune; Målselv kommune; Nordreisa Kommune; Salangen kommune; Post Skjervoy; Skånland kommune; post@storfjord.kommune; Sørreisa kommune; postmottak@tranoy.kommune; Salangen kommune; Tromsø kommune; Torsken kommune

Kopi:

Emne: Utlysning Strategisk næringsrettet kommunesamarbeid

Vedlegg: StrategiskNæringsrettetSamarbeid.docx

Hei

Vedlagt følger informasjon om utlysning for «Strategisk næringsrettet kommunesamarbeid.

Næringsetaten i Troms Fylkeskommune lyser ut 5.8 mill. kroner til næringsrettet samarbeid. Utlysningen ligger ute på regionalforvaltning.no. Søknadene behandles fortløpende og siste frist for innsending av søknad er 30.september 2018.

Vennlig hilsen

Vigdis Anita Nilsen

Seniorrådgiver

Næringsetaten, Analyse og utvikling

Troms fylkeskommune

Telefon: +47 77 78 81 78

Mobil: +47 907 60 124

www.tromsfylke.no

TROMS fylkeskommune
ROMSSA fylkkasuohkan

Bakgrunn

Næringssetaten i Troms fylkeskommune lyser, på bakgrunn av vedtak i fylkesrådet 7.3.2018, ut 5.8 mill. til satsing på strategisk næringsrettet kommunesamarbeid og igangsatt prosessarbeid. Satsingen skal følge opp fylkesplanens strategi om å *videreutvikle vekstkraftige regioner i sammenheng med senterstrukturen*. Satsingen skal også følge opp Kommunal og Regionaldepartementets (KMD) Delmål 1.2 for Kapittel 550, post 64 Inkluderende og vekstkraftige lokalsamfunn og særlig medvirke til innsatsområde 3 om *styrke kommunenes evne til å planlegge, mobilisere, samarbeide og gjennomføre utviklingstiltak*

Midlene retter seg mot kommuner i samarbeid og regionråd som ønsker å videreutvikle samarbeid med basis i regionale strategiske næringsplaner og andre regionale plattformer for samarbeid. Arbeidet vil også være en videreutvikling og oppfølging av byregionarbeidet (ByR) og Nord-Troms satsing. Det er her gjort et grundig forarbeid som fylkeskommunen mener er viktig å følge opp videre for å videreutvikle vekstkraftige regioner.

Troms fylkeskommune vil invitere til møte med potensielle søkere.

Søknadene behandles fortløpende og siste frist for innsending av søknad er 30. september 2018.

Målsetting

Satsingen skal videreutvikle og følge opp samarbeid i byregionene og Nord-Troms satsing, med sikte på å utvikle varige samarbeidsmodeller for næringsutvikling.

Søknad/gjennomføring

- Midlene skal gå til videreutvikling, oppfølging og arbeid med varighet av igangsatte prosesser i Byregionprogrammet (ByR) og Nord-Troms satsingen. Midlene skal gå til prosess og kapasitet;
  - prosjektledelse
  - møter mellom kommuner
  - folkemøter
  - reiser mv.
- Prosjektene skal ha et utviklingsfokus. Dette innebærer bl.a. målbare mål, måltall og beskrivelse av forventet resultat. Som en del av resultatmåling for virkemiddelinnsetts er det fra KMD satt kriterier for resultatmåling. Prosjektene må utforme måltall for sysselsetting, måltall for å beholde tilflyttere, måltall for søkere på stillinger og måltall for samhandling/partnermedvirkning inklusiv økonomiske bidrag.
- Prosjektene skal inkludere arbeid med å få på plass varige strukturer og modell for samarbeid slik at det kan eksistere etter prosjektperioden.
- Prosjektene skal ha god lokal forankring, og være en del av oppfølgingen av regional strategisk næringsplan eller annen plattform for samarbeid i regionen. Prosjektene skal være et samarbeid, der man samler ressurser for å få størst mulig samfunns effekt.
- Prosjektene skal ha strategi for kunnskapsspredning og informasjonsdeling. Det er et vilkår at kommunene bidrar til at fylkeskommunen har nødvendig oversikt over prosesser og aktiviteter i regionene.
- Utløsende effekt – med dette menes at støtte til prosjektet er nødvendig for realisering og at prosjektet utløser midler fra flere aktører (enn kommunen og Troms fylkeskommune).

- Prosjektene skal utarbeide sluttrapport hvor også oppsummering for innvirkning på måltall skal inngå (sysselsetting, at lokalsamfunn beholder tilflyttere(flere) kvalifiserte søkere til ledige stillinger, økt samarbeid mellom lokale aktører og sektorer og medvirkning til eventuell privat kapital, frivillig innsats og andre offentlige midler).
- Prosjektperiode over to år
- Troms fylkeskommune kan bidra med inntil 50% av samlede kostnader.
- Øvrige krav til innhold og beskrivelse i prosjekt går fram av mal i www.regionalforvaltning.no
- Prosjektinnhold og distriktsindeksen vil legges til grunn for prioritering
- Søknad om midler til realisering av tiltak i regional næringsplan må søkes finansiert/ adresseres til den instans/virkemiddelordning som kan gjelde for det aktuelle tiltak, for eksempel Innovasjon Norge (IN) ved direkte bedriftsrettede saker

Saksfremlegg

Utvalgssak	Utvalgsnavn	Møtedato
10/18	Nordreisa næringsutvalg	07.06.2018

Bobilparkering Storslett sentrum

Henvisning til lovverk:

Vedlegg

1 Markedsundersøkelse

Rådmannens innstilling

1. Nordreisa kommune etablerer en offentlig kommunal parkeringsplass i skissert område bak Flortex, uten andre tjenestetilbud enn brøyting og avfallshåndtering, når den nye brua over Reisaelva er ferdig.
2. Nordreisa kommune tilrettelegger parkeringsplassen med benker, bord, avfallshåndtering og informasjonsskilt. Utformingen skal følge designmanualen for Norges nasjonalparker.
3. Nordreisa kommune sørger for god informasjon om tilbudet, både på nettet, samt skilting langs veien.

Saksopplysninger

Nordreisa Næringsutvalg fremmet 29.05.2017 forslag om å tilby parkering for bobiler som et viktig bidrag til lokal næringsutvikling. Det er ønske om å bruke en del av den nye parkeringsplassen bak kommunehuset avsatt til dette formålet. I tillegg ønsker man å se på området mellom Flortex og Reisaelva med tanke på å omregulere dette til bobilparkering i tilknytning til arbeidet med ny bro over Reisaelva.

Næringsutvalget ønsket i første omgang å få utredet ei skisse som beskriver arealbehov, markedsmuligheter og mulige organisasjonsmodeller for finansiering og drift. Nordreisa kommune har engasjert Halti Næringshage AS til å utføre dette arbeidet. Halti næringshage har utarbeidet en rapport og markedsundersøkelse som støtter seg på statistikk om bobilturisme i regionen, samt kvalitative undersøkelser gjort i relevante mål- og interessegrupper.

Undersøkelsen har hatt som mål å besvare følgende spørsmål:

- Hvordan er behovet for parkering i skissert område, med hovedfokus på bobilturister og i forbindelse med Haltibyget? I praksis, hvor mange parkeringsplasser trengs? Vil dette benyttes av bobiler? Hvor ofte er det fullt på eksisterende parkering på Halti?
- Hvilke krav og ønsker har bobilbrukere når det gjelder tilrettelegging og tilbud?
- Hvordan vil dette påvirke eksisterende næring, gitt at parkeringen potensielt tilbyr ulike typer tjenester som strøm, vann, renovasjon og lignende?
- Gitt realisering av parkeringsplassen, hvilke mulige driftsmodeller er aktuelle?

Rapportens hovedkonklusjon

Hvordan er behovet for parkering i skissert område, med hovedfokus på bobilturister og i forbindelse med Haltibyget? I praksis, hvor mange parkeringsplasser trengs? Vil dette benyttes av bobiler? Hvor ofte er det fullt på eksisterende parkering på Halti?

Det er et behov for utvidet parkeringskapasitet både i forbindelse til bruk av Haltibyget og for tilreisende bobil- og caravanturister. Undersøkelsen ved Halti viser at det ved arrangementer ikke er tilstrekkelig parkeringskapasitet i dag, og at dette er noe som oppleves som et problem av daglige brukere av bygget. Nåværende situasjon er at det avholdes arrangementer av en slik størrelse 1-2 ganger i måneden, men at dette er økende. Ved en vanlig hverdag benyttes rundt 70% av parkeringsplassene av ansatte ved organisasjonene ved Halti, noe som begrenser tilgjengelig besøksparkering. Behovet til bobil- og campingvognreisende er ikke avklart i like stor grad. Disse er ikke nødvendigvis avhengig av et slikt tilbud, men det vil gi de en merverdi og øke sannsynligheten for at de stanser i Storslett sentrum i stedet for andre steder. Avhengig av hvilket tjenestetilbud som kan leveres og hvor godt dette kommuniseres til brukerne er det sannsynlig at dette vil føre til økt stoppe-ratio av denne gruppen reisende, noe som vil være positivt for lokal handelsnæring. I alle tilfeller er det viktig å informere godt om tilbudet, både på turistinformasjonen på nettet, samt skilting langs veien. Dette må gjøres for at potensielle brukere kan vite om tilbudet, enten når man planlegger turen, eller ved at man får vite om det mens man er på veien. I forbindelse med hvilket antall parkeringsplasser som trengs, er dette et

spørsmål som er vanskelig å svare nøyaktig på. Det avhenger i stor grad av hvilke typer arrangementer som skal gjennomføres ved Halti, og i hvor stor grad man er i stand til å styre gjennomføringen av disse til perioder hvor det ellers er lavt trykk på parkering slik som på kveldstid eller lignende.

Hvilke krav og ønsker har bobilbrukere når det gjelder tilrettelegging og tilbud?

Brukere av bobil-parkeringsplasser har ikke krav i samme grad som andre reisende da de i stor grad er selvforsynt når de reiser. De har derimot en del ønsker som vil gi de merverdi. Disse er beskrevet under:

- Mulighet for å fylle vann, samt tømning av septiktank og gråvannstank: Dette er et viktig tilbud til caravanreisende, og vil medføre at mange legger inn dagsstoppen sin på Storslett, da man kan kombinere flere ulike ærend på en gang i sentrumsområdet.
- Strøm: Ikke et stort behov sommerstid, da man bruker lite strøm og mange har tilgang til solcellepaneler og lignende.
- Sanitæranlegg: Positivt men ikke påkrevet. Toalett og dusj har man tilgang til i bobilen og campingvogna.

Hvordan vil dette påvirke eksisterende næring, gitt at parkeringen potensielt tilbyr ulike typer tjenester som strøm, vann, renovasjon og lignende?

Undersøkelsen viser at 2 av de eksisterende campingplassene mener at et slikt tilbud vil gå de i næringen dersom det tilbys overnattingsplasser. Hvilket tjenestetilbud som tilbys er derimot ikke så viktig for dem. Av naturlige grunner er det aktørene som holder til langs ved E6 og som baserer driften på drop-in camping som vil påvirkes i størst grad.

Gitt realisering av parkeringsplassen, hvilke mulige driftsmodeller er aktuelle?

Vi har i kapittel 4 beskrevet 3 ulike driftsmodeller, hvor det i all hovedsak skiller mellom om det skal tilbys overnattings- eller dagsparkering og i hvor stor grad det skal tilbys tjenester. I forbindelse med overnattingsproblematikk og påvirkning av eksisterende aktører er dette i all hovedsak et politisk spørsmål som må vurderes av Nordreisa kommune. I forbindelse med hvilket tjenestetilbud som bør tilbys er vår vurdering at tilgang til vann og tømme mulighet er det primære behovet, naturligvis i tillegg til selve parkeringsmuligheten i seg selv. Andre tilbud kan legges til, men det bør være selvdrivende gjennom bruk av automatiske betalingsløsninger. Dette vil minimere behovet for manuell arbeidskraft til kun å bestå av kontroll og tilsyn på parkeringsplassen.

Forretningsmessig vurdering rundt eventuell driftsmodell

Halti næringshage har i rapporten beskrevet 3 ulike driftsmodeller, hvor det i all hovedsak skilles mellom om det skal tilbys overnattings- eller dagsparkerings og i hvor stor grad det skal tilbys tjenester.

1. Ordinær parkeringsplass

Første alternativ er å etablere en offentlig kommunal parkeringsplass i skissert område, uten noen andre tjenestetilbud enn brøyting vinterstid. Alternativet vil medføre avhjelping av parkeringsproblematikk i forbindelse med arrangementer på Haltibyggget, samt medføre at tilreisende med personbiler, bobil- og campingvogner, samt andre kjøretøy (motersykler, minibuss, buss) har et parkeringsalternativ i naturskjønne omgivelser og i umiddelbar nærhet til turistinformasjon og sentrumsnære områder. Dette alternativet medfører få driftskostnader annet enn brøyteutgifter, avfallshåndtering og generelt vedlikehold. Alternativet vil i stor grad løse parkeringsproblematikk i forbindelse med arrangementer generelt og dagsarrangementer spesielt ved Halti-bygget, og sannsynligheten for at man opplever en høyere stoppeeffekt blant tilreisende turister vil øke betraktelig. Dette vil skape økte muligheter for det lokale næringslivet i Storslett sentrum. Dette alternativet vil likevel ikke medføre noen særlig merverdi for caravan- og bobilreisende, sett i forhold til allerede eksisterende parkeringsplasser lokalt. Kostnadene ved dette alternativet vil da i all hovedsak bestå av engangsinvesteringer i forbindelse med etablering av parkeringsplassen.

Inntekspotensialet ved denne driftsmodellen begrenser seg til en eventuell mulig parkeringsavgift, noe som ikke er vanlig på offentlige parkeringsplasser i Nordreisa. Eventuelle bruks- og tidsbegrensninger for parkeringsplassen kan kommuniseres ved bruk av ordinær skilting på stedet.

2. Dag- eller overnattingsparkerings med ekstra tjenestetilbud

I intervjuene med caravanturister viser det seg at disse har relativt få krav til fasiliteter på stoppesteder/ parkeringsplasser, men at enkelte tilbud medfører merverdi og at det da er med på å øke sannsynligheten for at det legges inn en stopp på det spesifikke stedet. Fordelen med bobil og campingvogn er nettopp at man kan stoppe hvor som helst og dermed er uavhengig av tilpasninger og infrastruktur i like stor grad som andre reisende. Likevel vil det fra tid til annen være behov for å fylle på med forsyninger som mat, vann og strøm, samt at behovet for å tømme gråvannstank og septiktank med jevne

mellomrom alltid er til stede. Dette er noe brukerne også antyder at det er betalingsvilje for, om det finnes et slikt tilbud. Av disse behovene er det vann og tømme muligheter som påpekes som viktigst av caravanturistene, spesielt da man i sommerhalvåret bruker veldig lite strøm og behovet for dette gjerne dekkes gjennom solcellepaneler osv.

Vurderinger omkring hvorvidt det skal tillates overnattinger eller ikke på parkeringsplassen er i all hovedsak et politisk spørsmål som Nordreisa kommune bør vurdere. Vi ser i kapittel 3.1 at selv om det er en viss økning i antall tilreisende med bobiler og campingvogner, så er det ikke nødvendigvis slik at det er overfylt på de lokale campingplassene. Et tilbud som fungerer som substitutt for disse vil derfor kunne påvirke disse negativt, noe også campingplassene Fosselv og Sandnes påpeker. Om det tillates overnattinger vil det også innebære et økt behov for personell til å kontrollere brukerne og ta betalt. Om det kun tillates dagsparkeringer kan det også for dette alternativet merkes med ordinær skilting på området. Skilt langs E6 som opplyser om tilbudet er også en stor fordel med tanke på å få tilreisende til å legge inn stopp, dette understrekes også blant flere av intervjuobjektene.

Påfylling av vann og tømning av septiktank kan potensielt gjøres på to måter: Gjennom en automatløsning, der man får de nødvendige tilgangene til materiell og avløp ved å betale en avgift. Det andre alternativet er å betjene tømmestasjonen og ta betalt for tjenestene, typisk en høyere avgift enn det første.

Vår anbefaling er at om det skal avgrenses til dagsparkering i området, bør det begrenses i hvilken grad det er nødvendig med manuell arbeidsinnsats for å drifte tilbudet. Parkering på dagsbasis har lavere betalingsvillighet enn overnattinger (anslått 100-200 kr), og vi mener det vanskelig vil lønnes å drifte dette tradisjonelt med tilstedeværende personell. Alternativet innebærer dermed en ubetjent modell med automatløsning på tømning, samt eventuell parkeringsautomat eller lignende for dagsparkering. Dette innebærer at behovet for manuell arbeidsinnsats reduseres til to-tre daglige tilsynsrunder for å kontrollere at ingen står der uten lov, og tilse at alt er som det skal være. I tillegg må det foreligge en plan for tømning av septikanlegget ved behov. Dette «oppsynet» kan gjøres ved at lokalt grendelag eller lignende gis en viss andel av omsetningen for å stå ansvarlig for tilsyn og kontroll av parkeringsplassen, alternativt at dette lyses ut til privat næringsliv.

3. Totaltilbud med dag- eller overnattingsparkering

Det siste alternativet som kan vurderes er et såkalt totaltilbud, som innebærer dag- eller overnattingsparkering med tilgang til samtlige fasiliteter som vann, strøm, sanitæranlegg og tømning. Dette er et tilbud som på mange måter er tilsvarende det som leveres ved campingplasser og lignende til de caravanreisende. Det er på samme måte som for alternativet beskrevet i kapittel 4.2 en vurdering som bør gjøres politisk på om dette medfører et tilbud som går i næringa på eksisterende lokale bedrifter. Med dette som bakteppe kan vi konkludere med at vi gitt en slik modell konkurrerer i et annet prisområde enn alternativene over, og at man ved dette alternativet kan prise seg i et område som potensielt kan drifte en arbeidsplass eller to avhengig av antall tilgjengelige plasser.

Ulempen er likevel at caravanturisme per dags dato er sesongbetont, og en slik parkeringsplass ikke på noen måte vil ha fordeler overfor eksisterende tilbud i så måte. Vi så i kapittel 3.1 at antall tilbydere varierer fra 2 på vinteren til 8 på sommeren, noe som innebærer at det er sannsynlig at en drift i full skala med ansatte vil være en god løsning økonomisk, selv om markedet fortsetter å vokse. Vi vil derfor anbefale at man også med et utvidet tjenestetilbud i all hovedsak bør vurdere selvbetjente løsninger som krever minimalt med manuell arbeidskraft.

Vi anbefaler derfor at man også her vurderer å ta betalt gjennom automatløsninger på strøm, tømning sanitæranlegg og lignende, samt en døgnpris på parkering gjennom automat eller lignende. Dette alternativet krever større manuell innsats enn alternativet i kapittel 4.2, da man nødvendigvis også må gjennomføre noe renhold i tillegg til kun kontroll og tilsyn men også dette kan fint løses ved avtale med lokalt grendelag eller lignende.

Vurdering

Rapporten konkluderer med at det er et behov for tilreisende bobil- og caravanturister, samt utvidet parkeringskapasitet i forbindelse med bruk av Haltibyget til arrangementer m.m. I følge markedsundersøkelsen som er gjennomført er ikke bobil- og campingvognreisende nødvendigvis avhengig av et slikt tilbud, men det vil kunne gi de en merverdi og øke sannsynligheten for at de stanser i Storslett sentrum i stedet for andre steder. Avhengig av hvilket tjenestetilbud som kan leveres og hvor godt dette kommuniseres til brukerne er det

sannsynlig at dette vil føre til økt stoppe-ratio av denne gruppen reisende, noe som vil være positivt for lokal handelsnæring.

Markedsundersøkelsen som er gjort viser at 2 av de eksisterende campingplassene i Nordreisa kommune mener at et slikt tilbud vil gå de i næringen dersom det tilbys overnattingsplasser. Dette bør kommunen unngå så langt det lar seg gjøre. I forhold til dette vil det være naturlig at Nordreisa kommune etablerer en ordinær offentlig parkeringsplass i området, hvor det kun tillates parkering på dagtid. Området kan gjøres attraktiv for turister med benker, bord, avfallshåndtering og skilting. Skiltingen kan også henvise til kommunens øvrige campingplasser, hvor turistene kan finne et utvidet tjenestetilbud.

Ved realisering av disse planene vil det være viktig å informere godt om tilbudet, både på turistinformasjonen på nettet, samt skilting langs veien. Dette må gjøres for at potensielle brukere kan vite om tilbudet, enten når man planlegger turen, eller ved at man får vite om det mens man er på veien.

MARKEDSUNDERSØKELSE

Parkeringsplass/serviceområde for bobiler i Storslett sentrum

Oppdragsgiver: Nordreisa kommune

Utarbeidet av: Halti Næringshage AS v/Rune Steinsvik og Eirik Bjørklund

Dato: 02.05.2018

INNHOLDSFORTEGNELSE

1. Bakgrunn	3
1.1. Mål	3
1.2. Tenkt plassering for parkeringsplass	4
2. Metodevurderinger i datainnsamlingen	5
2.1. Metodedesign.....	5
2.2. Om statistikknett.no.....	6
2.3. Spørreundersøkelse og fokusgruppe haltimiljøet.....	6
2.4. Intervjuer	7
2.5. Avgrensninger	8
3. Datagrunnlag	9
3.1. Datamateriale fra statistikknett.no.....	9
3.2. Datagrunnlag fra brukere av Halti	12
3.2.1. Spørreundersøkelse	12
3.2.2. Fokusgruppe	13
3.3. Data fra intervjuer.....	14
3.3.1. Intervjuer med omkringliggende campingplasser	14
3.3.2. intervju med Norsk Bobilforening	15
3.3.3. Intervju med Norsk Turistutvikling	15
3.3.4. Intervju med bobilbruker	16
4. Forretningsmessig vurdering rundt eventuell driftsmodell	17
4.1 Ordinær parkeringsplass	17
4.2 Dag- eller overnattingsparkering med ekstra tjenestetilbud	17
4.3 Totaltilbud med dag- eller overnattingsparkering	18
5. Avslutning	19
5.1. Konklusjon	19

1. BAKGRUNN

Hvert år passerer det et stort antall turister gjennom Nordreisa og Storslett sentrum langs hovedferdselsåren E6 som tar turister videre nordover mot destinasjoner som Nordkapp og andre reisemål i Finnmark. Mange av disse er bobil- og caravanturister som er på jakt etter et sted å sette fra seg bilen eller vogna for natten, tømme septiktanken og fylle vann, før de reiser videre. Slik situasjonen er i dag finnes det få egnede steder til dette i Storslett sentrum, noe som også gjør at de besøkende bobilturistene ikke stopper i handelssentrum Storslett, men kjører forbi. Resultatet er potensielt tapt omsetning for handelsstanden og opplevelsesnæringen som holder til i Storslett sentrum på grunn av at det ikke er lagt til rette for å stanse denne trafikken før den forsvinner videre nordover/sørover.

Etter at byggetrinn 2 av Halti sto ferdig i 2015, med blant annet en helt ny kulturscene som kan brukes til både teater, kino, konserter og konferanser, har bygget blitt gjenstand for et voldsomt løft for kulturlivet i Nordreisa. Dette betyr imidlertid at det ofte er større og mindre arrangementer ved bygget, og det oppleves til tider at det er vanskelig å finne parkering ved byggets parkeringsplass i slike tilfeller. Resultatet er at det parkeres langs veien eller ved andre næringsvirksomheter i tilknytning til bygget.

Nordreisa Næringsutvalg fremmet 29.05.2017 forslag om å tilby parkering for bobiler som et viktig bidrag til lokal næringsutvikling. Det er ønske om å bruke en del av den nye parkeringsplassen bak kommunehuset avsatt til dette formålet. I tillegg ønsker man å se på området mellom Flortex og Reisaelva med tanke på å omregulere dette til bobilparkering i tilknytning til arbeidet med ny bro over Reisaelva. Næringsutvalget ønsker i første omgang å få utredet ei skisse som beskriver arealbehov, markedsmuligheter og mulige organisasjonsmodeller for finansiering og drift. Dette forslaget ble enstemmig vedtatt, jf. saksprotokoll i Nordreisa næringsutvalg – 29.05.2017.

Oppsummert ønsker Nordreisa kommune å få utredet muligheten for å legge til rette for at bobilturister som passerer gjennom kommunen skal ha et sted å parkere, og i neste omgang vurdere i hvor stor utstrekning det skal tilbys tjenester som tømming av toalett og tilgang til vann og strøm, samt å benytte arealet som ekstra parkeringskapasitet i forbindelse med arrangementer på Halti.

Halti Næringshage er blitt forespurt om å utføre arbeidet med å kartlegge behovet for en slik parkeringsmulighet, både i forbindelse med tilreisende caravanturisme og i forbindelse med parkering til Halti-bygget, samt å vurdere alternative driftsformer for en slik bobilparkering gitt en høyere ambisjon for tjenestetilbud enn kun parkering. Denne rapporten og markedsundersøkelsen vil støtte seg på tilgjengelig statistikk om bobilturisme i regionen, samt kvalitative undersøkelser gjort i relevante mål- og interessegrupper.

1.1. MÅL

Undersøkelsen har hatt som mål å besvare følgende spørsmål:

- Hvordan er behovet for parkering i skissert område, med hovedfokus på bobilturister og i forbindelse med Haltibygget? I praksis, hvor mange parkeringsplasser trengs? Vil dette benyttes av bobiler? Hvor ofte er det fullt på eksisterende parkering på Halti?
- Hvilke krav og ønsker har bobilbrukere når det gjelder tilrettelegging og tilbud?
- Hvordan vil dette påvirke eksisterende næring, gitt at parkeringen potensielt tilbyr ulike typer tjenester som strøm, vann, renovasjon og lignende?
- Gitt realisering av parkeringsplassen, hvilke mulige driftsmodeller er aktuelle?

1.2. TENKT PLASSERING FOR PARKERINGSPLASS

Tenkt plassering for bobilparkeringen vil være arealet bak Flortex, ned mot Reisaelva som kan sees til høyre i figur 1. SPA 11 markerer kun deler av parkeringsformålet, hele området mellom E6 og SPA 11 vil kunne bli regulert til parkeringsformål i reguleringsplan som er under utarbeidelse.

FIGUR 1 - UTSNITT AV TILTENKT OMRÅDE.

2. METODEVURDERINGER I DATAINNSAMLINGEN

2.1. METODEDESIGN

I datainnsamlingen til markedsundersøkelsen har det vært benyttet ulike metoder avhengig av hvilke spørsmål som ønskes belyst. Metodisk kan det derfor beskrives som en metodetriangulering bestående av ulike former for datainnsamling med ulike styrker og svakheter. Dette skyldes at oppdragsgiver ønsker undersøkelsen ferdigstilt så raskt som mulig, og med begrensede rammer satt av til omfanget av datainnsamlingsprosessen. Dette innebærer at det er nødvendig å benytte datamateriale fra regionale og nasjonale kilder som SSB gjennom skrivebordsundersøkelser, og sammenfatte ulike datasett fra disse på best mulig måte for å kunne svare på det denne undersøkelsen ønsker å gjøre. I undersøkelsen har vi benyttet egne datasett fra statistikknett.no utledet fra SSB for å si noe om de store linjene i reiselivsmarkedet, når det gjelder antall bobil- og caravanovernattinger i Nord-Troms, og lignende. Feilmarginen knyttet til statistikkene kan antas å være av et visst omfang, blant annet grunnet metodene som ligger til grunn for innsamlingen av tallmaterialet. Uten at vi har gjennomført større undersøkelser selv er det nødvendig å støtte seg på eksisterende tallmateriale som er offentlig tilgjengelig.

I forbindelse med parkeringsbehov ved eksisterende parkeringsplass på Halti ble det valgt å gjennomføre en enkel, nettbasert spørreundersøkelse rettet mot de daglige brukerne av bygget. I tillegg ble det satt ned en fokusgruppe bestående av et utvalg av de daglige brukere av bygget for å få kvalitative innspill på hvordan parkeringsbehovet dekkes i dag.

Avslutningsvis har det vært gjennomført intervjuer av et utvalg lokale tilbydere av lignende tjenester som er tiltenkt i forbindelse med bobilparkeringen, bobil- og caravanforeninger, samt personer i målgruppen sluttbrukere. Samlet er det vurdert at disse skal danne et bilde av hvilke behov en typisk bobilturist som passerer Storslett har, samt i hvilken grad bobilparkeringen ved elvebredden vil medføre positive effekter for sluttbrukerne.

I tillegg er det også jobbet med å avdekke hvorvidt det finnes eventuelle ulemper i form av kostnader, konkurransesituasjon med eksisterende næring eller andre aspekter.

2.2. OM STATISTIKKNETT.NO

I forbindelse med innhenting av datamateriale på antall tilreisende, antall bil- og caravanbrukere og lignende har det vært benyttet statistikknett.no. De beskriver seg selv på følgende måte på egen hjemmeside:

Statistikknett er en formidlingskanal for den regionale reiselivsstatistikken fra Statistisk sentralbyrå. Hensikten er å bearbeide og tilrettelegge datagrunnlaget slik at det er bedre tilpasset regionale brukeres behov.

SSB publiserer selv reiselivsstatistikk bare ned til fylkesnivå. Statistikknett kjøper derfor statistikk fra SSB for kommuner og reiselivsregioner. På den måten kan vi gjøre tilgjengelig standardisert og sammenliknbar statistikk for geografiske områder som er tilpasset behovet til de regionale reiselivsaktørene. (Se Regionale inndelinger)

Det sparer regionale brukere for eget statistikkarbeid og datakjøp. Det skaper bedre sammenliknbarhet på tvers av regioner. Det reduserer regionalt dobbeltarbeid og øker brukernytten.

Statistikknett har inngått avtaler med landets fylkeskommuner (delvis i samarbeid med regionale reiselivsaktører) om bearbeiding og tilrettelegging av statistikken for deres områder. Fylkeskommunene betaler for kjøp av datagrunnlag og bearbeiding. Statistikknett publiserer statistikken for fylkets regioner på www.statistikknett.no - og på egne fylkesvise nettsted. Innholdet på nettstedene er fritt og åpent tilgjengelig for alle. På den måten er Statistikknett til nytte for et bredt sett av regionale brukere - media, politikere, konsulenter, næringsorganisasjoner, investorer - og for aktørene i næringen selv.

Fra 2009 dekker Statistikknett alle fylker i landet.

Statistikknett produserer altså ikke egen grunnlagsstatistikk. Vi bygger på den offisielle statistikken fra Statistisk sentralbyrå. Det betyr at tallene du finner på Statistikknett har de samme sterke og svake sider som tallene fra SSB. En av de sterke sidene med statistikken fra SSB er at de regionale tallene stemmer overens med de aggregerte nasjonale tallene. Det gir brukerne et statistikkunivers med sammenheng.

Kilde: <http://www.statistikknett.no/reiseliv/OmProfilen/omstatnett.aspx>

Statistikknett.no tilbyr ferdigutarbeidede datasett på basis av årlige undersøkelser fra SSB samt andre kilder, sortert ned på region, fylke og i enkelte tilfeller kommunenivå og med datasorteringer spesialisert opp mot reiselivsnæringen. Datamaterialet tilbys uten omkostninger, og i denne undersøkelsen har det vært hentet ut datasett ned til detaljnivået Nord-Troms, noe som bør kunne regnes som et relevant nivå selv om det optimale ville vært data ned på kommunenivå for Nordreisa. I tillegg er ikke feilmargingrunnlaget kjent, for eksempel i form av hvilke metoder som er lagt til grunn for innhenting av statistikk materialet. Dette må derfor tas hensyn til i tolkningen av de resultater som fremgår på grunnlag av dette.

2.3. SPØRREUNDERSØKELSE OG FOKUSGRUPPE HALTIMILJØET

I forbindelse med spørsmålet knyttet til dagens parkeringskapasitet ved Haltibyget så har det omhandlet parkeringsbehov i forbindelse med en normal dag og parkeringsbehov i forbindelse med ulike typer arrangementer og lignende. Vi har i datainnsamlingen valgt å finne svar på begge disse «ytterpunktene» gjennom en bred spørreundersøkelse sendt ut til samtlige daglige brukere av Halti-bygget i forbindelse med jobb (totalt 54), samt at det har blitt satt ned en fokusgruppe bestående av aktører som ofte avholder arrangementer og lignende på bygget.

Målet med undersøkelsen var å få en oversikt over parkeringsproblematikken ved bygget blant brukerne, som er de som påvirkes oftest dersom kapasiteten ved bygget er for lav. Undersøkelsen har bestått av 5 enkle spørsmål, de fleste på formen ja/nei. Selv om det totale utvalget for undersøkelsen er noe lavt i forhold til totalt antall brukere av eksisterende parkering vil det likevel gi en indikasjon på hvor stor problematikken knyttet til parkering ved Halti oppleves blant brukerne av bygget, samt hvor ofte man opplever at kapasiteten er sprengt.

Spørreundersøkelsen ga ikke rom for respondentene til å gi tilpassede tilbakemeldinger. Dette var et bevisst valg for å holde barrierene for å respondere så lave som mulig. For å få inn mer kvalitative betraktninger omkring dette ble det derfor nedsatt en fokusgruppe bestående av 8-10 nøkkelpersoner ved bygget som ofte er involvert i forskjellige tilstelninger og arrangementer.

Spørsmålene som ble stilt i spørreundersøkelsen var som følger:

- *Hvor lenge har du arbeidet på Halti?*
- *Kjører du vanligvis til jobb?*
- *Har du noen gang opplevd at det ikke har vært nok parkeringsplasser utenfor Halti?*
- *Hvor ofte vil du anslå at parkeringsplassen utenfor Halti har for lav kapasitet?*
- *Etter ditt syn, er det behov for ekstra parkeringskapasitet på Halti?*

Fokusgruppa som ble satt ned for å belyse mer kvalitative vurderinger omkring parkeringssituasjonen ved Halti besto av personer fra de fleste enhetene som har sitt daglige virke ved bygget, og som ofte er involvert i arrangementer som regelmessig finner sted. Deltakerne i fokusgruppa er ikke gjengitt ved navn, men representerte både Nordreisa kommune, Nord-Troms Museum, Halti SA og private bedrifter i Halti Næringshage sin bedriftsportefølje.

2.4. INTERVJUER

Etablering av et bobilparkeringsområde i Storslett sentrum kan antas å ha en viss form for innvirkning på omkringliggende virksomheter som lever av å tilby noen av de samme tjenestene som vurderes i forbindelse med den tiltenkte parkeringsplassen. Det vil kunne oppstå en konkurransesituasjon om samme målgrupper. Det er identifisert fire-campingplasser i Nordreisa kommune, og for å best mulig kunne belyse hvilken innvirkning dette potensielt kan ha på disse virksomhetene, har det vært gjennomført intervjuer med alle aktørene:

- **Sandnes Fjord Camping** i Straumfjorden.
- **Fosselv Camping** i Straumfjorden.
- **Tronsanes Camping** i Reisadalen.
- **Oksfjord Camping** i Oksfjord.

Spørsmålene som ble stilt til aktørene handlet om hvordan etableringen av et slikt tilbud på Storslett potensielt kan påvirke deres virksomhet, og i neste omgang hvordan de stiller seg til en eventuell etablering.

Videre i arbeidet har det også vært gjennomført et kvalitativt intervju med Norsk Bobilforening. Hensikten er å være bedre i stand til å danne seg et bilde av hvilke behov en gjennomsnittlig bobilturist som passerer gjennom regionen har. Disse har svart på generelle spørsmål om bobilbrukere, og vil være nyttig for å kartlegge hvordan et-tilbud best kan tilrettelegges dersom det besluttes å gjennomføre etableringen. Lokale bobilbrukere har også vært intervjuet for å danne seg et mer helhetlig bilde.

Avslutningsvis har det også vært ønskelig å belyse reiselivsnæringa i Nord-Troms mer generelt og caravanturisme spesielt. Derfor har det vært gjennomført intervju av Georg Sichelschmidt fra destinasjonsselskapet Visit Lyngenfjord for å få innspill og betraktninger omkring dette. Sichelschmidt anbefalte å kontakte Norsk Turistutvikling AS og daglig leder Kjell Ove Solbakken, og det ble derfor også gjennomført telefonintervju med ham.

Under intervjuene har det ikke vært benyttet fullstendige intervjuguider ned på manusnivå, men enklere punktlister knyttet til undersøkelsens tema og bakgrunn og med spesifiserte temaer som diskuteres med respondentene. Disse er beskrevet i tekstboksene under. Samtlige intervjuer er blitt utført enten ansikt til ansikt eller over telefon, og er gjennomført av enten Rune Steinsvik eller Eirik Bjørklund fra Halti Næringshage AS.

Intervju - campingplasser:

1. Bakgrunn – Hvem, hva, hvorfor
2. Bedriftens nåværende omfang av caravanturisme -> antall per år/måned
3. Opplevd behov fra gjester: kloakktømming et. (tilbud?)
4. Gitt realisering av tilbud parkeringsplass uten ekstratjenester/plass med fasiliteter på Storslett (Betalt/gratis) -> Hvordan vil deres bedrift påvirkes av dette?
5. Er man positiv eller negativ til en slik etablering?

Intervju - sluttbrukere og andre:

1. Hva vil være den typiske caravaners behov ved stopp? (Generelt)
2. Ved overnatting på tur, hva avgjør stoppested? (Campingplass, tilrettelagt parkering, tilfeldig stoppested, urbant/ikke urbant, betalt/gratis)
3. Hvordan ville brukere stilt seg til å benytte et slikt tilbud som er skissert av Nordreisa kommune gitt ulike tjenestetilbud (kun parkering, vann/strøm, tømming av kloakk)

2.5. AVGRENSNINGER

Vi har valgt å se nærmere på tallmateriale fra Nord-Troms som helhet når det gjelder generelle indikatorer med hensyn på overnattinger og virksomheter relatert til caravanturisme. I de mer kvalitative metodene er det gjort avgrensninger til Nordreisa kommune, og det er ikke tatt hensyn til resten av regionen med tanke på omkringliggende virksomheter knyttet til caravan- og bobilturisme. For undersøkelsen sin del betyr dette at de fire campingplassene som er identifisert i Nordreisa kommune vil bli brukt som datagrunnlag for analysen. Andre overnattingssteder som ikke er spesielt rettet mot caravanturister er heller ikke tatt med i denne undersøkelsen.

En annen avgrensning er at det ikke er gjort noen vurderinger knyttet opp mot handelsstanden i Nordreisa kommune, verken på nåsituasjonen eller potensielle ringvirkninger av den planlagte etableringen. Denne avgrensningen gjøres først og fremst med bakgrunn i at Nordreisa Næringsutvalg har uttalt i sitt vedtak at bobilparkering er et viktig bidrag til lokal næringsutvikling, og dermed ser ikke vi grunn til å problematisere (eller diskutere) dette. Det er heller ikke omfattet av avtalen mellom oppdragsgiver og Halti næringskage.

3. DATAGRUNNLAG

I det følgende vil den kunnskapen som er hentet inn ved hjelp av de metoder som er benyttet til datainnsamling bli presentert.

3.1. DATAMATERIALE FRA STATISTIKKNETT.NO

Antall reisende i Nord-Troms er en størrelse som det uansett innsamlingsmetode vil hefte en viss usikkerhet med. Dette skyldes det faktum at samtlige datainnsamlingsmetoder (overnattinger i området, reisende inn til flyplasser og havner, reisende ut mv.) ikke evner å registrere enkeltpersoner som reiser på egenhånd gjennom regionens veinett. Når vi samtidig vet at reisende som benytter bobil- og campingvogn ikke er avhengig av å benytte eksisterende infrastruktur for overnatting så vil være mørketall i registreringen av reisende uansett hvilken metode man benytter. Vi valgte i denne undersøkelsen å ta utgangspunkt i antall overnattinger på registrerte overnattingssteder, da dette per dags dato er det beste datamaterialet vi har over antall reisende, samt at dette er sammenlignbart med tall fra minst 3 år tilbake slik at man har mulighet for å se en utvikling i antall reisende. Vi vil likevel påpeke at det er meget sannsynlig at faktiske overnattinger i regionen av bobil- og campingvognreisende sannsynligvis er langt høyere enn de som er registrert på overnattingssteder da fricamping ofte er benyttet.

Markedsstruktur

Tabell 5 viser de samlede kommersielle overnattingene fordelt etter overnattingsmåte. Overnattinger i hytte omfatter hyttegrendene og campinghytter ved campingplasser - og for landet, fylker og landsdeler også overnattinger ved Norske Vandrerhjem.

Tabell 5. Samlede kommersielle overnattinger*) etter overnattingsmåte. Valgt region. Januar-desember 2017 og 2016

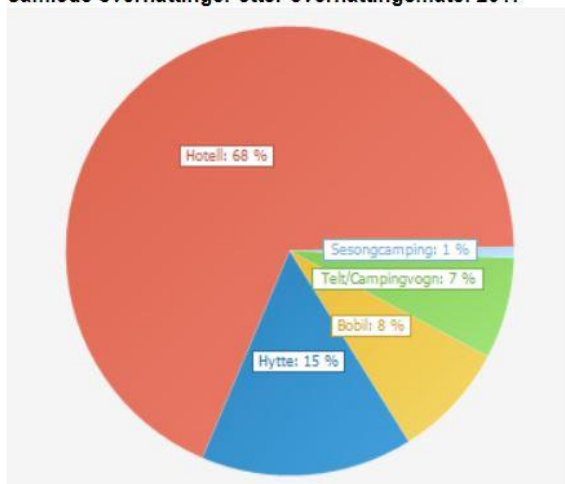
Region	Marked	Antall overnattinger			Endring 2017/2016		Markedsandel %	
		2017	2016	2015	Antall	Prosent	2017	2016
Nord-Troms	Overnattinger i alt	50 079	60 337	44 529	-10 258	-17,0	1,3	1,6
Nord-Troms	Hotell	34 228	36 895	32 043	-2 667	-7,2	1,3	1,4
Nord-Troms	Hytte	7 651	15 315	5 631	-7 664	-50,0	1,1	2,3
Nord-Troms	Bobil	4 176	2 929	2 735	1 247	42,6	2,4	1,9
Nord-Troms	Telt/Campingvogn	3 651	4 558	3 112	-907	-19,9	1,6	3,2
Nord-Troms	Sesongcamping	373	640	1 008	-267	-41,7	0,5	0,6

Kilde: Statistisk sentralbyrå <>> Bearbeiding: Statistikknett

Kilde: http://www.statistikknett.no/reiseliv/analyse/Temasider/Overnattinger_Aar_region.aspx

Nord-Troms har de siste årene sett en økende trend i antall overnattingsdøgn totalt. Økningen i 2016 og 2017 inneholder er stor i antall hoteldøgn og hytteovernattinger, noe som sammenfaller med den store anleggsaktiviteten som har funnet sted i tidsperioden, slik som Statnett- og tunellutbygginger. Om vi kun ser på Bobil- og campingvognsegmentene er det likevel også der en økning i overnattingsdøgn fra omtrent 5800 døgn i 2015 til 7800 døgn i 2017. Tallmaterialet antyder derfor at reiseformen caravanturisme er i vekst i Nord-Troms. Om man tar hensyn til mørketall i reiseformen så er det sannsynlig at veksten innenfor caravanturisme også er større enn det tallmaterialet alene klarer å vise.

Samlede overnattinger etter overnattingsmåte. 2017

Kilde: http://www.statistikknett.no/reiseliv/analyse/Temasider/Overnattinger_Aar_region.aspx

Bobil- og campingvognovernattinger omfatter rundt 15% av antall overnattingsdøgn i Nord-Troms. Totalt antall overnattinger på campingplasser og hyttegrender varierer fra år til år og lå i 2017 rett i underkant av 16000 overnattingsdøgn hvorav rundt 11500 var utenlandske gjester.

Campingplasser og hyttegrender

Statistisk sentralbyrå utarbeider månedlig overnattingsstatistikk for campingplasser og hyttegrender. Campingstatistikken dekker alle campingplasser med en kapasitet for minst 30 enheter. Hyttegrendstatistikken dekker alle hyttegrender med minst 10 sengeplasser. For fylker og landsdeler dekkes dessuten alle medlemsbedrifter i Norske Vandrerrhjem. Statistikken inneholder opplysninger om antall overnattinger etter gjestenes nasjonalitet - og overnattingsmåte.

Tabell 2. Camping og hyttegrender.*) Overnattinger etter marked. Valgt region. Januar-desember 2017 og 2016

Region	Marked	Antall overnattinger			Endring 2017/2016		Markedsandel %	
		2017	2016	2015	Antall	Prosent	2017	2016
Nord-Troms	.I alt	15 851	23 442	12 486	-7 591	-32,4	1,36	2,17
Nord-Troms	.Utlendinger	11 487	6 506	5 728	4 981	76,6	1,89	1,29
Nord-Troms	.Nordmenn	4 364	16 936	6 758	-12 572	-74,2	0,78	2,93
Nord-Troms	Tyskland	3 120	2 014	1 970	1 106	54,9	2,11	1,48
Nord-Troms	Finland	1 313	1 304	1 291	9	0,7	2,68	3,35
Nord-Troms	Storbritannia	922	587	254	335	57,1	4,22	3,01
Nord-Troms	Sverige	762	408	240	354	86,8	1,13	0,79
Nord-Troms	Sveits	651	323	223	328	101,5	2,31	1,27
Nord-Troms	Nederland	582	358	260	224	62,6	1,40	1,09
Nord-Troms	Danmark	555	269	261	286	106,3	2,84	1,85
Nord-Troms	Italia	348	85	94	263	309,4	1,47	0,43
Nord-Troms	Russland	345	144	43	201	139,6	1,86	1,01
Nord-Troms	Frankrike	300	250	184	50	20,0	0,79	0,72
Nord-Troms	Østerrike	272	85	78	187	220,0	2,04	0,81
Nord-Troms	Polen	142	103	116	39	37,9	0,70	0,47
Nord-Troms	Spania	129	55	54	74	134,5	0,98	0,54
Nord-Troms	Estland	104	71	91	33	46,5	1,48	1,38
Nord-Troms	Tsjekkia	85	80	78	5	6,3	1,05	1,13
Nord-Troms	Asia ellers	56	0	3	56	0,0	0,47	0,00

Kilde: Statistisk sentralbyrå <> Bearbeiding: Statistikknett

Kilde: http://www.statistikknett.no/reiseliv/analyse/Temasider/Overnattinger_Aar_region.aspx

Kapasitetstilbud

Hoteller og campingplasser/hyttegrender. Antall bedrifter og rom. Valgt region. Måneder. 2017 og 2016

Region	Måned	Antall hoteller		Antall hotellrom		Antall Campingplasser Hyttegrender		Antall rom i Campingplasser Hyttegrender	
		2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016
Nord-Troms	01	3	3	119	98	2	2	13	23
Nord-Troms	02	3	3	119	99	3	2	24	23
Nord-Troms	03	3	3	118	98	2	2	23	23
Nord-Troms	04	3	3	111	99	2	2	23	23
Nord-Troms	05	3	3	111	99	3	3	35	35
Nord-Troms	06	4	4	143	165	6	7	64	79
Nord-Troms	07	4	4	146	146	8	8	86	86
Nord-Troms	08	4	4	164	146	8	8	86	86
Nord-Troms	09	3	3	99	99	3	3	35	35
Nord-Troms	10	3	3	119	99	2	2	13	23
Nord-Troms	11	3	3	119	99	2	2	23	23
Nord-Troms	12	3	3	100	100	2	2	23	23

Kilde: Statistisk sentralbyrå <-> Bearbeiding: Statistikknett

Kilde: http://www.statistikknett.no/reiseliv/analyse/Temasider/Overxnattinger_Aar_region.aspx

Figuren over viser antall tilbydere fordelt på måneder i årene 2016 og 2017. Vi ser av tallmaterialet at antall campingplasser/hyttegrender varierer fra 2 til 8 over et år, og dette samsvarer med inntrykket av at tradisjonell reiselivsnæring enda bærer preg av å være sesongbasert hvor sommersesongen er viktig for de bedriftene som driver med overnatting som næring. Det har i flere år vært spådd en eksplosjon i vinterbasert opplevelsesturisme, men denne utviklingen gir seg foreløpig ikke utslag i økt belegg hos campingplasser/hyttegrender.

Tabell 2. Campinplasser og hyttegrender*). Overnattinger for valgt region og valgt marked. Markedsandeler og endring fra forrige år. 2000-2017

Region	Marked	År	Antall overnattinger	Endring fra forrige år		Markedsandel %	
				Antall	Prosent	På landsbasis	I egen landsdel
1995 Nord-Troms	lalt	2000	20 465	0	0,0	0,27	2,34
1995 Nord-Troms	lalt	2001	23 423	2 958	14,5	0,31	2,80
1995 Nord-Troms	lalt	2002	24 750	1 327	5,7	0,31	2,83
1995 Nord-Troms	lalt	2003	25 352	602	2,4	0,32	2,79
1995 Nord-Troms	lalt	2004	24 854	-498	-2,0	0,29	2,76
1995 Nord-Troms	lalt	2005	21 636	-3 218	-12,9	0,24	2,30
1995 Nord-Troms	lalt	2006	15 316	-6 320	-29,2	0,16	1,62
1995 Nord-Troms	lalt	2007	18 819	3 503	22,9	0,19	1,91
1995 Nord-Troms	lalt	2008	19 364	545	2,9	0,19	1,83
1995 Nord-Troms	lalt	2009	21 108	1 744	9,0	0,20	2,04
1995 Nord-Troms	lalt	2010	22 393	1 285	6,1	0,22	2,25
1995 Nord-Troms	lalt	2011	26 076	3 683	16,4	0,26	2,47
1995 Nord-Troms	lalt	2012	25 213	-863	-3,3	0,25	2,47
1995 Nord-Troms	.i alt	2013	15 561	-9 652	-38,3	0,16	1,69
1995 Nord-Troms	.i alt	2014	20 371	4 810	30,9	0,21	2,08
1995 Nord-Troms	.i alt	2015	12 486	-7 885	-38,7	0,13	1,28
1995 Nord-Troms	.i alt	2016	23 442	10 956	87,7	0,22	2,17
1995 Nord-Troms	.i alt	2017	15 851	-7 591	-32,4	0,16	1,36

Kilde: http://www.statistikknett.no/reiseliv/analyse/Temasider/Overxnattinger_Aar_region.aspx

Avslutningsvis tar vi med en tidsserie over antall overnattingdøgn totalt på campingplasser i regionen fra og med år 2000 til og med 2017. Vi ser at antall overnattingdøgn svinger innenfor spekteret 15000-25000. På basis av disse tallene kan man ikke konkludere med at campingplass-bransjen i Nord-Troms per dags dato opplever noen stor vekst grunnet økt antall reisende.

3.2. DATAGRUNNLAG FRA BRUKERE AV HALTI

For å kartlegge behovet for ekstra parkeringskapasitet i forbindelse med Halti har det vært gjort undersøkelser rettet mot de daglige brukerne av bygget. En kvantitativ datainnsamling i form av en online spørreundersøkelse har gitt en indikasjon på hvor stort parkeringsproblematikken oppleves av brukerne selv. For å få mer kvalitative tilbakemeldinger har det vært gjennomført en økt med samtaler i fokusgruppe. Hva som kom ut av disse er gjengitt i de følgende avsnitt.

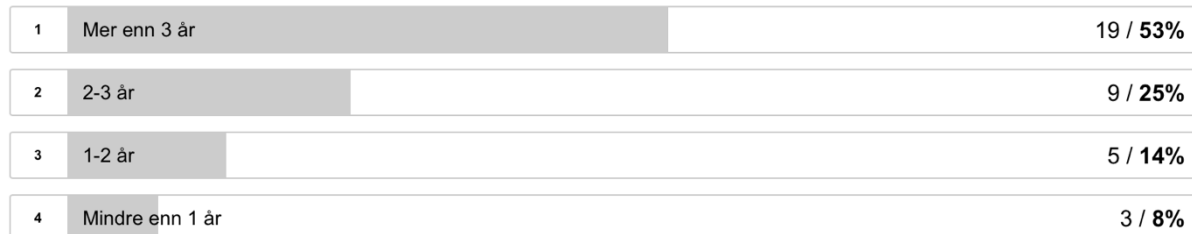
3.2.1. SPØRREUNDERSØKELSE

Spørreundersøkelsen som ble gjennomført mot daglige brukere av Halti ble sendt ut til 54 personer, som til sammen genererte 36 svar. Dette tilsvarer en svarprosent på 67 %, noe som er relativt bra for en online spørreundersøkelse, og bør gi en grei indikasjon på hvor stort problemet oppleves av de som oftest rammes av eventuelle kapasitetsproblemer på parkering.

77 % av respondentene har arbeidet ved bygget i 2 år eller mer, og en like stor andel kjører vanligvis bil til jobben. I de påfølgende figurene er funnene fra spørreundersøkelsen sammenfattet.

Hvor lenge har du arbeidet på Halti?

36 out of 36 people answered this question

FIGUR 2: HVOR LENGE RESPONDENTEN HAR ARBEIDET PÅ HALTI

Kjører du vanligvis bil til jobb?

36 out of 36 people answered this question

FIGUR 3: BILBRUKERE PÅ HALTI

Har du noen gang opplevd at det ikke har vært nok parkeringsplasser utenfor Halti?

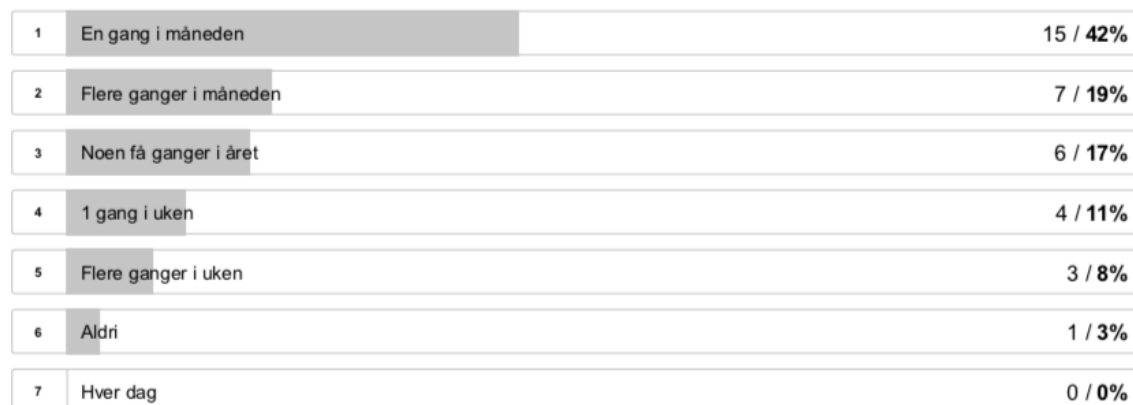
36 out of 36 people answered this question

FIGUR 4: BRUKERE AV HALTI SOM HAR OPPLEVD AT DET IKKE HAR VÆRT NOK PARKERINGSPLASSER

Hvor ofte vil du anslå at parkeringsplassen utenfor Halti har for lav kapasitet?

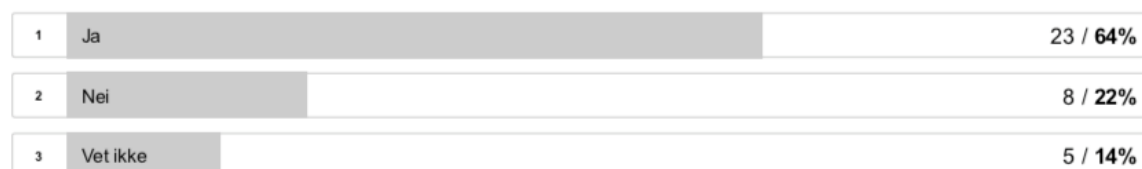
36 out of 36 people answered this question

FIGUR 5: HYPPIGHET AV FOR LAV KAPASITET

Etter ditt syn, er det behov for ekstra parkeringskapasitet på Halti?

36 out of 36 people answered this question

FIGUR 6: BEHOV FOR EKSTRA PARKERING

Som man kan se av svarene som er blitt hentet inn så har de aller fleste (92 %) opplevd at det ikke har vært nok parkeringsplasser utenfor Halti på et eller annet tidspunkt. Når man i tillegg tar i betraktning at det er 22 % av respondentene som vanligvis ikke kjører bil til jobben kan det antas at dette problemet har vært opplevd av alle som faktisk parkerer utenfor bygget på regelmessig basis.

Hyppheten av for lav kapasitet på parkeringen er gjengitt i Figur 5. 61 % av respondentene mener problemet oppstår én eller flere ganger i måneden. 42 % av respondentene anslår problemene til å skje månedlig. 19 % svarer også at det skjer så ofte som hver uke (1 gang i uken eller flere ganger i uken – 19 %).

Avslutningsvis sier 23 av de 36 respondentene (66 %) at det etter deres syn er behov for ekstra parkeringskapasitet ved Haltibyget, 22 % mener det ikke er behov for dette.

3.2.2. FOKUSGRUPPE

Fokusgruppa bestående av brukere av Halti ble samlet til diskusjon omkring parkeringssituasjonen ved Halti. Det ble informert om bakgrunnen for at de ble forespurt om å delta, og deretter åpnet for fri diskusjon omkring temaet. I det følgende vil de kvalitative tilbakemeldingene som kom fram under fokusgruppa bli gjengitt, i form av utsagn fra fokusgruppas deltakere. Alle utsagn er anonymisert.

«Når det er mange eksterne besøkende på bygget på én gang er det ofte vanskelig å finne sted å parkere»

«Det er verst om vinteren, for da mister man flere av parkeringsplassene på grunn av snødeponering og rasfare»

«Ofte er det flere arrangementer samtidig på bygget, for eksempel kommunale møter og andre ting som skjer. Da er det håpløst å parkere, spesielt når folk kjører hver sin bil.»

«Har opplevd at det om sommeren står turistbuser på tverra i flere dager og opptar flere parkeringsplasser. Utrolig irriterende!»

«Til daglig er det jo ikke et problem, da er det nok parkeringsplasser. Jeg tipper 70-80 % av kapasiteten brukes på en normal dag, men da skal det ikke store arrangementet til før det er fullt»

«Når det ikke er plass utenfor Halti parkerer folk langs Kildalvegen og på parkeringsplassen borte ved Flortex»

«Halti er i vekst. Det er flere arrangementer som arrangeres her, noe som er veldig bra. Men det kan ikke være sånn at den positive utviklingen stopper på grunn av noe så dumt som parkeringsplasser!»

«Man må rett og slett legge til rette for parkering på denne siden av brua, det blir for langt unna for folk å parkere i sentrum og gå hit når det skjer noe her.»

«Vinterhalvåret er jo gjerne tiden da det er flest arrangementer her, og samtidig er det mindre parkeringsplasser på grunn av all snøen.»

3.3. DATA FRA INTERVJUER

I arbeidet med å innhente datagrunnlag har det vært gjort flere kvalitative intervjuer med utvalgte personer og organisasjoner. I det følgende vil det gjøres rede for hva disse intervjuene har avdekket.

3.3.1. INTERVJUER MED OMKRINGLIGGENDE CAMPINGPLASSER

Det har vært gjennomført intervjuer med de 4 campingplassene som ble identifisert i Nordreisa kommune. Deres virksomhet varierer fra sesongbetont campingvirksomhet til helårscamping, med varierende grad av tilbud utover et overnattingssted.

3.3.1.1. FOSSELV CAMPING

70 % av omsetningen til Fosselv Camping kommer fra campingvogner og bobiler, så caravanturismen må ansees å være en ganske stor andel av deres virksomhet. Fosselv camping tilbyr strøm, vann, overnatting og tømning av kloakk og spillvann. De opplever at noen campingturister (sannsynligvis) overnatter gratis andre steder, for eksempel i Fjordbotten i Strømfjord, og deretter kommer innom for å fylle vann og tømme kloakken, og ikke noe mer.

3.3.1.2. TRONSANES CAMPING

Campingplassen er lokalisert i Svartfoss i Reisadalen, og driver hovedsakelig med helårscamping. De har veldig lite «drop-in», altså turister som passerer gjennom regionen og trenger et sted å overnatte. Som følge av dette er heller ikke driften deres sensitiv for påvirkninger fra andre steder i kommunen, slik som det planlagte tiltaket.

3.3.1.3. SANDNES CAMPING

Virksomheten tilbyr strøm og tømning av kloakk til sine gjester. De opplever også at enkelte bobilturister bor «gratis» andre steder langs veien, og bruker naturen som tømme-stasjon for septik. Sandnes Camping tilbyr 6 campingvogner til utleie, og opplever ofte at gjester planlegger kun én overnatting hos dem, men ender opp med å være flere døgn når de innser at det tilbys flere tjenester enn kun ren overnatting. Virksomheten planlegger å etablere et mer omfattende tilbud mot bobilturister, og uttrykker en viss skepsis til at kommunen skal drifte som en konkurrent til omkringliggende bedrifter.

For øvrig mener de at overnatting på rasteplasser langs veien burde være forbudt.

3.3.1.4. OKSFJORD CAMPING

Campingplassen driver kun med sesongcamping, og derfor er omfanget av «drop-in-turister» så og si fraværende. De mener at de ikke påvirkes i særlig grad av hva som eventuelt gjøres på Storslett i forbindelse med bilparkering, og stiller seg nøytral til hvorvidt en slik etablering blir realisert.

3.3.2. INTERVJU MED NORSK BOBILFORENING

Norsk Bobilforening het tidligere Norsk Campingbilforening, etablert i 1984. De er en landsdekkende forening, som skal bidra til at bobilbruken utvikler seg videre. De er Nordens største rene bobilforening, med seks regioner fordelt over hele Norge.

Gjennom telefonintervjuet har man skaffet seg en større forståelse av bobilturisten som gruppe så langt det lar seg gjøre, selv om intervjuobjektet forklarer at det ikke finnes noen «typisk» bobilturist. Det er veldig mange ulike personer i miljøet, og delte meninger om hva som er viktig og hva man trenger på tur. Dette er også noe som varierer veldig med situasjonen. En dag kan det være slik at man trenger noe spesielt der og da, og en annen dag vil man bare finne en ledig plass der man kan stoppe og få noen timer på øyet. Rent generelt kan man si at for de fleste gjelder at man trenger mat og vann, tak over hodet, trygghet og muligheten for å gjøre sitt fornødne. For campingturister er disse behovene dekket over et lengre tidsrom enn for andre, i og med at man kan ta med seg utstyr som dekker flere av disse behovene. Uansett må man kunne bunkre opp forsyninger og kaste søppel, derfor er det viktig at det finnes steder langs veien der man kan gjøre det. I Norge er dette sjeldent et problem, man har mange tilrettelagte steder for dette.

Det som avgjør hvor man stopper er situasjonsbestemt. Gjerne vil en campingfantast benytte sitt store fortrinn ved at man har muligheten til å velge selv hva man vil gjøre. Dette betyr at man gjerne stopper der man har lyst, men dersom det er gjort en innsats for å tilrettelegge for denne gruppen, så øker sannsynligheten for at man stopper der. Campingplasser er et sted man gjerne stopper på dersom man har planlagt å bo der, eller at man har behov for å benytte seg av enkelte fasiliteter. Det koster gjerne noen ekstra kroner i døgnet der sammenlignet med tilrettelagte parkeringer og tømme-stasjoner da disse gjerne er et enklere og billigere tilbud. I et slikt tilbud er muligheten til å tømme kloakk og spillvann det viktigste, etterfulgt av muligheten til å fylle vann ved behov. Strøm er ikke like viktig i disse dager, da man spesielt om sommeren ikke bruker særlig mye strøm. Fricamping er nok det som oftest benyttes, og særlig i Norge hvor dette ofte ikke fører til negative tilbakemeldinger så lenge man oppfører seg greit og ikke står for lenge på én plass.

Det som avgjør hvor man stopper langs veien avhenger gjerne av to faktorer:

- De planlagte stoppene underveis skyldes ofte at man vet om stedet på forhånd og kanskje har vært der tidligere eller har hørt positiv omtale.
- Tilfeldige stopp skyldes mer at man får lyst til å stoppe der og da, kanskje fordi man ser et skilt eller lignende når man kjører forbi.

3.3.3. INTERVJU MED NORSK TURISTUTVIKLING

Norsk Turistutvikling AS er et privateid rådgivings-selskap med kompetanse innen reiseliv. I følge deres egne hjemmesider bistår de reiselivsbedrifter, destinasjoner og offentlige aktører med rådgivning innen reiseliv. De gjennomfører analyser og vurderinger for å gi oppdragsgiverne deres et best mulig beslutningsgrunnlag. Daglig leder heter Kjell Ove Solbakken, og introduksjonen til ham kom gjennom Georg Sichelschmidt i Visit Lyngenfjord. Sichelschmidt selv var tenkt som et av intervjuobjektene i kartleggingsfasen til denne markedsundersøkelsen, men ettersom han selv ikke har særlig erfaring og førstehåndskjennskap til bobilturismen generelt, anbefalte han å kontakte Solbakken.

Selskapet har ifølge Solbakken god oversikt over camping som bransje på generell basis. De siste 8 år har de drevet med nasjonalt utviklingsarbeid for bransjen gjennom et nettverk med rundt 50 bedrifter, en slags nasjonal klynge. De sitter på mye markedsdata om bransjen, og gjennomfører gjesteundersøkelser etc. De jobber også mye med utfordringer knyttet opp mot bobiler – tilrettelegging og oppfølging.

Solbakken sin objektive vurdering av et slikt tilbud som her utredes, er at det bør knyttes private næringsdrivende til tilretteleggingen, og de tjenester som følger med dette. Kommuner kan gjerne være en samarbeidspartner for tilbudet, men det de opplever er at kommuner på generell basis ikke bør være involvert i driften av slike ordninger.

Når det gjelder tilbudet bobilturister og andre caravaninteresserte opplever, så er tilbudet i de tre nordligste fylkene betraktelig dårligere enn resten av landet ifølge Solbakken. Gjestetilfredsheten er ikke like god som i Sør-Norge, noe som gjør at et slikt initiativ til et løft er svært kjærkomment og positivt. En av årsakene til dette er at infrastrukturen er for dårlig, og både kunnskapen og kompetansen på området er for lav. Han tror også at det bør vurderes å utvikle et kvalitativt godt campinganlegg med utgangspunkt i en sentral beliggenhet, slik at man kan ha et helårsperspektiv på en eventuell drift. For ikke mange år tilbake var 80 % av alt trafikkgrunnlaget for bransjen basert på sommermånedene. Dette har endret seg de senere årene, og nå utnyttes infrastrukturen i et mer helårlig perspektiv. Dette gir en mer bærekraftig drift på lang sikt.

3.3.4. INTERVJU MED BOBILBRUKER

Den siste målgruppen for intervju var sluttbrukeren selv. Det ble gjennomført intervju med en lokal bobileier som benytter bobilen til jakt- og fisketurer i tillegg til feriereiser, hovedsakelig i Nord-Norge. Vedkommende ville gjerne bidra med å svare på spørsmålene, men ønsket å anonymiseres i rapporten.

Brukeren forteller at tømming av septiktank og spillvann er de to viktigste tjenestene som tilbys i en parkeringsplass. Alle bobilbrukerne vil ha behov for å tømme do når man er på tur, men man er ikke nødvendigvis der kun for å tømme, dette gjør man gjerne dersom man blir stående over natten. Mulighet for å fylle vanntanken er også selvfølgelig et pluss mens strøm ikke er noe «must».

Det som avgjør hvor man stopper når man er ute på tur er vanskelig å si noe generelt om, man har jo forskjellige mål med de turene man er på. De turistene som passerer gjennom Nordreisa er ofte på vei til Nordkapp, og på veien dit gjør man kanskje minst mulig. Noen ganger må man selvsagt stoppe innom et sted for å handle, men noen grupper har allerede bilen full når de kommer til landet. Det er mange som ser etter andre når de leter etter sted å stanse på. Nede på kontinentet er det ikke uvanlig at man ser bander og lignende som velger seg ut bobiler og campingvogner som velger fricamping, noe som gjør at mange er redd for å stå alene. Dermed stopper man gjerne i klynger på campingplasser og liknende fordi dette føles tryggere. Ser man andre bobiler søker man gjerne dit når man leter etter sted å overnatte. Mange stopper helst i sentrum på steder de passerer, og da blir man typisk stående over natten. Slike plasser som det planlegges her vil alltid ha biler, men det må komme tydelig frem at tilbudet eksisterer. Hvis ingen vet om stedet gjennom skilting og liknende, så stopper man heller ikke. Man er vanligvis villig til å betale for å få tilgang til enkle tjenester, så lenge det ikke blir for dyrt.

4. FORRETNINGSMESSIG VURDERING RUNDT EVENTUELL DRIFTSMODELL

Basert på våre undersøkelser opp mot Haltimiljøet og mot bil- og caravanbrukere har vi beskrevet 3 ulike driftsmodeller som alternativer gitt en realisering av prosjektet. Disse er ikke de eneste mulighetene, og deler av disse kan også kombineres sammen på andre måter enn vi har gjort til en endelig modell basert på prosjekteiers ønsker. Modellene skilles i stor grad av hvilket tjenestetilbud som tilbys de reisende og dermed også hvordan en realisering vil påvirke sluttbruker, lokalt næringsliv og lokalbefolkning samt at det bør gjøres en politisk vurdering på om det skal godtas overnatting på plassen eller om det kun skal tillates timesparkering på dagtid. Det påpekes også av caravanbrukerne at en slik plass vil kunne gi verdi for dem nesten uansett, men at det må kommuniseres at denne stoppemuligheten finnes gjennom skilting og annen kommunikasjon mot dem. Vi beskriver fordelene og ulempene med de ulike modellene nærmere i de påfølgende kapitlene.

4.1 ORDINÆR PARKERINGSPLASS

Første alternativ er å etablere en offentlig kommunal parkeringsplass i skissert område, uten noen andre tjenestetilbud enn brøyting vinterstid. Alternativet vil medføre avhjelping av parkeringsproblematikk i forbindelse med arrangementer på Haltibyggget, samt medføre at tilreisende med personbiler, bil- og campingvogner, samt andre kjøretøy (motersykler, minibuss, buss) har et parkeringsalternativ i naturskjønne omgivelser og i umiddelbar nærhet til turistinformasjon og sentrumsnære områder.

Dette alternativet medfører få driftskostnader annet enn brøyteutgifter, avfallshåndtering og generelt vedlikehold. Alternativet vil i stor grad løse parkeringsproblematikk i forbindelse med arrangementer generelt og dagsarrangementer spesielt ved Halti-bygget, og sannsynligheten for at man opplever en høyere stoppeeffekt blant tilreisende turister vil øke betraktelig. Dette vil skape økte muligheter for det lokale næringslivet i Storslett sentrum. Dette alternativet vil likevel ikke medføre noen særlig merverdi for caravan- og bilreisende, sett i forhold til allerede eksisterende parkeringsplasser lokalt. Kostnadene ved dette alternativet vil da i all hovedsak bestå av engangsinvesteringer i forbindelse med etablering av parkeringsplassen.

Inntekspotensialet ved denne driftsmodellen begrenser seg til en eventuell mulig parkeringsavgift, noe som ikke er vanlig på offentlige parkeringsplasser i Nordreisa.

Eventuelle bruks- og tidsbegrensninger for parkeringsplassen kan kommuniseres ved bruk av ordinær skilting på stedet.

4.2 DAG- ELLER OVERNATTINGSPARKERING MED EKSTRA TJENESTETILBUD

I intervjuene med caravanturister viser det seg at disse har relativt få krav til fasiliteter på stoppesteder/ parkeringsplasser, men at enkelte tilbud medfører merverdi og at det da er med på å øke sannsynligheten for at det legges inn en stopp på det spesifikke stedet. Fordelen med bil og campingvogn er nettopp at man kan stoppe hvor som helst og dermed er uavhengig av tilpasninger og infrastruktur i like stor grad som andre reisende. Likevel vil det fra tid til annen være behov for å fylle på med forsyninger som mat, vann og strøm, samt at behovet for å tømme gråvannstank og septiktank med jevne mellomrom alltid er til stede. Dette er noe brukerne også antyder at det er betalingsvilje for, om det finnes et slikt tilbud. Av disse behovene er det vann og tømmemuligheter som påpekes som viktigst av caravanturistene, spesielt da man i sommerhalvåret bruker veldig lite strøm og behovet for dette gjerne dekkes gjennom solcellepaneler osv.

Vurderinger omkring hvorvidt det skal tillates overnattinger eller ikke på parkeringsplassen er i all hovedsak et politisk spørsmål som Nordreisa kommune bør vurdere. Vi ser i kapittel 3.1 at selv om det er en viss økning i

antall tilreisende med bobiler og campingvogner, så er det ikke nødvendigvis slik at det er overfylt på de lokale campingplassene. Et tilbud som fungerer som substitutt for disse vil derfor kunne påvirke disse negativt, noe også campingplassene Fosselv og Sandnes påpeker. Om det tillates overnattinger vil det også innebære et økt behov for personell til å kontrollere brukerne og ta betalt. Om det kun tillates dagsparkeringer kan det også for dette alternativet merkes med ordinær skilting på området. Skilt langs E6 som opplyser om tilbudet er også en stor fordel med tanke på å få tilreisende til å legge inn stopp, dette understrekes også blant flere av intervjuobjektene.

Påfylling av vann og tømming av septiktank kan potensielt gjøres på to måter: Gjennom en automatløsning, der man får de nødvendige tilgangene til materiell og avløp ved å betale en avgift. Det andre alternativet er å betjene tømme-stasjonen og ta betalt for tjenestene, typisk en høyere avgift enn det første.

Vår anbefaling er at om det skal avgrenses til dagsparkering i området, bør det begrenses i hvilken grad det er nødvendig med manuell arbeidsinnsats for å drifte tilbudet. Parkerings på dagsbasis har lavere betalingsvillighet enn overnattinger (anslått 100-200 kr), og vi mener det vanskelig vil lønnes å drifte dette tradisjonelt med tilstedeværende personell. Alternativet innebærer dermed en ubetjent modell med automatløsning på tømming, samt eventuell parkeringsautomat eller lignende for dagsparkering. Dette innebærer at behovet for manuell arbeidsinnsats reduseres til to-tre daglige tilsynsrunder for å kontrollere at ingen står der uten lov, og tilse at alt er som det skal være. I tillegg må det foreligge en plan for tømming av septikanlegget ved behov. Dette «oppsynet» kan gjøres ved at lokalt grendelag eller lignende gis en viss andel av omsetningen for å stå ansvarlig for tilsyn og kontroll av parkeringsplassen, alternativt at dette lyses ut til privat næringsliv.

4.3 TOTALTILBUD MED DAG- ELLER OVERNATTINGSPARKERING

Det siste alternativet som kan vurderes er et såkalt totaltilbud, som innebærer dag- eller overnattingsparkerings med tilgang til samtlige fasiliteter som vann, strøm, sanitæranlegg og tømming. Dette er et tilbud som på mange måter er tilsvarende det som leveres ved campingplasser og lignende til de caravanreisende. Det er på samme måte som for alternativet beskrevet i kapittel 4.2 en vurdering som bør gjøres politisk på om dette medfører et tilbud som går i nærings på eksisterende lokale bedrifter. Med dette som bakteppe kan vi konkludere med at vi gitt en slik modell konkurrerer i et annet prisområde enn alternativene over, og at man ved dette alternativet kan prise seg i et område som potensielt kan drifte en arbeidsplass eller to avhengig av antall tilgjengelige plasser.

Ulempen er likevel at caravanturisme per dags dato er sesongbetont, og en slik parkeringsplass ikke på noen måte vil ha fordeler overfor eksisterende tilbud i så måte. Vi så i kapittel 3.1 at antall tilbydere varierer fra 2 på vinteren til 8 på sommeren, noe som innebærer at det er sannsynlig at en drift i full skala med ansatte vil være en god løsning økonomisk, selv om markedet fortsetter å vokse. Vi vil derfor anbefale at man også med et utvidet tjenestetilbud i all hovedsak bør vurdere selvbetjente løsninger som krever minimalt med manuell arbeidskraft.

Vi anbefaler derfor at man også her vurderer å ta betalt gjennom automatløsninger på strøm, tømming sanitæranlegg og lignende, samt en døgnpris på parkering gjennom automat eller lignende. Dette alternativet krever større manuell innsats enn alternativet i kapittel 4.2, da man nødvendigvis også må gjennomføre noe renhold i tillegg til kun kontroll og tilsyn men også dette kan fint løses ved avtale med lokalt grendelag eller lignende.

5. AVSLUTNING

Vi har i denne rapporten presentert innhentede data fra markedsundersøkelse gjennomført av Halti Næringshage AS på oppdrag fra Nordreisa kommune, i forbindelse med en potensiell etablering av parkeringsplass/bobilparkering i området elveparken i Storslett sentrum. I dette kapitlet vil vi gi vår konklusjon på basis av vår erfaring og de data vi har fått innhentet gjennom undersøkelsen.

5.1. KONKLUSJON

Hvordan er behovet for parkering i skissert område, med hovedfokus på bobilturister og i forbindelse med Haltibyggget? I praksis, hvor mange parkeringsplasser trengs? Vil dette benyttes av bobiler? Hvor ofte er det fullt på eksisterende parkering på Halti?

Det er et behov for utvidet parkeringskapasitet både i forbindelse til bruk av Haltibyggget og for tilreisende bobil- og caravanturister. Undersøkelsen ved Halti viser at det ved arrangementer ikke er tilstrekkelig parkeringskapasitet i dag, og at dette er noe som oppleves som et problem av daglige brukere av bygget. Nåværende situasjon er at det avholdes arrangementer av en slik størrelse 1-2 ganger i måneden, men at dette er økende. Ved en vanlig hverdag benyttes rundt 70% av parkeringsplassene av ansatte ved organisasjonene ved Halti, noe som begrenser tilgjengelig besøksparkering. Behovet til bobil- og campingvognreisende er ikke avklart i like stor grad. Disse er ikke nødvendigvis *avhengig* av et slikt tilbud, men det vil gi de en merverdi og øke sannsynligheten for at de stanser i Storslett sentrum i stedet for andre steder. Avhengig av hvilket tjenestetilbud som kan leveres og hvor godt dette kommuniseres til brukerne er det sannsynlig at dette vil føre til økt stopperatio av denne gruppen reisende, noe som vil være positivt for lokal handelsnæring. I alle tilfeller er det viktig å informere godt om tilbudet, både på turistinformasjonen på nettet, samt skilting langs veien. Dette må gjøres for at potensielle brukere kan vite om tilbudet, enten når man planlegger turen, eller ved at man får vite om det mens man er på veien. I forbindelse med hvilket antall parkeringsplasser som trengs, er dette et spørsmål som er vanskelig å svare nøyaktig på. Det avhenger i stor grad av hvilke typer arrangementer som skal gjennomføres ved Halti, og i hvor stor grad man er i stand til å styre gjennomføringen av disse til perioder hvor det ellers er lavt trykk på parkering slik som på kveldstid eller lignende.

Hvilke krav og ønsker har bobilbrukere når det gjelder tilrettelegging og tilbud?

Brukere av bobil-parkingsplasser har ikke *krav* i samme grad som andre reisende da de i stor grad er selvforsynt når de reiser. De har derimot en del ønsker som vil gi de merverdi. Disse er beskrevet under:

- Mulighet for å fylle vann, samt tømming av septiktank og gråvannstank: Dette er et viktig tilbud til caravanreisende, og vil medføre at mange legger inn dagsstoppen sin på Storslett, da man kan kombinere flere ulike ærend på en gang i sentrumsområdet.
- Strøm: Ikke et stort behov sommerstid, da man bruker lite strøm og mange har tilgang til solcellepaneler og lignende.
- Sanitæranlegg: Positivt men ikke påkrevet. Toalett og dusj har man tilgang til i bobilen og campingvogna.

Hvordan vil dette påvirke eksisterende næring, gitt at parkeringen potensielt tilbyr ulike typer tjenester som strøm, vann, renovasjon og lignende?

Undersøkelsen viser at 2 av de eksisterende campingplassene mener at et slikt tilbud vil gå de i næringen dersom det tilbys overnattingsplasser. Hvilket tjenestetilbud som tilbys er derimot ikke så viktig for dem. Av naturlige

grunner er det aktørene som holder til langs ved E6 og som baserer driften på drop-in camping som vil påvirkes i størst grad.

Gitt realisering av parkeringsplassen, hvilke mulige driftsmodeller er aktuelle?

Vi har i kapittel 4 beskrevet 3 ulike driftsmodeller, hvor det i all hovedsak skilles mellom om det skal tilbys overnattings- eller dagsparkering og i hvor stor grad det skal tilbys tjenester. I forbindelse med overnattingsproblematikk og påvirkning av eksisterende aktører er dette i all hovedsak et politisk spørsmål som må vurderes av Nordreisa kommune. I forbindelse med hvilket tjenestetilbud som bør tilbys er vår vurdering at tilgang til vann og tømme mulighet er det primære behovet, naturligvis i tillegg til selve parkeringsmuligheten i seg selv. Andre tilbud kan legges til, men det bør være selvdrivende gjennom bruk av automatiske betalingsløsninger. Dette vil minimere behovet for manuell arbeidskraft til kun å bestå av kontroll og tilsyn på parkeringsplassen.

Saksfremlegg

Utvalgssak	Utvalgsnavn	Møtedato
11/18	Nordreisa næringsutvalg	07.06.2018

Drosjeregulering i framtida

Rådmannens innstilling

Nordreisa kommune viser til ESA sin uttalelse om drosjeløyver i Norge. Nordreisa er en distriktskommune og vil komme med følgende uttalelse:

Saksopplysninger

EFTAs overvåkningsorgan (ESA) har avgitt en grunnlagt uttalelse hvor de konkluderer med at den norske drosjereguleringen er i strid med EØS-regelverket. ESA mener blant annet at behovsprøvingen og plikten for løyvehaver til å være tilknyttet en drosjesentral ikke er i tråd med retten til fri etablering etter EØS-avtalen artikkel 31. Det er behovsprøvingen, det vil si at fylkeskommunene fastsetter antallet drosjeløyver etter behovet i det aktuelle området, tildelingskriteriene for drosjeløyver og plikten for løyvehaver til å være tilknyttet en sentral, som er i strid med EØS-avtalen. ESA krever flere endringer, men den viktigste med størst konsekvens er at behovsprøving (antallsregulering) må fjernes.

I dag bestemmer løyvemyndighetene hvor mange drosjeløyver som trengs for å gi drosjekunder i Norge et godt tilbud, og samtidig sørge for at drosjenæringen kan ha en normal inntekt på sitt arbeid. Denne ordningen krever også at drosjenæringen sørger for et tilbud 24 timer i døgnet,

365 dager i året i hele landet. Flere land i EU har fortsatt denne ordningen (Tyskland, Frankrike, Spania mfl.), men ESA krever at den må fjernes i Norge. Endringen innebærer at alle som har tilfredsstillende vandel, har løyvekurs og en økonomisk garanti, kan starte med drosjetilbud, og at kjøreplikten vil forsvinne. Denne endringen ble gjort i Sverige i 1990, og resulterte i at de store byene fikk langt flere drosjer, og flere grisgrendte strøk mistet sitt drosjetilbud. Mindre byer og tettsteder fikk et drosjetilbud kun på dagtid. Samferdselsdepartementet har sett at dette også kan skje i Norge, men sier at de har planer om å unngå dette ved å la kommuner/fylkeskommuner kjøpe den drosjedekningen de i dag har gratis, eller prøve å selge en enerett i enkelte distrikter.

Samferdselsdepartementet har bekreftet at de vil følge ESAs pålegg, og vil nå starte arbeidet med de nødvendige regelverksendringene. Forslag til endringer vil følge vanlig prosedyre og skal ut på alminnelig høring før de iverksettes. Det tas sikte på å sende forslagene til regelverksendringer på høring høsten 2018. Samferdselsdepartementet har uttalt at de kommer til å sørge for at det blir en tidsperiode fra regelverket vedtas til det iverksettes for å gi aktørene mulighet til å innrette seg etter den nye ordningen.

Utdrag av pressemelding fra Samferdselsdepartementet, 17.12.2017:

«Flere utviklingstrekk gjør at Samferdselsdepartementet har sett nærmere på drosjemarkedet og drosjereguleringen. Behovet har blitt tydeliggjort gjennom en grunnlagt uttalelse fra ESA og rapporten fra Delingsøkonomiutvalget. Markedet for slik transport med personbil har endret seg betydelig siden drosjereguleringen ble innført. Det er en rivende teknologisk utvikling i markedet, og våre naboland liberaliserer sine drosjemarkeder. Gjennom et grundig arbeid har vi nå sjansen til å gjøre drosjebransjen attraktiv for både løyvehavere, drosjesjåfører og kunder».

I dag sender Samferdselsdepartementet brev til ESA og varsler at det igangsettes et større regelverksarbeid hvor vi blant annet vil foreslå en oppheving av behovsprøvingen og sentraltilknytningsplikten. Det vil fortsatt være krav om drosjeløyve.

Vi legger opp til å fjerne ordningen med behovsprøving, som i dag kunstig begrenser antall aktører i drosjemarkedet. Det er viktig for regjeringen med et velfungerende drosjetilbud i både by og distrikt. Vi ønsker å legge til rette for at lokale myndigheter kan sikre et tilfredsstillende drosjetilbud, der markedet selv ikke leverer et godt nok tilbud. En mulig løsning kan være at fylkeskommunene kan kjøpe nødvendig drosjeberedskap eller tildele eneretter til enkelte aktører.

Proessen gjennomføres på en grundig måte, der aktørene vil være involvert, sier samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen».

Nordreisa kommune har mottatt en henvendelse fra lederen av Norges Taxiforbund avd. Troms, Åsmund Karlsen. Karlsen ber Nordreisa kommune om å vurdere denne saken og eventuelt sende en henvendelse til samferdselsdepartementet angående problemstillingen.

Vurdering

Næringsutvalget i Nordreisa kommune har ansvar for saksområder som gjelder alle løpende saker i forhold til kommunens ansvar som tjenesteyter innenfor kommunal næringsvirksomhet, tilrettelegging og bistand for næringslivet, *samferdsel* og infrastruktur. NæU bes i denne sammenheng gjøre en vurdering av denne saken og avgjøre om og hvordan det fra kommunens side skal gjøres en henvendelse til samferdselsdepartementet.

Denne saken er av politisk karakter og er lagt frem uten innstilling. Næringsutvalget i Nordreisa kommune bes vurdere hvordan saken og problemstillingen eventuelt skal tas videre med samferdselsdepartementet.

Saksfremlegg

Utvalgssak	Utvalgsnavn	Møtedato
12/18	Nordreisa næringsutvalg	07.06.2018
	Nordreisa kommunestyre	

Nasjonalparkkommunestatus og merkevaren Norges nasjonalparker

Vedlegg

- 1 Kriterier for aktører under merkevaren Norges nasjonalparker
- 2 Merkevarestrategi Norges nasjonalparker
- 3 Tildeling av status som nasjonalparkkommune og nasjonalparklandsby
- 4 Vedtekter for Norges nasjonalparkkommuner og nasjonalparklandsbyer

Rådmannens innstilling

1. Nordreisa kommune vedtar å implementere kriterier for nasjonalparkkommuner i kommuneplanens samfunnsdel og øvrig planverk, jfr. vedlegg «Kriterier for nasjonalparkkommuner for å være aktører under merkevaren Norges nasjonalparker».
2. Nordreisa kommune søker om å bli aktør under merkevaren «Norges nasjonalparker».

Saksopplysninger

Nordreisa kommune ble i 2008 tildelt status som nasjonalparkkommune. Statusen som nasjonalparkkommuner ble gitt fram til 2018. Miljødirektoratet vil nå forlenge statusen som nasjonalparkkommuner fram til 2021.

Fra 2021 vil en ny ordning for godkjenning av nasjonalparkkommunene som aktør under merkevaren Norges nasjonalparker være etablert og ordningen med nasjonalparkkommuner etter kriteriene fra 2008 vil bli avvirket. Nasjonalparkkommuner som ikke har gjort vedtak om å implementere «Kriterier for nasjonalparkkommuner for å være aktører under Merkevaren Norges nasjonalparker» vil da ikke lenger ha status som nasjonalparkkommune. Videre betyr det at kommunen ikke lenger kan være medlem av Norges nasjonalparkkommuner og nasjonalparklandsbyer jfr. vedlagte vedtekters pkt. 4 og pkt. 6.

Merkevaren «Norges nasjonalparker», som ble lansert 13. april 2015, har som målsetning at nasjonalparkene skal trekke flere besøkende og at verneområdene skal få et bedre vern, noe som igjen skal føre til større verdiskaping. Kommunenes oppgaver og roller gjør at de har gode forutsetninger for å kunne bli sentrale aktører under merkevaren «Norges nasjonalparker». Samtidig vil det kreve et målrettet arbeid med klare målsetninger og konkrete tiltak om målsetningene for merkevaren skal nås. Dette kan oppnås ved å implementere «Kriterier for nasjonalparkkommuner for å være aktører under Merkevaren Norges nasjonalparker».

Vurdering

Som nasjonalparkkommune og medlem i foreningen Norges nasjonalparkkommuner og nasjonalparklandsbyer (NPKL), har Nordreisa kommune vært en pådriver for at vi som forening og medlem skal få ta i bruk den nye merkevaren «Norges nasjonalparker». Det var ikke gitt at nasjonalparkkommunene skulle få ta i bruk merkevaren, da status som nasjonalparkkommune ble gitt etter kvantitative kriterier mens merkevarens aktører er godkjent etter kvalitative kriterier, herunder nasjonalparklandsbyene. Derfor har NPKL laget «Kriterier for nasjonalparkkommuner for å være aktører under Merkevaren Norges nasjonalparker». Kriteriene er godkjent av Miljødirektoratet. Det gjør det mulig for medlemmer med status som Nasjonalparkkommuner å søke om å bli en aktør under merkevaren.

NPKL kjørte 2016-2017 en prosess for å få frem kriterier for nasjonalparkkommuner. Disse ble behandlet og vedtatt i styremøte 2. mai 2017. I brev fra Miljødirektoratet datert 31.05.2017, framgår blant annet at Miljødirektoratet mener kriteriene NPKL har utviklet er egnet for å vurdere om kommunene kan godkjennes som aktører under merkevaren «Norges nasjonalparker».

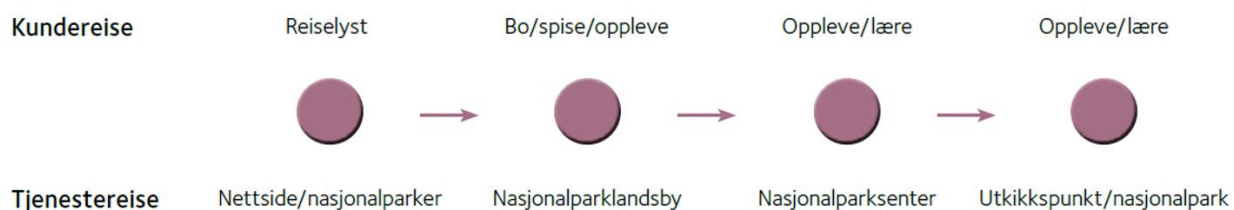
Så snart kommunen er godkjent som aktør under merkevaren bør kommunen iverksette et systematisk arbeid for å nå målsettingene for merkevaren.

De kan være ved at det legges relevante tiltak i handlingsdelen i kommuneplanen, at det vedtas en kommunedelplan for temaet mm. Kriteriene skal være implementert i kommunenes planverk og virksomhet innen utløpet av kommunestyreperioden 2019-2023.

Merkevaren «Norges nasjonalparker» sin rolle er å inspirere og invitere til besøk, og oppfordre besøkende til å ta del i vernet av nasjonalparkene. Det er satt kvalitetskrav til aktører som skal benytte merket. Alle som oppfyller kriteriene kan benytte merket. Siden Nordreisa kommune ikke er en aktør under merket, må vi implementere «Kriterier for nasjonalparkkommuner for å være aktører under Merkevaren Norges nasjonalparker» i kommuneplanen. Dette vil gi oss et godt grunnlag for å vurdere hvordan vi som kommune arbeider for å nå målsettingene for

merkevaren "Norges nasjonalparker". Kriteriene forutsetter videre at vi som kommune arbeider for å heve kvaliteten på kundereisen, jfr. nedenstående illustrasjon.

Kundereisen

Kundereisen betinger høy kvalitet i alle ledd og hos alle aktører, og merkestrategien skal bidra til å sikre denne kvaliteten. Det er i kvaliteten på kundereisen vi som kommune og vertskap kan innfri merkevarens lovnad om gode opplevelser. Samtidig kan kommunen i samarbeid med vernemyndighetene og andre aktører legge til rette slik at verdiene i verneområdene blir tatt vare på. Det vil blant annet bli gjort gjennom lokale tilpasninger av kundereisen.

Tettstedsutvikling og konkrete tiltak vil være sentralt i dette arbeidet. Det samme vil kompetanseoppbygging. Ved siden av å ivareta verneformålet, skal aktørene være vertskap for naturopplevelser. I det ligger det en klar intensjon om at besøkende skal føle seg velkommen uansett hvilke forutsetninger man har for å besøke nasjonalparkene. Besøkende skal føle seg velkommen og ivaretatt hele veien fra inspirasjon på nett til ekte naturopplevelser fra et utkikkspunkt.

Som aktører under merkevaren kan nasjonalparkkommunene benytte logoen for sin nasjonalparkkommune og designmanualen. De andre aktørene under merkevaren er fra før nasjonalparker og øvrige verneområder representert ved sine styrer og forvaltere, besøkssentre for nasjonalpark, rovdyr, villrein, verdensarv og våtmark samt nasjonalparklandsbyene. Kriteriene forutsetter videre at kommunen arbeider for å heve kvaliteten på kundereisen. Tettstedsutvikling og konkrete tiltak vil være sentralt i dette arbeidet. Det samme vil kompetanseoppbygging.

Norges nasjonalparkkommuner og nasjonalparklandsbyer
att. Medlemmene

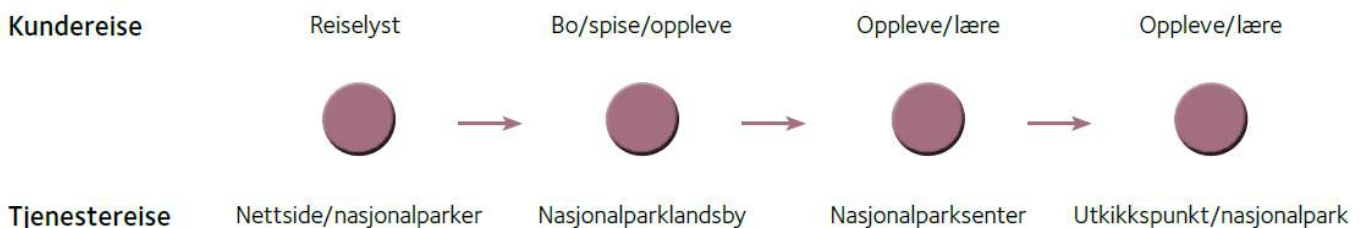
Dato 2. mai 2017

Kriterier for nasjonalparkkommuner for å være aktører under merkevaren Norges nasjonalparker

Nasjonalparkene er det flotteste vi har av natur, og skal oppleves og bevares. For å synliggjøre nasjonalparkene som attraktive turmål, skal det implementeres en merkevare- og kommunikasjonsstrategi for nasjonalparkene. Formålet med denne er å gjøre nasjonalparkene enda mer attraktive som friluftslivsområder og reisemål, og bidra til tettere samarbeid mellom alle relevante aktører. En enhetlig profilering og kommunikasjon om nasjonalparkene er en del av strategien, slik at nasjonalparkene fremstår som en enhetlig merkevare. Etablering av informasjonspunkter, utkikkspunkter og tilrettelegging for at personer med lite friluftslivserfaring kan gå kortere turer i områdene, er viktige elementer i strategien. Merkevaren Norges nasjonalparker skal bidra til økt besøk på en bærekraftig måte. Fokusområdene for merkevaren er verdiskaping, besøksforvaltning og vern.

Nasjonalparkene, besøkssentrene, nasjonalparklandsbyene, nasjonalparkkommunene og lokalt næringsliv skal være vertskap for opplevelser og vise omsorg for de besøkende og naturen. Denne oppgaven må løses av aktørene i fellesskap.

Merkestrategien legger opp til et utstrakt samarbeid mellom aktørene. Kundereisen starter når den besøkende finner informasjon på nettet, og fortsetter via besøk i for eksempel nasjonalparklandsbyen med reiselivsaktører og besøkssenter til startpunkt, utkikkspunkt eller informasjonspunkt ved nasjonalparken. Hensikten er å gjøre alle aktørene mer tilgjengelige for besøkende, men ikke minst legge til rette for at besøk hos en aktør fører til besøk hos en annen.

Kundereisen betinger høy kvalitet i alle ledd og hos alle aktører, og merkestrategien skal bidra til å sikre denne kvaliteten. Det er i kvaliteten på kundereisen vi som vertskap kan innfri merkevarens lovnad om gode opplevelser. Samtidig kan vi påvirke gjestenes bruk av nasjonalparken og området rundt for å ivareta verneverdiene. Ikke alle verneområder har en kundereise som beskrevet over, men i et samarbeid med reiselivsaktører vil alle verneområder ha sin egen kundereise.

Nasjonalparkene gir muligheter for utvikling av lokal og nasjonal bred (økonomisk, kulturell, sosial og miljømessig) verdiskaping. Nasjonalparkkommunene skal legge til rette for realisering av mulighetene merkevaren Norges nasjonalparker medfører. Selv om aktørene har forskjellige roller og ansvarsområder må implementeringen av merkevaren skje som et aktivt og kontinuerlig samarbeid mellom aktørene.

Besøksforvaltning er å legge til rette for og styre bruken av kommunale områder slik at opplevelsen for de besøkende og den lokale verdiskapingen blir best mulig, samtidig som man ivaretar naturkvalitetene.

Det er viktig at det stilles krav til aktørene under merkevaren for å sikre gjennomgående høy kvalitet. For nasjonalparkkommuner som ønsker å bli en aktør under merkevaren betyr det at de skal bygge opp under verneverdiene og kvalitetene i nasjonalparkene, legge til rette for verdiskaping samt implementere merkevaren Norges nasjonalparker. Hvordan dette gjennomføres i kommunene behandles i kommuneplaner og handlingsplaner.

Nasjonalparkkommunen har som aktør under merkevaren ansvar for å bidra, stimulere og legge til rette for lokal verdiskaping og næringsutvikling.

Nasjonalparkkommunen har ansvar for tilrettelegging for kundereisen innenfor kommunens grenser, utenfor nasjonalparkens grenser.

Nasjonalparkkommunen har et medansvar når det gjelder hvordan kommune og verneområdestyre skal samarbeide om bidrag, stimuli og tilrettelegging i og utenfor nasjonalparken. Kundereisen gir gode rammer for dette og det er avgjørende at partene er bevisst sine roller og oppgaver, og at de utfyller hverandre og arbeider godt sammen.

I et kundereiseperspektiv bør det være en sømløs overgang mellom områdene i og utenfor verneområdene. Vernegrensene skal være tydelige og det bør oppleves som positivt å komme inn i et verneområde. Kommuneplanen bør derfor komplettere besøksstrategien for nasjonalparken.

Nasjonalparkkommunen skal arbeide aktivt med å fylle rollen som aktør under merkevaren. Dette skjer gjennom tiltak i egen regi eller i samarbeid med andre aktører som verneområdestyrer, besøkssenter, næringsliv, grunneiere, fjellstyrer, frivillige organisasjoner og andre det er naturlig å samarbeide med. Tiltak som bidrar til at opplevelsene i kundereisen blir så gode som mulige for de gjestene som besøker våre områder skal prioriteres.

Nasjonalparkkommunene skal gjennomgå status i forhold til kriteriene nedenfor en gang hvert fjerde år i forbindelse med rullering av kommuneplanen. Statusen sendes NPKL.

Gjennom kontinuerlige forbedringer vedlikeholdes eksisterende tilbud samtidig som det utvikles nye over tid.

Alle aktører under merkevaren Norges nasjonalparker skal følge retningslinjene i [Designmanual for Norges nasjonalparker](#).

KRITERIER FOR NASJONALPARKKOMMUNER UNDER MERKEVAREN NORGES NASJONALPARKER

1.0 Kommuneplan

Nasjonalparkkommunen skal forankre sin status som aktør under merkevaren Norges nasjonalparker i sitt planverk.

- 1.1** Nasjonalparkkommunens ansvar og rolle under merkevaren Norges nasjonalparker skal beskrives i kommuneplanen.
- 1.2** I kommuneplanens samfunnsdel beskrives mål og strategier for kommunen som nasjonalparkkommune.
- 1.3** I handlingsdelen beskrives konkrete tiltak og hvordan de skal gjennomføres i kommunal virksomhet og ved medvirkning fra andre offentlige organer, frivillige organisasjoner og private aktører.

- 1.4** I kommuneplanens arealdel skal det tas hensyn til verneområdene og verneverdiene i områdene. Det må komme fram hvordan kommunen gjør dette ved bruk av arealformål og eventuelt hensynssoner.
- 1.5** Nasjonalparkens plass som attraksjon og satsingsområde skal beskrives i kommuneplanen. Kommuneplanen skal støtte opp om besøksstrategien for nasjonalparken(e) og de øvrige verneområdene i kommunen og slik bidra til en funksjonell overgang mellom verneområdene og områdene utenfor.
- 1.6** Nasjonalparkkommunen skal gjennom et aktivt og kontinuerlig arbeid vurdere behov for endringer og forbedringer som bidrar til merkevarens målsetting om mer besøk, økt verdiskaping og bedre vern. Forslag til forbedringer tas opp under den årlige revisjonen av handlingsdelen.
- 1.7** Nasjonalparkkommunene skal gjennomgå status på kriteriene hvert fjerde år i forbindelse med rullering av kommuneplanen. Statusen sendes NPKL.

2.0 Kundereisen

Nasjonalparkkommunen skal som aktør under merkevaren Norges nasjonalparker være med å innfri merkevarens målsetting om mer besøk, økt verdiskaping og bedre vern.

- 2.1** Nasjonalparkkommunen er forpliktet til å delta i de arenaene nasjonalparkstyrene har etablert som faglig rådgivende utvalg og administrativt kontaktutvalg.
- 2.2** Nasjonalparkkommunen skal ha minst en naturlig innfallsport til nasjonalparken i form av et tettsted.
Tettstedet skal ha grunnleggende servicefunksjoner som dekker primære behov i et kundereiseperspektiv, herunder; informasjon, overnatting, matservering og dagligvarehandel.
- 2.3** Nasjonalparkkommunen skal ha en stedsutviklingsplan for tettstedet/tettstedene som er valgt som innfallsport til nasjonalparken.
- 2.4** Nasjonalparkkommunen skal ha turmuligheter og merkede stier.
- 2.5** Nasjonalparkkommunen skal legge til rette for stedsnære aktivitets-, friluftslivs- og opplevelsestilbud.
- 2.6** Nasjonalparkkommunen skal, i tett samarbeid med sitt respektive verneområde-/nasjonalparkstyre, informere om de nærliggende verneområdene og tilbudene i randsonen til disse. Dersom det skal informeres under merkevaren skal kommunens nasjonalparkkommunelogo benyttes, ikke respektivt kommunevåpen og det tilhørende malverket. All informasjon skal være i henhold til [Designmanual for Norges nasjonalparker](#) og holdes oppdatert.
- 2.7** Nasjonalparkkommunen skal være en aktiv pådriver og tilrettelegger for å høyne kvaliteten på alle punktene i kundereisen, innenfor sitt nedslagsfelt. Dette medfører tett dialog med kommersielle og ikke-kommersielle aktører.

3.0 Kompetanse

Økt kompetanse skal sikre god lokal kunnskap om nasjonalparkkommunen, verneområdene og god service til gjestene.

- 3.1** Nasjonalparkkommunen skal gjennomføre eller bidra til tiltak som styrker kompetansen innen verdiskaping, besøksforvaltning, vern og vertskapsfunksjon i egen kommune.

Merkestrategi Norges
nasjonalparker
Miljødirektoratet

Hoveddokument
24. mars 2015

Merket for Norges nasjonalparker er en invitasjon til besøk, og aktørene under merket er vertskap for naturopplevelser.

Besøkende skal lære hvordan vi tar vare på naturen, og få muligheten til å ta del i vernet av det ypperste vi har av natur.

Aktørene under merket skal hjelpe besøkende videre fra nett til en nasjonalparklandsby der man kan overnatte, til et besøkssenter der man kan lære mer, og til et utkikkspunkt eller startpunkt i nasjonalparken.

Det handler om omsorg for både natur og besøkende.

Innhold

1. Innledning
2. Oppsummering
3. Konseptet som merket bygger på
4. Aktørene under merket
5. Målsetting
6. Målgruppe
7. Merkets rolle
8. Aktørenes rolle
9. Kommunikasjonskanaler
10. Kvalitetskrav for merket
11. Merkearkitektur
12. Kommersiell bruk av merket

1. Innledning

Dette hoveddokumentet beskriver, sammen med vedleggene, merkestrategien for aktørene under merkevaren som er; Norges nasjonalparker, besøkssentre¹ (naturinformasjonssentre), nasjonalparklandsbyer og nasjonalparkkommuner, utkikkspunkt og startpunkt/informasjonspunkt. Strategien omtaler også hvordan øvrige verneformer og verdensarv/naturarv forholder seg til merkevaren, om enn ikke like detaljert, ettersom disse ikke var omfattet av oppdraget i utgangspunktet.

Oppdraget var å lage en sterk, samlet merkevare for aktørene med mål om flere besøkende og større verdiskaping og samtidig sørge for en forsvarlig forvaltning av naturverdiene.

Anbefalingene fra Snøhetta er gjort med utgangspunkt i et kundeperspektiv. Vi har fått nyttige innspill fra oppdragsgiver underveis om mulige utfordringer sett fra et forvaltningsperspektiv. I mange tilfeller har vi funnet løsninger som hensyntar begge perspektivene. Vår rolle som konsulent er imidlertid å gi råd fra et merke- og kundeperspektiv, og det blir opp til oppdragsgiver å vurdere våre anbefalinger opp mot en forsvarlig forvaltning av naturverdiene.

Dette dokumentet har altså karakter av råd fra Snøhetta til Miljødirektoratet som så må vurdere hvordan merkestrategien best tas ut i praksis.

Merkestrategien er grunnlaget for kommunikasjon, aktiviteter og visuell identitet. Den skal sørge for at alt man gjør understøtter en overordnet idé om hva man er, hvem man er til for og hvordan man vedlikeholder og utvikler en enkel og samlet identitet.

Merkestrategien kommer til uttrykk gjennom beskrivelsen av merkets rolle, målgruppe, merkearkitektur, regler for merket, kommunikasjonskanaler og visuell identitet.

Merkets iboende oppgave er å maksimere målene som er satt om flere besøkende, større verdiskaping og bedre vern. Merket skal bli så tydelig og sterkt som mulig, og lykkes man med det vil det gi flere besøkende og et bedre grunnlag for verdiskaping.

Hvordan forholder merkestrategien seg til besøksstrategi?

Det er forskjell på hvor mye besøk de ulike verneområdene tåler. Det pågående arbeidet med besøksstrategier skal si noe om hvor man ønsker besøkende, og anslå et bærekraftig antall for besøkende i hver nasjonalpark.

Anbefalingen fra besøksstrategien må derfor bli førende for hvor stor effekt hvert verneområde kan ta ut av den felles merkevaren.

Effekten styres gjennom graden av eksponering på nettsider, skilting, infrastruktur, etablering av utkikkspunkt (eller ikke), markedsføring og redaksjonell omtale. Hovedprinsippet er at verneområder som tåler besøk kan ta ut full effekt av merket gjennom maksimal eksponering, mens mer sårbare verneområder tar ut en mindre effekt gjennom mer forsiktig eksponering.

¹ Begrunnelsen for endring av naturinformasjonssenter til besøkssenter er begrunnet i kapittel 11, Merkevarearkitektur

Det samme prinsippet vil kunne gjelde for kanalisering av besøkende *innenfor* et verneområde, der ferdselen styres gjennom promotering av de stedene som besøksstrategien har pekt ut som utkikkspunkt.

Samarbeid om en bedre kundereise for besøkende

Merkestrategien legger opp til et utstrakt samspill mellom aktørene. Hensikten er å gjøre alle aktørene mer tilgjengelig for besøkende, men ikke minst legge til rette for at besøk hos én aktør fører til besøk hos en annen. Den viktigste oppgaven ved siden av å formidle hvordan besøkende kan ta del i vernet av naturen², er å få den besøkende til å ta turen ut i nasjonalparken. I tilfeller der nasjonalparker har tilhørende besøkssenter og landsbyer blir disse kommunisert samlet både på nett, på besøkssenter og på utkikkspunkt.

Nasjonalpark som overbyggende merkenavn

I forhold til øvrige verneområder står nasjonalparken som merkenavn i en særstilling. Som merkenavn er nasjonalpark et kjent begrep, og de fleste vet hva en nasjonalpark er. Med mål om flere besøkende og større verdiskaping er det fornuftig å bygge opp hovedbudskapet rundt "besøk en nasjonalpark".

Besøkssentre, og verneområder som ikke har en direkte relasjon til nasjonalparkene vil få flere besøkende ved å settes i sammenheng med nasjonalparkene. Om man ikke har en geografisk tilknytning til en nasjonalpark, vil man kunne ha en tematisk tilknytning som gjør at man kan knytte seg til kundereisen for besøk i en nasjonalpark.

Det er vår klare anbefaling at man i kommunikasjon mot besøkende frigjør seg fra hva som *skiller* aktørene i et forvaltningsperspektiv, og beveger seg i retning av det som *samlar* aktørene i et brukerperspektiv.

Etablering av tydelige utkikkspunkt

Etableringen av nye og tydelige utkikkspunkt³ for besøkende i nasjonalparkene er viktig for merkestrategien. Utkikkspunktene etableres i randsonen til nasjonalparkene med utgangspunkt

i besøksstrategien. Utkikkspunktene må oppfylle kvalitetskrav både for merkevare, informasjon og infrastruktur.

I tillegg til at utkikkspunktene gjør det lettere for besøkende å finne frem, vil det gi merkevaren en ny kommunikasjonsflate i umiddelbar nærhet til naturverdiene.

I tilfeller der det ikke etableres nye utkikkspunkt, vil en oppgradering av nye og eksisterende startpunkt og informasjonspunkt (uten samme krav til infrastruktur) være en alternativ løsning.

Målsetting og oppgaver

En klar målsetting om flere besøkende, i tillegg til bedre vern og større verdiskaping, innebærer en justert rolle for aktørene under merkevaren.

I tillegg til å ta vare på naturen skal man ta vare på besøkende. Den nye vertskapsrollen handler om en tydeligere oppfordring til besøk gjennom en mer inviterende tone-of-voice i tekst, tale og bildebruk.

Vertskapsrollen videreføres fra en aktør til en annen slik at besøkende opplever aktørene som samordnet og entydige.

Vedlegg til merkestrategien

Visuell identitet, skiltprogram, implementeringsplan, webstrategi, og prinsippbeskrivelse for utkikkspunkt er vedlegg til merkestrategien. I tillegg legges det en plan for lansering sammen med oppdragsgiver.

² Med å «ta del i vernet» mener vi i denne sammenhengen å formidle kunnskap og å kommunisere på en slik måte at brukerne ansvarliggjøres og vi kommuniserer at å ta vare på verneverdiene er en oppgave for oss alle, og at vi i samarbeid lettere når målet om en god forvaltning av vår felles natur.

³ Detaljert beskrivelse av utkikkspunkt under punkt 9.5 side 15

2. Oppsummering

Dette er en oppsummering av merkestrategien. Mer utfyllende resonnementer finner du på de påfølgende sidene.

Målsetting

Målsettingene for merket er flere besøkende, bedre vern, og større verdiskaping.

Målgruppe

Merket henvender seg spesielt til dem som i dag i liten grad besøker nasjonalparklandsbyer, besøkssentre eller nasjonalparker.

Merkets rolle

Merket skal inspirere og invitere til besøk, og oppfordre besøkende til å ta del i vernet av nasjonalparkene.

Kvalitetskrav for merkevaren

Det er satt kvalitetskrav til aktører som skal benytte merket. Alle som oppfyller kriteriene kan benytte merket.

Aktørenes oppgaver

Ved siden av å ivareta verneformålet, skal aktørene være vertskap for naturopplevelser. I det ligger det en klar intensjon om at besøkende skal føle seg velkommen uansett hvilke forutsetninger man har for å besøke nasjonalparkene. Besøkende skal føle seg velkommen og ivaretatt hele veien fra inspirasjon på nett til ekte naturopplevelser fra et

utkikkspunkt.

Kommunikasjonskanaler

Merkets rolle skal formidles på merkets egen nettside, gjennom brosjyrer med kart, skilting, besøkssenter, nasjonalparklandsbyer og utkikkspunkt og startpunkt.

I tillegg er nasjonalparkforvaltere, naturveiledere, SNO, ansatte på besøkssenter, og representanter for nasjonalparklandsbyene viktige ambassadører for merket gjennom samfunnskontakt, under oppdrag og gjennom redaksjonelle medier.

Merkearkitektur

Merkearkitekturen omfatter nasjonalparker, utkikkspunkt, startpunkt/informasjonspunkt, besøkssenter, nasjonalparklandsbyer og -kommuner, landskapsvernområder, naturreservat, biotopvernområde, marint verneområde, nasjonalpark- og verneområdestyrer.

Aktører under merket benytter samme logosymbol, typografi, fargepalett og bildestil.

I tillegg til videreføringen av benevnelsene på verneområder og nasjonalparklandsby, foreslår vi at naturinformasjonssenter endrer navn til besøkssenter.

Visuell identitet

Det er utviklet en visuell identitet som understøtter merket bestående av ny logo, typografi, grafiske elementer og bildestil. I tillegg er det utviklet malverk og skiltprogram.

3. Konseptet som merket bygger på

Konseptet PORTAL er en invitasjon til besøk, og aktørene under merkevaren er vertskap for naturopplevelser og vern. Portalene skal hjelpe besøkende videre fra nett til nærmeste sted å overnatte, til et senter der man kan lære mer og til et sted å starte fra. En kundereise. Aktørene under merkevaren blir en rekke steg på veien, eller kontaktpunkt på reisen mot naturopplevelser.

Konseptet Portal henter inspirasjon fra fem runder med workshops og fem befaringer i nasjonalparkene der vi kom tett både på naturen og menneskene som skal ta vare på den.

Hvorfor Portal?

Med portal tenker man kanskje først og fremst på et monumentalt utformet inngangsparti, med eller uten dører. Ordet blir også bruk om store, vide portlignende åpninger, som for eksempel en lysning i skogen eller passasjen mellom to fjellpartier.

Innenfor dataterminologi betegner portal, ofte også kalt webportal eller nettportal, en nettside som fungerer som en inngang til en rekke andre ressurser og sider innenfor et bestemt emneområde eller rettet mot spesielle brukergrupper. Vi bruker også ordet portal for å beskrive en mer åndelig overgang mellom tidsepoker, dimensjoner eller tilstander.

Ordene inngang, inngangsport, entré, overgang, port, terskel, og utgang er synonymer til ordet portal.

Aktørene under merket blir i et slikt bilde representanter for ulike typer av portaler som leder

besøkende frem mot naturopplevelser. Aktørene skal inspirere og invitere inn, åpne døren til nye opplevelser, senke terskelen for besøk, og være en kunnskapsportal og formidler for verneverdiene.

Et konsept for flere besøkende og bedre vern

Konseptet Portal har både en praktisk funksjon og en mer åndelig dimensjon. Gjennom etableringen av tydelige utkikkspunkt markerer man et tydelig sted å starte og senker terskelen for å besøke naturverdiene.

I portalene fra nett til utkikkspunkt «klargjøres» besøkende gjennom informasjon om muligheter, forventninger til besøkende og informasjon om tid og sted for besøk. Hver portal skal bidra til mer kunnskap og bedre og mer bevisste holdninger hos besøkende og brukere.

Konseptet Portal skal gjøre aktørene mer synlige. Like viktig er det at konseptet bidrar til at de besøkende blir inspirert til å besøke naturverdiene, at de kan se hvor de vernede områdene er, hvor de kan overnatte, søke informasjon og få informasjon om et definert sted å starte fra. Vi kaller det kundereisen. Portalene som aktørene representerer plasserer seg på de ulike kontaktpunktene langs kundereisen, og hjelper dermed de besøkende hele veien fra a til å. Opplevelsen av merkevaren avhenger av tjenestekvaliteten i hver portal og et utstrakt samarbeid er nødvendig for å kunne levere konsistent kvalitet over tid.

4. Aktørene under merket

I det opprinnelige oppdraget ble vi bedt om å lage en felles strategi og visuell identitet for nasjonalparkene, naturinformasjonssentrene, nasjonalparklandsbyene og -kommunene.

Underveis i prosessen har prosjektgruppen i Miljødirektoratet, og teamet på Snøhetta, fått en felles forståelse av at merkevaren bør omfatte flere verneformer. Øvrige verneformer er allerede del av en større merkearkitektur og det bør de også være i fortsettelsen.

Ulike verneformer overlapper hverandre mange steder, og allemannsretten gjelder for samtlige verneformer. Dersom man i besøksstrategien for et verneområde konkluderer med at man kan oppfordre til besøk, spiller det ingen rolle for den besøkende hvilken verneform som ligger til grunn for vernet. Det åpner for at alle som tåler økt ferdsel, kan benytte seg av merkestrategi og visuell identitet så lenge man oppfyller kvalitetskriteriene for merket på de ulike kommunikasjonskanalene (gjeldende kvalitetskrav for verneområde, besøksenter og utkikkspunkt/startpunkt/informasjonspunkt).

Vi ender dermed opp med følgende anbefaling for hvilke aktører og områder som kan ligge under merkevaren:

Nasjonalparker
Besøksentre (naturinformasjonssentre)
Utkikkspunkt/startpunkt/informasjonspunkt
Nasjonalparklandsbyer
Nasjonalparkkommuner
Landskapsvernområder

Naturresevater
Biotopvernområder
Marine verneområder
Nasjonalpark- og verneområdestyrer

Aktører som ikke har en direkte relasjon til nasjonalparker.

Aktørene overfor har tydelige fellestrekk fra et kundeperspektiv, men forskjeller i et forvaltningsperspektiv. Vår oppgave er å gi anbefalinger fra et kundeperspektiv.

Hvilket verneform, eller hvilken avdeling de ulike aktørene er organisert under sentralt, påvirker ikke en folkelig oppfatning om at dette gjelder natur som er vernet. Noe mer kan man ikke forvente at det brede lag av brukere og besøkende skal kunne på området. Folk har verken tilstrekkelig kunnskap om, eller behov for, å dele naturen opp i ulike verneformer. Det som for forvaltningen oppfattes som naturlige avgrensninger mellom ulike verneformer og verneområder gir ikke grunnlag for å skille dette overfor besøkende.

Overfor besøkende kan man sette sammen tilbud av opplevelser på tvers av verneform og tema.

Vi anbefaler derfor at verneområder og besøksentre som ikke har en direkte relasjon til nasjonalparkene skal legges inn under den samme merkevaren. Disse står godt på egne ben, men vil få flere besøkende ved å knytte seg til nasjonalparkene som en overbyggende merkevare på nasjonalt nivå.

Nasjonalparkene vil få en tilsvarende effekt motsatt vei.

Verdensarv/naturarv

Klima- og miljødepartementet (KLD) er øverste ansvarlige koordinerende myndighet for norsk oppfølging av verdensarvområder. KLDs avdeling for kulturminneforvaltning ivaretar rollen som nasjonalt kontaktpunkt for konvensjonen.

Miljødirektoratet har ansvar for faglig oppfølging av konvensjonen mht. naturarv.

Norske verdensarvområder med naturarv eller naturelementer

Røros bergstad og **Circumferensen** (1980)

Vegaøyen (2004)

Vestnorsk fjordlandskap (2005)

Noen av disse områdene ligger innenfor verneområder, og er således direkte en del av merkevaren.

Vi anbefaler derfor at naturarv kommuniseres sammen med Norges nasjonalparker.

Begge merkene har egne regler for hvordan de vises sammen med andre merker. Hvordan dette løses i praksis fremkommer av skiltprogrammet i designmanualen.

5. Målsettinger

Flere besøkende

Et tydelig merke, bedre tilrettelegging forankret i besøksstrategi, større redaksjonell omtale og oppmerksomhet, og konsistent tjenestekvalitet fra de ulike aktørene, vil gi flere besøkende over tid.

Bedre vern

Målet om bedre vern oppnår man gjennom å kanalisere besøk til områder som tåler det, og gjennom å skape gode holdninger til bruk og vern av naturen. Hver aktør skal formidle hvordan vi tar vare på naturen, og invitere besøkende til å ta del i vernet. Gjennom mer kunnskapsformidling på flere kommunikasjonsflater, er det et mål å øke kunnskapen om hvorfor og hvordan man ivaretar naturverdiene, og gjennom det skape forståelse for vernet.

Større verdiskaping

Flere besøkende gir grunnlag for større verdiskaping. Det kan bygges opp inntektsbringende tjenester i områdene rundt nyetablerte utkikkspunkt, og det gir også en mulighet for å formidle assosierte tjenester og produkter til et større publikum. En konsentrasjon av besøkende gir grunnlag for et bedre og større tjenestetilbud.

Ved å kommunisere Norges nasjonalparker som en pakke bestående av besøk i nasjonalparklandsby, besøkssenter og nasjonalpark vil det gi grunnlag for flere overnattinger og mer verdiskaping.

6. Målgrupper

Merket skal først og fremst snakke til dem som i liten grad bruker og besøker vernede områder, besøkssteder, nasjonalparklandsbyer og -kommuner.

Denne hovedmålgruppen kan betegnes som *besøkende* og omfatter turister fra inn- og utland, lokale barnehager og skoler, tilfeldig forbigående, og den delen av lokalbefolkningen som ikke besøker områdene på eget initiativ.

Gruppen som er selvbetjente i naturen, som vi kaller *brukere*, omfatter jegere, naturfotografer, erfarne fjellfolk, lokale og nasjonale turforeninger, for å nevne noen. På bakgrunn av tilbakemeldinger fra denne gruppen bør merket i minst mulig grad prege opplevelsen av uberørt natur. Merket vil derfor ikke være synlig i det man forlater utkikkspunktene og beveger seg videre på egenhånd.

Målgruppen vil imidlertid kunne nyttiggjøre seg informasjonen i de ulike utkikkspunktene på lik linje med hovedmålgruppen som i tillegg vil kunne benytte seg av en bedre tilrettelagt infrastruktur.

7. Merkets rolle

Merkets rolle er å formidle en nødvendig balanse mellom behovet for vern og muligheten for besøk og bruk av vernede områder. Det nye logosymbolet kan leses som en balanse mellom naturen og mennesket. Den menneskeskapte rammen forholder seg til en organisk landskapsbue som myker opp et ellers stramt formspråk og symboliserer samspillet mellom naturen og mennesket.

Flere besøkende og større verdiskaping skal ikke gå ut over vernet, snarere tvert imot, det skal gi bedre vern. For å få det til må man bygge assosiasjoner til merket over tid; en oppfordring til besøk og samtidig en forventning om at naturen brukes på en bærekraftig måte. Som vertskap skal man informere målgruppen om hvor man kan gå, hva man kan gjøre og hvordan man ivaretar naturverdiene.

Internt kommuniserer merket at man skal ta vare på naturen og besøkende.

8. Aktørenes oppgaver

Det som er felles for samtlige aktører under merket er at man skal ta vare på både naturen og besøkende.

I vertskapsrollen ligger en klar intensjon om at besøkende og brukere skal føle seg velkommen uansett hvilke forutsetninger man har for å besøke eller bruke naturverdiene. Det gjør man ved å bruke en gjennomgangstone i tekst og tale som er inkluderende, som senker terskelen for besøk, som fokuserer på de mulighetene naturverdiene byr på og som inviterer besøkende til å ta del i vernet. Bruken av bilder som illustrerer det samme forsterker budskapet.

Videre skal vertskapsrollen strekke seg over flere av kontaktpunktene på kundereisen. Besøkende og brukere skal føle seg ivaretatt enten man orienterer seg på nettsiden, besøker en nasjonalparklandsby, oppsøker et besøkssenter for mer informasjon, eller utforsker mulighetene ved et utkikkspunkt.

Dersom man klarer å videreføre vertskapsrollen fra en aktør til en annen vil kundeopplevelsen bli bedre, og antallet besøk øke for alle aktørene langs kundereisen til nasjonalparkene.

Vertskapsrollen overfor besøkende i en nasjonalpark er noe som fordeler seg på flere aktører under og utenfor merkevaren. I tillegg til en god intern samordning må det også initieres samordning med øvrige aktører.

Her er noen momenter som kan bidra til bedre vertskap:

- Nasjonalparklandsbyene bør arrangere vertskapskurs, eller knytte seg til eksisterende vertskapskurs i kommunen/landsbyen med deltakere fra tilhørende nasjonalpark, SNO, besøkssenter, og andre lokale tjenestetilbydere.
- Norgesnasjonalparker.no bør tilrettelegge for at besøkende på nettsiden kan *fullføre planleggingen av besøket* ved å lenke videre til tjenester som kan bistå med *generell informasjon* om transport, overnatting og andre tjenester relatert til besøket i nasjonalparken.
- Det bør utvikles gode eksempler for tone-of-voice for tekster og muntlig formidling for alle aktørene under merkevaren.
- Det bør lages et *opplegg for hvordan besøkende og brukere kan ta del i vernet*, og en måte å formidle dette på som ivaretar et vertskap med omsorg for både natur og besøkende. Ulike kampanjer for kildesortering, fjellvettregler, trafikkisikkerhet og flaskepann kan være kilder til inspirasjon.
- Aktørene under merkevaren bør vise omsorg for besøkende ved å spørre og gi råd om bekledning, kommunikasjon og sikkerhet.
- Aktørene bør i den utstrekning det er mulig være synlige og gjøre seg tilgjengelige.

9. Kommunikasjonskanaler

9.1 Trykksaker/kart

Etter klare tilbakemeldinger fra brukere blant interne og eksterne aktører viderefører vi bruken av nasjonalparkbrosjyrer. Vi ønsker imidlertid å forsterke kartene i utgivelsen, og bruke tekster og bilder som understøtter budskapet i merkevaren.

Informasjon om tilhørende besøkssenter, utkikkspunkt, startpunkt, informasjonspunkt og nasjonalparklandsby blir fremtredende, i tillegg til informasjon om naturverdiene i parken, aktuelle aktiviteter og hvordan man kan ta del i vernet av naturverdiene.

9.2 Skilt

Det utarbeides et nytt skiltprogram som skal gjøre det lettere å finne frem til nasjonalparkene. I tillegg til egen skilting vil oppfølging av vegvesenets skilting fra vei, og eksisterende skilting av stinett bidra til bedre tilgjengelighet for besøkende.

Mer detaljert om skilt i skiltprogrammet.

9.3 Nasjonalparklandsby, nasjonalparkkommuner og besøkssenter.

Merkestrategien bør følges opp i det videre arbeidet med tjenestetilbud og informasjonstjenester i nasjonalparklandsbyene og kommunene.

Besøkssentrene blir viktige kontaktpunkt for besøkende og for samspillet mellom aktørene under merket. Merkestrategien bør følges opp i det pågående arbeidet med senterstrategier.

Noen av de eksisterende informasjonssentrene og informasjonspunktene tilfredsstiller ikke kravene til et besøkssenter. Vår anbefaling er at disse legges ned dersom de ikke kan oppgraderes til kvalitetskravene for besøkssentre.

9.4 Nettsider

I oppdraget med å utvikle ny merkestrategi for Norges nasjonalparker er vi bedt om å gi en anbefaling om hvorvidt merkevaren bør understøttes av en ny webbløsning, og hvilken funksjon sidene i så fall bør ha.

I dag ligger nettsidene for Norges nasjonalparker på et underområde på Miljødirektoratets nettsider. Etter vår oppfatning er løsningen mangelfull, og vi anbefaler ny webbløsning på bakgrunn av følgende argumenter:

- Merkevaren bør ha sin egen nettløsning som kan utvikles spesielt for målgruppen man henvender seg til, med et budskap som inviterer til besøk og som er tilrettelagt både med besøksinformasjon og faktainformasjon som i dag. Dagens løsning er ikke godt nok tilrettelagt for kommunikasjon rettet mot besøkende og brukere.
- Ny nettløsning vil sette aktørene under merkevaren i sammenheng, og presentere dem som intuitive steg på kundereisen for besøk i en nasjonalpark eller på et besøkssenter.
- Nye egne nettsider for Norges nasjonalparker, og aktørene under merket, vil gi større oppmerksomhet og trafikk på sidene enn i dag. Det kan i neste omgang omsettes i mer besøk, bedre vern og større verdiskaping.

En felles nettside for aktørene etablerer en helhetlig kundereise for dem som planlegger et besøk i en nasjonalpark, et besøkssenter eller en nasjonalparklandsby. Bruken av kart gir god oversikt over nasjonalparkenes geografiske beliggenhet, og ikke minst relasjonen mellom nasjonalpark, landsby, besøkssenter, utkikkspunkt og startpunkt. Muligheten for å orientere seg i kart på nettsiden gir klare referanser til aktiviteter assosiert til ferie og friluftsliv, noe som ytterligere understøtter en inviterende oppfordring til besøk. Dette beveger nettløsningen bort fra å være en digital og statisk bildebok om nasjonalparkene i retning av et inspirerende og dynamisk verktøy for planlegging av besøk og bruk.

Mer detaljert beskrivelse i vedlegget om webstrategi.

9.5 Utkikkspunkt

Etablering av utkikkspunkt i og ved, nasjonalparkene er forankret i et behov for kanalisering av ferdsel, og en erkjennelse av behovet for bedre tilrettelegging for besøkende. Utkikkspunktet er siste ledd/kontaktpunkt i en rekke av tilrettelagte steg på kundereisen for besøk i en nasjonalpark, og skal tjene flere formål:

- et tydelig utkikkspunkt å sende besøkende til
- et utgangspunkt for besøkende til å fortsette utforskningen av nasjonalparken på egenhånd og uten tilrettelegging
- et sted å søke informasjon om nasjonalparken
- en universelt utformet gangsti for besøkende med bevegelsesutfordringer
- et sted å oppleve nasjonalparken fra
- et utvalgt område som tåler økt besøk
- et kommunikasjonspunkt for å formidle verneverdiene og for å formidle hvordan besøkende kan ta del i vernet.

I tillegg til utkikkspunktene vil eksisterende og eventuelt nye startpunkt oppgraderes ihht. skiltprogrammet. Et startpunkt er et sted hvor man kan starte utforskningen av en nasjonalpark, og kravet til infrastruktur er lavere enn for et utkikkspunkt.

9.5.1 Krav til utforming av utkikkspunkt i et merkeperspektiv

Hvordan besøkende oppfatter merkevaren påvirkes av flere faktorer. Like viktig som den visuelle identiteten er kvaliteten på kommunikasjonsflaten.

Når Norges nasjonalparker setter sitt preg på et utkikkspunkt må det være samsvar mellom kvalitetene i merkevaren og den infrastrukturen som utkikkspunktet representerer. Det vil være ødeleggende for merkevaren dersom utkikkspunktet oppfattes som dårligere enn det merket kommuniserer til besøkende og brukere.

Utkikkspunktene i nasjonalparkene må ha tydelige og gjenkjennelige særtrekk fra merkevaren. Det kan være i utforming av infrastruktur som parkering, toaletter, skilt/pyloner, universelt utformede gangstier, kunstnerisk utformede artefakter og/eller landskapsutforming.

For at et utkikkspunkt skal oppfylle kvalitetskravene må det være adkomstmulighet og parkering for bil og buss, synlighet fra hovedferdselsåre, tilgang til toaletter med daglig renhold og gode sanitære forhold. Besøksstrategien for området blir førende for hvilken kapasitet utkikkspunktet bør ha.

Utkikkspunktet bør ha selvstendige kvaliteter som gjør det til et reisemål i seg selv (ref. nasjonale turistveier). Les mer under punktet 7.5.3 Kunstverk/ artefakt.

Utkikkspunktene skal gjøre nasjonalparkene tilgjengelige for bevegeshemmede gjennom universelt utformede gangstier fra utkikkspunkt og ut mot nasjonalparken.

Mer detaljert beskrivelse av utkikkspunkt i vedlegget om utkikkspunkt.

9.6 Informasjonspunkt og startpunkt

Det eksisterer allerede en del utendørs informasjonspunkt og startpunkt, og innendørs informasjonspunkt i og ved nasjonalparkene. Dette er ubemannede informasjonspunkt/startpunkt som i dag består av utendørs informasjonsplakater som er festet/satt opp på et utall forskjellige måter, og innendørs løsninger som heller ikke følger noen mal eller kvalitetskriterier.

Disse bør oppgraderes etter gjeldende kvalitetskriterier (punkt 10.5, side 18) for innendørs og utendørs informasjonspunkt/startpunkt.

Kvalitetskriteriene er de samme for begge funksjonene, men startpunktene skiller seg fra et informasjonspunkt ved at de også er et egnet sted å gå inn i nasjonalparken fra.

På steder der informasjonspunktet eller startpunktet deler plass med andre aktører, må man sørge for at det ikke henges opp informasjon fra aktører som ikke hører inn under merkevaren på samme sokkel eller bakplate som informasjonen fra merkevaren er plassert på.

10. Kvalitetskrav for merket

Status som vernet område er et forvaltningsvedtak etter spesifikke kriterier. Merket har tilsvarende kriterier som må oppfylles før man kan representere merkevaren.

Forventningen som skapes til et merke må oppfylles på de ulike kontaktpunktene der man har med brukere og besøkende å gjøre. Det betyr at ansatte, nettsider, informasjonstavler, infrastruktur, bygninger, tjenester, skilting, brosjyrer, utstilling og anbefalte opplevelser alle er med å understøtte de kvalitetene man har bestemt at merket skal representere.

En sterk merkevare er resultatet av en lang rekke konsistente opplevelser over tid, på tvers av kanaler, tema og infrastruktur. Det må være sammenheng mellom forventningene til merkevaren og opplevelsen av merkevaren. Det gjelder for alle aktørene som representerer merkevaren uansett størrelse, budsjetter og oppgave.

Man må derfor oppfylle kvalitetskriteriene før man implementerer merket i en nasjonalpark, nasjonalparklandsby/kommune, besøkssenter eller utkikkspunkt.

Det er store forskjeller på den opplevde kvaliteten av nasjonalparker, informasjonssentre, landsbyer og kommuner i dag. En fullstendig utrulling av merket uten gjennomgang av hvilke aktører som oppfyller kvalitetskriteriene vil undergrave et samlet og konsistent merke. Det er vår klare anbefaling at merket rulles ut gjennom en prioritert rekkefølge for dem som oppfyller kvalitetskriteriene, og med høyest prioritet for dem som har kommet lengst. Aktører som ikke oppfyller kriteriene prioriteres for implementering under merket på det tidspunktet kvalitetskriteriene er oppfylt.

Aktører som ikke oppfyller kvalitetskriteriene skal ikke benytte merket.

Følgende kriterier må oppfylles for at aktøren skal kunne benytte merket:

10.1 Kvalitetskriterier for nasjonalparklandsby

- Landsbyen oppfyller kriteriene for en nasjonalparklandsby.
- Det er etablert tydelige utkikkspunkt eller startpunkt for nasjonalparken(e).
- Det skal være tydelig for besøkende at man befinner seg i en nasjonalparklandsby. (Skilt på innfartsveier, besøkssenter, sentrumsnære stier er merket, og kommersielle aktører benytter nasjonalpark i sin kommunikasjon der det er avtalt).
- Stedsnære "nasjonalparkopplevelser" er etablert og godt skiltet. (Nasjonalparkstier, utstillinger, aktivitetsparker osv.).
- Innendørs informasjonspunkt eller besøkssenter er etablert.
- Vertskapskurs for servicenæringen er etablert.

10.2 Kvalitetskriterier for nasjonalparkkommune

- Alle kommuner som oppfyller kriteriene for en nasjonalparkkommune kan benytte merket
- Det er etablert innendørs eller utendørs informasjonspunkt etter gjeldende kvalitetskriterier.

Vi anbefaler at nasjonalparkkommuner som har utviklet tjenestetilbudet så langt at de oppfyller kvalitetskravene for nasjonalparklandsbyer bør kunne søke om å bli nasjonalparklandsby på det grunnlaget.

10.3 Kvalitetskriterier for besøkssenter

- Senteret tilpasser seg foreslått endring av merkenavn, skiltplan og oppfyller minimumskriteriene for autoriserte besøkssenter slik det er beskrevet i felles strategi og handlingsplan for nasjonalparksentre, naturinformasjonssentre, verdensarvsentre og naturveiledning.

10.4 Kvalitetskriterier for utkikkspunkt

- Det skal foreligge besøksstrategi for tilhørende nasjonalpark.
- Systematisk måling av besøksutvikling er på plass.
- Oppfyller kravene beskrevet i punkt 9.5 om utkikkspunkt.

10.5 Kvalitetskriterier for utendørs informasjonspunkt og startpunkt

Ideelt sett bør alle informasjonspunkt og startpunkt være utformet likt. Det betyr at stativ, oppheng og informasjonsplakat ser like ut. I tilfeller der dette ikke lar seg gjøre bør det gjøres en individuell vurdering av kvalitet og uttrykk på eksisterende plassering og stativ slik at den valgte løsningen kan representere merkevaren, med dens krav til kvalitet. Informasjonsplakaten skal uansett byttes ut.

- Eksisterende utendørs informasjonspunkt/ startpunkt oppgraderes ifølge skiltprogram (informasjonsplakat og fot/stativ).
- Informasjonspunktet/startpunktet skal stå for seg selv, og det skal ikke være andre avsendere enn merkevaren på informasjonspunktet.

10.6 Kvalitetskriterier for innendørs informasjonspunkt

Dagens ubemannede innendørs informasjonspunkt bør oppgraderes etter nytt skiltprogram. Det oppgraderte informasjonspunktet kan også utplasseres i besøkssenter ved behov.

Den nye løsningen er basert på en selvbetjent informasjonskiosk der innholdet kan administreres både sentralt og lokalt. Informasjonskiosken er en navigerbar touch-screen som viser bilder, video og annen informasjon (automatisk feed).

- Eksisterende innendørs informasjonspunkt oppgraderes ifølge skiltprogram. (informasjonskiosk og fot/stativ).
- Informasjonspunktet skal stå for seg selv, og det skal ikke være andre avsendere enn merkevaren på informasjonspunktet.

11. Merkearkitektur

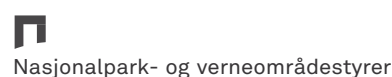
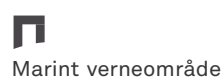
Forslaget til merkearkitektur innebærer bruk av et felles merke i kombinasjon med aktørenes egne merkenavn. På den måten utnytter vi kjennskapen aktørene har opparbeidet i merkenavnet, og understreker samtidig den direkte eller indirekte relasjonen mellom aktørene.

Aktørene blir med det, i tillegg til sin selvstendige posisjon, også representanter for en samlet kundereise mot nasjonalparkene med kvalitet i formidling og infrastruktur.

Det felles merket skal være enkelt og fleksibelt i bruk for aktørene under merket.

Den overbyggende benevnelsen “Norges nasjonalparker” benyttes i tilfeller der det er behov for at aktørene omtales med en samlet betegnelse, og vil ikke brukes i kombinasjon med merket for enkeltaktørene.

Løsninger for hvordan vi kombinerer logosymbol, merkenavn, stedsnavn og eventuelle egennavn løses i implementeringsplan og skiltprogram.

Figur 1. Prinsippskisse for felles merkevare

Felles benevnelse

I noen tilfeller har man behov for å omtale aktørene med en felles benevnelse. Vår anbefaling er at Norges nasjonalparker benyttes på nettsiden for merket, og i de tilfeller der man omtaler aktørene under en felles benevnelse.

- Ved å bruke Norges nasjonalparker utnyttes kraften i det sterkeste merkenavnet i familien. Nasjonalpark er etablert som merkenavn, og gir mening både nasjonalt og internasjonalt.
- Besøkssteder med andre tema enn nasjonalpark vil profitere på å legge seg inn på kundereisen for nasjonalparkene. Da vil man både rekruttere besøkende i kraft av eget tema og samtidig den oppmerksomhet og trafikk som merkenavnet nasjonalpark gir.
- Norges nasjonalparker er den benevnelse som mest sannsynlig vil bli brukt i mediens omtale av merkevaren. "Nasjonalparkene har fått ny logo."
- Norges nasjonalparker er den benevnelsen som omfatter flest aktører under merket.

Endringer på benevnelser

Vi foreslår at nasjonalparken(e) som nasjonalparklandsbyene representerer blir integrert i merkenavnet for nasjonalparklandsbyene. Begrunnelsen for dette er å gjøre det lettere for besøkende å forstå hvilken landsbyer som betjener hvilke nasjonalparker. Det er viktig for å gjøre kundereisen for brukere og besøkende så sømløs som mulig.

Vi foreslår at alle sentrene skifter navn til besøkssteder i kombinasjon med merkenavn og/eller tema. Et besøkssted vil trekke til seg flere besøkende enn et informasjonssenter, men setter samtidig større krav til kvaliteten på formidling og opplevelser på besøksstedet. Et besøkssted blir en mer intuitiv benevnelse for steget på kundereisen mot en nasjonalpark.

For besøkssteder som tjener flere formål enn det oppdraget man utfører for Miljødirektoratet, eller som har egennavn eller merker som skal leve parallelt med merket for besøksstedene, må man finne praktiske løsninger for skilting og informasjon som hensyntar

alle merkene, og som ikke skaper forvirring om avsender.

Vi vil gi en ytterligere konkretisering av dette i implementeringsplan og løsninger for dette i skiltprogrammet.

Nytt navn

Etableringen av utkikkspunkt er viktig for å understøtte intensjonen i merkevaren om en lavere terskel for besøk, en tydeligere invitasjon til besøk, og et definert sted å oppleve nasjonalparken fra.

Vårt forslag er at disse stedene får benevnelsen utkikkspunkt, i kombinasjon med navnet på nasjonalparken og merkenavnet nasjonalpark.

I tillegg til utkikkspunktene foreslår vi at etablerte innfallsporter merkes startpunkt.

Benevnelser på engelsk

Som engelske benevnelser foreslår vi:

Nasjonalpark/National Park
Nasjonalparklandsby/National Park Village
Besøkssteder/Visitor Center
Utkikkspunkt/Viewpoint
Startpunkt/Gateway
Informasjonspunkt/Information point

12. Kommersiell bruk av merket

Kommersiell bruk av merket vil både kunne bidra til økt verdiskaping for eksterne aktører som får tillatelse til å bruke merket i markedsføringen av sine produkter og tjenester, og ikke minst til at kjennskapet til merket og kvalitetene i merket øker.

Dersom vi ser på hvordan andre nasjonalparker gjør dette finnes det flere modeller. Vi vil gjerne trekke frem hvordan Yorkshiredale National Parks har løst dette.

Yorkshiredale National Parks har valgt en modell der de har utviklet et sett med logoer for kommersiell bruk. Det er ikke et kvalitetsmerke og heller ingen endorser (støttet av), men snarere et merke som viser produktet, tjenesten eller aktivitetens *tilhørighet* til området nasjonalparken ligger i.

Ingen har enerett på bruken av merkene, og det koster heller ingenting å bruke merkene bortsett fra et lite gebyr for lisensieringen. Kommersielle aktører må søke om å få bruke merket, og gjennom tildelingsprosessen må de akseptere reglene for bruk. Kommersielle aktører velger den eller de logoene som best beskriver deres tilknytning til nasjonalparken, og de kan velge mellom:

- In the Yorkshire Dales National Park
- Made in the Yorkshire Dales National Park
- Happening in the Yorkshire Dales National Park
- Based in the Yorkshire Dales National Park
- Exploring the Yorkshire Dales National Park

For å unngå potensiell usikkerhet om avsender

er det kun tillatt å bruke merket fra Yorkshire Dales National Park sammen med eget varemerke.

Ved en slik tilnærming til kommersiell bruk av merket for Norges nasjonalparker vil eksponeringen bli betydelig, man bidrar til potensiell økt verdiskaping for bedrifter som ønsker å bruke merkevaren for å fremme egen virksomhet, og man får et opplegg for kommersiell bruk det er overkommelig å administrere.

Vi anbefaler at denne muligheten utredes juridisk, og at det samtidig lages et regelverk av tildelingskriterier for kommersiell bruk. I tillegg må man se på hvem som skal gi slik tillatelse, og hvem som skal følge opp etterlevelsen av regler og tildelingskriterier.

LOM KOMMUNE	
Reg nr	Saksbeh SASA
17 MAR 2008	
Ark kode P	K12
Ark kode B	
Jr	Dok nr
Kassasjon	

Deres ref.:

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2006/4012 ARE-NP-ICO
Arkivkode:
418.2

Dato:
04.03.2008

Tildeling av status som nasjonalparkkommune og nasjonalparklandsby

Viser til brev av 09.07.2007 der Direktoratet for naturforvaltning (DN) inviterte kommuner med nasjonalparkareal til å søke om status som nasjonalparkkommune og nasjonalparklandsby. Bakgrunnen for invitasjonen er de siste årenes fokus på hvordan nasjonalparker og verneområder for øvrig, kan bidra til å styrke verdiskapningen i berørte kommuner og bygder. Det er særlig nasjonalparkenes verdi som kvalitetsstempel på villmarksnatur og stillhet og ro som trekkes fram i denne sammenhengen.

Det har kommet ønsker fra flere kommuner om å kunne titulere seg og skilte innfartsårer for "nasjonalparkkommune". DN har også mottatt ønsker om å bruke begrepet "nasjonalpark" i en videre betydning enn det som strengt tatt gjelder selve det vernede arealet, m.a.o. hvorvidt begrepet "nasjonalpark" kan knyttes til også mer bebygde områder og etablerte sentra, og brukes i markedsføringen av området. På bakgrunn av kommunenes ønsker er det iverksatt et prosjekt som nå har resultert i statusbegrepene nasjonalparkkommune og nasjonalparklandsby.

Prosjektet har vært organisert med en referansegruppe m/sekretariat. Gruppen består av: Riksantikvaren, Oppland Fylkeskommune, Fylkesmannen i Oppland, Lom kommune, regionrådet/"nasjonalparkriket" og Namsskogan kommune. DN har ledet arbeidet og stilt med sekretariat.

Av de 85 inviterte kommunene er det til sammen 49 kommuner som har søkt om tildeling av status. Av disse er det 24 kommuner som til nå har fått status som nasjonalparkkommune og 5 steder har fått status som nasjonalparklandsby.

Kommunene som har fått status som nasjonalparkkommuner er Dovre, Engerdal, Folldal, Gausdal, Hol, Lesja, Lierne, Lom, Luster, Midtre Gauldal, Målselv, Nordreisa, Odda, Oppdal, Rana, Røyrvik, Saltdal, Skjåk, Snåsa, Stryn, Sunndal, Tinn, Vardø og Vinje.

Stedene som har fått tildelt status som nasjonalparklandsby er Fossbergom i Lom kommune, Geilo i Hol kommune, Jondal i Jondal kommune, Storslett i Nordreisa kommune og Vingelen i Tolga kommune.

Besøksadresse:
Tungasletta 2
Postadresse:
N-7485 Trondheim

Telefon:
73 58 05 00
Telefaks:
73 58 05 01

Videokonf:
73 90 51 40

Internett:
www.dirnat.no
E-post:
Postmottak@dirnat.no

Saksbehandler:
Ine Cecilie Mork Olsen
Telefon:
73 58 06 34

Tildeling av status

Referansegruppen har i samspill med de berørte kommunene, fylkesmenn og fylkeskommuner, utarbeidet et kriteriesett for tildeling av status som nasjonalparkkommune og nasjonalparklandsby. Utgangspunktet for kriteriesettingen er at både status som nasjonalparkkommune og – landsby skal innebære en eksklusivitet for de kommunene og stedene det gjelder, og at den etter hvert vil gi ønsket effekt i samsvar med målsettingen for prosjektet. Følgende kriterier er utarbeidet for de to begrepene:

Kommuner som mottar status som nasjonalparkkommune er valgt ut etter følgende kriterier;

- minimum 30 % eller 300 km² areal vernet som nasjonalpark eller en hel nasjonalpark innenfor kommunegrensen, eller
- kommunen har nasjonalparkareal og deltar i et interkommunalt samarbeid ang. nasjonalparkinformasjon/tilrettelegging/reiseliv med andre kommuner med nasjonalparkareal, eller at kommunen har et autorisert nasjonalparksenter evt. et informasjonssenter med samarbeidsavtale med et nasjonalparksenter.

Steder som mottar status som nasjonalparklandsby er valgt ut etter følgende kriterier;

- stedet skal fungere som servicesenter i forhold til nasjonalparken
- her finnes bl.a. muligheter for å få informasjon, overnattingsmuligheter, muligheter for å kjøpe mat. Stedet skal heller ikke ha andre tilsvarende sentre mellom landsbyen og nasjonalparken, men det kan likevel være flere slike steder knyttet til en nasjonalpark
- det skal eksistere en stedsutviklingsplan for stedet som tar høyde for nærhet til nasjonalparken og profilering av denne. Stedsutviklingsplan skal inneholde temaene næringsutvikling, kultur, miljø, arealbruk og samferdsel. Planen skal vurdere planlegging og utvikling av møteplasser, estetikk, opprustning av senter, tjenestetilbud, transport og næringsutvikling i sammenheng, jf også St. meld. nr. 21 2005-06, om distrikts og regionalpolitikken
- stedet skal ha en naturlig atkomst/innfallspørt til nasjonalparken
- stedet skal inneha kompetanse til å formidle informasjon om nasjonalparken og være aktiv i markedsføring av nasjonalparken (nasjonalparksenter, turistinformasjon)
- stedet skal være en aktiv produktutvikler – produkter rettet mot verneområdet (guiding, tilrettelegging m.m)
- stedet skal være en kulturbærer – bevisst på lokale tradisjoner, lokal mat
- landsbyen bør være et sted der tilreisende føler at de kommer til et livskraftig samfunn og som har en naturlig kontakt og beliggenhet til nasjonalparken

Når det gjelder tildeling av status som nasjonalparkkommune ble 22 av de 27 kommunene regnet som "direkte" kvalifisert gjennom arealkravet, mens 5 av kommunene ble vurdert etter de øvrige kriteriene.

Når det gjelder tildeling av status som nasjonalparklandsby ble de 22 søkerne vurdert ut i fra de listede kriteriene, og i hvor stor grad de aktuelle landsbyene klarte å oppfylle de gitte kravene. Fordi det i denne innledende fasen dreier seg om en utvelgelse av piloter, ble det i tillegg lagt vekt på å holde en viss geografisk spredning og at landsbyene burde representere ulike "stedstyper".

Veien videre

Tildelingen av status som nasjonalparkkommune gjelder i inntil 10 år og det må da søkes på nytt om status ønskes opprettholdt. Status for landsbypilotene vil bli vurdert i en evaluering som forventes gjennomført i løpet av 2 - 3 år. De krav som stilles i forbindelse med tildeling av status som nasjonalparkkommune og landsby presenteres gjennom utvelgelseskriteriene. For nasjonalparkkommunene er det konkrete kriterier som skal oppfylles for å få denne statusen. Når det gjelder nasjonalparklandsbyene er kravene noe mer omfattende og mindre konkrete, og søknadene er derfor vurdert på en annen måte enn i forbindelse med nasjonalparkkommuner. Få av de omsøkte landsbyene kan sies å oppfylle kriteriene fullt ut, men de fleste kan vise til planlagte og iverksatte tiltak som vil resultere i at kravene vil bli oppfylt innenfor en akseptabel

tidsramme. Når det gjelder de utvalgte pilotene så har disse kommet langt i å oppfylle kravene til en nasjonalparklandsby, men det forventes at det arbeides målrettet med tema som ligger inn under kriteriene og at eventuelle mangler utbedres innen rimelig tid.

Som påpekt tidligere er det lagt vekt på at de aktuelle pilotene bør ha en viss geografisk spredning. Det er også lagt vekt på at landsbyene med fordel kan representere ulike stedstyper da begrepet "landsby" i norsk sammenheng ikke gir noen klare assosiasjoner eller føringer for en stedlig struktur og kontekst. De aktuelle pilotene har med dette en unik sjanse til selv å utforme og definere sin profil som nasjonalparklandsby. Landsbyen bør kunne vise til en helhetstenkning hvor nasjonalparken og stedets funksjon i forhold til denne står sentralt. Det stilles i denne sammenhengen forventninger til at landsbyene legger betydelig vekt på stedsutvikling med tanke på bl.a. estetikk, tilrettelegging, tilgjengelighet, informasjon m.m.

Det vil som nevnt bli gjennomført en evaluering av prosjektet i løpet av 2 – 3 år, og i den forbindelse er det ønskelig at det i nasjonalparkkommunene utarbeides en kort rapport om hvordan denne statusen har fungert for kommunen. Når det gjelder nasjonalparklandsbyene er det ønskelig med en noe tettere oppfølging av pilotene med jevnlig kontakt og rapportering.

Nasjonalparkkommunene og – landsbyene vil få oversendt en varemerkebeskyttet logo som bevis på sin status. Denne kan benyttes i markedsføringen av områdene, for eksempel på brevark, nettsider, skilt m.m., innenfor de rammene og retningslinjene som en status som nasjonalparkkommune eller – landsby gir. Direktoratet for naturforvaltning vil også kunne være behjelpelig med utforming av layout av profileringsartikler, for eksempel skilt og bannere, hvor logoene inngår. DN vil også kunne bidra med rådgivning om hvordan status kan brukes i plansammenheng, enten det dreier seg om kommune(del)plan eller stedsutviklingsplan. Det vil også være en mulighet for at DN kan stille med informasjons- og tilretteleggingsmidler innenfor de til enhver tid gjeldende budsjettammer.

Med hilsen

Elektronisk dokumentert godkjent, uten underskrift

Janne Sollie
Direktør

Olav Nord-Varhaug
Seksjonssjef

LOM

NASJONALPARK

LANDSBY

FORENINGENS VEDTEKTER

Foreningens vedtekter lyder slik med virkning fra 4. mai 2017:

***

VEDTEKTER

for

NORGES NASJONALPARKKOMMUNER OG NASJONALPARKLANDSBYER

1. Foreningen

Foreningens navn er «Norges Nasjonalparkkommuner og nasjonalparklandsbyer»

Foreningen er selveiende og en frittstående juridisk person med upersonlig og begrenset ansvar for gjeld.

2. Formål

Foreningens formål er å stimulere og bidra til lokal verdiskaping og næringsutvikling med grunnlag i merkevaren Norges nasjonalparker.

Nasjonalparkene gir mulighet for økonomisk, kulturell, sosial og miljømessig verdiskaping. Foreningen skal samle og koordinere ressursene og innsatsen slik at medlemmene som aktører under merkevaren Norges nasjonalparker kan bidra til at merkevarens intensjoner og muligheter blir oppfylt.

Foreningen skal ikke delta i forvaltningen av nasjonalparkene.

3. Foreningens forretningskommune og sekretariat

Foreningens forretningskommune, og dermed sted for sekretariatet, fastsettes av styret. I sin vurdering av plassering skal styret legge vekt på bl.a. relevant kompetansemiljø.

Årsmøter og styremøter kan avholdes i den kommune styret finner mest formålstjenlig.

4. Medlemmer

Som medlemmer i Foreningen kan være:

- a) kommuner som av Staten har fått tildelt statusen «Nasjonalparkkommune» (heretter NPK); og
- b) kommuner som av Staten har fått tildelt statusen «Nasjonalparklandsby» (heretter NPL) for et sted.

Innmelding skjer ved skriftlig søknad til Foreningen. Styret avgjør spørsmålet om opptak av nye medlemmer og foreløpige økonomiske betingelser for disse. Søkeren skal få melding om utfallet av søknaden så snart som mulig, men manglende tilbakemelding medfører ikke automatisk godkjenning.

Ved opptak av nytt medlem må det betales et kapitalinnskudd som tilsvarer det innskudd eksisterende medlemmer har innbetalt.

5. Utmelding fra Foreningen

Medlemmer kan melde seg ut av Foreningen. Utmelding må skje skriftlig til Foreningen, og meldingen med vedlegg må være kommet fram innen 1.1 med virkning fra 1.1 ett år etter. Vedlagt utmeldingen skal følge protokoll fra kommunestyremøte hvor utmelding er vedtatt.

Ved opphørt medlemskap bortfaller plikten til å betale uforfalt kontingent. Medlemmer som melder seg ut har ikke krav på tilbakebetaling av kapitalinnskudd, innbetalte kontingenter eller på del av formuen til Foreningen.

6. Utestenging av medlemmer

Et medlem kan utestenges dersom

- a) medlemmet ikke lenger oppfyller vedtektenes pkt. 4 a) eller b);
- b) medlemmet vesentlig misligholder sine forpliktelser overfor Foreningen som fastsatt i vedtektene, jfr. bl.a. pkt. 7 (om kontingent) og 8 (om medlemmenes plikter); eller
- c) når andre tungtveiende grunner tilsier det.

Vedtaket om utestenging fattes av styret. Medlem som er utestengt kan kreve at styret legger vedtaket fram for årsmøtet. Kravet må være satt fram innen en måned etter at medlemmet mottok skriftlig melding om utestengingen og om fristen for å kreve vedtaket lagt fram for årsmøtet. Kravet har oppsettende virkning.

Ved opphørt medlemskap bortfaller plikten til å betale uforfalt kontingent. Medlemmer som utestenges har ikke krav på tilbakebetaling av kapitalinnskudd, innbetalte kontingenter eller på del av formuen til Foreningen.

7. Kontingent

Kontingenten fastsettes av årsmøtet.

Kontingenten skal bestå av et grunnbeløp som alle medlemskommunene skal betale.

Medlemmer som skylder kontingent for mer enn ett år, har ikke stemmerett eller andre rettigheter, og kan av styret strykes som medlem av foreningen. Stryktes et medlem, kan det ikke tas opp igjen før skyldig kontingent er betalt.

8. Medlemmenes plikter

Hvert medlem skal:

- a) betale kontingent;
- b) ha ressurs og bære kostnadene med ansvar for å oppfylle kommunens oppgaver som følge av statusen NPK og NPL;
- c) lojalt og aktivt støtte opp om Foreningens virksomhet;
- d) følge opp gjeldende planer, vedtak og henvendelser fra Foreningen;
- e) implementere Foreningens visjon og strategi i sin virksomhet;
- f) aktivt markedsføre seg som NPK og NPL i tråd med merkevaren Norges nasjonalparker; og
- g) delta på møter og samlinger organisert av Foreningen.

9. Årsmøte

Årsmøtet er foreningens høyeste myndighet.

Årsmøtet avholdes hvert år innen utgangen av juni.

Årsmøtet innkalles av styret med minst to måneds varsel, direkte til medlemmene. Forslag som skal behandles på årsmøtet skal være sendt til styret senest en måned før årsmøtet. Fullstendig sakliste må være tilgjengelig for medlemmene senest to uker før årsmøtet.

Årsmøtet er åpent for alle. Årsmøtet kan stenge dørene om det foreligger lovmessig grunn, jfr. vedtektenes pkt. 15. Utover medlemmenes representanter har bare representanter fra Klima- og miljødepartementet, Miljødirektoratet, nasjonalparksentrene og administrative kontaktpersoner fra kommunene talerett.

Årsmøtet er vedtaksført med det antall stemmeberettigede medlemmer som møter. Ingen har mer enn én stemme, og stemmegivning kan ikke skje ved fullmakt til annet medlem. Ved likt antall stemmer avgjør møteleders stemme.

Årsmøtet kan bare behandle forslag om vedtektsendring som er oppført på sakslisten senest to uker før årsmøtet. Andre saker kan behandles og avgjøres når halvparten av foreningens medlemmer krever det.

10. Årsmøtets oppgaver

Årsmøtet åpnes av styrets leder som får opptatt fortegnelse over fremmøtte. Årsmøtet skal behandle følgende saker:

- a) Godkjenning av fremmøtte og fullmakter
- b) Valg av møteleder
- c) Valg av en person til å undertegne protokoll sammen med møteleder
- d) Godkjenning av årsberetning og revidert regnskap
- e) Behandle styrets strategier og handlingsplaner
- f) Behandle innkomne forslag til saker
- g) Fastsette kontingent
- h) Vedta budsjett
- i) Valg av styre, styreleder, vararepresentanter, valg nemnd og leder for valg nemnd
- j) Valg av revisor

11. Møte og stemmegivning på årsmøtet

Hvert medlem har møte-, tale- og stemmerett. Hvert medlem har én stemme. Hvert medlem utpeker to representanter med møte- og talerett til årsmøtet, den ene representanten skal være ordføreren og den andre skal være valgt blant representanter for næringslivet i kommunen. Ordføreren eller dennes stedfortreder avgir stemme på vegne av medlemmet. Dersom medlemmet bare møter med én representant, har denne stemmeretten.

Med mindre annet fremgår av vedtektene skal et vedtak for å være gyldig være truffet med alminnelig flertall av de avgitte stemmene. Blanke stemmer anses som ikke avgitt.

Valg foregår skriftlig hvis det foreligger mer enn ett forslag. Bare foreslåtte kandidater kan føres opp på stemmeseddelen. Skal flere velges ved samme avstemming, må stemmesedlene inneholde det antall forskjellige kandidater som det skal velges ved vedkommende avstemming. Stemmesedler som er blanke, eller som inneholder ikke foreslåtte kandidater, eller annet antall kandidater enn det som skal velges, teller ikke, og stemmene anses som ikke avgitt.

Når et valg foregår enkeltvis og en kandidat ikke oppnår mer enn halvparten av de oppgitte stemmene, foretas bundet omvalg mellom de to kandidatene som har oppnådd flest stemmer. Er det ved omvalg stemmelikhet, avgjøres valget ved loddtrekning.

Når det ved valg skal velges flere ved en avstemming, må alle for å anses valgt ha mer enn halvparten av de avgitte stemmene. Dette gjelder ikke ved valg av vararepresentanter. Hvis ikke tilstrekkelig mange kandidater har oppnådd dette i første omgang, anses de valgt som har fått mer enn halvparten av stemmene. Det foretas så bundet omvalg mellom de øvrige kandidatene, og etter denne avstemmingen anses de valgt som har fått flest stemmer. Er det ved omvalg stemmelikhet, avgjøres valget ved loddtrekning.

12. Ekstraordinært årsmøte

Ekstraordinære årsmøter holdes når styret bestemmer det, eller minst en tredjedel av de stemmeberettigede medlemmene krever det.

Det innkalles på samme måte som for ordinære årsmøter, med minst en måneds varsel.

Ekstraordinært årsmøte kan bare behandle og ta avgjørelse i de sakene som er kunngjort i innkallingen.

13. Styret

Foreningen ledes og forvaltes av et styre. Styret er høyeste myndighet mellom årsmøtene.

Styrets størrelse og tjenestetid avgjøres til enhver tid av velgende årsmøte. Tjenestetiden for hvert styremedlem er normalt to år, men det kan tas gjenvalg. Minst 1/3 av styret skal være fra kommuner med NPL.

Styret skal bl.a.:

- a) Iverksette årsmøtets bestemmelser.
- b) Utføre de oppgaver vedtektene pålegger
- c) Fastsette antall avdrag på kontingenten og dens forfallstidspunkt.

- d) Få utarbeidet strategi- og handlingsplaner som skal forelegges årsmøtet til godkjenning.
- e) Oppnevne etter behov komiteer/utvalg/personer for spesielle oppgaver og utarbeide instruks for disse.
- f) Administrere og føre nødvendig kontroll med Foreningens økonomi i henhold til de til enhver tid gjeldende instruks og bestemmelser.
- g) Utarbeide utkast til budsjett.
- h) Representere Foreningen utad.
- i) Føre regnskap i form av et hovedregnskap, men med prosjektrengskaper der dette er naturlig.

Styret skal holde møte når lederen forlanger det eller en tredjedel av styremedlemmene forlanger det.

Styremøtet ledes av styrets leder. Ved fravær utpeker leder sin stedfortreder. Styret er vedtaksført når et flertall av styrets medlemmer er til stede. Vedtak fattes med flertall av de avgitte stemmene. Ved stemmelikhet avgjør møteleders stemme.

Tillitsvalgte skal ikke motta honorar for sine verv.

14. Vedtektsendring

Endringer i disse vedtekter kan bare foretas på ordinært eller ekstraordinært årsmøte etter å ha vært på saklisten, og det kreves 2/3 flertall av de avgitte stemmene.

15. Forholdet til kommuneloven, offentlighetsloven og forvaltningsloven

Ved valg og tilsetninger, herunder inhabilitet, gjelder kommunelovens bestemmelser analogisk så langt de passer.

Foreningens virksomhet skal være underlagt reglene i lov om offentlighet i forvaltningen (offentlighetsloven) og lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven).

16. Diverse

Foreningen kan kommunisere elektronisk til medlemmene og alle medlemmene kan kommunisere tilsvarende med Foreningen.

Foreningen kommuniserer med postmottak hos medlemmet, om ikke medlemmet har utpekt minst én representant som er bemyndiget til å motta elektronisk kommunikasjon fra Foreningen.

17. Oppløsning

Oppløsning av Foreningen kan bare behandles på ordinært årsmøte. Blir oppløsning vedtatt med minst 2/3 flertall, innkalles ekstraordinært årsmøte 3 måneder senere.

Ved oppløsning skal nettoformuen tilfalle en forening, stiftelse eller ideell organisasjon som arbeider for fremme av nasjonalparkene i Norge.

Sammenslutning med andre foreninger, eller deling av Foreningen anses ikke som oppløsning. Vedtak om sammenslutning eller deling, og nødvendige vedtektsendringer i tilknytning til dette treffes i samsvar med bestemmelsene om vedtektsendring, jfr. pkt. 14.

***

Saksfremlegg

Utvalgssak	Utvalgsnavn	Møtedato
13/18	Nordreisa næringsutvalg	07.06.2018

Nordreisa i Tromsø

Rådmannens innstilling

1. Nordreisa kommune bevilger kr 10 000 fra Kommunalt næringsfond til forprosjektet «Nordreisa i Tromsø». Midlene skal benyttes til konsulentbistand i forbindelse med utforming av prosjektet.
2. NæU utpeker en representant som deltar på innledende møte med ekstern konsulent

Saksopplysninger

Næringsutvalget i Nordreisa ba i møte den 10.04.2018 om at det skulle lages et forslag til utforming av prosjektet «Nordreisa i Tromsø», som er et initiativ fra utvalgsmedlem Terje Olsen (H). Bakgrunnen for dette initiativet, er et ønske om å synliggjøre og fremme sentrale offentlige og private aktører i vår kommune enda bedre ovenfor sentrale offentlige og private aktører i Tromsø by, samt bygge sterke relasjoner mellom stedene. Dette kan skje gjennom målrettet møtevirkosmhet hos enkeltaktører i Tromsø, eller et/flere fellesarrangementer hvor Nordreisa er vertskap. Eksempler på aktører i Nordreisa er Nordreisa kommune, Nordreisa næringsforening, Halti SA, næringsaktører m.fl. Eksempler på aktører i Tromsø er UiT, Tromsø kommune, Troms fylkeskommune, Tromsø næringsforening, NHO Arktis, Visit Tromsø, Nordnorsk reiseliv, Fylkesmannen i Troms m.fl.

Vurdering

Nordreisa kommune ser et behov for å innhente konsulentbistand til utforming av en prosjektbeskrivelse for dette prosjektet, og ber om at det avsettes kr 10 000 til dette formålet. Det er også nødvendig at NæU v/representant deltar på arbeidsmøte med ekstern konsulent, og på den måten sikrer at prosjektet utformes på best mulig måte.

Saksfremlegg

Utvalgssak	Utvalgsnavn	Møtedato
14/18	Nordreisa næringsutvalg	07.06.2018

Svar på søknad om støtte fra kommunalt næringsfond

Rådmannens innstilling

1. Nordreisa kommune innvilger søknaden med et støttebeløp på inntil kr. 100 000. Tilskuddet bevilges fra Kommunalt næringsfond.
2. Tilskuddsmottaker må søke dersom det gjøres betydelige prosjektendringer. Endringer skal ikke iverksettes før Nordreisa kommune har samtykket skriftlig. Dersom arbeidet ikke blir utført i forutsatt omfang, eller til oppgitt kostnad, vil tilskuddet bli tilsvarende redusert.
3. Tilsagnet er gyldig t.o.m. 07.06.2019. Dersom anmodning om sluttutbetaling ikke er mottatt innen da, vil tilskuddet bli trukket tilbake. Nordreisa kommune kan etter avtale forlenge tilsagnets gyldighet med inntil 1 år.
4. Ved omtale av prosjektet skal det opplyses om at Nordreisa kommune har støttet prosjektet.
5. Tilskuddet forvaltes via portalen www.regionalforvaltning.no. (RF)
6. Inntil 50 % av tilskuddet kan delutbetales. Delutbetaling skal inneholde skriftlig rapport og regnskap som registreres i RF. Utbetaling beregnes på bakgrunn av finansieringsandel (%) og medgåtte prosjektkostnader.
7. Sluttutbetaling skal inneholde skriftlig rapport og regnskap som registreres i RF. Utbetaling beregnes på bakgrunn av finansieringsandel (%) og medgåtte prosjektkostnader.

Saksopplysninger

Det søkes om kr 400 000 i tilskudd fra Kommunalt næringsfond. Tilskuddet skal benyttes til investering i forbindelse med bygging av nytt fjøs.

Søkeren Widar Marvik overtok gården hvor det nye fjøset skal bygges, gnr 65, bnr 12, etter hans far i 1989. Widar og kona Hilde jobber begge på gården og er henholdsvis 57 og 56 år. Fjøset til Marvik brant i mai 2017, men de berget både geitene, mesteparten av maskinparken og de to bolighusene på gården. Den viktigste ressursen for drift er dyrene og Marvik har siden da drevet med litt redusert antall dyr i et leid fjøs. Etter brannen bestemte de seg ganske raskt for å satse på nytt og bygge opp igjen. De hadde god støtte fra de tre voksne barna om at gården vil bli drevet videre av neste generasjon, og dette var en stor drivkraft for videre drift. Det legges opp til å øke drifta fra 120 til 200 melkegeiter. De driver godt med høy kompetanse, stort nettverk og har gjort bevisste valg for framtidig drift. I Norge er det nå ca. 300 geitbruk, og av disse er cirka 60 avlsbesetinger. Marvik har en av disse, og de leverer også elitemelk.

Den totale kostnaden for det nye byggeprosjektet er på kr 11 214 000. Av dette har de fått lån fra Innovasjon Norge på 4 millioner, samt tilskudd på økninga i driftsopplegget på kr 1 260 000. Resten av finansieringen er forsikringsutbetaling. De har altså fått finansiering fra Innovasjon Norge til utvidelse av drifta fra 120 til 200 melkegeiter, og opplyser at de fikk avkorting på tilskuddet til forsentral og melkestall. Derfor søker de om tilskudd på kr 400 000 fra regionale midler for å redusere lånebelastningen på bruket tilsvarende.

Vurdering

Antall gårdsbruk i drift i Nordreisa har gått dramatisk ned de siste årene. I 2004 var det 94 produksjonstilskuddssøkere, i 2010 var dette redusert til 69 og i 2015 til 51. Nå er det 50 aktive gårdsbruk igjen i kommunen. I 2004 var det 16 geitbruk i drift, i 2010 10, nå er det 5. Det har altså vært en enda større nedgang i antall geitbruk og det er derfor vel verdt å støtte de få som er igjen for videre drift og utvikling.

Jordbruket har lang tradisjon i Nordreisa og er en av kommunens viktigste næringer, selv om det har vært store endringer i strukturen, antall gårdsbruk og antall sysselsatte de siste 15 årene. Jordbruket står overfor mange utfordringer. Bruksutbygging og generasjonsskifte hindres av dårlig lønnsomhet og liten mulighet for ferie og fritid. Inntektsmuligheter er sammen med økt verdiskaping og kontinuerlig utvikling en forutsetning for et livskraftig jordbruk. Det er også avgjørende for konkurransedyktighet, rekruttering og nye investeringer. Jordbruket er også

viktig for et velpleid kultur-landskap. Å stimulere til opprettholdelse av kulturlandskapet gjennom aktiv bruk er derfor svært viktig.

Selv om antall aktive bruk omtrent er halvert de siste 15 år, er antall dekar jord i drift omtrent det samme i Nordreisa. Dette betyr at de brukene som er igjen er store og solide og satser videre. De siste årene har det vært mange relativt store bruksutbygginger som viser at de som driver ønsker å fortsette, og at de bygger for framtiden. Ifølge kommuneplanens samfunnsdel, og kommunens næringspolitiske strategi skal Nordreisa kommune jobbe aktivt for å sikre beitenæringen, samt aktivt bidra til rekruttering i næringen, herunder legge til rette for eierskifter og generasjonsskifter. Nordreisa kommune mener at dette prosjektet på sikt vil bidra til realisering av disse målene.

Beløpet det her søkes om er relativt lavt, sett i forhold til prosjektets totalkostnad. Samtidig utgjør søknadssummen på kr 400 000 en betydelig andel av disponible midler på kommunens næringsfond. Per mai 2018 er balansen på Kommunalt næringsfond på cirka 1 000 000. Dette er inklusive kr 200 000 som er mottatt fra Troms fylkeskommune for inneværende år. Nordreisa kommune anser det derfor som nødvendig å redusere tilskuddssummen i forhold til søknadsbeløpet.

Saksfremlegg

Utvalgssak	Utvalgsnavn	Møtedato
15/18	Nordreisa næringsutvalg	07.06.2018

Visuell profilering Storslett nasjonalparklandsby

Henvisning til lovverk:

Vedlegg

- 1 Vedtak NæU
- 2 Tillatelse fra SVV til oppsett av flaggfester og flagg langs E6
- 3 Tillatelse fra SVV til oppsett av gatebannere langs E6

Rådmannens innstilling

- Kr 100 000 fra PS 16/17 benyttes til investering og montering av flaggfester, gatebannere og blomsterurner/tårn.
- Det avsettes ytterligere inntil kr 136 000 fra Kommunalt næringsfond til tiltaket

Saksopplysninger

Næringsutvalget i Nordreisa kommune vedtok i PS 17/16 at det skulle gjennomføres et forprosjekt for utforming av belysning og annen markering i sentrum av arrangement og spesielle hendelser. Det ble bevilget kr 100 000,- til gjennomføring av et forprosjekt med tilhørende tiltaksplan.

Nordreisa kommune har utarbeidet forslag til tre markeringstiltak, som kan benyttes i flere sammenhenger. Disse tiltakene er:

1. Flaggfester og flagg langs E6
2. Gatebannere langs E6
3. Blomsterurner og blomstertårn i sentrumsområdet

1. Flaggfester og flagg

Flaggfestene og tilhørende nasjonale flagg er tenkt montert på omlag 120 punkter i områdene Rovdas, Storslett, Høgegga og Sørkjosen.

Nordreisa kommune har fått tillatelse av SVV til montering og bruk av disse. Tillatelsen gjelder kun bruk av nasjonale flagg. Det må søkes særskilt om tillatelse til at private aktører ved større arrangementer (Landsbymarked, Landsbyspel, St.Hansturnering m.m.) kan produsere egne flagg som kan settes opp.

Det vil utarbeides egne retningslinjer for bruk av flaggfestene og flagg. Det jobbes også for å finne fram til en permanent løsning/avtale med privat aktør for utsett/nedtaking av flagg.

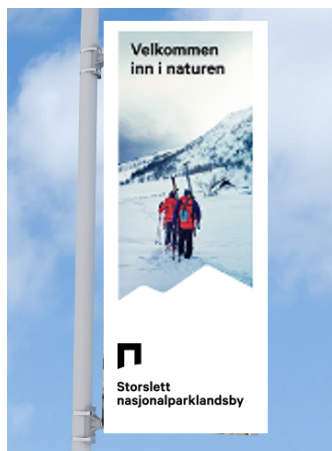
I mai 2018 ble 60 av de omlag 120 punktene montert og flaggene ble satt opp til 17.mai. Det gjenstår nå montering av resterende fester.

<i>Kostnad</i>	<i>Sum</i>
Montering resterende fester	40 000
<i>Totalt</i>	<i>40 000</i>

Bannere

Gatebannere er tenkt montert ved «innfallsportene» til Storslett nasjonalparklandsby: ASVO-videregående skole, Rovdas og Høgegga. 5 stykker per strekning. I tillegg er det tenkt montert bannere ved kommunegrense Nordreisa-Kvænangen og Nordreisa-Kåfjord. 5 stykker per strekning.

Bannere i nasjonalparklandsbyen vil vise fem ulike bilder/aktiviteter fra området, samt logo og teksten «velkommen». Bannere ved kommunegrensen vil vise fem ulike bilder fra kommunen, samt kommunevåpen/navn og teksten «velkommen».

Eksempel på gatebanner i Storslett nasjonalparklandsby

Eksempel på gatebanner ved kommunegrense

Nordreisa kommune har fått tillatelse av SVV til oppsett. Bannerne kan henge oppe hele sommerhalvåret, april-oktober.

<i>Kostnad</i>	<i>Sum</i>
Bannere m/fester	30 000
Slangeklemmer	1 000
Montering	25 000
<i>Totalt</i>	<i>56 000</i>

Blomster

Blomsterurner og blomstertårn er tenkt satt opp i sentrumsområdet. Blomstertårnene er tenkt plassert på området mellom E6 og kommunehuset. Blomsterurnene er tenkt plassert på området mellom E6 og næringslokaler på strekningen Bohus-Gammen, samt Sørkjosen.

Eksempel på blomsterurner.

Eksempel på blomstertårn

Eks. plassering blomsterurner Storslett

Næringsutvikler har vært i kontakt med Statens Vegvesen angående tillatelse til disse. SVV er positiv til tiltaket, men behøver tilbakemelding på hvilken type utforming disse vil ha, samt konkret plassering før de kan gi en endelig godkjennelse.

Næringsutvikler har vært i kontakt med noen av næringsaktørene i sentrumsområdet, med et ønske om å få på plass en ordning der aktørene tar ansvar for utplanting og vanning av blomstene som befinner seg på strekningen utenfor deres lokaler. Nordreisa kommune kan da eventuelt stå for kostnaden på blomster/jord hver vår, lik ordningen per i dag er for Trekanten.

<i>Kostnad</i>	<i>Sum</i>
Blomstertårn	36 000
Blomsterurner	74 000
Montering/utsett	20 000
Innkjøp planter og jord 2018	10 000
<i>Totalt</i>	<i>140 000</i>

Når det gjelder belysning i sentrumsområdet er dette aktuelt i vinterhalvåret. Dette ivaretas gjennom julebelysning i Trekanten, i tillegg til at hovedparten av næringsaktørene i området setter opp små belyste trær på næringsbyggene sine i samme periode.

Totalt kostnader for alle tre tiltak:

<i>Kostnad</i>	<i>Sum</i>
Montering flagg	40 000
Gatebannere	56 000
Blomsterurner og tårn	140 000
<i>Totalt</i>	<i>236 000</i>

Blomster og mørketidsbelysning mellom Storslett og Sørkjosen

I tillegg til torgprosjektet og vedtaket i PS 17/16 var det under landsbymøtet høsten 2018 enighet om at det skulle utarbeides forslag til blomster og mørketidsbelysning mellom Storslett og Sørkjosen. Dette arbeidet pågår per i dag.

Slike blomsterskulpturene er et alternativ som kan benyttes i dette området:

Pris per stykk er 8840,-. Skulpturene er utformet slik at de også kan benyttes til belysning. Det er lagt opp kabler i stammen og opp til kulene, slik at man kan pynte treet med lysdekorasjoner. Dersom dette skal benyttes, er det nødvendig å se nærmere på kostnaden det vil være med strømtilgang etc.

Vurdering

Balansen på Kommunalt utviklingsfond per mai 2018 er på omlag 1 000 000. Dette er inklusiv årets overførsel av midler fra Troms fylkeskommune. Kr 100 000 avsatt i PS 17/16 er fratrukket og inngår ikke i balansen. I tillegg til Kommunalt utviklingsfond, er balansen på Kommunalt næringsfond på omlag kr 300 000.

Totalkostnaden for de tre nevnte tiltakene er på omlag kr 236 000. Ved en ekstra bevilgning på kr 136 000 fra Kommunalt næringsfond, vil alle de tre tiltakene kunne gjennomføres denne sommeren.

Saksprotokoll i Nordreisa næringsutvalg - 08.11.2016

Behandling:

Olaug Bergset (Sp) fremmet følgende forslag:

Nordreisa kommune tar initiativ til et prosjekt for utforming av belysning og annen markering i sentrum av arrangement og spesielle hendelser.

Det bevilges inntil kr 100 000,- til forprosjekt for utforming med tiltaksplan.

Forslaget enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Nordreisa kommune tar initiativ til et prosjekt for utforming av belysning og annen markering i sentrum av arrangement og spesielle hendelser.

Det bevilges inntil kr 100 000,- til forprosjekt for utforming med tiltaksplan.

Fra: Vangen Hanne Lunde (hanne.vangen@vegvesen.no)

Sendt: 10.08.2017 09:59:56

Til: Ida Wigdel

Kopi:

Emne: Svar på henvendelse angående søknad om vimpelfester for flagg i lyktestolper lang E6 på strekning Sørkjosen-Flatvoll

Vedlegg:

Hei!

Vi har sett på henvendelsen og kan med dette si at vi ikke har noen innvendinger mot å feste vimpel/flaggfester på lysstolpene på den gitte trekning.

Nasjonalflegg omhandles ikke som reklame, ihht. Vegloven.

Nordreisa kommune står som ansvarlig for vimpel/flaggfester og for flaggene.

Det gjøres oppmerksom på det kan være behov for arbeidsvarsling ved oppsett og nedtaking av fester og flagg. Dette hvis lift/arbeidsbil ol står på eller innenfor sikkerhetssonen til E6.

Med hilsen

Hanne Lunde Vangen

Seksjon: Plan og forvaltning - Troms

Postadresse: Statens vegvesen Region nord, Postboks 1403, 8002 BODØ

Besøksadresse: Sentrum 33, STORSLETT

Mobil: +47 48605584 **e-post/Lync:** hanne.vangen@vegvesen.no

www.vegvesen.no **e-post:** firmapost-nord@vegvesen.no

Tenk miljø - spar papir. Trenger du å skrive ut denne e-posten?

Statens vegvesen

NORDREISA KOMMUNE	
07 NOV 2017	
SAKS.NR.	
LØPENR.	
DOK.NR.	

Nordreisa Kommune
Postboks 174
9156 STORSLETT

Behandlende enhet:
Region nord

Saksbehandler/telefon:
Hanne Lunde Vangen /
48605584

Vår referanse:
17/188458-5

Deres referanse:

Vår dato:
07.11.2017

Svar på søknad om tillatelse til å henge opp reklame-flagg i lyktestolper i Nordreisa kommune.

Vi viser til deres søknad mottatt datert 16.10.2017. Søknaden gjelder tillatelse til å henge opp 32 stk. reklame-flagg i lyktestolper. Reklamen er velkomstflagg til Storslett nasjonalparklandsby med egen logo. Reklamen vil være rettet mot E6 på flere plasser innenfor Nordreisa kommunes grenser. Reklameflaggene vil brukes hele sommerhalvåret – fra april til oktober.

Vegloven

Statens vegvesen behandler søknad om skilt, reklame og andre byggverk iht. skiltnormalene og vegloven § 33. Utgangspunktet i § 33 er at reklameskilt eller lignende innretning ikke må plasseres ved offentlig veg, eller plasseres slik at de er rettet mot vegtrafikken eller er synlig for de vegfarende, uten at det er gitt tillatelse. Slik tillatelse kan gis dersom reklamen ikke er trafikkfarlig. Trafikkfarlig reklame er definert som innretninger som kan forveksles med vegskilt eller vegmerking, som hindrer fri sikt langs vegen, eller som kan trekke de vegfarende oppmerksomhet vekk fra vegen eller trafikken.

Vedtak

Reklamen det søkes om faller inn under vegloven § 33. Tillatelse til reklame kan gis dersom visse kriterier er oppfylt.

Med hjemmel i vegloven § 33 gir Statens vegvesen tillatelse med følgende vilkår.

- Flaggstengene skal plasseres iht. søknad.
- Søker må innhente tillatelse fra eiere av lyktestolpene.
- Reklame-flagg må henges i slik høyde at de ikke vil være til hinder for trafikantene.
- Tillatelsen er midlertidig og gis inntil videre.

Postadresse
Statens vegvesen
Region nord
Postboks 1403
8002 BODØ

Telefon: 22 07 30 00
firmapost-nord@vegvesen.no
Org.nr: 971032081

Kontoradresse
Sentrum 33
9156 STORSLETT

Fakturaadresse
Statens vegvesen
Regnskap
Postboks 702
9815 Vadsø

Tillatelsen kan tilbakekalles etter skriftlig varsel når forholdene som ligger til grunn for tillatelsen endres. Dette kan være forhold på stedet som trafikkmengde, trafikktype, ulykkes frekvens, fartsgrense eller vegens utforming. Tillatelsen kan tilbakekalles på samme måte dersom myndighetene endrer regler eller retningslinjer for reklame langs offentlig veg eller dersom vilkårene for tillatelsen ikke overholdes.

Klage

Dette er et enkeltvedtak som kan påklages. En eventuell klage sendes regionvegkontoret, som vil sende den videre til rette klageinstans. Klagefristen er tre uker fra dere har mottatt dette vedtaket. I klagen bør dere forklare hvorfor dere mener vedtaket bør endres.

Med hilsen

Plan- og forvaltning, Troms

Hanne L. Vangen
Avdelingsingeniør

Dokumentet er godkjent elektronisk, og har derfor ingen håndskrevne signaturer.

Saksfremlegg

Utvalgssak	Utvalgsnavn	Møtedato
20/18	Nordreisa helse- og omsorgsutvalg	29.05.2018
4/18	Nordreisa råd for funksjonshemmede	29.05.2018
16/18	Nordreisa næringsutvalg	07.06.2018
34/18	Nordreisa miljø-, plan og utviklingsutvalg	08.06.2018
18/18	Nordreisa oppvekst- og kulturutvalg	06.06.2018
	Nordreisa formannskap	14.06.2018
	Nordreisa kommunestyre	
2/18	Nordreisa eldreråd	11.06.2018

Årsmelding 2017

Henvising til lovverk:

- Kommuneloven § 48
- Forskrift om årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner (200-12-15 nr 1424)

Vedlegg

1 Årsmelding 2017 Nordreisa kommune

Saksprotokoll i Nordreisa råd for funksjonshemmede - 29.05.2018

Behandling:

Rådet for funksjonshemmede fremmet følgende forslag:

Rådet for funksjonshemmede ønsker informasjon om evalueringen av langturnus på Guleng.
Årsmelding 2017 Nordreisa kommune vedtas

Forslaget enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Rådet for funksjonshemmede ønsker informasjon om evalueringen av langturnus på Guleng.
Årsmelding 2017 Nordreisa kommune vedtas

Saksprotokoll i Nordreisa helse- og omsorgsutvalg - 29.05.2018

Behandling:

Forslag fra Olaug Bergset, SP:
Årsmelding 2017 Nordreisa kommune vedtas.
Enstemmig vedtatt:

Vedtak:

Årsmelding 2017 Nordreisa kommune vedtas.

Rådmannens innstilling

Årsmelding 2017 Nordreisa kommune vedtas.

Saksopplysninger

I henhold til forskrift om årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner, skal rådmann utarbeide årsmelding som skal behandles i tilknytning til årsregnskapet. Årsmeldingen er rådmannens melding til politikerne om virksomheten.

Årsmelding for 2017 er samlet for hele den kommunale virksomheten og består av rådmannens kommentarer til drift og organisasjon, om økonomiske resultat, om Nordreisa samfunnet og beskrivelser fra sektorer. Rådmann har bestrebet få en helhetlig tråd i årsmeldingen jfr organisasjonsmodell.

I tillegg til de utvalgene årsmeldingen behandles i, skal årsmeldingen også behandles i Nordreisa kontrollutvalg og ungdomsrådet. Rådmannens årsmelding behandles i alle utvalg foruten sektorutvalgene som får sine egne årsmeldinger med detaljerte opplysninger fra hver sektor.

Årsregnskap og årsberetning skal vedtas av kommunestyret senest 6 måneder etter regnskapsårets slutt og skal foreligge samtidig til politisk behandling.

Vurdering

Rådmannen foreslår at årsmelding for 2017 slik den foreligger, vedtas

Sammen for trygghet og trivsel

Nordreisa
kommune

Årsmelding 2017

Innhold

- 3 Rådmannens innledning
- 5 Reisa mot målene
- 6 Økonomi og resultat
- 10 Samfunn og livskvalitet
- 14 Politisk styring og aktivitet
- 16 Barnas og unges kommunestyre
Nordreisa ungdomsråd
- 17 Medarbeidere og organisasjon
- 21 Sentraladministrasjon
- 23 Sektor for Oppvekst og kultur
- 28 Sektor for Helse og omsorg
- 35 Distriktmedisinsk senter Nord-Troms
- 38 NAV sosial
- 40 Sektor for Drift og utvikling

Nordreisa
kommune

Nordreisa kommune
Telefon 77588000
postmottak@nordreisa.kommune.no
Postadresse: postboks 174, 9156 Storslett
Besøksadresse: Hovedveien 17
Organisasjonsnummer: 943 350 833

Rådmannens innledning

2017 var et begivenhetsrikt år med mange markeringer og milepæler som ble nådd.

Tråante 2017 (100 års markering av samenes første offisielle møte) ble markert på Halti i forbindelse med Samefolkets dag 6. februar.

Nødnett helse ble åpnet 22. februar og betjener legevaktstelefonene til Nordreisa og Skjervøy kommuner.

Helsesenteret Sonjatun ble 40 år og markeringa ble holdt på 40 årsdagen 8. september på Sonjatun. Oksfjord barnehage fikk nye lokaler i 2017 og offisiell åpning var 14. desember.

Kommunestyret gjennomførte temadag helse 4. oktober med tittelen «omsorgstrappa møter velferdsteknologi».

På oppfordring fra Overordnet samarbeidsorgan (OSO) ble det holdt felles temadag for Nord Troms med tema «Framtidas helse- og omsorgsutfordringer i Nord-Troms» 24. oktober i Olderdalen.

Sykestuesengene i Nord Troms ble evaluert og rapporten ble behandlet av styret i Helse Nord 14. juni. Konklusjonen ble at sykestuesengene videreføres, - men med et redusert antall UNN-finansierte senger.

3 nivå-modellen ble evaluert i 2017 og konklusjonen er at man opprettholder organiseringa.

Familiesenteret ble delt i to virksomheter; Forebyggen- de tjeneste og Kvænangen og Nordreisa barneverntjeneste. PPT-samarbeidet med Fylkeskommunen og Kvænangen kommune opphørte 31.12.17 og videreføres som et samarbeid mellom Nordreisa og Kåfjord kommuner.

Kommunen fikk to nye sektorledere i 2017; henholdsvis i helse og omsorg og oppvekst og kultur.

Lederutviklingsprogram for virksomhets- og sektorledere ble igangsatt 1. april og varer til sommeren 2018. KS konsulent er prosessveileder i programmet, som er finansiert gjennom OU-midlene.

Arbeidet med skolepolitisk plan ble igangsatt med et kick-off møte 28. august. På grunn av kapasitetsutfordringer i sektoren for oppvekst og kultur koordineres arbeidet av ekstern konsulent; Noodt & Reiding AS. Planen vil legges frem for politisk behandling i 2018.

Følgende planer/reglement/forskrifter ble vedtatt av kommunestyret:

- Felles gebyrregulativ for tjenester innenfor brannområdet med virkning fra 01.01.17 - Kommunene Kvænangen, Nordreisa, Skjervøy og Kåfjord
- Lokal forskrift for tildeling av plass på sykehjem i Nordreisa kommune
- Lokal forskrift om motorferdsel med snøskuter på islagte vann for å raste i Nordreisa kommune, Troms
- Reglement for bruk av og oppbevaring av ordførerkjede
- Analyse og plan for forvaltningsrevisjon 2016-2020
- Plan for selskapskontroll i Nordreisa kommune for 2016-2020
- Hovedplan vann 2017 -2025
- Revidering av reglement for folkevalgtes arbeidsvilkår i Nordreisa kommune
- Gebyrregulativ for tjenester innenfor brannområdet for 2018
- Reglement for kommunale vigsler Nordreisa kommune

Nordreisa kommune er med i følgende samarbeidsprosjekter med Nord Troms kommunene: kompetanseutvikling i helse og omsorg i Nord-Troms, interkommunal entreprenørsatsing, helseteknologiprojektet gjennom det nasjonale velferdsteknologiprogrammet og Digital innbygger Nord Troms.

Utredning om en felles barneverntjeneste i Nord Troms og organisering av den interkommunale IT-tjenesten er fullført, og begge sakene legges frem for politisk behandling i 2018.

Brannsamarbeidet ble evaluert i desember og styrebehandles i 2018. Det ble igangsatt utredning av felles beredskap innen brannvern i Nord Troms, men dette ble stoppet grunnet manglende evaluering av det eksisterende samarbeidet.

Kontinuerlig jobbing med økonomistyringa har gitt resultater og kommunens regnskap for 2017 ble avlagt med et regnskapsmessig mindreforbruk på 3,7 mill kr .

Den budsjetterte inndekninga av det akkumulerte merforbruket på 4,9 mill kr ble innfridd, og det ble avsatt 10 mill kr til disposisjonsfond.

Investeringsregnskapet ble avlagt med kr 340 000 i merforbruk.

Kommunen har en målsetning om 92 % nærvær, noe som ble oppnådd i 2016. I 2017 steg fraværet til 8,49%. Nærværarbeidet har hatt et spesielt fokus de siste årene og flere tiltak er iverksatt, bla arbeidsnærværsdag og IA-pris.

Rådmannen vil takke politikere, ledere, tillitsvalgte og ansatte, som gjennom solidaritet og felles innsats klarer å opprettholde gode tjenester til beste for befolkningen i Nordreisa kommune.

Storslett, 31.03.18
Anne-Marie Gaino
rådmann

**Markering av
Sonjatun
Helsesenter 40
år på en
fantastisk fin
sol dag!**

Reisa mot målene

Sammen for trygghet og trivsel

”Mot et åpent kunnskapsamfunn”

Kommuneplanens samfunnsdel definerer de viktigste målene for utviklingen av lokalsamfunnet i Nordreisa.

FOLKEHELSE — PÅVIRKNING FORAN BEHANDLING

- ◆ Økt arbeidsdeltakelse
- ◆ Flere med fullført utdanning
- ◆ Bolig til alle
- ◆ Sosial tilhørighet
- ◆ Tilrettelegging for positiv helseatferd

INKLUDERENDE LOKALSAMFUNN — DET ÅPNE STED

- ◆ Innbyggernes medbestemmelse
- ◆ Åpen stedsidentitet
- ◆ Ta i bruk innflytternes kompetanse

DEN STORE ATTRAKTIVITETSKONKURRANSEN

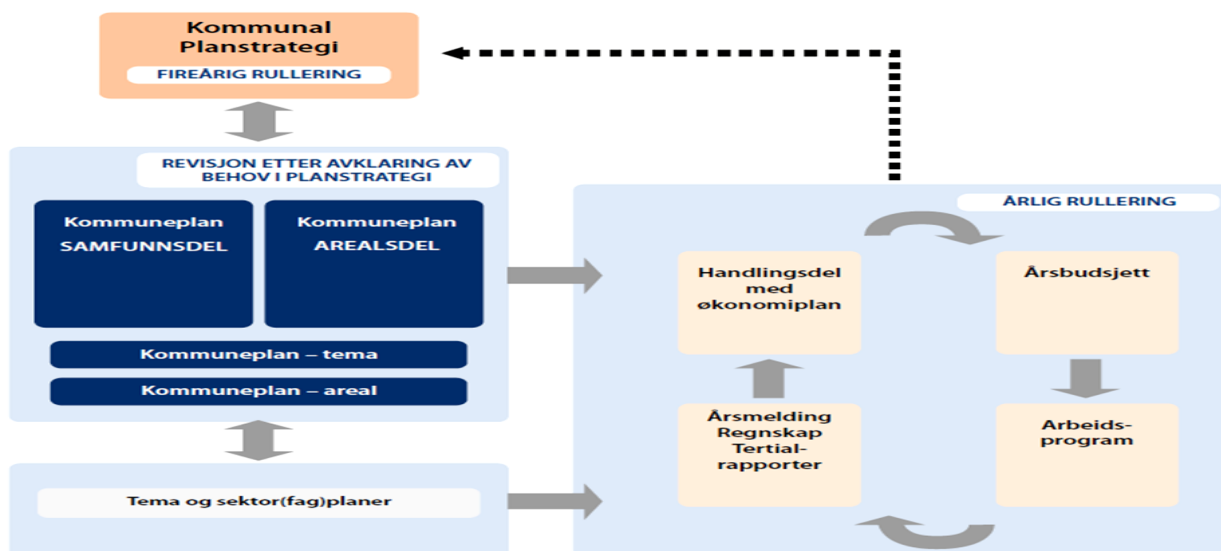
- ◆ Konkurransedyktige arbeidsplasser
- ◆ Muligheter for bolig
- ◆ Livskraftig sted
- ◆ Godt bomiljø
- ◆ Utdanning og oppvekst
- ◆ Markedsføring og omdømme

NATUR, MILJØ OG KLIMA

- ◆ Klima i endring vil gi utfordringer for det kommunale tjenester
- ◆ Overordnet risiko- og sårbarhetsanalyser er viktige i alt arbeid og planlegging

ØKONOMISK HANDLEFRIHET

- ◆ Positiv netto driftsresultat
- ◆ Stram økonomistyring og ledelse
- ◆ Effektiv tjenesteproduksjon og organisering
- ◆ Økt arbeidsnærvær

Økonomi og resultat

Driftsresultat

Nordreisa kommunes sitt driftsregnskap for 2017 gikk med et mindreforbruk på kr 3,66 mill. Det ble foretatt inndekning av tidligere års merforbruk med kr 4,86 mill. I 2016 gikk driftsregnskapet med et mindreforbruk på kr 22,8 mill.

	2017	2016	2015	2014	2013
Netto driftsresultat i %	2,97	7,6	-0,48	-0,25	4,07
Likviditetsgrad 1	2,26	2,12	1,44	1,44	1,69
Korr likviditetsgrad 1	1,94	1,79	1,06	0,90	1,24

Netto driftsresultat styrket seg betraktelig i 2016 og den positive trenden, økonomisk sett, fortsetter.

Likviditet

I løpet av 2017 har arbeidskapitalen styrket seg. Sammenlignet med 2016 er omløpsmidlene økt med kr 15,04 mill, mens kortsiktig gjeld har økt med 2,7 mill. Til sammen er arbeidskapitalen styrket med kr 12,3 mill.

Tall i mill kr	RS 2017	RS 2016	RS 2015	RS 2014	RS 2013
Endring arbeidskapital balanse	12,3	40,1	1,94	10,3	11,55
Endring arbeidskapital resultat	12,3	40,1	1,94	10,3	11,55

Pensjon

Nordreisa kommunes hovedleverandør for pensjon er KLP, mens pedagogisk personell benytter Statens Pensjonskasse. Det er balanseført 740 mill kr i pensjonsforpliktelser og 624 mill kr i pensjonsmidler. Årets premieavvik på pensjon ga en «inntekt» på kr 4,9 mill. Samlet akkumulert premieavvik er på kr 27,8 mill, noe som er en reduksjon på kr 0,03 mill sett mot 2016. Premieavviket skal utgiftsføres i løpet av en 7/10/15 årsperiode.

Fond

Den samlede fondsbeholdningen er på 65,09 mill kr fordelt mellom følgende fondstyper:

Tall i mill kr	RS 2017	RS 2016	RS 2015	RS 2014	RS 2013
Disposisjonsfond	31,71	3,30	0,00	0,00	0,00
Bundne driftsfond	17,14	17,13	15,7	15,87	16,67
Ubundne investeringsfond	3,47	3,70	0,27	0,27	0,27
Bundne investeringsfond	12,77	17,02	18,68	18,58	22,20
Sum fond	65,09	41,15	34,65	34,72	39,14

Investeringer

Summen av brutto investeringsutgifter i anleggsmidler er på kr 14 mill, mot kr 49,12 mill i 2016. Investeringsregnskapet gikk i 2017 med underdekning på kr 0,34 mill.

På kjøp av grunn er ett grunnkjøp som skulle gjennomføres i 2017 utsatt til 2018, og gir differanse i forhold til budsjett. Kjøpet er utsatt ettersom det ikke var samsvar mellom hjemmelshavere og grunnboken, som følge av arveoppgjør. I tillegg er det differanse på kirkegård der planlagt tomtekjøp ikke ble gjennomført. Oppbygging Leonhard Isaksensveg og ombygging kommunehuset ble forskjøvet i forhold til tidsplan, og det var kalkulert med flere fakturaer i 2017 som kom i 2018.

De største investeringsprosjekter i 2017 var:

Ny vei Moan skole	kr	4,17 mill
VAR prosjekter	kr	2,28 mill
Ombygging Oksfjord skole	kr	1,66 mill
Gjenoppbygg Leonhard Isaksensvei	kr	1,53 mill
EPC kontrakter	kr	1,13 mill

Gjeld, renter og avdrag

Den samlede lånegjelda er i 2017 på kr 503,4 mill inkl viderefremidlingslån, og er redusert med kr 13,7 mill fra

Tall i 1000 kr	RS 2017	RS 2016	RS 2015	RS 2014	RS 2013
Samlede lånegjeld	503 379	517 103	507 238	493 724	481 872
Fordelt på:					
Kommunalbanken	328 821	333 584	318 502	333 005	319 176
KLP kommunekreditt	78 127	81 449	84 152	55 141	57 371
DNB	0	0	192	225	259
Husbanken (viderefremidlingslån)	96 431	102 069	104 394	105 353	105 066

Nordreisa kommune har 36 % av lånemassen på fastrente med bindingstid over 3 måneder. Dette er innenfor vårt finansreglement som tilsier minimum 30 % fastrente. Av total lånegjeld utgjør lån til VAR investeringer og viderefremidlingslån ca 41 %.

Avdrag	RS 2017	RS 2016	RS 2015	RS 2014	RS 2013
Tall i mill kr					
Betalt avdrag	19,0	16,1	17,3	15,6	14,9
Beregnet minste lovlig avdrag	13,9	13,4	12,8	12,1	11,8
Differanse	5,0	2,6	4,5	3,5	3,1

Kommunen ligger over minste tillatte avdrag på gjeld ihht Kommunelovens § 50. Betaling av avdrag til Husbanken er holdt utenfor beregningene, da disse lånene går til videre utlån.

Inndekning

Kommunen står på ROBEK-listen men vil bli meldt ut i løpet av 2018. Kommunen klarte den budsjetterte inndekningen på 4,86 mill i 2017, som også var siste rest av tidligere års merforbruk.

I løpet av perioden 2011-2017 har Nordreisa kommune dekket inn kr. 35,66 mill av tidligere års merforbruk. Inndekning av merforbruket fremkommer slik:

Merfor-	Merfor-	Inndekket	Inndekket	Inndek-	Inndek-	Inndekket
2003	4 465 179	4 465 179				
2004	8 538 733	3 214 415	5 324 318			
2007	2 430 769		2 262 112	168 657		
2008	8 094 536			7 473 369	621 167	
2009	4 346 893				4 346 893	
2010	5 332 559				2 916 771	2 415 788
2014	469 043					469 043
2015	1 978 500					1 978 500
	35 656 212	7 679 594	7 586 430	7 642 026	7 884 831	4 863 331

Driftsregnskapet

Netto driftsresultat for 2017 ble på kr 2,97 %, mot 2016 da netto driftsresultat ble på 7,6 %. Driftsinntektene ble kr 21 mill mer enn budsjettert. Nedenfor vises de største avvikene:

Inntekter	Beløp	Sepsifisert
Refusjon fra staten	-6 220 000	
* Voksenopplæring		-551 000
* Bokollektivet		-1 090 000
* Fellestiltak grunnskole		-990 000
* Prosjekter		-2 950 000
		300
* Rus og psykisk helse		000
Refusjon fra UNN	-1 676 000	
Refusjon sykepenges	-7 600 000	
Refusjon fra kommuner	-2 900 000	
* Grunnskoleopplæring		-900 000
* Prosjekter		-430 000
* Skoler		-650 000
* Jordmortjenesten		-360 000
		240
* PPT tjenesten		000
* Prosjekter drift og utvikling		-310 000
* Oppmåling		-230 000
Skatt og rammetilskudd	-2 600 000	
Kommunale avgifter	-1 058 000	
Kinobilletter	-200 000	
Statlige overføringer (fond)	-800 000	
* Tilskudd til etablering		-250 000
* Tilskudd til tilpasning		-100 000
* Gaver		-115 000
* Tilskudd til private		-215 000
* Konesjonskraftinntekter		-121 000
Brukerbetalinger	-570 000	
Integreringstilskudd	2 480 000	
Ressurskrevende tjenester	1 900 000	
Samlet	-19 244 000	

Refusjon fra staten ble 6,2 mill mer enn budsjettert:

- Merinntekt på kr 0,551 mill Voksenopplæring følge av flere flykninger og tilskudd til norskopplæring. Merinntekt på kr 1,09 mill på bokollektivet som følge av økt antall enslige mindreårige flykninger. Mindreinntekt på kr 2,48 mill på integreringsinnskuddet som følge av færre flykninger enn budsjettert.
- Felles grunnskole merinntekt på kr 0,99 mill som følge av blant annet tilskudd til finsk og samisk opplæring.
- Prosjekter som er eksternt finansiert har en merinntekt på 2,95 mill, og har en tilsvarende utgift.
- Mindreinntekt på Rus og psykisk helse pga at kommunen ikke har ansatt psykolog i 2017, og dermed ikke budsjettert tilskudd. Det var tilhørende besparelse på lønnsutgifter.
- Refusjonen fra UNN ble 1,67 mill mer enn budsjettert.
- Refusjon sykepenges og fødselspenges ble kr 7,6 mill mer enn budsjettert.

- Refusjon fra kommuner ble kr 2,9 mill mer enn budsjettert:
Grunnskoleopplæring ble kr 0,9 mill mer
Prosjekter eksternt finansiert, ble kr 0,43 mill mer
Skoler kr 0,65 mill mer fra andre kommuner
Merinntekt på kr 0,36 mill på jordmortjenesten.
PPT tjenesten mindreinntekt på kr 0,24 mill.
Prosjekter drift og utvikling fikk kr 0,31 mill mer enn budsjettert.
Oppmåling fikk kr 0,23 mill i merinntekt.
Skatt og rammetilskudd ble kr 2,6 mill mer enn budsjettert.

Kommunale avgifter ble kr 1,058 mill mer enn budsjettert.

Kinobilletter ble kr 0,2 mill mer enn budsjettert.
Statlige overføringer (tilskudd til etablering/tilpasning/private, gaver, konsesjonskraftsinntekt) ble kr 0,8 mill mer enn budsjettert.

Brukerbetaling ble kr 0,57 mill mer enn budsjettert.
Ressurskrevende tjenester ble kr 1,9 mill mindre enn budsjettert.

Når det gjelder driftsutgiftene ble de kr 21 mill mindre enn budsjettert. Nedenfor vises de største avvikene:

Utgifter	Beløp	Sepsifisert
Lønns- og sosiale utgifter	6 700 000	
Kjøp av varer og tjenester	12 200 000	
* Mat og drikkevarer		560 000
* Utgiftsdekning og forebygging		2 700 000
* Husleie		570 000
* Kjøp av VVS og elektrisk		900 000
* Vedlikehold materiell		2 400 000
* Konsulenttjenester		1 310 000
* Elever i andre kommuner		1 270 000
* Tilskudd til private barnehager		180 000
* Brøytekontrakter		190 000
* Drift/service IT software		560 000
* Kjøp av sommervedlikehold		260 000
* Inventar og utstyr		560 000
* Overføring legehonorar		-290 000
* Spesialundervisning		-880 000
* Driftsavtale private		-1 100 000
Overføringer	2 400 000	
* Merverdiavgift		170 000
* Tap på fordringer		1 800 000
* Tilskudd Reisa vekst		940 000
Samlet	21 300 000	

Lønn- og sosiale utgifter ble kr 6,7 mill mer enn budsjettert.

Kjøp av varer og tjenester ble kr 12,2 mill mer enn budsjettert:

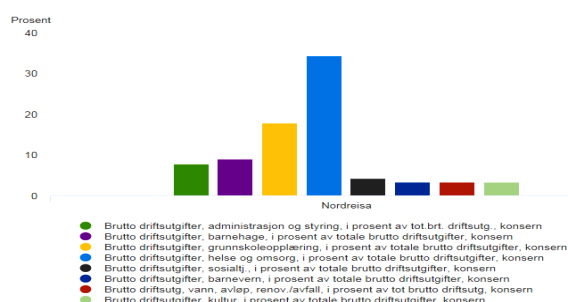
- Mat og drikkevarer ble kr 0,56 mill .
- Utgiftsdekning og forebygging ble kr 2,7 mill.

- Husleie ble kr 0,65 mill mer og gjelder bokollektivet, flyktningetjenesten og PPT.
- Faste lisenser og gebyrer ble kr 0,57 mill og drift/service IT software ble kr 0,56 mill mer
- Kjøp av VVS og elektrisk ble kr 0,9 mill.
- Kjøp av vedlikeholds materiell ble kr 2,4 mill mer og gjelder VAR området.
- Konsulenttjenester ble kr 1,31 mill mer.
- Utgifter med elever i andre kommuner ble kr 1,27 mill.
- Tilskudd til private barnehager ble kr 0,18 mill .
- Utgift brøytekontraktene ble kr 0,19 mer, og kjøp av sommervedlikehold ble kr 0,26 mill.
- Inventar og utstyr (felles helse) ble kr 0,56 mill mer enn budsjettert.
- Overføring legehonorar ble kr 0,29 mill mindre enn budsjettert.
- Kjøp av spesialundervisning ble kr 0,88 mill mindre enn budsjettert.
- Driftsavtale private ble kr 1,1 mill mindre enn budsjettert, og må sees i sammenheng med merutgiften på tilskudd Reisa vekst.
- Opphold på institusjon ble kr 0,32 mill mindre enn budsjettert.
- Bedriftshelsetjenesten ble kr 0,25 mill mindre enn budsjettert.
- Overføringer ble kr 2,4 mill mer enn budsjettert:
- Utgift til merverdiavgift kr 0,17 mill mer enn budsjettert.
- Tap på fordringer ble kr 1,8 mill mer, og gjelder i hovedsak tapsføring av refusjon for bokollektiv.
- Tilskuddet til Reisa vekst ble kr 0,94 mill mer og sees i sammenheng med mindre utgift på driftsavtale private.

Regnskapsoversikt per sektor:

Sektor	Regnskap	Reg.budsjett	Avvik
Administrasjon	22 804 824	23 806 090	1 001 266
Oppvekst og kultur	123 099 119	124 646 494	1 547 375
Helse og omsorg	127 531 072	128 771 761	1 240 689
Anleggsdrift	103032	-331 681	-434 713
Bygg og eiendom	39 743 155	38 663 913	-1 079 242
Skatter og rammetilskudd	-334 635 548	-334 464 000	171 548
Renter, avdrag og avsetninger	20 944 125	18 455 423	-2 488 702
0 Prosjekter	410 221	452 000	41 779

Utgifter etter utvalgte områder

Sektor 7 – Skatter og rammetilskudd

Merinntekt på skatter og rammetilskudd på 0,17 mill og skyldes:

Skatt på inntekt og formue ga en merinntekt på kr 5,63 mill sett mot budsjett.

Inntektsutjevningen ga en mindreinntekt på kr 2,895 mill sett mot budsjett.

Kommunen mottok kr 0,115 mill mindre i innbyggertilskudd og kr 0,068 mer i tilskudd fra fylkesmannen.

Statstilskuddet på rentekompensasjon ble kr 0,35 mill mindre enn budsjettet.

Integreringstilskuddet ga en mindreinntekt på kr 2,33 mill sett mot budsjett.

Eiendomsskatten ble kr 0,166 mill mer enn budsjettet.

Sektor 8 – Skatter og rammetilskudd

Merforbruket på rente, avdrag og avsetninger er på 2,48 mill:

Renteutgifter og renteinntekter ble samlet sett kr 2,43 mill mindre enn budsjettet.

Avdrag på lån ble kr 0,18 mer enn budsjettet

Internkjøp/internsalg ga en merinntekt på kr 0,025 mill, men går i 0,- totalt sett for kommunen.

Det ble foretatt avsetning til disposisjonsfond på kr 33,3 mill og er i samsvar med budsjettet.

Nedbetaling på tidligere års merforbruk ble i henhold til budsjett på kr 4,8 mill.

Pensjon ga en mindreinntekt 1,105 mill på sektor 8 sett mot budsjett, mens pensjon gir totalt sett en merutgift på kr 1,44 mill.

Mindreforbruket i 2017 ble på kr 3,66 mill og er bokført under sektor 8.

Vurdering

Nordreisa kommune hadde i 2017 et netto driftsresultat på 2,9 %. Kommunen klarte inndekning av tidligere års merforbruk på kr 4,8 mill og har per årsskiftet kr 31,7 mill på disposisjonsfond.

Det har de siste årene vært svært krevende for virksomhetene med innsparinger i form av vakanser, mindre bruk av vikarer, utsatte innkjøp og mindre vedlikehold. Disse innsparingene har pågått i flere år, og det har vært vanskelig å finne rom for ytterligere nedskjæringer uten å berøre antall ansatte. Det var nødvendig å gjøre grep for å ta ned driften. Kommunen foretok i 2016 nedbemanning på ca 30 årsverk, på bakgrunn av den negative økonomiske trenden kommunen sto overfor. Driften av Nordreisa kommune er nå på et tilfredsstillende nivå økonomisk sett, og kommunen har handlingsrom til å møte uforutsette hendelser. Likviditeten er også betydelig styrket, og kassakreditten ikke benyttet i 2017.

Selv om kommunen har gjort tiltak for å ta ned driften er de økonomiske utfordringene ikke over. I tiden fremover vil økningen i inntektene ikke stå i forhold til økningen på utgiftssiden, nye tiltak må finansieres innenfor eksiste-

rende drift. Det er da viktig at kommunen går gjennom hele driften for å finne effektive metoder å levere tjenester på. Spesielt innenfor de to største sektorene som er sektor for helse og omsorg og sektor for oppvekst og kultur. Helsesektoren er trolig den sektoren der presset vil være størst i årene fremover. Det økte presset på kommunale tjenester i den sektoren er allerede merkbart. Dette vil tilta ytterligere på grunn av at andelen av den eldre befolkning vil øke, med dertil økte behov for kommunale tjenester. Mangelen på sykepleiere er allerede en utfordring, og det er startet en prosess for å se på hvordan den ressursen kan brukes på en mer effektiv måte.

Internt i organisasjonen ble det gjort mange grep for å få bedre kontroll på økonomien. Det ble gitt opplæring i regnskapsanalyse og regnskapsrapportering for nye virksomhetslederne. Månedlige rapporteringer fra virksomhetsledere til sektorledere og fra sektorledere til Rådmannen fortsatte. I rapporteringen fremkommer bl.a. om kontroll på lønnsutbetalinger, økonomiske status med forklaring på avvik, samt utvikling og oppfølging av sykefravær. Dette bidrar til at lederne må sette seg inn i regnskap og budsjett, og selv analysere hvorfor et avvik oppstår.

Finansielle nøkkeltall

Kommunens lånegjeld per innbyggerⁱ

83 495 NOK [per 2017]

Kommunens driftsinntekter per innbyggerⁱ

99 142 NOK [per 2017]

Kommunens driftsutgifter per innbyggerⁱ

94 874 NOK [per 2017]

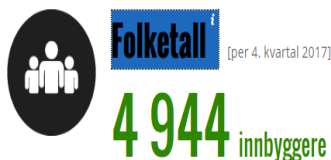
Sammenligning 2016:

Lånegjeld per innbygger er redusert med kr 2.902,-

Driftsinntekter pr innbygger er økt med kr 3.830,-

Driftsutgifter pr innbygger er økt med kr 8.637,-

Samfunn og livskvalitet

Endringer i befolkningen

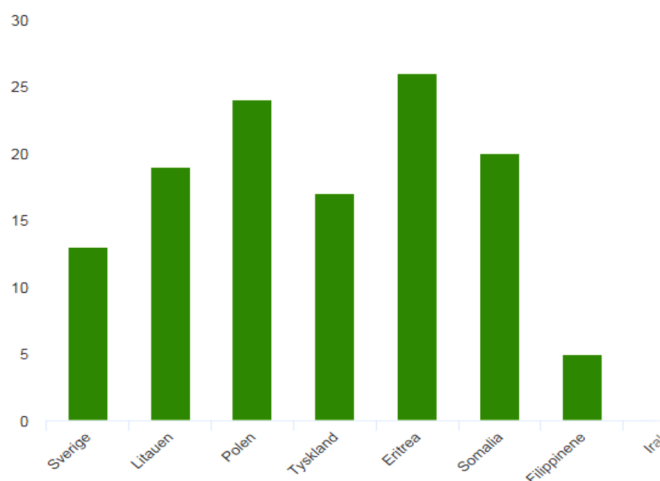
Nordreisa kommune har en folkevekst på 0,51%, dvs en økning på 25 personer. Troms fylke en vekst på 0,52% og landsgjennomsnittet er på 0,71%.

Folketallet i Nordreisa går opp, men der er en trend på nedgang i kommunene rundt, selv om Skjervøy har økning i 2017. Nordreisa har stadig fødselsunderskudd slik at befolkningsvekst kommer av innflytting og innvandring.

	Vekst i %	Folkevekst	Innbyggere
Kåfjord	0,00	0	2132
Skjervøy	0,45	13	2925
Kvænanngen	-0,73	-9	1224

Framskrivningen viser at Nordreisa kommune vil ha et folketal på 5 638 i 2040. Det vil bli økning i alle aldersgrupper, men størst økning i gruppene med behov for tjenester og mindre endringer i gruppen yrkesaktiv alder. Antall eldre over 80 år fordobles mot 2040. Kommunen merker et stadig økende press mot helse- og omsorgstjenester, og det vil også bli økt krav innenfor gruppene barn i barnehager og grunnskole. Nordreisa kommune vil i framtiden være avhengig av rekruttering av arbeidstakere utenfor kommunen.

Personer med innvandrerbakgrunn. Utvalgte land.

Kilde: Innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre. Statistisk sentralbyrå.

Alf Johansen overrekkes blomster av ordfører på sin 105 årsdag i 2017

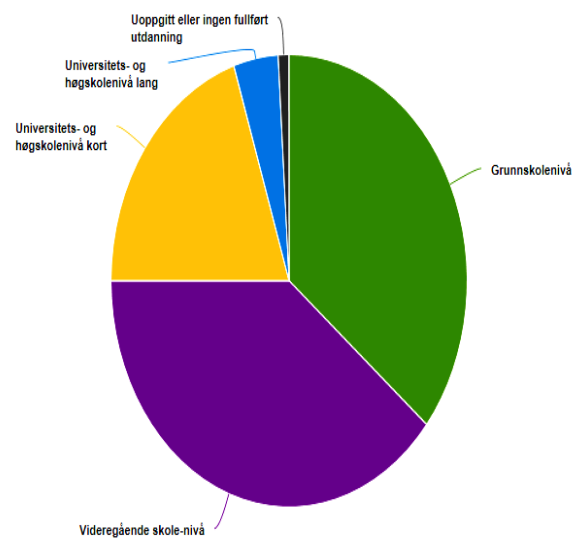
Forventet utvikling

Barn og utdanning

Høyeste fullførte utdanningsnivå for personer 16 år og over

Kilde: Utdanningsnivå, Statistisk sentralbyrå

Antall personer:

Ingen utdanning: 38

Grunnskolenivå: 1 389

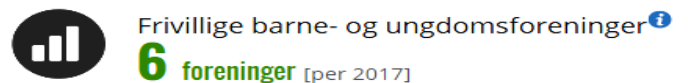
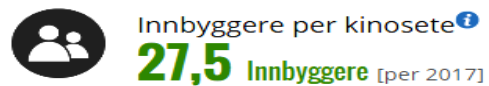
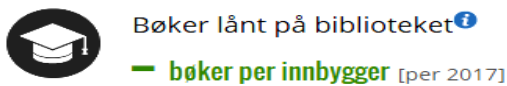
Videregående nivå: 1 508

Univ / høgskole: 771

Univ / høgskole lang: 156

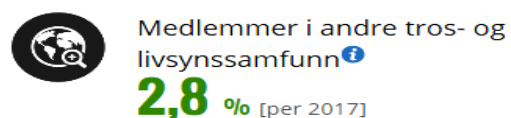

Kulturtilbud i kommunen

(Manglende data: Oppgave mangler for Bøker lånt på biblioteket)

Religion

Boligkontor og aktivitet

	Søkere startlån	Innvilget	Avslått	Ikke benyttet/ forhåndsgodkjenning
2016	24	5	8	11
2017	11	3	6	2

	Tilskudd til tilpasning/ etablering	Innvilget	Avslått
2016	3 søknader	2	1
2017	6 søknader	3	3

	Bostøtte søknader	Innvilget/ status pr.12/2016	Avslått/flyttet/ for høy inntekt osv.
2016	242	84	158
2017	295	75	220

I 2017 ble det utbetalt kr 3.253.900,- i startlån, tilsvarende tall for 2016 var kr 5.130 550,-.

På grunn av endringer i husbankens retningslinjer er ikke unge i etableringsfasen lengre målgruppe for startlån. De er oppfordret til å spare opp nødvendig egenkapital for å søke boliglån i vanlig bank. Nordreisa kommune følger denne praksisen og det er derfor en stor nedgang i antall søknader og utbetalinger de siste årene.

 Eneboliger ⁱ
2 046

 Leiligheter ⁱ
62

 Hytter ⁱ
430 hytter [per 2018]

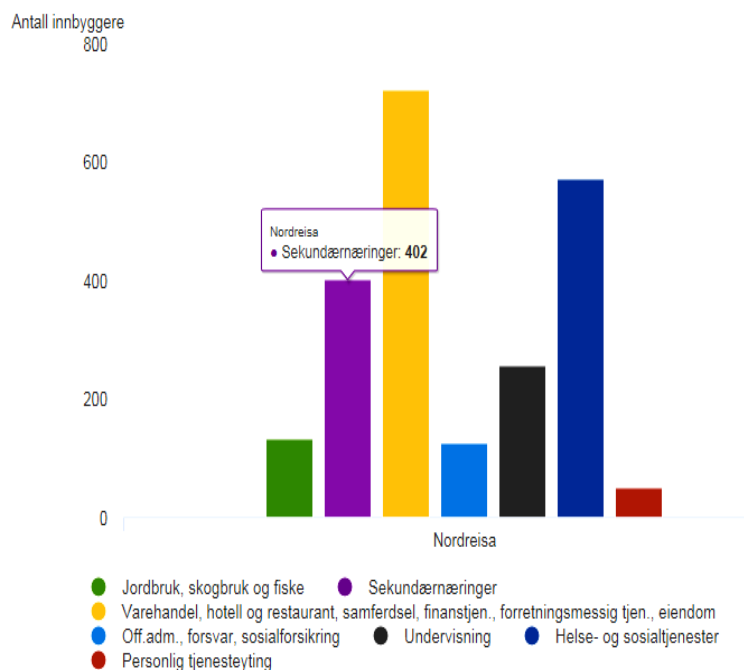
 Bor på landbrukseiendom ⁱ
16,8 prosent [per 2016]

 Beboere per husholdning ⁱ
2,23 personer [per 2017]

 Bor trangt ⁱ
10 prosent [per 2016]

I Nordreisa bor 85% av befolkningen i egen eid bolig.

Hva innbyggerne arbeider med

Uføre **13,2 %**

Troms 10,4 %

Norge 9,6 %

Uføreprosenten i Nordreisa har gått ned med 0,2% siden 2016.

Arbeidsledigheten **2,4%**

Troms 2,0 %

Menn **40 personer**

Kvinner **18 personer**

Arbeidsledigheten har gått ned fra 2,5 % i 2016.

Helse og omsorg

Mottakere av hjemmetjenester 67-79 årⁱ

96 per 1000 innbygger [per 2017]

Gjennomsnitt per bruker av praktisk bistandⁱ

20 timer per uke [per 2017]

Andel innbyggere 67-79 år som bor på institusjonⁱ

— % [per 2017]

Utgifter per oppholdsdøgn i institusjonⁱ

3 024 kroner [per 2017]

Forventet levealder for nyfødte i fylket

Menn

79,6 år

Kvinner

83,9 år

Bruk av fastlege

Fastlegekonsultasjoner per person i pasientens bostedskommuneⁱ

— konsultasjoner [per 2017]

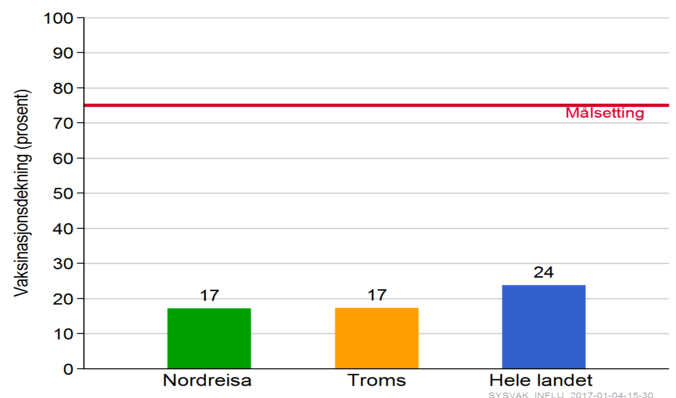
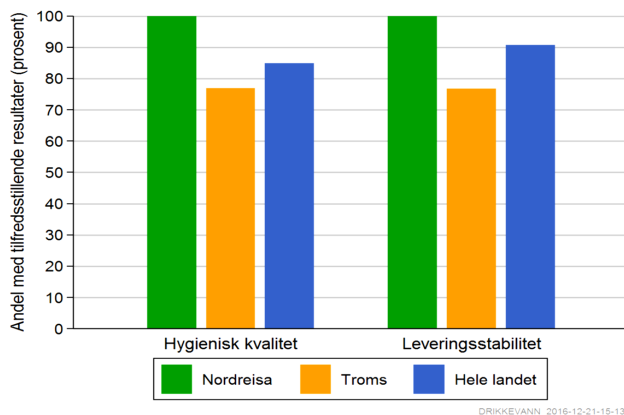

Fastlegeårsverkⁱ

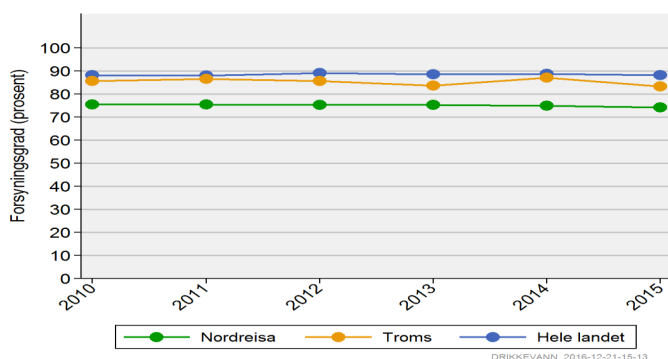
8,5 per 10 000 innbygger [per 2016]

Kommunens folkehelsprofil

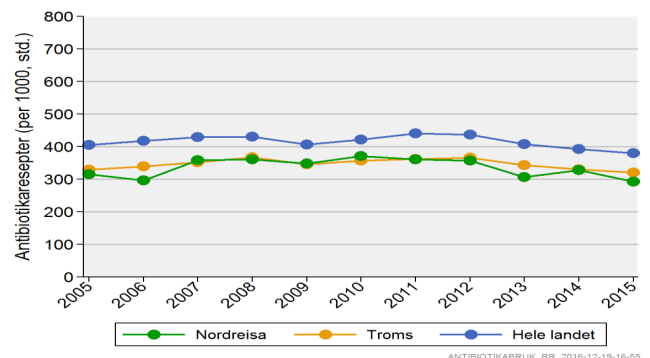
- I aldersgruppen 45 år og eldre er andelen som bor alene høyere enn i landet.
- Andelen barn 0-17 år som bor i husholdninger med lav inntekt er lik landsgjennomsnittet.
- Andel 5. klassinger som er på laveste mestringsnivå i lesing er høyere enn landet for øvrig. Mens frafall i videregående skole ikke er forskjellig fra landssnittet.
- Andel med overvekt inkludert fedme er høyere enn landet som helhet vurdert for gutter og jenter 17 år.
- Antibiotikabruk i kommunen en lavere enn landet som helhet, målt etter antall utleveringer pr 1000

Tilfredstillende drikkevannskvalitet

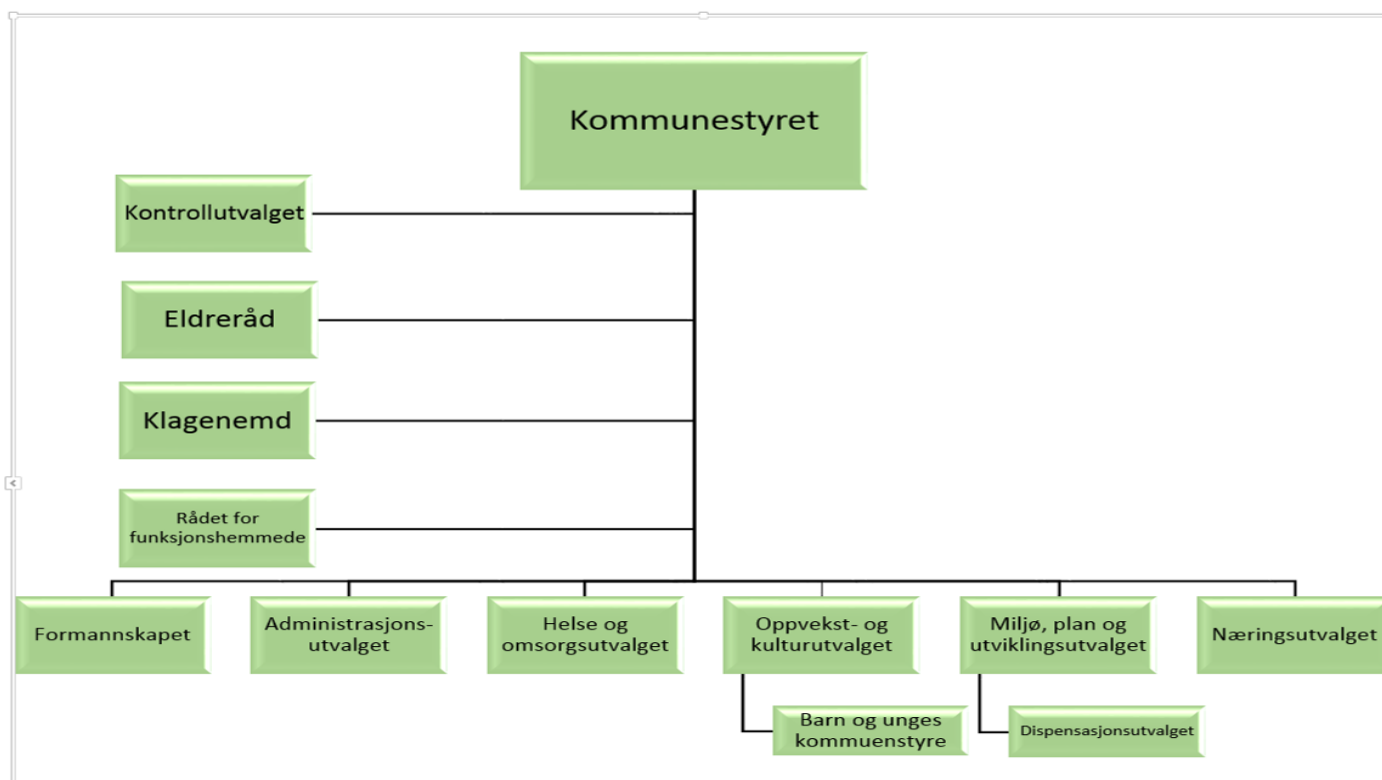
Andel befolkning som har fått influensavaksine

Andel befolkning som får vann fra godkjent vannverk

Andel utleveringer av antibiotika på resept

Politisk styring og aktivitet

Nordreisa kommunestyre 2015—2019

Øyvind Evanger	AP
Sigrund Hestdal	AP
Hilde Anita Nyvoll	AP
Sigleif Pedersen	AP
Tore Elvestad	Ap
Olaug Bergset	SP
Olaf Malvin Skogmo	SP
Siv Elin Hansen	SV
Helga Jæger Wigdel	SV
Karl Mattis Nyheim	MDG
Terje Olsen	H
Johanne Olaussen	H
Herborg Ringstad	H
Per Sverre Moan	H
Anne Kirstin Korsfur	FRP
Arthur Tørfoss	FRP
John Roald Karlsen	FRP
Tor Arne Isaksen	KRF
Ingvil B. Andersen	KRF
Davida Olsen	KRF

Nordreisa kommunestyret er kommunens øverste myndighet og har også som organ arbeidsgiveransvar for ansatte i kommunen.

Kommunestyret har 21 representanter

Ordfører for valgperioden 2015—2019

Øyvind Evanger fra Arbeiderpartiet, i sin første periode som ordfører.

Råd og utvalg	Leder
Kommunestyret	Øyvind Evanger (AP)
Formannskapet	Øyvind Evanger (AP)
Administrasjonsutvalget	Øyvind Evanger (AP)
Miljø-, plan og utviklingsutvalget	Hilde Nyvoll (AP)
Næringsutvalget	Øyvind Evanger (AP)
Helse- og omsorgsutvalget	Olaug Bergset (SP)
Oppvekst- og kulturutvalget	Siv-Elin Hansen (SV)
Kontrollutvalget	John Karlsen (FrP)
Klagenemnd	Ole Morten Pedersen (AP)
Byggekomite	Terje Olsen (H)
Eldreråd	Knut M. Pedersen (AP)
Rådet for funksjonshemmede	Harry Kristiansen (AP)
Dispensasjonstutvalg, disp.	Olav Rokne Erichsen (MPDG)

Stortingsvalg 2017—valgstyret teller forhåndsstemmer på valgdagen.

«Ut på tur med valg på hjul» — hjemmestemming Stortingsvalget 2017

	Totalt antall møter	Totalt antall politiske saker
Kommunestyret	6	80
Formannskapet	10	53
Valgstyret/Samevalgstyret	4	11
Administrasjonsutvalget	3	16
Næringsutvalget	5	25
Miljø-, plan og utviklingsutvalget	9	99
Helse- og omsorgsutvalget	9	58
Oppvekst- og kulturutvalget	7	60
Dispensasjonsutvalget	11	36
Eldrerådet	2	4
Rådet for funksjonshemmede	2	4
Sakkyndig nemnd for eiendomsskatt	3	9
P.B. Lunds legat	1	1
Klagenemnda for eiendomsskatt	1	1
Barn- og unges kommunestyre	2	10
Byggekomite	6	8
Valgnemnda	2	7
Sum	83	482

Øyvind Evanger i ordføreropdrag. Blomsterverrekkelse i forbindelse med 40 års markering. Her med tidligere DMS leder Herbjørg Fagertun

Barnas og unges kommunestyre

Nordreisa ungdomsråd

Ungdomsrådets representanter:

Hermod Bakken, leder.

Anna Elisa Lund Henriksen, nestleder.

Sigvart Andersen

Ronja Dalsaune Sætre

Christian Giæver

Scott Isaksen Nordstrøm

Marie Nyvoll

Aimie Mikalsen

Vararepresentanter:

Oda Fossvoll

Mathias Bergmo

Ottar Evensen Storaas

Anna Jaatun

Merete Eri Braastad

Styret er det samme som i 2016. Nyvalget skjedde først i februar 2018.

Ved BUK møte 11.mai var en av sakene ungdomsklubben POINT, og hvilke aktiviteter ungdom ønsker å ha på klubben. Ungdommene ble delt inn i grupper hvor alle kom med ulike forslag og ideer.

BUK møte Haldi kulturscene ledet av Hermod Bakken som går på Nord-Troms videregående skole

å møtet ble det innvilget at Oksfjord ungdomsklubb fikk 3000 kr til innkjøp til forskjellig inventar og Rotsundelv skole fikk 5000 kr til «lekepakker» til forbedring av uteområdet.

Ungdomsrådet arrangerte en aktivitetsskveld i Rotsund 6.februar. De arrangerte også en rusfri «Kveldsturnering» 6.april i samarbeid med Påskelandsbyen. Her møttes ungdom for å spille kanonball og innebandy. Nærmere 15 lag var påmeldt til arrangementet, som var en svært vellykket kveld hvor man fikk samlet ungdommen i kommunen.

Ungdomskontakten laget en spørreundersøkelse om hva ungdom ønsker å gjøre på fritiden. Undersøkelsen ble gjennomført på Storslett skole, og var senere en orienteringssak i formannskapet. Ungdomsrådet skrev også en uttalelse om hva ungdom synes er viktig mtp. et ungdomshus.

Under BUK møte 8.desember hadde ungdommene «Politiker-opplæring» av ordfører Øyvind Evanger. Ungdommene gikk på talerstolen og la frem hva de syntes var viktigst for barn og unge i kommunen.

Ungdomsklubb ved den gamle kinosalen ble presentert på møtet med plantegning av prosjektleder. Det ble gjort et gruppearbeid i forhold til dette, og hva klubbens lokaler skulle inneholde.

BUK får informasjon om nye ungdommens hus på idrettshallen fra kommunens prosjektledere Ketil Jensen og Olaf E Nilsen.

Medarbeidere og organisasjon

Personalsituasjon og arbeidsmiljø

Omorganisering til 3 nivå var fullført per 1.7.16.

I 2017 startet evalueringen, først for sektor for helse og omsorg, jfr. administrasjonsutvalgets vedtak sak 11/17. Evalueringen av de øvrige sektorene vil bli gjennomført i 2018.

Administrasjonsutvalget forlenget i vedtak 6/17 ordninga med arbeidsnærværdsdag for 2017. Dette gir ansatte uten sykefravær i et tertial inntil 1 fridag (nærværdsdag), dvs inntil tre fridager per år. Uttak for 2017 fordeler seg slik sektorvis:

Administrasjon	21 dager
Oppvekst og kultur	91 dager
Helse og omsorg	82 dager
Drift og utvikling	66 dager
Totalt	260 dager

Nærværdsdagen utgjør derfor litt over 1 årsverk (233 dager).

Gymsalen og svømmehallen er åpen for kommunalt ansatte 3-4 timer per uke. Tilbudet benyttes av ca 30 ansatte. Ordninga med «trim på kontrakt» ble i 2017 benyttet av ca 115 ansatte. Ca 15 ansatte deltar på spinning hver torsdag i vinterhalvåret.

Det føres ikke oversikt over sosiale aktiviteter/sammenkomster, men uformelt er vi likevel orientert om at ansatte treffes for sosialt samvær utenom arbeidstid. Slike uformelle møteplasser er positivt for arbeidsmiljøet. Det ble i 2017 lagt planer for én årlig sammenkomst, VI-dag, åpen for alle ansatte. Første arrangement gikk av stabelen 3.1.18.

Det er forholdsvis god interesse for ledige stillinger i Nordreisa kommune, men fortsatt utfordrende å få besatt lederstillinger. Særlig utfordrende er dette innenfor

helse og lederstillinger i skolen. Utfordrende er det også å rekruttere til fagarbeiderstillinger og stillinger som krever høyere utdanning, særlig innen sektor for helse og omsorg. Det samme gjelder rekruttering av kvalifiserte vikarer ved avvikling av sommerferie.

Det er etablert en ordning for å rekruttere og beholde sykepleiere ved Sonjatun sykehjem.

For å rekruttere inn personell benytter kommunen seg av karriere.no. Gjennom karriere.no får kommunen samtidig annonsering elektronisk på ulike nettaviser i A-media, for eksempel Nordlys.no. I tillegg annonseres på egen facebook side og på kommunens nettside. Når det er behov kjøpes det annonsering på sosial medier som facebook og LinkedIN. Disse blir spisset mot spesielle søk som gjelder den enkelte annonse. Det kjøpes svært få annonser gjennom papiraviser, jfr tidligere praksis.

Lederutviklingsprogram startet opp i 2017 og det ble fullført 3 samlinger og 3 resterende samlinger i 2018.

Lærlinger / vekslingslever

Å legge til rette for lærlinger og vekslingslever, er et viktig samfunnsrettet og organisatorisk tiltak for å rekruttere fagarbeidere. Gjennom rekrutterings- og kompetanseplan for helse- og omsorgsområdet, bes kommunene i Nord-Troms om å ha forpliktende vedtak på fast antall lærlinger, samt å gi påskjønnelse til veiledere for lærlingene. Nordreisa kommune har kommunestyrevedtak om å ha 20 lærlinger/vekslingslever inne til enhver tid. Kommunen har per 31.12.17 21 lærlinger/vekslingslever fordelt slik: Barne- og ungdomsarbeider (oppvekst) 8 stk, helsefagarbeider (helse og omsorg) 12 stk, IKT-fag (IT) 1 stk. Dette er 2 ordinær læringsløp i helse og 2 ordinær løp i oppvekst og 1 ordinær læring lkt. Resten er vekslingslever.

Sykefravær

Etter en lengre periode med gjennomgående nedgang i sykefraværet, der man i 2016 kom under måltallet på 92 % arbeidsnærvær (7,94 %), viser resultatet for 2017 økning i sykefraværet: 8,48 %.

I 2017 ga sykefraværet kommunen 10062 tapte dagsverk. Dette er 993 flere tapte dagsverk enn i 2016, og tilsvarer en kostnad på ca 2,1 mill mer enn i 2016. Færre faste ansatte i jobb er negativt for kvaliteten på tjenestene. Utviklingen viser at vedvarende fokus på temaet jobbnærvær, fremvisning av statistikker og kostnader relatert til fravær bidrar til en positiv utvikling. Derfor er det viktig å holde oppmerksomheten rettet mot arbeidsmiljø- og administrasjonsutvalgets vedtak vedrørende tiltak for å bedre arbeidsnærværet.

Årstall	Gj snitt	4. kvartal	
2005	10,6	10,2	
2006	13,6	13,8	
2007	11,3	11,1	
2008	10,7	10,6	Egen statistikk over fravær. Egenmeldt og sykemeldt
2009	10,9	11,9	
2010	11,1	11,9	
2011	11,1	9,3	
2012	10,7	10,8	
2013	9,8	9,9	
2014	10,56	12,41	
2015	9,62	7,94	
2016	7,94	7,88	
2017	8,48	9,18	

IA-arbeidet

IA-avtalens delmål 1 – redusere sykefraværet/oppfølging av sykemeldte:

Arbeidet med å øke jobbnærværet pågår kontinuerlig. Resultatet av dette arbeidet gjenspeiles i utviklingen av nær-/fraværet.

IA-avtalens delmål 2 – økt sysselsetting av personer med redusert funksjonsevne:

Storslett skole, Gulengbyggene, Sonjatunbyggene, Leirbukt- og Høgegga barnehage Oksfjord skole- og barnehage, Moan skole, Nordreisahallen og Halti er universelt utformet og tilrettelagt for ansatte med redusert funksjonsevne. Gamle bygg, som rådhus svømmehall/gym.sal er ikke universelt utformet.

Kommunen tar inn og har også vedtak om inntak av arbeidspraksisplasser og IA arbeidsplasser på hver sektor

og virksomhet. Det tas inn både for arbeidsplassvurderiner, språkpraksisplasser mv.

IA-avtalens delmål 3 – å forlenge den yrkesaktive perioden:

Arbeidsmiljøloven har bestemmelser om ansattes rett til redusert arbeidstid etter fylte 62 år.

Nordreisa kommune gir et generelt seniortillegg, kr 10.000,-, til ansatte fra fylte 62 år.

Tillitsvalgte

Nordreisa kommune inngikk i 2007 avtaler med fagforeningene om antall hovedtillitsvalgte med frikjøp. Til sammen er 1,5 stilling frikjøpt til hovedtillitsvalgtfunksjon, med slik fordeling:

- Fagforbundet: 0,80 % stilling
- Utdanningsforbundet: 0,40 % stilling
- Norsk sykepl. forbund: 0,20 % stilling
- Delta: 0,10 % stilling

I tillegg er Hovedverneombud frikjøpt med 10%.

Forhandlinger

Tariffoppgjøret i 2017 ble i praksis et hovedoppgjør, da sentrale parter ble enige om at lokale lønnsforhandlinger i 2016, for ansatte som faller inn under HTA (Hovedtariffavtalen) kap 4, skal forskyves til høsten 2017. Disse forhandlingene ble gjennomført 2.10.17, uten brudd mellom partene. Lokalt tillegg i kap 4 ble gitt med virkning fra 1.8.17, sentralt tillegg med virkning fra 1.7.17.

Lokale lønnsforhandlinger etter HTA kap 3 og 5 ble gjennomført 3.10.18, uten brudd mellom partene og med virkning fra 1.5.18.

I tillegg foreligger det enighetsprotokoller etter følgende forhandlinger:

- 4 protokoller i henhold til HTA 4.2.4 – kompetanse
- 1 protokoll i henhold til HTA 4.2.3 – rekruttere/ beholde
- 4 protokoller i henhold til HTA 3.4.4 – forhandlingsbestemmelser og tvisteløsning
- 2 protokoller i henhold til HTA 5.2 – annen lønnsregulering
- 1 protokoll i henhold til HA, del A, § 4.5 – forhandlinger om lokale særavtaler

Likestilling

Likestillingsarbeid i Nordreisa kommune omhandler aktivt arbeid med følgende målsettinger:

- Økt mangfold i virksomhetene
- Like arbeidsmuligheter for alle ansatte.
- Forhindre diskriminering blant annet på grunnlag av kjønn, nedsatt funksjonsevne, etnisitet, religion m.m.
- Alle nye bygg og ny infrastruktur skal være universell utformet.
- Alle skal ha tilgang til og tilrettelagte tilbud innenfor kultur, idrett og friluftsområder.

Kommuneplanens samfunnsdel gjengir inkludering og universell utforming jfr krav i diskrimineringsloven og i diskriminerings- og tilgjengelighetsloven. Videre er det i lønnspolitisk plan vedtatt at lønn skal fastsettes på samme måte for kvinner og menn. Kommunen har også vedtatt retningslinjer for uønsket deltid. I tilsettingsrutinene skal søkere som står kvalifikasjonsmessig likt, foretrekkes det kjønn som er underrepresentert.

Kjønnsbalansen i Nordreisa kommunestyre er pr i dag 12 menn og 9 kvinner. I rådmannens leder gruppe er der 5 kvinner inkl rådmann og 3 menn. Øvrig ledelse i Nordreisa kommune består av 19 kvinner og 5 menn.

SSB vurderer en kommunes likestillinggrad på en skala fra 0-1. 1 representerer full likestilling. Nordreisa kommune får en skår på 0,719 og er en av de mest likestilte kommunene i landet.

Etisk standard

Nordreisa kommune er ansvarlig for grunnleggende velferdstjenester og forvalter store ressurser på vegne av fellesskapet. Kommunen er gitt stor makt som forvalter av en rekke lover og forskrifter. Et fungerende lokaldemokrati forutsetter at innbyggerne har tillit til kommunen. Nordreisa kommunestyre vedtok i juni 2015 etiske retningslinjer for Nordreisa kommune. Formålet er å skape et godt tillitsforhold mellom ansatte, folkevalgte og innbyggerne, vil Nordreisa kommune legge vekt på at gode etiske grunnholdninger skal prege virksomheten:

- Lovverk, interne regler og vedtak skal følges.
- Det er et felles ansvar å bygge tillit.
- Kommunen skal følge god forvaltningsskikk.
- Ansatte og folkevalgte skal ha et våkent øye for habilitet og interessekonflikter.
- De ansatte skal opptre lojalt.
- Folkevalgte skal være bevisst sin rolle som represen-

tanter for kommunen.

- Ansatte har rett og plikt til å varsle.
- Kommunen skal ha et godt arbeidsmiljø uten mobbing og diskriminering.
- Det skal vises varsomhet i forhold til gaver og andre fordeler.
- Det skal vernes om kommunen sine ressurser og verdier.
- Varsomhet ved kommunikasjon i sosiale media .

Internkontroll

Nordreisa kommune tatt i bruk et elektronisk verktøy; KF kvalitetsstyring, som er til hjelp med formalisering og dokumentasjon av rutiner, prosedyrer og avvik. Systemet ble etablert i 2015. Arbeidet er ressurskrevende og en stor oppgave. Mål om å få systemet etablert i hele organisasjonen er ikke oppnådd.

Ugleprisen 2017

Bakgrunnen for ugleprisen er, at Nordreisa kommune i 1989 ble kåret til årets opplæringskommune av Kommunal Opplæring, etter landsomfattende nominasjon. Prisen, ugle i krystall. Ugleprisen tildeles ansatte som gjennom sitt arbeid, deltakelse og positive støtte har bidratt til at kommunen er blitt enda bedre når det gjelder kompetanse, utvikling og service. Medlemskap kan også gis til personer som har satt kommunen i et spesielt positivt medielys. Ugleprisen for 2017 gikk til virksomhetsleder for anlegg, Hilde Henriksen.

Arbeidsgiverpolitikk

Nordreisa kommune skal ha en tjenestetutvikling og personalpolitikk som bidrar til godt arbeidsmiljø, effektiv tjenesteyting og rekruttering av riktige fagfolk og kompetanse. Kommunens ansatte er viktigste ressurs!

Vi skal ha et attraktivt omdømme for rekruttering

Vi skal redusere ufrivillig deltid

Vi skal organisere oss etter helhetstenking

Vi skal heve kompetanse i hele organisasjonen gjennom etter- og videreutdanning

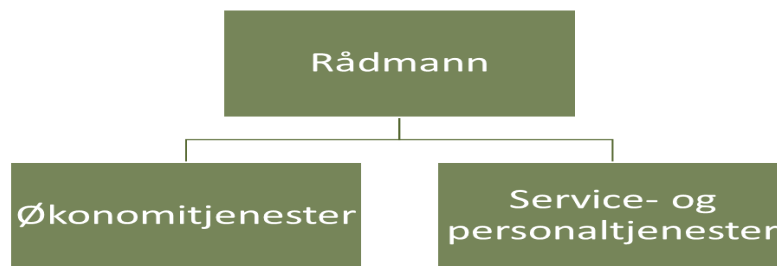
Vi skal ha en effektiv, utviklingsorientert og tilpasningsdyktig organisasjon

Ansatte ved samlet til hyggelig sammenkomst med god mat på grillen

---

Sentraladministrasjon

Sentraladministrasjonen omfatter sentraliserte og sektorovergripene funksjoner. Under sentraladministrasjonen ligger rådmann, personal, økonomi, servicetorg og ikt. Service- og personaltjenester organiseres med 2 fagledere; fagansvarlig sak og arkiv og IT-ansvarlig. Økonomisjef og Service- og personalsjef, rapporterer direkte til rådmannen

Service- og personaltjenester

Ansvarsområde

Tjenesten ivaretar sektorovergripene funksjoner som forhandlinger, sentrale avtaler, tilsetninger, lønnsfastsettelse, HMS, kvalitetssystem, beredskap, samarbeidsutvalg, oppfølging av ledere og andre, rådgivning, saksbehandling, bindeledd mellom politisk og administrativt nivå, drift og utvikling IKT, personalforvaltning, servicetorg, politisk sekretariat, arkiv, valg, pressekontakt, sosiale medier, boligkontor, skjenkesaker og alkoholforskrift,

Status økonomi

Service- og personaltjenester hadde i 2017 et stort mindreforbruk på kr 800,000-. Innsparingen var hovedsakelig på fellesutgifter personaltiltak, fellesutgifter kontordrift. Drift ikt gikk med merforbruk på kr 200.000,- som følge av innkjøp Iktutstyr.

Status medarbeidere

Servicetorg fikk redusert bemanning og nytt personale som følge av omstillingsprosessen i 2016 med redusert bemanning og nytt personale. Også IKT fikk nytt personale i 2017 som følge av 2 årig permisjon. Ikt fikk tilsatt lærling fra 1/1 2017. Service- og personaltjenester består nå av 9,80 hjemler pluss 1 ikt læring fordelt på 11 personer.

Sykefraværet lå under måltall bortsett fra Servicetorg som viste et høgt fravær på 13,49%. Ikt hadde et fravær på 7,33%. Øvrige tjenester hadde ikke fravær.

Det ble utført 10 forventingssamtaler september 2016 og medarbeidersamtaler ikke før januar 2018. Det ble gjennomført medarbeiderundersøkelse 10-faktor med utplukk av tema for gjennomgang i etterkant

Status tjenester

Det benyttes relativt mye ressurser på å følge opp behov ute i sektorene for å ivare forvaltningen og tjenesteproduksjonen på en mest mulig måte. Det har forhandlinger på lønn og det ble gjennomført 3 møter i administrasjonsutvalget i 2017 og utvalget behandlet 16 saker. I AMU ble det gjennomført 6 møter, og AMU behandlet 25 saker. Formannskapet ble gjennomført med 8 møter og behandlet 53 saker. Kommunestyret ble gjennomført 6 møter og 80 saker ble behandlet.

Kommunens sektorovergripene lederutviklingsprogram organiseres og planlegges og tilrettelegges for i avdelingen.

I tillegg behandlet avdelingen 297 saker (delegerte vedtak), som angår ansatte, i 2016 var antallet 266 og i 2015 185. De fleste av disse gjelder tilsetning, øvrige saker er justering av stillingsstørrelse, endring av arbeidssted, permisjonssaker, nedbemanningssaker, søknader om terminalbriller, tildeling av fylkesmannens kompetansemidler i helse- og omsorgstjenesten og støtte i forbindelse med studiepermisjon.

Det har vært gjennomført en beredskapsøvelse med kriseledelse og beredskapsplan for Nordreisa kommune er revidert. Evalueringsmøter med samarbeidende statlige organer jfr skredfare Mettevoll lia er gjennomført og det ble satt krisestab vedr 50 års flomfare Reisaelva i 2017. Beredskapskoordinator var sammen med fylkesmannen i Troms, NVE, fylkesmannen i Møre og Romsdal m.fl. med på å planlegge og gjennomføre en nasjonal fjellskredkonferanse i Tromsø august med ca 200 deltagere.

Ikt har hatt følgende hovedoppgaver i 2017:

- Nettverksarbeid Halti
- Velferdsteknologi / Mobil Omsorg
- Nytt spamfilter / Fortimail
- Oppgradering fagsystemer
- Oppgradering Brannvegger og infrastruktur
- Installasjon/igangsetting nytt IT supportsystem
- Fokus på datasikkerhet klienter / EMS
- Installasjon HK Oppvekst
- Diverse supportarbeid

På Servicetorget er hovedoppgavene :

- Kundetorg og informasjonsknutepunkt – kommunens hjemmeside - facebookside og intranett
- Utleie av kommunale bygg
- Politisk sekretariat inkl. valgadministrasjon
- Sekretariat kommunale vigsler
- Sekretariat ansettelsessaker
- Saksbehandling politikk, startlån, bostøtte, alkoholsaker
- Sentralarkiv og postmottak
- Arkivplan
- Systemansvar for kommunens sak- og arkivsystem og brukersupport, råd og veiledning av denne
- Arkivplan
- Informasjonsknutepunkt
- Boligkontor (startlån, boligtilskudd, bostøtte, veiledning)

Milepæler i 2017:

28.3.2017 ble Arkivplan for Nordreisa kommune vedtatt av kommunestyret.

10.-11.9.17 Stortings- og sametingsvalget.

Digital utsending av post fra kommunen til alle innbyggere og organisasjoner innført fra 1.1.17.

Alle politiske møter ble digitalisert fra 1.1.17.

Igangsatt bekjempelse av skjeggkre/sølvkre.

Prosjekter i 2018:

- Innføring av Svarinn og dDialog
- Innføring av elektronisk signatur i avtaleinngåelse
- Innføring av nettprat/chat
- Elektronisk booking av kommunale lokaler og utstyr
- Bekjempelse av skjeggkre/sølvkre

Status internkontroll

Rådmannen startet opp i 2015 med elektronisk kvalitetssystem. Det har fortsatt ikke vært rom for å prioritere dette arbeidet innenfor IKT og Servicetorg. Servicetorg jobbet i 2017 med innføring av Arkivplan.

På personalområdet er HMS systemet er enda ikke godt nok ivaretatt.

Ikt startet opp med ROS på telefonisystemet i desember som forventes sluttført i primo 2017.

Det har ikke vært gjennomført brukerundersøkelser i 2017.

Medarbeiderundersøkelsen 10-faktor ble gjennomført i 2017. Svarprosenten var lav.

Økonomitjenester

Ansvarsområde

Økonomitjenester består av ansvarsområdene økonomi - og budsjettarbeid, finansforvaltning, eiendomsskattekontor, regnskapsføring for kommunen og menighetsrådet, legat, fakturering og innfordring av kommunale krav, kommunekasse, lønnsarbeid, innkjøp og skatteoppkreving og arbeidsgiverkontroll.

Status økonomi

Økonomitjenester hadde i 2017 et mindreforbruk på kr 200.300,-. Innsparingen var hovedsakelig på lønnsområdet, da vi ikke tar inn vikarer ved sykefravær.

Status medarbeidere

Bemanningen var stabil og det jobbes kontinuerlig med å styrke fagkunnskapen. Sykefraværet i 2017 var på 3,42 %, noe som er under måltallet.

Status tjenester

Økonomitjenester har i 2017 fortsatt arbeidet med å gjennomføre opplæring med økonomisk rapporteringen. Det har bidratt til økt fokus i organisasjonen på tildelt ramme og økt bevissthet rundt budsjettprosessen. I 2017 startet vi opp med en felles intern opplæring av sektorledere og virksomhetsledere, innenfor områdene budsjett, regnskap, lønn og sykelønn. Innenfor lønnsområdet ble rapporteringsmetoden A-melding ytterligere videreutviklet. I november ble det åpnet for elektroniske sykmeldinger, noe som krevde tilpasninger både i internt og eksternt (oppsett i Agresso). Innenfor skatt har man startet en prosess på å se på muligheten for interkommunalt skatteoppkreverkortor, arbeidsgiverkontroller er det man først ser på. Dette arbeidet vil fortsette videre i 2018. Hvert tertial har det vært rapportert til formannskapet og kommunestyret med en oppsummering av regnskapsstatus. Til hvert formannskapsmøte ble det avgitt en rapport på lønnsstatus.

Status brukerundersøkelser

Det har ikke vært gjennomført brukerundersøkelser i 2017.

Status internkontroll

Økonomitjenester har fokus på internkontroll. Det arbeides kontinuerlig med utarbeidelse og oppdatering av rutinebeskrivelser, og dette arbeidet fortsetter i 2018.

Oppvekst og kultur

Ansvarsområde

Sektor for oppvekst og kultur har ansvar for kultur, familiesenteret (barnevern, helsesøstre og åpen barnehage), flyktninger, voksenopplæring, skolene og barnehagene. Sektoren har en stab bestående av 2 konsulenter, Olweus instruktør og en spesialpedagog. Sektorleder har 13 virksomheter under seg, med hver sin virksomhetsleder.

Pr 31.12.2017 er det 159,74 årsverk i sektoren.

Sektoren rapporter politisk til Oppvekst- og kulturutvalget.

Status økonomi

Sektoren hadde et mindreforbruk på 1.5 mill kroner. Dette skyldes først og fremst mindreforbruk på lønn.

Konto	Regnskap	Budsjett	Forbruk i %	Avvik
Lønn	92 397 186	94 259 302	98,02	-1 862 115
Øvrige utgifter	65 917 353	60 994 071	108,07	4 923 282
Inntekter	-35 215 420	-30 606 878	115,06	-4 608 542
Totalt	123 099 119	124 646 494	98,76	-1 547 374

Status medarbeidere

Det er i 2017 en økning i forhold til 2016 på 2 årsverk til 159,6 årsverk i sektoren. Medarbeiderundersøkelsen 10 faktor ble gjennomført i Oppvekst og kultur i 2017. Hver

virksomhet valgte ut sin faktor for å jobbe videre med

Sykefraværet i sektoren har vært på 10,59, noe som er en økning i forhold til 2016. Barnehagene har totalt sett hatt en positiv utvikling sammen med forebyggende enhet med. Skolene, med unntak av Oksfjord oppvekstsenter har hatt stabilt høyt sykefravær. Barnevernet som nylig utskilt enhet fra høsten 2017 har en økning i sykefraværet og ligger sammen med voksenopplæring og flyktingtjenesten veldig høyt.

Langtidsfraværet er høyt.

Sykefravær 2017	%
Storslett skole	11,31
Moan skole	13,5
Moan sfo	7,05
Oksfjord Oppvekstsenter	10,31
Rotsundelv skole	15,27
Rotsundelv sfo	10,79
Nordreisa barnevern	19,29
Nordreisa VO og flyktingtjeneste	16
Forebyggende tjeneste	3,9
Sørkjosen barnehage	6,3
Storslett barnehage	12,36
Sonjatun barnehage	12,04
Høgegga barnehage	9,41
Leirbukt barnehage	8,80
Kulturvirksomhet	10,74

Tjenester og resultat

Status tjenester

Politisk forholder sektoren seg til hovedutvalg for oppvekst og kultur. Utvalget har hatt 7 møter og behandlet totalt 50 saker mot 49saker i 2016.

Sektor for oppvekst og kultur har som mål å styrke det tverrfaglige arbeidet, og på den måten komme tidlig inn for å gi hjelp samt bedre tilbudene for barn og unge i Nordreisa kommune

Barnehager

Visjon: «I Nordreisa kommune står vi sammen for trygghet og trivsel». Ut fra visjonen har de kommunale barnehage utviklet noe felles målsettinger for å oppnå dette.

To av disse målsettingene er:

- Gjenspeile det flerkulturelle samfunnet vi lever i
- De pedagogiske arbeider bygger også på lokale fortrinn som natur, kultur og miljø

Sonjatun barnehage har en samisk/norsk avdeling, i tillegg til høy andel barn fra språklige og kulturelle minoriteter. Sektoren har derfor jobbet med å få et innblikk og få en forståelse for at det finnes mange ulike trosretninger og vi ønsker å skape respekt og toleranse for dette mangfoldet. I tillegg får alle barna et større innblikk i lokal natur, kultur og miljø – og da med ekstra fokus på det samiske, da vi innehar god kompetanse på området.

I tillegg har barnehagene tema om språk og språkutvikling med fokus på:

- Stimulere og oppmuntre til generell språkutvikling for alle barn
- Organisere barnehagedagen slik at språkstimuleringstiltak er en del av hverdagen.

Utdanningsdirektoratet ga ut ny Rammeplan for barnehager, innhold og oppgaver, gjeldende fra 1. august 2017. I den forbindelse har det vært gjennomført ulike kompetansehevingstiltak. Sektoren har hatt interkommunalt styrerseminar, kick-off samling med Fylkesmannen og felles personalmøte for alle barnehageansatte i Nordreisa kommune. Sektoren har i tillegg startet arbeidet med å implementere arbeidet i egen virksomhet. Et implementeringsarbeid tar tid og barnehagene ønsker at den nye rammeplanen skal være et levende dokument for fordypning.

Ungene ved Oksfjord barnehage er superinspirerte til lek etter å ha hatt brannbil og brannkonstabler på besøk

Grunnskole

Storslett skole har rettet opp alle avvik etter fylkesmannens tilsyn med Storslett skole.

Retting av avvik har vært en pågående prosess på Storslett skole hele skoleåret og det har medført endringer i våre lokale styringsdokumenter som årsplaner, ukeplaner og individuelle opplæringsplaner. Retting av avvik har også ført til at skolen har utarbeidet en rekke standarder i samarbeid med elevråd og FAU, elevsamtalen, utviklingsamtalen, foreldremøter og skriftlige vurderinger.

Proessen som har foregått på Storslett skole har konsekvenser for Nordreisaskolene da avvikene som ble avdekket gjelder for hele kommunen. Moan og Storslett skoler har jobbet tettere og skoleledermøtene har bundet sammen de andre skolene.

Resultater på nasjonale prøver har det vært fokus på. Resultatene er blandet, med gode resultater på ungdomstrinn og mindre gode på lavere trinn. Her er det iverksatt et arbeid med å samkjøre skolene i bedre grad. Det skal i større grad legges til rette for større utstrekning av bruk av digitale hjelpemidler i skolen

Organisasjonen er i utvikling. I 2017 har en iverksatt arbeidet med skolepolitisk plan. Denne blir lagt frem for kommunestyret våren 2018

Andel spesialundervisning har de siste årene blitt redusert. Inneværende skoleår, 2017-2018 er det en liten økning. Målet om å redusere spesialundervisning og også gi mer spesialundervisning på de laveste trinnene (komme tidlig inn) vises i fordelingen av spesialundervisning. Likevel er det fortsatt for stor andel som brukes på mellomtrinn.

Spesialundervisning	2013	2014	2015	2016	2017
Totalt	13,5%	12,4%	13,4%	11,6%	11,8%
1-4. trinn	6,5%	5,6%	7%	9,1%	12%
5-7. trinn	17%	13,5%	14,4%	15,3%	17,7%
8. – 10. trinn	20,1%	20,7%	21%	11,2%	10,8%

Skolene har fått tilført ressurser til tidlig innsats i 2017. Moan skole, Rotsundelv skole og Oksfjord oppvekstsenter er mottakere av disse ressursene som er øremerkede formålet.

Oksfjord oppvekstsenter ble i 2017 utbygget og renoverert. Skolen ble tatt i bruk i høst og i november var det høytidelig åpning.

Grunnskolepoeng

Indikator og nøkkeltall	Nordreisa	Troms	Nasjonalt
Gjennomsnitt 2016	38,3	41,1	41,2
Gjennomsnitt 2017	43,3	41,1	41,2

Indikator og nøkkeltall	2013-2014	2014-2015	2015-2016	2016-2017
Grunnskolepoeng, gjennomsnitt	36,2	41,0	38,3	43,3

Som det fremgår av indikatorene har Nordreisa en positiv utvikling i 2017 og kommunen kommer bedre ut enn landsgjennomsnittet.

Eksamenskarakterer 10 trinn

Resultat: Muntlig eksamen 2017

Mate-matikk	Sam-funnsfag	Natur-fag	Eng-elsk
4,4	5,2	4,5	4,3

Mål: Eksamenskarakterer 10. trinn matematikk: 3,1 (skriftlig). Resultat:

2011-12	2012-13	2013-14	2014-15	2015-16	2016-17
2,7	3,1	2,2	2,7	2,8	3,2

I matematikk skårer elevene bedre enn målet

Mål: Eksamenskarakterer 10. trinn engelsk: 3,8. Resultat:

2011-12	2012-13	2013-14	2014-15	2015-16	2016-17
3,8	3,5	3,1	3,3	3,0	3,3

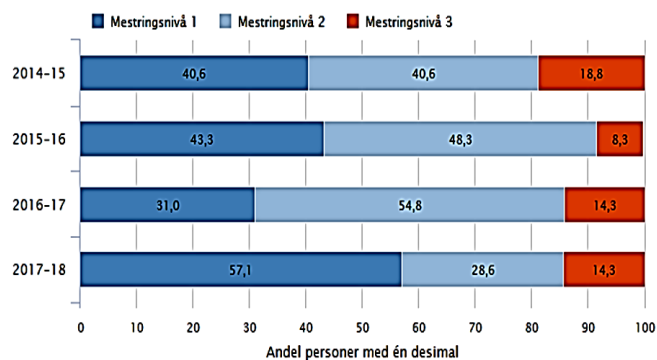
Resultatene i engelsk skriftlig er betydelig lavere enn mål.

Elver ved Moan skole planter sommerblomster ved Sonjatun helsesenter

Nasjonale prøver

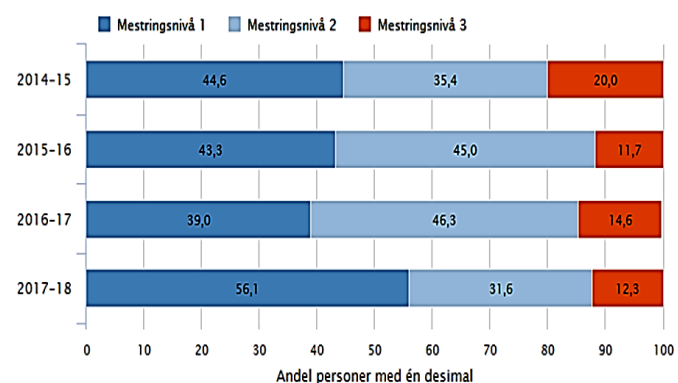
Mål: Nasjonale prøver i lesing 5. trinn 15% på høyeste nivå og 50% på nasjonalt gjennomsnitt:

Nordreisa kommune, Grunnskole, Nasjonale prøver 5. trinn, Alle eierformer, Trinn 5, Begge kjønn

I forhold til målet på 15% på høyeste nivå når ikke Nordreisa dette, men ender på 14,3% på lesing.

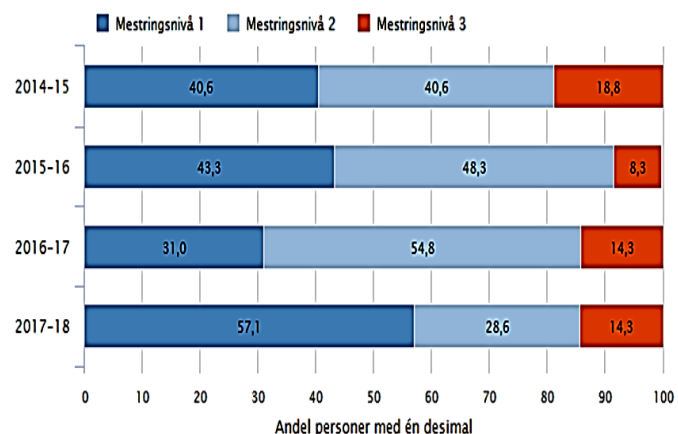
Mål: Nasjonale prøver i regning 5. trinn 17% på høyeste nivå 50% på nasjonalt gjennomsnitt:

Nordreisa kommune, Grunnskole, Nasjonale prøver 5. trinn, Alle eierformer, Trinn 5, Begge kjønn

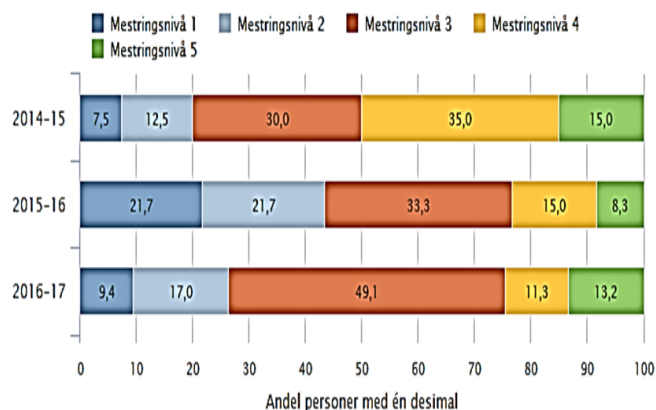
I forhold til mål om 17% på høyeste nivå når ikke Nordreisa kommune målene, med 12,3%.

Mål: Nasjonale prøver i engelsk 5. trinn 8% på høyeste nivå 50% på nasjonalt gjennomsnitt:

Nordreisa kommune, Grunnskole, Nasjonale prøver 5. trinn, Alle eierformer, Trinn 5, Begge kjønn

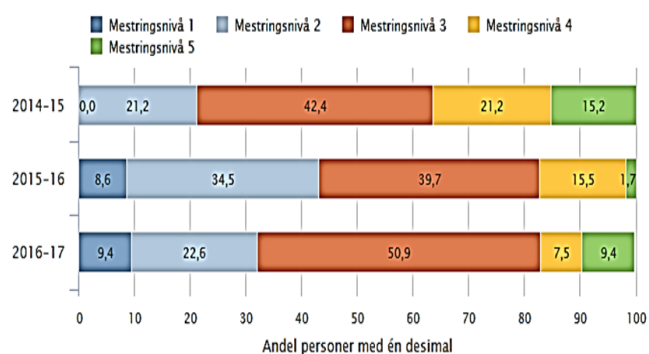
Mål: Nasjonale prøver i lesing ungdomstrinn 13% på høyeste nivå 50% på nasjonalt gjennomsnitt:

Nordreisa kommune, Grunnskole, Nasjonale prøver ungdomstrinn, Alle eierformer, Trinn 8, Begge kjønn

I forhold til mål hadde Nordreisa 13,2 % på det høyeste nivået i 2017 og nådde målet.

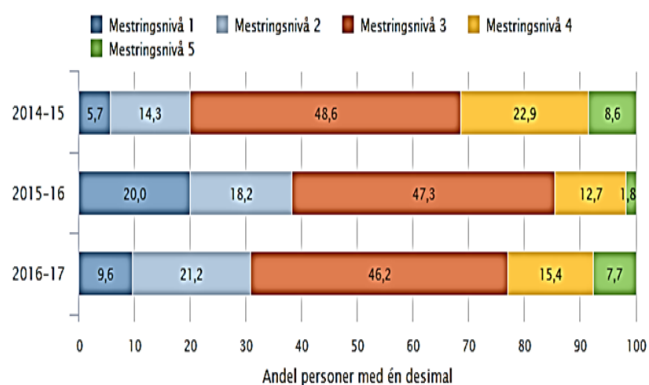
Mål: Nasjonale prøver i regning ungdomstrinn 17% på høyeste nivå 50% på nasjonalt gjennomsnitt:

Nordreisa kommune, Grunnskole, Nasjonale prøver ungdomstrinn, Alle eierformer, Trinn 8, Begge kjønn

I forhold til mål på 17 % hadde Nordreisa 9,4 % på høyeste nivå, som er under landsgjennomsnitt.

Mål: Nasjonale prøver i engelsk ungdomstrinn 8% på høyeste nivå 50% på nasjonalt gjennomsnitt:

Nordreisa kommune, Grunnskole, Nasjonale prøver ungdomstrinn, Alle eierformer, Trinn 8, Begge kjønn

I forhold til mål hadde Nordreisa kommune 7,7 % på høyeste nivå, landsgjennomsnitt er 8 %.

Nordreisa voksenopplæringscenter

Voksenopplæring: Måltallet på 80% på gjennomført og bestått introduksjonsprogram, er ikke nådd, men er veldig nært på 75%.

Flyktingetjenesten: Måltall bosetting 30 oppnådd. Det er varslet færre flyktninger fra 2018.

Forebyggende tjeneste.

Helsesøstertjenesten:

Andel nyfødte med hjemmebesøk innen to uker etter hjemkomst/mål 100 %, resultat: 97,56 %. Alle har hatt besøk, men noen få litt forsinket i forhold til frist, noen for sent innkomne fødselsmeldinger.

Andel barn fullført helseundersøkelse 6 uker/mål 100%, resultat: 104,6% (flere konsultasjoner for noen barn, eks vektkontroll)

Andel barn fullført helseundersøkelse 2 år/mål 95 %: 113,5% (flere konsultasjoner noen barn). Pga flytting, vil det kunne bli flere konsultasjoner enn det er barn i årskullet ved årsslutt. Samt ekstrakonsultasjoner.

Andel barn fullført helseundersøkelse 4 år:/mål 95 %. resultat: 94,2%

Andel barn fullført helseundersøkelse 1. klasse/mål 100 %. Resultat: 104,1 %. Skyldes flytting fra kommunen-færre barn ved opptelling årsskiftet.

Andel meslingvaksine: 95,1%. Høyere enn landsgjennomsnitt. Kilde: folkehelseprofil (tall 2017)

Helsetjenester for flyktninger:

oppgaver:

- Mottak av bosatte og familiegjenforente.
- Gjennomføring av helsesamtaler.
- Oppfølging av alvorlig syke – samarbeid spesialisthelsetjenesten og barnevern.
- Følge flyktninger til UNN ved første besøk.
- Oppfølging av familiegjenforente – ulike fysiske og psykiske utfordringer.
- Samarbeid med fastleger. Undervisning. Samtaler. Utarbeidet prosedyrer for tjenesten.

Antall innmeldte avvik:

meget alvorlig: 20.

Alvorlig: 4. Lite alvorlig: 1.

Det som går igjen er at oppgaver ikke har blitt utført i forhold til frister/veileder grunnet personalsituasjonen

Utfordringer i sektor for oppvekst og kultur

I skolesektoren har Nordreisa kommune utfordringer på flere områder.

Resultater på nasjonale prøver har over flere år vært svært variable og med resultater som tyder på at en ikke har den organiseringen og den utviklingen som er ønskelig. Tilsynet fra fylkesmannen i kommunen avdekket store mangler. I tillegg ble det også avklart at det ikke har vært et felles system for skolene slik at samhandling og samarbeidet ikke har vært bra. Dette tas det et tak i fra skoleeier gjennom mange tiltak:

- Skolepolitisk plan som skal fremmes for kommunestyret våren 2018
- Veilederkorpset fra utdanningsdirektoratet inn for å hjelpe Nordreisa kommune med å bygge en struktur som skal sikre forsvarlig skolesystem og gi faghjelp til utvalgte satsingsområder.

Tilgangen til relevante digitale hjelpemidler er svært langt unna det som er gjennomsnitt i norske skoler. Her ser skolene frem til at elevene gjennom en satsing slik at elevene kan få et bedre utgangspunkt for den tiden vi lever i.

Fordelingen med en 1-4 skole og en 5-10 skole på de to største skolene er pedagogisk sett utfordrende. Fremover i tid bør man se å hvorvidt en skal gjøre endringer med dette forholdet.

I 2018 vil man også starte arbeidet med å lage en strategisk barnehageplan og fra 2018 kommer en ny pedagogisk norm som vil gi utfordringer å få tak i nok barnehagelærere.

Fleire av barnehagene i kommunen er gamle med vedlikeholdsetterslep og har mye gammelt og utdatert utstyr. Barnehagen har endret seg siste årene som institusjon, det stilles flere og andre krav til innhold, bl.a skal barna ha tilgang til digitale hjelpemidler, noe som er helt fraværende i dag. Her vil en stor satsing som vedtatt i kommunestyret i desember sikre at barna får tilgang til digitale verktøy.

I 2017 ble barnevernet skilt ut som egen virksomhet. Det er mange utfordringer knyttet til barnevernstjenesten. De er samlokalisert med Forebyggende enhet og er svært trangbodd. Det er utfordring å rekruttere nye medarbeidere til tjenesten og tjenesten sliter med stort sykefravær. Mye tid går til kjøring til arbeidssted. Barneverntjenesten er en spesielt utsatt gruppe, de jobber med svært vanskelige saker og dette er utfordrende. Stadig flere ansatte gir en stor ekstrabelastning på de erfarne ansatte med tanke på opplæring. Mange av problemstillingene nevnt over har også gjort at virksomheten har store etterslep på saksbehandling som har følgeforshold som avvik fra fylkesmannen.

Helse og omsorg

Ansvarsområde

Helse og omsorg er organisert i en sektor med 8 virksomheter og en stabsfunksjon. Herunder 3 sykehjem, to omsorgsboliger, rus og psykisk helsetjenester, hjemmetjenester og helse. Helse delen består av legeseksjonen med dens funksjoner og fysioterapien.

Helse og omsorg har 167.21 årsverk.

Politisk styringsorgan er Helse- og omsorgsutvalget som ledes av Olaug Bergset (SP)

Helse- og omsorgsleder er Kirsti Løvli.

Status økonomi

For å få budsjettet i balanse ble det gjort flere budsjettreguleringer gjennom 2017.

Konto	Totalt budsjett	Oppr budsjett	Forbruk i %	Rest	
Lønn inkl	100 577 079	101 217 738	97,37	640 659	
Øvrige utgifter	57 846 627	57 341 408	48 310 920	100,88	-505 219
Inntekter	-37 419 639	-37 603 243	-31 911 764	99,51	-183 604
Sum	121 004 067	120 955 903	113 474 458	100,04	-48 164

Lønn inklusiv sosiale utgifter:

Budsjettposten ble økt gjennom budsjettregulering med kr. 4.1 mill, og fikk et ved årsskiftet et mindreforbruk på 640.000 kr.

Øvrige utgifter: budsjettposten ble økt gjennom budsjettregulert med 9 mill, og fikk et ytterligere merforbruk ved årsskiftet på 505.000 kr.

Inntekter: Ble satt ned gjennom budsjettregulering med kr. 5.6 mill, men fikk forventet inntekt slik det først var budsjettet.

Konklusjon: Gjennom budsjettreguleringer gjennom året var det mulig å få regnskapet i balanse.

Status medarbeidere

Medarbeiderundersøkelsen 10 faktor ble gjennomført i helse og omsorg i 2017. Hver virksomhet valgte ut sin faktor for å jobbe videre med.

Medarbeidersamtaler er ulik gjennomføringsprosent i de forskjellige virksomheter.

Arbeidsnærvær

Samlet sykefravær ligger under måltall med 7,71% inkludert NAV og Distrikts medisinske senter. Nav har hatt stort fravær men gjelder et fåtall personer. Det er stor variasjon i forhold til sykefravær, som ligger mellom 0,60 % til 14,56% sykefravær.

Fraværet fordeler seg som følger:

Sykefravær 2017	%
Helse og omsorgsadministrasjon	2,71
Sonjatun sykehjem	11,70
Sonjatun omsorgssenteret	6,76
Sonjatun bo- og kultursenter	10,85
Lillebo alderspensjonat	17,34
Hjemmesykepleie	14,56
Hjemmehjelpstjenesten	1,66
Rus- og psykisk helse	9,94
Fosseng Psykiatri	5,64
Høgegga hjemmetj psyk utviklingsh	6,78
Miljøarbeidertj omsorgstilbud funksjonsh	0,60
Guleng bofellesskap og Guleng 3	4,04
Kjøkken Sonjatun	0,93
Legetjenesten	2,41
Fysioterapitjenesten	9,18
Distriktsmedisinsk senter Nord-Troms	7,71
Interkommunal jordmortjeneste	9,23
Sykestue	8,80
Dialyse	3,93
NAV Storslett	23,29
Nordreisa aktivitets- og frivillighetssentral	0,51

Tjenester og resultat

Brukerundersøkelser

Helse og omsorg stabsfunksjoner

Staben har bistått virksomhetene innenfor sektoren blant annet når det gjelder økonomistyring, dokumentasjon og kvalitetssikring av vedtak og tjenester. Det er en målsetting at staben skal hjelpe virksomhetene i å kvalitetssikre arbeidet og forbedre jobben med dokumentasjon. Høsten 2017 ble anbefalt oppsett av Profil iverksatt i forhold til dokumentasjon. Det har vært gitt mye opplæring i dokumentasjon helsehjelp, men det er behov for ytterligere opplæring i 2018.

Høsten 2017 startet økonomiopplæring av alle virksomhetsledere ½ dag pr. måned. Dette arbeidet fortsetter i 2018.

Staben har oppgaver knyttet til fakturering, oppfølging av hjemmehjelperne og fungerer som servicekontor til virksomhetene og brukerne av hjemmetjenester. Mye tid går med til formidling av telefoner og beskjeder. Alt av vedtak om korttidsopphold, avlastning, støttekontakter, langtidsplass gjøres av staben, i tillegg til at man har en del direkte oppfølging av brukerne.

I tillegg administreres alt av datatilganger gjennom staben, og å holde orden på datasystemet.

Utfordringer

Det må iverksettes opplæringstiltak i forbindelse med vedtak om tjenester. Det ønskes også etablert en tilde- lingsenhet som ivaretar alle søknader og vedtak. Det er utfordrende for staben å gi opplæring til virksomheter, eks på dokumentasjon helsehjelp, IPLOS, skrive vedtak og lignende oppgaver. Det er et tidkrevende arbeid, som krever både organisering og systematikk. Disse oppgavene konkurrerer med andre stabsoppgaver, som å være pådriver og inne i oppgaver som både velferdsteknologi og hverdagsrehabilitering. Koordinering av tjenester er også en krevende oppgave, og med stor gjennomstrømming av korttids plasser og utskrivningsklare pasienter fra UNN så er det en oppgave som må gjøres kontinuerlig. Utfordringen for 2018 er å få hjemmesykepleien til å bli digitalisert, både med tiltaksplaner og arbeidslister. Digitalisering av arkiv, og elektronisk post ut iverksettes i 2018. Tilkalling av ekstravakter via SMS er startet opp i 2017, men må følges opp i 2018 for å sikre at systemet tas i bruk.

Sykehjem

Sonjatun bo- og kultursenter og Lillebo

Sonjatun bo- og kultursenter er et sykehjem med 3 avdelinger. To avdelinger med 8 enerom hver til langtidsplasser, totalt 16 plasser, samt ei korttidsavdeling med 5 plasser, Lillebo. Den ene avdelingen er tilrettelagt til oppegående personer med demens, og den andre avdelingen blir benyttet til ulike pasientgrupper, egentlig i oppstarten til slagpasienter og pasienter med nevrologiske sykdommer.

Lillebo startet opp våren/sommeren 2016. Korttidsplasse- ne prioriteres til planlagte avlastningsopphold, 5 plasser.

Utfordringer:

Ved endret pleiebehov til pasienter som har fått en langtidsplass på Sonjatun bo- og kultursenter er det behov for å overflytte pasienter til et annet sykehjem i kommunen. Nordreisa kommune har behov for å rullere på plassene da det er et økt behov for tilrettelagte sykehjemsplasser for personer med demens.

Utfordrende å få enkelte pasienter på korttidsplass sendt hjem etter opphold på korttidsplass. Trenger godt samarbeid med pårørende for å få til en utskrivning til hjemmet.

Utfordrende å ha nok korttidsplasser slik at pasienter rulleres, for å utsette langtidsopphold.

Utfordrende å ha døgnbemanning av sykepleiere på grunn av sykepleiermangel. Generelt lite tilgang på helsefagpersonell som vikarer. Opplæring av assistenter pågår fortløpende. Tilgang på kvalifiserte ferievikarer er liten. Sist sommer var det ikke nødvendig med vikarbyrå, men situasjonen kan endre seg slik tilgangen er blitt.

Utfordring i å holde budsjett på grunn av lite tilgjengelig sykepleievikarer, noe som medfører økt overtid og forskyvning.

Sonjatun bo- og kultur:

Lønn inkl. sosiale utgifter: Mindreforbruk kr. 529.675
Øvrige utgifter: Mindreforbruk kr. 93.410
Inntekter: Merinntekt kr. 31.904

Lillebo:

Lønn inkl. sosiale utgifter: Mindreforbruk kr. 302.669
Øvrige utgifter: Merforbruk kr. 8.649
Inntekter: 0

Sonjatun omsorgssenter

Sonjatun omsorgssenter er et sykehjem på bakkeplan med to avdelinger. 8 enkeltrom på hver avdeling, totalt 16 enkeltrom. Avdelingene har en spesiell utforming som gjør det tilrettelagt for oppegående personer med demens. En plass brukes til korttidsoffhold, enten som avlastning, vurdering av bistandsbehov eller utredning av en demensdiagnose.

Utfordringer:

Ved endret pleiebehov til pasienter som har fått en langtidsplass på Sonjatun omsorgssenter er det behov for å overflytte pasienter til et annet sykehjem i kommunen. Nordreisa kommune har behov for å rullere på plassene på Sonjatun omsorgssenter da det er et økt behov for tilrettelagte sykehjemsplasser for personer med demens. Utfordrende å ha døgnbemanning av sykepleiere på grunn av sykepleiermangel. Generelt lite tilgang på helsefagpersonell som vikarer. Opplæring av assistenter pågår fortløpende. Tilgang på kvalifiserte ferievikarer er liten. Sist sommer var det ikke nødvendig med vikarbyrå,

men situasjonen kan endre seg slik tilgangen er.

Utfordring i å holde budsjett på grunn av lite tilgjengelig sykepleievikarer, noe som medfører økt overtid og forskyvning.

Lønn inkl. sosiale utgifter: Merforbruk kr. 2.048
Øvrige utgifter: Mindreforbruk kr. 44.283
Inntekter: Merinntekt kr. 234.885

Sonjatun sykehjem

Sonjatun sykehjem har 2 avdelinger med til sammen 21 enkeltrom. På 2 enkeltrom er det i tillegg et ekstrarom med gjennomgang gjennom rommet, (dublett). Denne romkombinasjonen defineres som dobbeltrom dersom begge rommene er i bruk. Det betyr at Sonjatun sykehjem har rom til 23 pasienter, der 4 pasienter defineres til å bo på dobbeltrom dersom dublettene er i bruk.

Enerom må tilstribes dersom pasienten selv ikke ønsker å bo på dobbeltrom, jfr. Forskrift om verdig eldreomsorg § 3 h) Tilby eldre som bor på helseinstitusjon enerom. Ett av pasientrommene brukes til pasienter med behov for korttidsoffhold.

På grunn av beliggenhet i 3. etasje, utforming med lang korridor og trappegang er Sonjatun sykehjem ikke egnet til pasienter som er urolige og vandrende, men til pasienter med et mer omfattende pleiebehov, eller som ikke forlater institusjon på egenhånd.

Mottak av trygghetsalarm til hjemmeboende er plassert på sykehjemmet.

Utfordringer:

Uhensiktsmessig med mottak av trygghetsalarmer til hjemmeboende på Sonjatun sykehjem. Det blir et unødvendig mellomledd som også tar ressurser fra pleiepersonell på sykehjemmet. I løpet av 2018 vil utløste trygghetsalarmer fra hjemmeboende gå direkte til hjemmetjenesten sine telefoner.

Det kan være utfordrende å tilby enkeltrom til alle pasienter i perioder på grunn av stor pågang av behov for langtidsplasser.

Utfordrende å ha døgnbemanning av sykepleiere på grunn av sykepleiermangel, og lite tilgang på helsefagpersonell som vikarer. Opplæring av assistenter pågår fortløpende. Tilgang på kvalifiserte ferievikarer er liten. Sist sommer var det nødvendig å bruke vikarbyrå.

Utfordring i å holde budsjett på grunn av lite tilgjengelig sykepleievikarer, noe som medfører økt overtid og forskyvning.

I løpet av 2018 vil sykehjemmene jobbe med å implementere personsentrert demensomsorg, gjennom VIPS. Praksismodell. (VPM).

Lønn inkl. sosiale utgifter: Mindreforbruk kr. 283.384
Øvrige utgifter: Mindreforbruk 25.115
Inntekter: Merinntekter 253.900

Hjemmetjenesten

Hjemmetjenesten består av 2 soner, Storslett og Distriktet, og gir tjenester til hjemmeboende som har behov for helsetjenester i hjemmet. Tjenesten omfatter praktisk bistand/hjemmehjelp og hjemmesykepleie. Krefesykepleier er organisert i hjemmetjenesten. Hjemmetjenesten har etablert nattevakt slik at heldøgnsomsorg kan også gis i hjemmet.

Utfordringer:

Hjemmesykepleien vil få de største endringene. Økt digitalisering, multidoser, velferdsteknologi og hverdagsrehabilitering. I tillegg oppfølging med ernæring og legemiddelgjennomgang. Økt antall eldre, mer sammensatte sykdommer, økt antall personer med demens, og kreftpasienter i hjemmet vil stille krav til både kompetanse og fleksibilitet.

Utfordring med å etablere omorgsbolig +, Guleng 2 er foreslått, med dagtilbud i fellesareal. Alle leilighetene er opptatt men må prioriteres til denne pasientgruppen ved ledighet, pasienter med demens.

Utfordring med å etablere et dagtilbud. Guleng 2 er foreslått.

Utfordrende å rekruttere kvalifisert personell. I hjemmesykepleien må det være fagfolk, og dermed kan ikke assistenter brukes.

Lønn inkl. sosiale utgifter: Mindreforbruk kr. 10.652

Øvrige utgifter: Merforbruk kr. 17.841

Inntekter: Merinntekter kr. 65.472

Hjemmehjelpstjenesten

Tjenesten ligger under hjemmesykepleien, og omfatter praktisk bistand/hjemmehjelp til hjemmeboende.

Lønn inkl. sosiale utgifter: Mindreforbruk kr. 445.947

Øvrige utgifter: Merforbruk kr. 104.529

Inntekter: Merinntekter kr. 440.674

Rus og psykisk helse og Fosseng psykiatri

Rus og psykisk helse er delt inn i en ute tjeneste og ett bo-fellesskap Fosseng. Utetjenesten fikk nye kontor i 2017 på Kommunehuset. Utetjenesten gir oppfølging til pasienter på dagtid fra mandag til fredag som bor i egen bolig, leier kommunalt eller privat. I perioder er det også

personer uten fast bopel.

Bofellesskapet Fosseng har ikke egen natt tjeneste. Unntaket er dersom beboere har vedtak på ressurskrevende tjenester. Personalet på Fosseng kan også gi tjenester til andre som ikke bor på Fosseng.

Samarbeidspartnere er Senter for psykisk helse og rus i Nord-Troms, NAV, Nordtro, ASVO, NYBO, politi, og kommunale tjenester.

Utfordringer:

Prioritere forebyggende arbeid. Skille mellom forebyggende arbeid og behandlende arbeid. Mangler lavterskeltilbud. Oppstart av Leonard Isaksen vei i 2018, da bygget er under oppbygging. Dag- og ettermiddagstilbud til bestemte målgrupper.

Utfordring å fange opp unge nye brukere i rusmiljøet.

Mangler erfaring og tradisjon for å jobbe med yngre brukere.

Få i gang aktiv på dagtid. Samarbeid med Nord Troms Friluftsråd.

Mangler tilbud om inn på tunet.

Mangler tilgjengelige arbeidsplasser for arbeidstrening.

Rus- og psykisk helse

Lønn inkl. sosiale utgifter: Mindreforbruk 796.499

Øvrige utgifter: Merforbruk kr. 2.909

Inntekter: Mindreinntekter 284.894

Fosseng Psykiatri

Lønn inkl. sosiale utgifter: Merforbruk kr. 23.212

Øvrige utgifter: Merforbruk kr. 36.467

Inntekter: Merinntekt kr. 17.940

Høgegga - hjemmetjenester til brukere med fysisk eller psykisk funksjonsnedsettelse

Høgegga er en døgntjeneste med hjemmetjenester til personer med fysisk eller psykisk funksjonsnedsettelse og som bor i omsorgsboliger. Flere av brukerne har omfattende hjelpebehov, og omfattes av statens tilskudsordning for ressurskrevende tjenester. Brukergruppa er voksne og eldre.

Utfordringer:
Brukerne blir eldre og får økt hjelpebehov.

Lønn inkl. sosiale utgifter: Merforbruk 142.886
Øvrige utgifter: Mindreforbruk 10.201
Inntekter: Merinntekter kr. 7.315

Guleng 1, bofellesskap og avlastning

Tjenesten er en døgn tjeneste. Tjenesten omfatter praktisk bistand i form av opplæring, veiledning og hjelp til å klare dagliglivets gjøremål, hjemmehjelp og avlastnings-tilbud for barn /unge i institusjon. Flere av tjenestetilbudene omfattes av tilskuddsordning for ressurskrevende tjenester.

Bemanningsbehovet er 1:1 på de fleste brukerne.

Lønn inkl. sosiale utgifter: Merforbruk kr. 155.631
Øvrige utgifter: Mindreforbruk kr. 20.069
Inntekter: Merinntekter kr. 44.241

Guleng 3

8 nye leiligheter som ble tatt i bruk våren 2017. Flere ansatte jobber langturnus, og har dermed 100% stilling.

Utfordringer:

Hvordan virker langturnus over tid kombinert med ordinær turnus?

Hvordan oppleves brukeropplevd kvalitet på langturnus og vanlig turnus?

Hvilke utslag gir langturnus på nærvær og økonomi?

Det kan være vanskelig å budsjettere for 2018 da Guleng 3 ikke tidligere har vært i drift et helt år.

Lønn inkl. sosiale utgifter: Merforbruk kr. 1.430.700
Øvrige utgifter: Merforbruk kr. 330.000
Inntekter: Merinntekter kr. 675

Allmenhelsetjeneste

Legene i Nordreisa arbeider både i privat og kommunal praksis hovedsakelig 62.5/37.5. I den kommunale delen utfører de legearbeid ved sykestue, sykehjem, helsestasjon og skolehelsetjenesten. Det er også et samarbeid med hjemmesykepleien, Senter for psykisk helse Nord-Troms (DPS) og NAV trygd. Legene har veiledningsansvar for 3 medisinstudenter og 2 turnusleger hvert år.

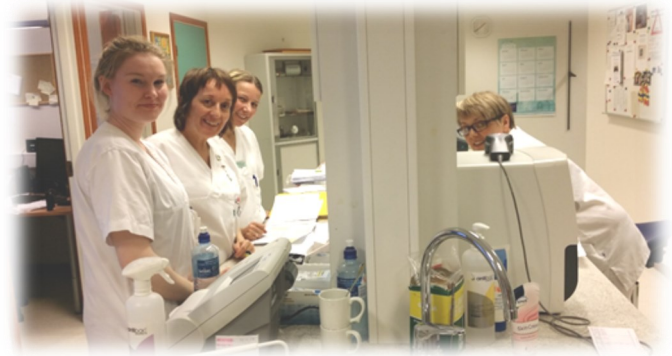
Kommuneoverlege ansvaret for miljørettet helsevern og rapporterer direkte til rådmann.

Laboratoriet utfører alle laboratorietjenestene for sykehjemmene, hjemmesykepleien, DPS og spesialisthelsetjenesten. Legevaktsentralen er samlokalisert med legetjenesten på dag og kveld, men på sykestua på natt.

Lønn inkl. sosiale utgifter: Merforbruk kr. 847.756

Øvrige utgifter: Merforbruk kr. 76.937

Inntekter: Merinntekter kr. 419.906

Nordreisa kommune har høy faglig kompetanse hos laboratoreipersonell. De håndterer både legevaktttelefon, akuttmedisin og laboratorietjenester mm

Fysikalsk avdeling

Avdelingen gir tjenester til helsestasjon, barnehager, skoler og institusjoner. Gjelder undersøkelser og behandling, både i egne lokaler, i hjem eller på kommunale institusjoner. Det gis også poliklinisk behandling, hjelpemiddelformidling og veiledning i forhold til boligtilpassning.

I 2017 startet et prosjekt med hverdagsrehabilitering. Det skal være en forebyggende tjeneste for hjemmeboende eldre, slik at de kan bo lengst mulig hjemme, og å mestre hverdagen på en best mulig måte. Ergoterapeut og fysioterapeut, samt ansatte i hjemmesykepleien er med i prosjektet.

Boligkartlegging er et viktig tiltak for å kunne mestre å bo i eget hjem, ved å klare seg mest mulig selv. Et eks. er å flytte utstyr i kjøkkenskap for at pasienten skal kunne klare å hente fram utstyr og ordne seg mat selv. Det er mange enkle grep som utgjør en stor forskjell for å kunne leve et selvstendig liv i eget hjem.

Startet opp med ukentlig ½ time trim på Sonjatun sykehjem høsten 2017. Pasientene setter pris på trimmen. Planen er å starte opp på de andre 2 sykehjemmene også i 2018.

Avdelinga opplevde det veldig positivt å ha turnus fysioterapeut høste 2017. Ventetiden kortes ned.

Forebyggende folkehelse ved fysikalsk avdeling

Utfordringer

Fra 2018 trenges det ikke henvisning fra lege for fysisk behandling. Pasienter kommer derfor ikke lengre med behandlingsbestilling som tidligere.

Økende behov for hjelpemidler i hjemmet, både for kort- og langtidslån. Dette medfører behov for økt innkjøp av hjelpemidler til korttidslager, samt behov for økt ergoterapiressurs. Målet er tidlig og forebyggende innsats da det vil utsette behovet for hjemmesykepleie og sykehjemsplass, samt at pasienten kan klare seg med mindre hjelp lengre. Utfordrende å fordele ergoterapiressursen når kommunen både deltar i velferdsteknologi og hverdagsrehabilitering. Ergoterapi er sentral i begge nye tiltak. I tillegg har Nordreisa kommune mange funksjonshemmede som kontinuerlig har behov for oppfølging i forhold til utstyr. Opplæring av ansatte, utskifting av utstyr og nytt utstyr for at behovene endrer seg.

Utfordring å iverksette HEOM vedtak om forebyggende hjemmebesøk på grunn av begrensede ressurser.

Utfordrende å få hverdagsrehabilitering inn i eksisterende drift i hjemmesykepleien, med hjemmetrenere i hjemmesykepleien.

Utfordrende å kunne gjennomføre boligkartlegging hos alle som har behov for det. Ved gjennomført boligkartlegging vil mange pasienter bli mer selvstendig, og det er viktig at dette gjøres på et tidlig stadium før pasienten får et funksjonstap.

Treningsutstyret er gammelt, og noe utbytting er det behov for.

Lønn inkl. sosiale utgifter: Mindreforbruk kr. 386.737
Øvrige utgifter: Mindreforbruk kr. 87.336
Inntekter: Merinntekter 220.959

Aktivitetssentralen

Startet opp mai 2017, der målet er å få sosialstønad mottakere over i aktivitet. Har kontor på Sonjatun. 17 personer er henvist til aktivitetssentralen fra NAV. Av disse har noen personer kommet tilbake til aktivitetssentralen flere ganger.

Etter endt vurdering eller tiltak har brukere gått over til følgende tiltak: Skole, arbeid, andre tiltak i NAV, avsluttet uten avklaring, ønsker ikke videre oppfølging, eller blitt lengre enn tenkt i aktivitetssentralen.

Fordel at aktivitetssentralen er samlokalisert med frivillighetssentralen, for samarbeid.

Utfordringer:

Ønsker flere brukere i aktivitetssentralen, har ledig kapasitet til flere brukere.

Ønsker samarbeid med eks. rus og psykisk helse for å avklare brukere som har sammensatte utfordringer, som økonomi, bolig, manglende nettverk, og bor i belastede hjem. Oppfordre brukere til helsesjekk, som eks. lege for å avklare helsetilstand.

Mangler en del utstyr, som plenklipper. Mangler lagerplass også til evt. utstyr.

Frivillighetssentralen

Har kontor vegg i vegg med Aktivitetssentralen.

Utfordringer:

Hva skal frivillighetssentralen jobbe med/ satse på framover i tid?

Utfordring i å rekruttere frivillige.

Mangler møteplass for frivillige, for å møtes og derfra fordele oppgaver. Eks. Alta.

Status intern kontroll

En del rutiner er på plass, men mye gjenstår. Det er kommet flere nye forskrifter som krever nye rutiner.

Utfordringer

Få etablert et internkontrollsystem som tilfredsstiller kravene. Plan for 2018 er å jobbe med alle virksomhetsledere 1 dag hver måned med intern kontroll.

Politiske vedtak som ikke er gjennomført

Dagtilbud tilpasset demente og eldre i samarbeid med frivillig sektor er ikke kommet i gang. Vedtak fra 2016. Forebyggende hjemmebesøk ikke iverksatt, vedtak fra 2016.

Avvik og status

Det er 2 typer avvik. Avvik i PROFIL som er i pasientens journal, og avvik i KF systemet.

Det er ulik praksis på oppfølging av avvik i de ulike virksomheter.

KF systemet har vært i endring i 2017 så det arbeidet har ligget noe brakk. Mål for 2018 er at avvik skal lukkes forløpende. Tiltak for dette er å jobbe 1 dag hver måned med internkontroll med alle virksomhetsledere, og da inngår avvik i dette arbeidet. Et systematisk arbeid over tid og med etablerte rutiner for oppfølging av avvik. Alle virksomhetsledere må ha rutiner på at avvik følges opp minst en dag i uka.

Tilsyn og kontroller - status

Det har vært gjennomført branntilsyn på Sonjatun. 8 avvik og 1 merknad. Avvik fra tidligere tilsyn i 2016 var ikke lukket og inngikk i disse avvik. Det jobbes i 2018 med å lukke avvikene.

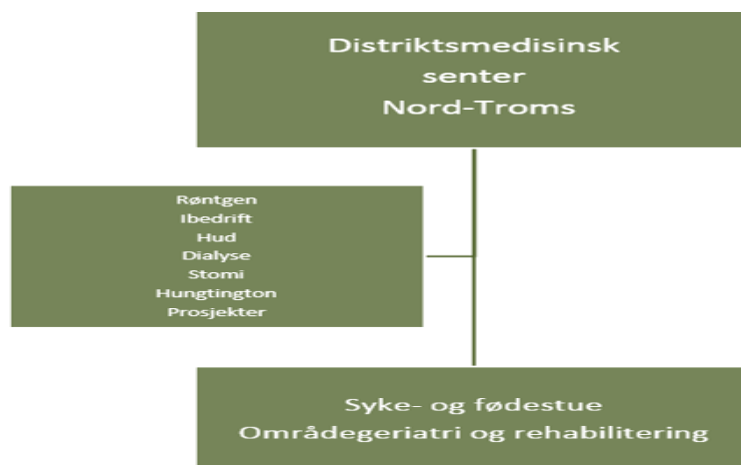
Arbeidstilsynet har gjennomført tilsyn, vold og trusler, ved Sonjatun sykehjem. Ingen avvik.

Arbeidstilsynet har gjennomført tilsyn, vold og trusler, ved rus og psykisk. Flere avvik som det jobbes med i 2018 for å lukke.

Utførte ROS-analyser

Har ikke oversikt over antall ROS analyser.

Distriktsmedisinsk senter Nord-Troms

Ansvarsområde

Distriktsmedisinsk senter består av:

- Områdegeriatrisk tjeneste (OGT)
- Fødestue
- Hudavdeling
- Røntgen
- I-bedrift
- Teleortopedi
-

Interkommunal jordmortjeneste. Kommunal jordmortjeneste i Nordreisa, Skjervøy, Kåfjord og Kvænangen.

Sykestue, KAD seng, samarbeid med UNN Helse-Nord om drift av observasjon og medisinsk behandling.

Dialyse, 3 plasser til hemodialyse

	Antall ansatte	Årsverk
Distriktsmedisinsk senter	31 (+2)	14,02 (+2)
Interkommunal jordmortjeneste	5	2,3
Sykestue	16	4,44
Dialyse	3	1,23
Sum	55	21,79

Medarbeiderundersøkelsen 10 faktor ble gjennomført i Distriktsmedisinsk senter i 2017. Hver virksomhet valgte ut sin faktor for å jobbe videre med. Svarprosenten var 39,7%.

Status økonomi

Ansvar 350, 351, 352, 353	Regnskap	Budsjett	Forbruk I %	Avvik
Lønn inkl sos utgifter	12 360 991	12 243 279	100,93	117 712
Øvrige utgifter	6 627 326	6 493 209	102,07	134 117
Inntekter	17 852 675	16 612 081	107,47	1 240 595

I 2017 hadde DMS et mindre forbruk på 1,2 millioner kroner. Dette skyldes hovedsakelig at det er mer inntekter fra UNN enn det er budsjettet med.

Status medarbeidere

Arbeidsnærvær

Distriktsmedisinsk senter, sykestue og dialysen har oppnådd måltallet med sykefravær.

	Fravær
Distriktsmedisinsk senter	7,71%
Interkommunal jordmortjeneste	9,23%
Sykestue	8,8%
Dialyse	3,93%

Kommentar til tabell: det er ikke skrevet egne IA-Avtaler da alle ansvarene har vært helt på grensen til måltall. Det må vurderes IA-avtale om sykefravær stiger ytterligere.

Det har vært nyttilsetting av ergoterapeut og fysioterapeut fra august 2017. Logoped ved DMS sa opp sin still-

ing, hvor en har gått inn en avtale med private om å gi timer til Logoped for pasienter som er innlagt har behov for det. Ellers jobbes det mye med rekruttering av Sykepleiere til avdelingene.

Utvikling og kompetansehevede tiltak i DMS 2017:

- 1 ny dialysesykepleier med hospitering ved UNN
- 1 ny hudsykepleier med hospitering ved UNN
- 2 sykepleiere har hatt kurs og hospitering for å gi cellegift
- Geriatrisk team ved leder, sekretær, ergoterapeut og fysioterapeut har vært på hospitering ved UNN for å kunne starte opp med geriatrisk poliklinikk.
- Leder i DMS har deltatt i Nordreisa kommunes lederviklingsprogram

DMS har hatt følgende studenter elever:

- 1 vekslingelev innen helsefag
- 1 2.års sykepleierstudent
- 1 jordmor student

Status tjenester

Etter et møte på Sonjatun helsesenter mellom Direktøren med representanter fra UNN og representanter fra Nordreisa kommune ble avtalene sagt opp høsten 2017. Det vil si at en må jobbe for å skrive nye avtaler innen høsten 2018.

Evalueringen om Sykestuene i Nord-Troms var klar sommeren 2017. Direktøren i Helse-Nord anbefaler å følger evalueringens konklusjon, og at UNN inn-går avtale med hver enkelt kommune om størrelse og omfang av videre sykestuetilbud i Nord-Troms.

Sonjatun Sykestue

Sonjatun sykestue yter tjenester som medisinsk behandling, observasjon og er kommunens tilbud om øyeblikkelig hjelp. Tjenesten ytes 24/7 alle dager i året. Det er 4 senger i tilbudet som gir en årlig kapasitet på 1460 liggedøgn.

Antall liggedøgn i 2017: 1713 døgn som gir et belegg på 117,33%

I begynnelsen av 2017 var det en restart på tilbud om kreftpoliklinikk. Det har vært flere pasienter som har fått tilbud om cellegiftbehandling og kreftbehandling ved poliklinikken. Det er kreftsykepleier i kommunen som er faglig ansvarlig av dette tilbudet. To sykepleiere har vært på kurs og hospitering ved UNN for å kunne gi denne typen behandling ved Sonjatun.

Leder i DMS Nord-Troms deltok i arbeidet med utarbeiding av en evalueringsrapport om sykestuesengene i Nord-Troms 4, i samarbeid med helse nord, UNN og kommunene. Evalueringen er ferdigstilt hvor arbeidsgruppen anbefaler at det fortsatt er sykestuedrift i alle kommunene. Innhold og omfang på tilbudet må kommunene avtale med helseforetaket UNN.

Område Geriatrisk tjeneste

Er en spesialisthelsetjeneste innen medisinskbehandling, geriatri og rehabilitering. Tilbudet går ut på opptrening etter funksjonstap og hjelp til økt livskvalitet i hverdagslivet. Prioriterte pasienter til tilbudet: Rehabilitering innen geriatri, pasienter med slag, ortogeriatrici og videre pasienter med reumatiske lidelser og rehabilitering på grunn av svekkelse. Det drives tverrfaglig rehabilitering av Lege, ergoterapeut, logoped, fysioterapeut, geriatrisk sykepleier, sykepleiere og hjelpepleiere. Det er 6 senger i tilbudet. Ut fra at en ikke gir tjenester i påske jul og sommerferie, gir dette en liggedøgns kapasitet på 1686 døgn.

Antall liggedøgn i 2017: 918 døgn, som gir et belegg på 54,45%. Fordeling kommunevis for disse døgnene ser slik ut:

Kommune:	Liggedøgn:
Tromsø	41
Lyngen	8
Storfjord	14
Kåfjord	158
Skjervøy	95
Nordreisa	489
Kvæningen	21

I tillegg har det vært 46 liggedøgn fra Finnmark, og 44 liggedøgn fra Buskerud.

Sonjatun fødestue

Sonjatun fødestue driftes i dag etter Sonjatun-modellen, der kjernetanken er en totalfunksjon for jordmortjenesten både i og utenfor institusjon. Dette er i tråd med Stortingsmelding nr.12 (2008-2009) Fødestua er en jordmorstyrt base for jordmor-tjenesten i Nord-Troms, og ivaretar døgnkontinuerlig akuttmedisinsk beredskap innen desentralisert fødselsomsorg, samt kommunal jordmortjeneste i de fire Nord Troms kommunene Skjervøy, Kåfjord, Nordreisa og Kvæningen. Vi drifter innenfor innsatsområdene regjeringen har lagt vekt på i st.melding nr 12. Barselretningslinjene fra 2014 er utarbeidet på bakgrunn av St.meld 12 og skal bidra til en faglig forsvarlig barselomsorg som er

individuell og lett tilgjengelig for brukerne.

- Et helhetlig svangerskapstilbud
- Et trygt fødetilbud jfr seleksjonskriteriene
- Et familievennlig føde/barsel tilbud
- Kvalitet i alle ledd *
- Barselomsorgen
- Et bredt brukerperspektiv, også langt ut i barseltiden.

Årstall	2013	2014	2015	2016	2017
Antall gravide fulgt opp fra fødestua/gravide i opptaksområdet	108	105	97	114	91
Hvor av flyttet til annet sted før fødsel			5	4	4
Antall gravide som ønsker Sonjatun som fødested		34	38	51	47
Fødsler ved Sonjatun fødestue	32	26	23	31	29

Dialyseavdelingen

Dialyseavdelingen hadde en økning på åpningstider i 2017. Det ble også økt fra 3 til 4 maskiner for gjennomføring av dialysebehandling.

	2015	2016	2017
Antall konsultasjoner	79	312	593

Hudavdelingen

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Antall konsultasjoner	1358	1165	669	1148	1204	-	1425

Hudavdelingen har aldri hatt så høyt antall konsultasjoner som i 2017.

I-Bedrift

I tett samarbeid med arbeidslivsentret, NAV og I-bedrift i Tromsø. Det er satt ned en arbeidsgruppe lokalt som har møter flere ganger i året.

I-bedrift er et tilbud til IA-bedrifter for å styrke jobbnærværet. Med fokus på muskel og skjelett plager og lettere psykiske lidelser. Dette skjer gjennom individtiltak, informasjon til ansatte i mindre grupper, større samlinger, kursing av ledere.

Aktivitet:

37 Årsmelding 2017

	Måltall	2015	2016	2017
Bedriftsaktivitet	40	36	51	31
Utredninger	40	43	51	39
Kontroller		14	22	20
Nettverkssamlinger	2	1	2	2

Antall avvik 2017:

Det er meldt inn 54 avvik i KF kvalitetssystem. Alle er lukket.

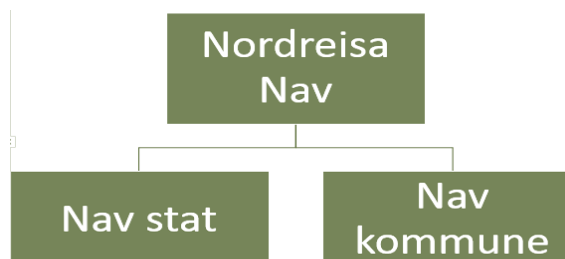
Utfordringsbilde

Hovedutfordringen for 2018 blir å utarbeide nye avtaler med UNN, med tanke på å beholde det tilskuddet en har i dag til drift av DMS tjenester.

En annen stor utfordring er rekruttering og beholde kompetanse og personell i DMS. Hit til ser man spesielt en negativ utvikling i forhold til tilgangen på Sykepleiere.

Under 40 års jubileum for Sonjatun helsesenter ble det kastet glans over veteraner som har jobbet på Sonjatun siden oppstarten av helsesenteret, og fortsatt er i arbeid. Rådmann Anne-Marie Gaino utleverte blomster til Janne Kristiansen, Ingrid Johansen og Randi Olsen.

Ansvarsområde

NAV Nordreisa jobber innenfor det kommunale ansvaret etter Lov om sosiale tjenester i NAV.

Målsettinger

Målet for tjenesten er at NAV Nordreisa skal bidra til sosial og økonomisk trygghet og fremme overgang til arbeid og aktivitet.

Økonomi

Ansvarsområdene som skjøttes for Nordreisa kommune i NAV Nordreisa er:

360 – administrasjon av sosiale tjenester

361 – økonomisk sosialhjelp inklusiv kvalifiseringsprogram.

Driften av sosiale tjenester går samlet sett med regnskapsmessig mindre forbruk for året i forhold til budsjettet.

Ansvar	Regnskap	Budsjett	Avvik	Forbruk
360	2 206 545	2 070 408	136 136	106,58
361	4 329 516	4 555 562	226 045	95,04

Medarbeidere

NAV Nordreisa har 3,5 kommunale årsverk som inkluderer gjeldsrådgiver i kommunen.

Blant kommunalt ansatte i NAV Nordreisa var sykefraværet i gjennomsnitt 23,29 % for 2017. I tillegg var en

stilling ubesatt siste halvår 2017. Sykefravær samt ubesatt stilling ga stort arbeidspress for medarbeiderne i tjenesten. Kommunalt ansatte medarbeidere gjennomførte medarbeidersamtaler høsten 2017.

	2017	2016	2015
Sykefravær	23,29	4,9	20,92

Status tjenester

I 2017 ble det av gjeldsrådgiver totalt åpnet 32 nye gjeldssaker og avsluttet 27 saker. Ved utgangen av 2017 var 15 personer på venteliste. NAV mottok 659 søknader om sosialhjelp i 2017 fra 168 personer. 7 personer hatt sosialhjelp i 10 – 12 måneder, og 107 personer mottok hjelp i 1-3 måneder. Av de 168 mottakerne var 38 mellom 18 og 24 år og 76 mellom 18 og 30 år. Av disse 76 personene har 12 av personene barn under 10 år. 4 personer klaget vedtaket sitt til Fylkesmannen i Troms. 3 av disse vedtakene ble stadfestet av Fylkesmannen og ett ble opphevet og sendt til NAV Nordreisa for ny behandling. NAV Nordreisa har ingen åpne avvikstilfeller i 2017. NAV Nordreisa har ikke hatt noe tilsyn fra Fylkesmannen i Troms i 2017.

I juni var Aktivitetssentralen klar til å ta imot brukere som er under 30 år og som skal tilbys aktivitet for sosialhjelp. Erfaringene med å ha det kommunale lavterskeltilbudet er gode. Saksbehandlere i NAV Nordreisa rapporterer at brukere som ønsker arbeidserfaring får det, og brukere får også hjelp til å finne seg

lønnet arbeid. NAV opplever også at sosialhjelps mottakere trekker søknaden eller velger å ta/ fortsette utdanning når det kreves aktivitet for sosialhjelpsytelsen. Arbeidsprosessen i saksbehandlingen for å kreve aktivitet medfører økt tidsbruk i sakene for saksbehandler. I 2018 vil NAV Nordreisa og Aktivitetssentralen kunne nyttiggjøre seg av erfaringene gjort i 2017.

NAV preges av omstillinger og digitalisering

Større og færre NAV-kontor med mulighet for spesialisering og profesjonalisering er et av virkemidlene for at NAV skal bli bedre til å få flere i arbeid og aktivitet, og skape gode brukermøter. Partnerskapet mellom stat og kommune skal fortsatt bestå, og kommunene og NAV-Troms har en felles forpliktelse til å bli enige om nye organisasjons- og kontorløsninger. Sammenslåing av kontor skal skje enten som følge av sammenslåing av kommuner eller ved interkommunale avtaler etter vertskommunemodellen. Det er nedsatt en arbeidsgruppe (4 ledere og 4 ansatt representanter) for Nord-

Troms som inkluderer kommunene Kåfjord, Skjervøy, Nordreisa og Kvænangen for å utrede mulige løsninger. Tidsplanen er at arbeidsgruppen skal levere forslag til ny driftsløsning innen 15.4.18. til NAV Troms. NAV-Troms vil fremme selvstendig forslag til kommunene i etterkant. Ambisjonen til NAV-Troms er å ha ny driftsløsning av kontorene på plass innen 1.1.2019.

Nye digitale løsninger forenkler kommunikasjon og arbeidsmetoder i NAV, og skaper muligheter for organisatoriske løsninger over større geografiske områder uten at det går ut over servicen overfor innbyggerne. Digitale løsninger effektiviserer arbeidet og reduserer ventetider. Prosjektet Digisos utvikler nå en digital søknadsløsning for økonomisk sosialhjelp. Prosjektet er et samarbeid mellom Arbeids- og velferdsdirektoratet, KS og 6 pilotkommuner. Prosjektet skal gi sosialtjenestens brukere bedre tjenester. Alle brukere skal kunne kommunisere med NAV digitalt, uavhengig om de mottar statlige eller kommunale tjenester.

Sektor for drift og utvikling

Ansvarsområde

Sektor for Drift og utvikling består av fire virksomheter. Anleggsdrift, Byggdrift, Renhold og Utvikling. Videre er det en stab og to prosjektstillinger som jobber med prosjekter innen bygg og anlegg.

Pr 31.12.2017 er det 60,97 årsverk. I tillegg kommer 21 brannpersonell á 0,87 % stilling

Hovedutvalg som gjelder sektoren:

Næringsutvalget, ledes av ordfører Øyvind Evanger
Miljø,- plan- og utviklingsutvalget, ledes av Hilde Nyvoll

Status økonomi

ANSVAR 6	REGNSKAP	BUDSJETT	FOR- BRUK I %	AVVIK
Lønn	24 878 118	25 307 793	98,3	429 675
Øvrige utgifter	36 211 993	31 752 338	114,05	-4 459 655
Inntekter	956	-18 396 218	116,04	2 950 738
ANSVAR 5	REGNSKAP	BUDSJETT	FOR- BRUK I %	AVVIK
Lønn inkl sosiale utg	4 296 032	4 649 142	92,4	353 109
Øvrige utgifter	15 937 608	13 730 140	116,08	-2 207 468
Inntekter	608	-18 710 963	107,59	1 419 646

Sektor for drift og utvikling fikk merutgifter på kr 1.1 mil kroner. Dette skyldes overskridelser innen vedlikehold anlegg, vedlikehold biler, drivstoff, kjøregodtgjørelse, VVS, elektrisk arbeid, ekstra utgifter i forbindelse

med flomfaren i juni, rengjøringsmateriell, tjenestekjøp andre kommuner (brann) og kjøp vedlikeholdstjenester bygg. Selvkost fikk også merforbruk som skyldes flomberedskap og tiltak av kritisk karakter som ikke var planlagt, sammen med nødvendig arbeid for riktig abonnentbetaling.

Status medarbeidere

Arbeidsnær

Sektorens totale sykefravær var 6,32 %. Målet for kommunen er maksimum 8 %. Fraværet fordeler seg som følger: Staben 0,90 %, Anleggsdrift, 7,30 %, Byggdrift 1,77 %, Renhold 8,76 % og Utvikling 7,67 % Hovedtyngden av sykefraværet er langtidssykemeldte.

Kommunen innførte i januar 2016 flere IA-tiltak. Ett av tiltakene er arbeidsnærverdsdag. For hele Driftssektoren har antall arbeidsnærverdsdager økt fra 96 dager i 2016 til 100 dager i 2017.

Medarbeidersamtaler

Arbeidet med medarbeidersamtalene er gjennomført i alle virksomheter. Totalt er det gjennomført 46 samtaler av totalt 69 medarbeidere

Medarbeiderundersøkelse

Medarbeiderundersøkelse ble gjennomført i mai. Oppfølgingsarbeidet startet opp i august og pågikk utover høsten, og vil fortsette inn i 2018.

Status tjenester

Anleggsdrift

Vannforsyning og avløp

Vannforsynings- og avløpstjenesten er drevet med fokus på at kvalitet på tjenester. Det er også fokus på sikkerhet for driftsoperatørene. Hovedplan vann er igangsatt og mindre investeringstiltak er iverksatt. Målsetting om ingen avvik fra drikkevannsforskriften er oppnådd, 19 mindre avvik av totalt 850 analyser av ulike parametere. 5 avvik gjelder 4 kommunale vannverk inkludert sentrums vannverket. Resterende 14 avvik gjelder et mindre vannverk uten noen form for behandling. 6 % av vannledningsnettet er rengjort.

Kommunen har ca 130 abonnenter som har installert vannmålere. For å effektivisere arbeidet med avlesing og registrering ble SMS-varsling og innrapportering innkjøpt høst og tatt i bruk ved avlesing 1.januar 2018. Innenfor avløp er bl.a arbeid med å avdekke årsak til

Montering av ny kum Arnestad

fremmedvann iverksatt og utskifting av Guleng pumpestasjon avløp.

Brannvern og oljevern

Nordreisa brannvesen har hatt 50 utrykninger, deriblant åtte trafikkulykker, seks større bygningsbranner og sju branner i ulike kjøretøy. Det er gjennomført åtte brannøvelser for mannskapene, to konstabler gjennomførte kurs for utrykningssertifikat.

Veier og veilys

Vedlikeholdsetterslepet på veg og veglys er stort og arbeidet preges av svært streng prioritering. Tre veier er reasfaltert helt eller delvis; Industrivegen, Rapana-vegen og Lyngsmark. Tre veier har fått nytt grusdekke;

Loppevollvegen, Myrslettvegen og delvis Rongadalsvegen.

Parker, idrettsanlegg og grøntanlegg

Drift av grøntanleggene og friluftsområdene er utført av en liten bemanning og bruk av sommerarbeidsplasser for ungdom, i samarbeid med landsbyvaktmester.

Vassdrag

Tilsyn av sikringsanlegg i regulerte vassdrag gjennomføres av kommunen ved bruk av elvebåt og befaring til fots. NVE er fagmyndighet.

Havner

Statens vegvesen har i løpet av året ferdigstilt gjenoppbyggingsarbeider på moloen i Sørkjosen havn, unntatt el-nett som fortsatt mangler. Bygging av nytt båtutsett ble gjort i 2017. Dessverre ble stigningen ved en feil lagt for bratt. Det ble satt i gang et arbeid på slutten av året for å rette opp dette. Arbeidet vil bli slutført i 2018.

Byggdrift

Byggdrifts ansvar er forvaltning, drift og vedlikehold av alle kommunale bygninger, samt drift av svømmehall, herunder badevakter. Vedlikeholdet av flere bygg ligger under det nivå som kreves for å opprettholde dagens standard. Vedlikeholdsmidler blir kun brukt på mest nødvendige og forebyggende tiltak.

Tre vaktmesterbiler og en til administrasjonen er kjøpt inn, biler tidligere brukt av hjemmetjenesten. I tillegg anskaffet en stor varebil for frakting av større byggevarer. På Helsesenteret Sonjatun har det i løpet av året blitt gjennomført mange store utskiftninger og reparasjoner, bl.a ble montert nytt kjøleanlegg til tre kjølerom på kjøkket, nytt fryseaggregat til fryserommet på grunn av havari. Automatiske hoveddør ble skiftet pga. slitasje. Nytt pasientvarslingsystem ble montert på Om-sorgssenteret. Å to elbil kontakter ble montert på kommunehuset, disse er finansiert av statlige nasjonalparklandbymidler. Lillebo som tidligere ble ombyggt til barnehage, ble igjen ombyggt til avlastningsenhet for hjemmeboende eldre, og det ble også foretatt en ombygging av Oksfjord oppvekstsenter, ble den tatt i bruk i september/oktober.

EPC prosjektet, som har til hensikt å spare energi, startet opp i 2015, og ferdigstilt våren 2017. En ser allerede reduksjon i strømforbruket.

Svømmehallen bærer preg av høy alder, og i løpet av året er det reparert varmepumpen for en større sum. Sandfiltrene, som er fra slutten av nittitallet, er neste prosjekt som krever en betydelig investering.

Renhold

Renhold har ansvar for renholdet i alle kommunale bygg. Etter to år med mye omplassering er alle stillinger i virksomheten nå besatt. Virksomheten har 31 ansatte som er fordelt på 25 bygg, fra Rotsund til Oksfjord. I omplasseringsprosessen er det gjort justeringer slik at virksomheten nå har 18 heltidsstillinger og 13 deltids stillinger. I 2016 var det åtte heltidsstillinger og 28 deltidsstillinger. Tre nye bygg er kommet i tillegg, Guleng 3, Oksfjord skole/barnehage og Lillebo. Oksfjord skole/barnehage førte til en økning på 50% renholdstilling. Det er kjøpt inn flere maskiner som har lettet arbeidet på renholdet mye, og har hatt positiv innvirkning på at sykefraværet er gått ned. Idrettshallen ble vasket ned i februar/mars og, det ble også kjøpt inn en gulvaskemaskin med padder (roboten har bare børster) som vasker vekk klister fra gulvet.

Renhold får låne Byggdrift sin lift og med den er det mulig å få gjort skikkelig rent i

Renholdsmaskin idrettshall

Utvikling

Næring

Nordreisa kommune fikk kr 700 000 fra Troms fylkeskommune til kommunalt næringsfond. Det ble i løpet av året behandlet 43 saker omkring tilskudd fra næringsfondet, herunder inngår både bedriftsrettet tilskudd og tilskudd til kommunale utviklingsprosjekter. Fra kommunens driftsbudsjett ble det bevilget kr 338 420. Hovedprosjektene i 2017 var forprosjekt for Hjellnes dypvannskai og industriområde, og skisse- og forprosjekt for torg i Storslett nasjonalparklandsby. I tillegg ble det gjennomført en rekke mindre prosjekter og tiltak.

Næringsutvikler har hovedansvaret for nasjonalparksatsingen, og 40 % av næringsutviklers stilling skal gå til arbeidet med Storslett nasjonalparklandsby. Gjennom året er det jobbet med flere større og mindre tiltak, herunder Landsbyfilm og fotobank, oppgradering av Trekanten, utvikling av «Tenketanken» som nærturområde, Påske-

landsbyen, Landsbymøtet, design av markedsføringsmaterieell for arrangementer, informasjonsstrategi og utvikling av www.visitreisa.no i samarbeid med Halti nasjonalparksenter og Reisa nasjonalparkstyre, fotturbrosjyre, skilting E6 og sentrum og belyningsplan for Elveparken og Gammelbrua. Majoriteten av disse er finansiert av tiltaksmidler fra Miljødirektoratet gjennom statusen som nasjonalparklandsby. Noen av prosjektene er ferdigstilt, andre fortsetter inn i 2018.

Jordbruk

Fagstilling innen jordbruk har vært besatt fra 20. november. Fagområdet har arbeidsetterslep. Det har vært en del arbeid med konflikten mellom hundekjørere og sauebønder i Kjellerskogen. I løpet av året ble det behandlet to søknad til Innovasjon Norge. Begge var i forbindelse med brukerskifte. Det er behandlet 26 søknader om tilskudd til avløser ved sykdom. Kommunen mottok 50 søknader om produksjonstilskudd til landbruket.

Også i år har det vært store tap av sau og lam på beite. 10,8% av sau og lam sluppet på beite, ble tapt. Dette utgjør 589 dyr. Rovviltplagen er en stor utfordring for bøndene som er ramma, og for sauenæringa som helhet. Nordreisa kommune forvalter ordninga med skuddpremie på rødrev. Denne finansieres av Nordreisa sankelag, Nordreisa jeger- og fiskarlag og Avfallsservice. Det ble utbetalt skuddpremie på kr 100.800 for felte rødrev. Det ble også felt to gauper og en jerv i kommunen. Kommunen mottok i 2017, 22 delings saker. Det ble behandlet 19 saker. Det ble også behandlet 12 konsesjonsaker.

Skogbruk

Sein vår og kald forsommer førte til sein blomstring og tilveksten har vært under middels. Lite observert bjørkemålere eller andre skadedyr/sopp på skogen. Stormen Ylva forårsaket stormskader på skog i enkelte områder i kommunen. Satsingen på bioenergi i kommunen førte til større aktivitet i skogen fram til Nord Troms Bioenergi gikk konkurs i juni 2016. Etter det har det ikke vært drift i anlegget. Det ble behandlet to søknader om planting, som omfattet 16 dekar, en søknad om tynning for 28 dekar og en søknad om stammekvisting for 28 dekar. Det er søkt om og gitt byggetillatelse til 3350 meter traktorveg, hvorav 2975 meter var nyanlegg og 375 meter ombygging.

Miljø

Miljøoppgavene er fordelt på flere stillinger. Arbeidet med miljøfyrtårnsertifisering fortsetter. I løpet året har det vært jobbet med sertifisering av skoler, arbeidet støttes av tilskudd fra Avfallsservice.

Utviklingsvirksomheten har ansvar for motorferdselsaker. Dispensasjonsutvalget behandla 31 saker i 2017. 100 saker ble behandla administrativt. Totalt er det behandlet 131 saker ang motorferdsel i utmark og vassdrag.

Etter annengangs høring og offentlig ettersyn i januar/februar, ble Forskrift om motorferdsel med snøskuter på islagte vann for å raste, Nordreisa kommune, Troms, vedtatt i kommunestyret i april. I september gjennomførte NVE befarings til Nordreisa og Kvæningen i forbindelse med sak om vilkårsrevisjon vannkraftutbyggingen av Abojohka i Kvæningen.

Kommunestyret vedtok i juni opprettelsen av et Miljøfond med kr 50.000. Miljø, plan og utviklingsutvalget vedtok retningslinjer i høst. Regnskapsmessige regler gjorde at midlene ikke kan deles ut før i 2018

Befaring til Mollis med NVE.

Vilt

Tildelingen av elg i kommunen var 73 dyr og det ble felt 61 dyr, det er samme tildeling og samme avskyting som i 2016. Det ble gjennomført to ettersøk av elg. 36 kandidater gjennomførte jegerprøveeksamen. Det ble det utbetalt skuddpremie for 220 rev og 34 villmink.

Veterinærtjenesten

Den interkommunale veterinærtjenesten i Nord-Troms (Kåfjord, Nordreisa, Skjervøy og Kvæningen) har ansvar for kommuneveterinærordningen (dagtid) og veterinær-vaktordningen (kveld, natt og helger). Kommuneveterinærordningen mottar fortsatt stimuleringsstøtte fra Staten. Tilskuddet i år var på 352.000. Videre har kommunen avtale med fire veterinærer som sammen dekker veterinær-vaktordningen. Kostnadene med veterinær-vakt dekket i sin helhet av staten.

Byggesak

Det har vært en nedgang i byggesaker fra forrige år. I løpet av året er det behandlet tilsammen 46 byggesøknader, derav fire dispensasjonssøknader. Fokuset i år har vært å rydde opp i eldre saker. I september ble det

vedtatt oppstart av arbeidet med lokal forskrift om utslipp av avløpsvann fra mindre avløpsanlegg. Arbeidet sluttføres i 2018.

Kart/oppmåling/GIS

Det er i løpet av året gjennomført 20 oppmålingsforretninger med oppretting av matrikkelenhet med melding til tinglysing, som videre er avsluttet med matrikkelbrev jfr. matrikkelloven. Det er også foretatt 12 arealoverføring jfr. matrikkelloven. Det er foretatt 22 oppmålingsforretninger med melding til tinglysing i Kvæningen kommune.

Oppmåling i Olderfjord

Kommuneplan

Kommuneplanens samfunnsdel for Nordreisa kommune 2012-2025 ble vedtatt i mars 2013. Kommuneplanens arealdel for Nordreisa kommune 2014-2026 ble vedtatt i mars 2014. Oppfølging av planen gjennom bl.a. utarbeidelse av kommunale reguleringsplaner har fortsatt i år. I gjeldende planstrategi er det vedtatt at de ikke skal rulleres i denne kommunestyreperioden.

Reguleringsplaner

Ingen kommunale, statlige eller private reguleringsplaner ble vedtatt i 2017. Det ble meldt oppstart for én kommunal detaljregulering, samt varslet utvidelse av planområdet til to kommunale detaljreguleringer, Storslett og Sørkjosen.

Kystsoneplan

Interkommunal kystsoneplan for Nordreisa og Skjervøy kommuner ble vedtatt i desember 2014. Planen følges opp forvaltning og i øvrig planlegging.

Friluftsråd

Årets sesong for turkassetrimmen Ut i NORD kunne tilby 94 turer fordelt på de fire medlemskommunene. Totalt var det 926 unike brukere som til sammen gjennomførte 15 187 turer. Årets JuleSPREK hadde som i fjor 48 turer som ble sluppet som julekalender med tre turer i uka per medlemskommune i desember

Bålpannesett er levert ut til flere skoler og barnehager, samt midler til innkjøp av mat til satsningen «utemat på bål». I ferier har det vært arrangert friluftsskoler, firluftsdager for flyktninger og på høstparten tilbud Aktiv på dagtid i Nordreisa. Gjennomføring av Opptur! for alle 8.klassingene og årets ordførertur i Nordreisa gikk til Moskodalen. Friluftsrådet har også videreført arbeidet med skilting av turløyper og er med på www.utogplukk.no for å få flere ut på bærtur, og strandrydding.

Eiendomsskattetaksering

Det er foretatt taksering av i alt 50 eiendommer i 2017 som utgjorde et skattegrunnlag på 40 millioner kr. Flere eldre hyttebygg som ikke var blitt taksert i 2009 da eiendomsskatten ble innført er nå kommet med i eiendomsskattelista..

Vannområdekoordinator

Nordreisa kommune ble utpekt som vertskapskommune for Vannområdekoordinator for Troms nord som omfatter ni kommuner og tre vannområder. Vannområdekoordinator startet i august og har startet arbeidet med organisering av vannområdene og knyttet kontakt til de ni kommunene, Kvænangen, Skjervøy, Nordreisa, Kåfjord, Lyngen, Storfjord, Balsfjord, Tromsø og Karlsøy.

Utbyggingsprosjekter

- Heldøgnsbemannet omsorgsboliger for eldre. Prosessen med å bygge nytt heldøgnsbemannet omsorgsboliger for eldre er foreløpig stoppet.
- Oppbygging av Leonard Isaksens veg 10 startet i oktober. Det er valgt en løsning med fullstendig sanering av eksisterende bygningsmasse og bygge opp på et plan.

Leonard Isaksens veg 10

- Ombygging og renovering Oksfjord oppvekstsenter er gjennomført med et større oppussings- og ombyggingsarbeid med egne ressurser.
- Uteområdet på Storslett skole av avsluttet

med ferdigstillelse av Tufteparken, montering av lysstolper i forbindelse med Tufteparken og bussområdet og belysing rundt skolen. Nye avfallsdunker er innkjøpt. Det er byttet taktekking overbygd tak over sykkelparkering og supplering av flere sykkelstativ.

Tufteparken ved Storslett skole

- Nordreisa kommune har sammen med Felleskirkelig råd fått utarbeidet skisseprosjekt og forprosjekt for Rovdas gravlund. Utbyggingen planlegges gjennomført i flere faser.
- Det er gjennomført tiltak i kommunale barnehager for å forebygge overgrep.

Innsynsdør.

- Overbygging av glasshall Storslett skole. Med senking og isolering for å hindre isdannelse. Dette gjør at uteområdet mot glasshall også kan benyttes vinterstid.
- En større ombygging 1. etasje i nydelen av kommunehuset er gjennomført. Arealene disponeres av NAV og rus- og psykiatritjenesten i Nordreisa kommune.
- Flytting av transformator på kommunehuset. Den gamle trafoen som har stått i kjelleren i kommunehuset er demontert og fjernet.
- Asfaltering av Rosaveien og parkeringsplass ved Moan skole. Det er også montert veilys langs nyveien og lys på parkeringsplass ved Moan skole. Det ble gjennomført navne-

konkurransen blant elevene på Moan skole for å finne navn på veien. Miljø-, plan og utvikling valgte ut Rosaveien som vinner.

Åpning av Rosaveien

- Det er gjort en mulighetsstudie vedr svømmehall og deretter vedtak om renovering av eksisterende svømmeanlegg, samt bygge nytt bygg for garderobefasiliteter.
- Det er utarbeidet planer for å flytte ungdomsklubben til den gamle kinosalen i Nordreisahallen. Det er i løpet av året kjørt en prosess i forhold til videre bruk av Solvoll gamle skole. Det er bestemt at bygget skal leies ut til lag og foreninger.

Status brukerundersøkelser

Det er ikke gjennomført brukerundersøkelser i løpet av året.

Status internkontroll

Oppfølging av politiske vedtak gjøres fortløpende og oversikt over status er tatt inn i resultatrapporten som sendes inn månedlig.

I løpet av året har sektoren hatt tilsyn og kontroll fra Mattilsynet som har gjennomført følgende kontroller: Tilsyn på Tenketanken høydebasseng i Låni vannverk.

Det er gjennomført en risiko- og sårbarhetsanalyse for sektoren: Kjemisk helsefare ved innsats

For hele sektoren er det meldt inn tre avvik i løpet av året. Det er mottatt rapporter etter branntilsyn, det er en gjenganger for flere bygg at det mangler branntegninger.

Det ble gjennomført et prosjekt fra mai til august 2016 med å digitalisere alle bygningstegninger. Det gjenstår fortsatt noe arbeid, men vi planlegger å bruke et arbeidsmarkedstiltak for å ferdigstille arbeidet i 2018.

hendelser. Endel av bygningsmassen er eldre og vi opplever oftere at det er behov for større reparasjoner og utskiftinger.

Følg oss på:

www.nordreisa.kommune.no

www.facebook.com/nordreisakommune

Nordreisa kommune

Post: Postboks 174, 9156 Storslett

Epost: postmottak@nordreisa.kommune.no

Adresse: Sentrum 17, 9151 Storslett

Telefon 77 58 80 00

Saksfremlegg

Utvalgssak	Utvalgsnavn	Møtedato
17/18	Nordreisa næringsutvalg	07.06.2018
	Nordreisa kommunestyre	

Kommunale næringsfond

Vedlegg

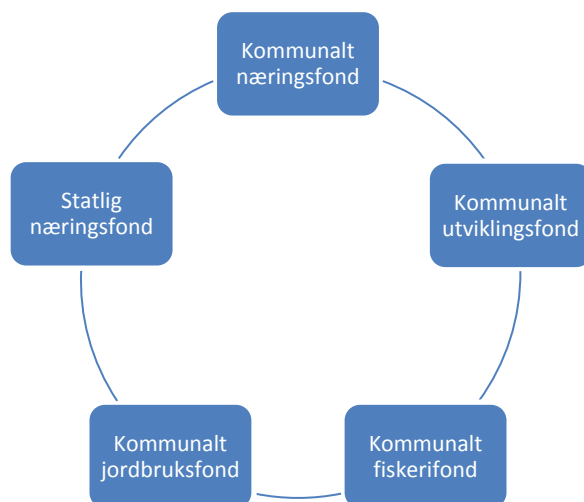
- 1 Rundskriv om standardvedtekter for kommunale næringsfond gitt i vannkraftsaker
- 2 Standardvedtekter for bruk og forvaltning av Kommunalt utviklingsfond
- 3 Retningslinjer for bruk og forvaltning av Kommunalt næringsfond og Kommunalt utviklingsfond

Rådmannens innstilling

- «Standardvedtekter for Kommunalt utviklingsfond» vedtas. Vedtektene oversendes Fylkesmannen i Troms for godkjenning.
- «Retningslinjer for bruk og forvaltning av Kommunalt næringsfond og Kommunalt utviklingsfond» vedtas.
- Det legges opp til mulighet for flåtelån for fiskerinæringen gjennom Kommunalt utviklingsfond. Det utarbeides egne retningslinjer for ordningen. Retningslinjene behandles i kommunestyret høsten 2018.
- Det legges opp til mulighet for toppfinansieringslån for jordbruksnæringen gjennom Kommunalt utviklingsfond. Det utarbeides egne retningslinjer for ordningen. Retningslinjene behandles i kommunestyret høsten 2018.

Saksopplysninger

Nordreisa kommune disponerer per i dag 5 ulike fond til næringsutviklingsformål:

1. Kommunalt utviklingsfond

- Balanse per juni 2018: *kr 1 017 000,-*
- Midler: overføringer fra Troms fylkeskommune, kap. 550, post 64

2. Kommunalt næringsfond

- Balanse per juni 2018: *kr 294 000,-*
- Midler: Utbytte fra kommunale selskap, konsesjonsavgift

3. Kommunalt fiskerifond

- Balanse per juni 2018: *kr 465 000,-*
- Midler: tidligere overføringer fra Kommunestyret

4. Kommunalt jordbruksfond

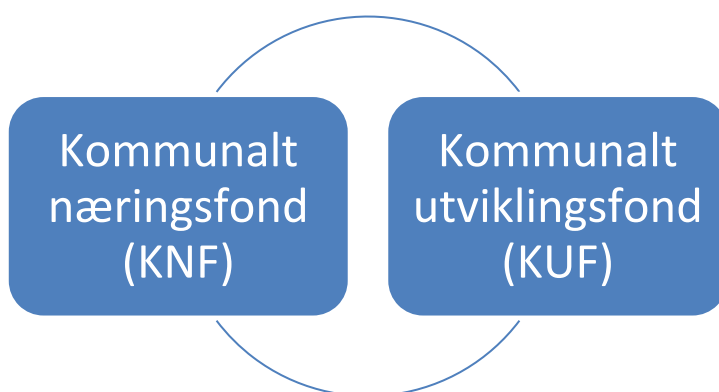
- Balanse per juni 2018: *kr 55 000,-*
- Midler: tidligere overføringer fra Kommunestyret

5. Statlig næringsfond

- Balanse per juni 2018: *kr 205 000,-*
- Midler: Ukjent opphav

Næringsutvalget vedtok i PS 4/17 at kommunalt fiskerifond, kommunalt jordbruksfond, kommunalt næringsfond og statlig næringsfond skal sammenslås til et felles fond. Bakgrunnen for dette var blant annet at revisjonen etterspurte en plan for videre forvaltning av fondene, da det manglet vedtekter for flere av dem, samt at det var lite bevegelse på fondskontoene grunnet manglende tilførsel av ny kapital.

Nordreisa kommune har ved sammenslåing av fondene nå to kommunale fond rettet mot næringsutvikling:

Kommunalt næringsfond (KNF)- overføringer fra Troms fylkeskommune, kap. 550, post 64

Fondet som i dag har navnet Kommunalt utviklingsfond (midler fra Troms fylkeskommune) endrer navn til Kommunalt næringsfond. Det framgår av retningslinjer for distrikts- og regionalpolitiske virkemidler at dette skal være navnet på fondet.

- Balanse per juni 2018: **kr 1 017 000,-**
- Midler: årlig bevilgning fra Troms fylkeskommune, samt renter på innestående kapital
- Forvaltes i henhold til:
  - EØS-reglementet for offentlig støtte
  - Forskrift for distrikts- og regionalpolitiske virkemidler
  - Retningslinjer for distrikts- og regionalpolitiske virkemidler
  - Retningslinjer for Kommunalt næringsfond og Kommunalt utviklingsfond

Kommunalt utviklingsfond (KUF)

- Balanse per juni 2018: **kr 1 019 000,-**

- Midler: konsesjonskraftsinntekter, utbytte fra kommunale selskaper, eventuelle andre overføringer til næringsformål, samt renter på innestående kapital
- Forvaltes i henhold til:
  - EØS-reglementet for offentlig støtte
  - Standardvedtekter for Kommunalt utviklingsfond
  - Retningslinjer for Kommunalt næringsfond og Kommunalt utviklingsfond

Standardvedtekter for Kommunalt utviklingsfond

Industrikonsesjonsloven og vassdragsreguleringsloven krever at kommuner med kraftfond over en viss størrelse (årlige konsesjonsavgifter over 100 000 kroner) skal ha vedtekter. Rundskriv om standardvedtekter for kommunale næringsfond gitt i vannkraftsaker er et redskap for kommunene til å fylle lovenes krav. Følges standardvedtektene er forvaltningen i tråd med loven. Standardvedtektene angir kun den ytre rammen for bruken av kraft/hjemfallsfondsmidler. Innenfor standardvedtektene kan kommunene snevre inn fondets støtteformål, støtteformer og støttevilkår i sine vedtekter.

Kommuner som ikke har godkjente vedtekter, må utarbeide dette. Kommunestyret skal behandle forslag til vedtekter/endringer av vedtektene og slik angi rammen for bruk av kraft/hjemfallsfond. Vedtektene skal sendes fylkesmannen for godkjenning. Fylkesmannen skal påse at lovens krav er oppfylt og ta stilling til spørsmålet om vedtektene kan godkjennes i henhold til foreliggende standardvedtekter.

Nordreisa kommune har ikke hatt vedtekter for bruk av kraftfond. Det er nå utarbeidet standardvedtekter for Kommunalt utviklingsfond i Nordreisa kommune, hvor konsesjonskraftsinntektene inngår som en del av fondet, i tillegg til eventuelle utbytter fra kommunale selskaper. Standardvedtektene angir den ytre rammen for bruken av fondet. Innenfor standardvedtektene kan kommunen snevre inn fondets støtteformål, støtteformer og støttevilkår.

Retningslinjer for Kommunalt næringsfond og Kommunalt utviklingsfond

Det er videre utarbeidet «*Retningslinjer for Kommunalt næringsfond og Kommunalt utviklingsfond*». Disse retningslinjene erstatter «Plan for Kommunalt næringsfond 2014-2016».

De overordnede standardvedtektene og «Retningslinjer for Kommunalt næringsfond og Kommunalt utviklingsfond» skal være rettleidende for søkere, politikere og administrasjon når det gjelder å vurdere hvor sannsynlig det vil være at et konkret prosjekt kan få økonomisk støtte fra Kommunalt næringsfond og/eller Kommunalt utviklingsfond.

Fiskeri- og landbruksnæringa

Ettersom både fiskeri- og jordbruksfondet avvikles, er disse næringene ivaretatt i egne bestemmelser i de generelle retningslinjene for bruk av kommunalt næringsfond og kommunalt utviklingsfond. Det har vært gjennomført dialogmøter med både landbruks- og fiskerinæringene under utformingen av retningslinjene. På bakgrunn av innspill gitt av aktive utøvere i de respektive næringene, er det lagt opp til en låneordningen for begge næringene. Låneordningene må reguleres i egne retningslinjer, som er under utarbeidelse og vil kunne behandles i kommunestyret høsten 2018.

Vurdering

Nordreisa kommune har gjennom disse endringene, samt utarbeidelse av nye vedtekter og retningslinjer for Kommunalt utviklingsfond og Kommunalt næringsfond kommet fram til en ordning og bestemmelser som vi mener ivaretar alle respektive næringer og vil fungere tilfredsstillende både for næringslivet og kommunen.

DET KONGELIGE
KOMMUNAL- OG REGIONALDEPARTEMENT

Rundskriv H - 1/11

Saksnr. 11/538

November 2011

Rundskriv om standardvedtekter for kommunale næringsfond gitt i vannkraftsaker (kraftfond og hjemfallsfond).

Gitt med hjemmel i lovbestemmelsene om kraftfond i Industrikonsesjonsloven (14.desember 1917 nr 16, § 2,3 ledd nr 13, 6 ledd) og Vassdragsreguleringsloven (14.desember) 1917 nr 17, § 11 nr 2,2. ledd.

Industrikonsesjonsloven og vassdragsreguleringsloven krever at kommuner med kraftfond over en viss størrelse skal ha vedtekter. Dette rundskrivet er et redskap for kommunene til å fylle lovenes krav. Følges standardvedtektene er forvaltningen i tråd med loven. Det er imidlertid mulig for kommunene å føye til egne bestemmelser til standardvedtektene.

Rundskrivet erstatter tidligere standardvedtekter i Rundskriv H - 17/98 og trer i kraft fra 1. januar 2012. Rundskrivet finnes på hjemmesidene til Kommunal- og regionaldepartementet.

Kommuner som har godkjente vedtekter for kraftfond i tråd med Rundskriv H-17/98, behøver ikke foreta endringer i sine vedtekter, under forutsetning av at de ikke inneholder bestemmelser som bryter mot det til enhver tid gjeldende regelverket for offentlig støtte. Øvrige kommuner må utarbeide vedtekter i samsvar med dette rundskrivet. Vedtektene skal godkjennes av fylkesmannen i henhold til bestemmelsene i foreliggende rundskriv. Kommunens vedtekter skal sendes fylkesmannen til godkjenning så snart som mulig, slik at de er operasjonelle fra 1. januar 2012.

1 Generelt om kraft- og hjemfallsfond

Ved kraftutbygging pålegges regulanten å innbetale en avgift (konsesjonsavgift) til staten og til de fylkeskommuner og kommuner som Kongen bestemmer. Regulanten kan også pålegges å opprette et fond i de aktuelle kommuner.

Fondet og de årlige konsesjonsavgiftene utgjør det som her er kalt kraftfond.

Når et vannfall hjemfaller til staten ved utløpet av konsesjonstiden skal inntil en tredjepart av anlegget tilfalle de kommuner hvor vannfall, kraftverk og tilhørende reguleringsanlegg ligger. Stortinget fastsetter verdien av anlegget og kommunenes andel av denne, samt fordelingen mellom kommunene. Stortinget kan beslutte at midlene skal utbetales til kommunene i form av et fond.

Fondet og den årlige avkastning utgjør det som her er kalt hjemfallsfond.

Rundskrivnet med standardvedtekter gjøres gjeldende for samtlige kraft-/hjemfallsfond. Standardvedtektene angir kun den ytre rammen for bruken av kraft-/hjemfallsfondsmidler. Innenfor standardvedtektene kan kommunene snevre inn fondets støtteformål, støtteformer og støttevilkår i sine vedtekter.

I tillegg til kraft-/hjemfallsfond gir fylkeskommunene midler til kommunale næringsfond innenfor programkategori 13.50 Distrikts- og regionalpolitikk på Kommunal- og regionaldepartementets statsbudsjett. Fra departementets side utgjør retningslinjene for kap. 551, post 60 den ytre rammen for retningslinjer for kommunale næringsfond. Retningslinjene for kap. 551, post 60 finnes på hjemmesidene til Kommunal- og regionaldepartementet.

For kommuner som har relativt små kraftfond og som også får tildelt midler til kommunale næringsfond fra fylkeskommunen, vil departementet anbefale at kraftfondet går inn i næringsfondet. Da skal fondene forvaltes etter de retningslinjene som gjelder for det kommunale næringsfondet. Hjemfallsfond må forvaltes i eget fond.

1.1 Industrikonsesjonsloven og vassdragsreguleringsloven

Lovbestemmelsene om kraftfond finnes i Industrikonsesjonsloven (14. desember 1917 nr. 16), § 2, tredje ledd nr. 13, sjette ledd og Vassdragsreguleringsloven (14. desember 1917 nr. 17), § 11 nr. 2, andre ledd. Bestemmelsene ble endret ved lov av 12. juni 1987 og begge lyder slik:

Avgiften til fylkeskommunen og til kommunene fordeles mellom disse innbyrdes etter bestemmelse av Kongen for 10 år ad gangen. Avgiften avsettes særskilt for hver kommune til et fond, som anvendes etter bestemmelse av fylkestinget eller kommunestyret. Denne myndigheten kan delegeres til annet kommunalt eller fylkeskommunalt organ. Fondets midler skal i samsvar med vedtekter som er undergitt vedkommende departements godkjenning, fortrinnsvis anvendes til utbygging av næringslivet i distriktene. Departementet kan delegere myndigheten til å godkjenne vedtektene til fylkesmannen. Kommunen kan påklage fylkesmannens avgjørelse etter nærmere regler fastsatt av departementet. Vedtekter for fond under et beløp Kongen bestemmer, trenger ikke godkjenning.

Lovbestemmelsen om hjemfallsfond finnes i Industrikonsesjonslovens (lov 14. desember 1917 nr. 16) § 41, andre ledd og lyder slik:

Når et vannfall med anlegg i henhold til konsesjon tilfaller staten, skal en del av anlegget eller dets verdi, dog ikke over en tredjepart, tildeles de kommuner hvor vannfallet, kraftverkene eller reguleringsanleggene ligger. Stortinget bestemmer i tilfelle verdien og kommunenes andel derav og foretar fordelingen mellom dem. Stortinget kan også bestemme at det av midlene opprettes et fond til fordel for kommunene, eller at det utbetales dem en andel av det økonomiske utbyttet anlegget måtte gi.

Følgende forhold videreføres fra tidligere rundskriv:

- Kommunestyret kan delegere avgjørelsesmyndighet i kraftfondssaker og hjemfallsfondssaker til et annet kommunalt organ.
- Det er delegert til fylkesmannen å godkjenne vedtekter og eventuell endring av vedtektene.
- Vedtektene for kraftfond/hjemfallsfond hvor enten opprinnelig fondskapital eller de årlige konsesjonsavgiftene er mindre enn 100 000 kroner trenger ikke godkjenning.

1.2 Fylkesmannens og fylkeskommunens oppgaver

Med hjemmel i Vassdragsregulerings- og Industrikonsesjonsloven er myndighet til å godkjenne vedtektene for kraft-/hjemfallsfond delegert til fylkesmannen.

Kommunestyret skal behandle forslag til vedtekter/endringer av vedtektene og slik angi rammen for bruk av kraft-/hjemfallsfond. Vedtektene skal sendes fylkesmannen for godkjenning. Fylkesmannen skal påse at lovens krav er oppfylt og ta stilling til spørsmålet om vedtektene kan godkjennes i henhold til foreliggende standardvedtekter. Kommunestyret kan påklage fylkesmannens avgjørelse til Kommunal- og regionaldepartementet.

Kommunestyret har forvaltningsmyndigheten for kraft-/hjemfallsfond dersom myndigheten ikke er delegert til annet kommunalt organ i samsvar med Industrikonsesjonslovens § 2 og Vassdragsreguleringsloven § 10.

Når det gjelder kontroll viser vi til regler om kommunal virksomhet, jf. kommunelovens §§ 59 og 60.

Fylkeskommunen har en veiledningsfunksjon overfor kommunene når det gjelder næringsutvikling. Fylkeskommunene bruker Innovasjon Norge som operatør for direkte bedriftsrettede virkemidler. Fylkeskommunens veiledningsfunksjon er avhengig av god kunnskap om arbeidet med næringsutvikling i de enkelte kommuner. Vedtekter for og årsmeldinger om bruken av kraft-/hjemfallsfond skal derfor sendes fylkeskommunen til orientering.

1.3 Regelverket for offentlig støtte

EØS-avtalen artikkel 61 forbyr som hovedregel offentlig støtte til næringslivet. Forbudet retter seg mot offentlige tiltak som gir økonomiske fordeler til bestemte bedrifter, grupper av bedrifter, visse sektorer eller geografiske områder (selektive støttetiltak). EØS-avtalens bestemmelser om offentlig støtte danner viktige rammer for næringsvirksomhet. Regelverket angir begrensninger, men også handlingsrommet for det offentlige som støttegiver. *Hva som er offentlig støtte iht. EØS-avtalen tolkes vidt.* Forbudet omfatter mange typer offentlige tiltak som gir direkte eller indirekte økonomiske fordeler for bedrifter.

Offentlig støtte er definert gjennom følgende kriterier:

1. Støtten må innebære en *økonomisk fordel* for mottakeren
2. Støtten må være gitt av staten eller av *statsmidler* i enhver form
3. Mottaker av støtte må drive *økonomisk aktivitet* (foretaksbegrepet)
4. Støtten må begunste *enkelte* foretak eller produksjonen av enkelte varer eller tjenester (selektivitet)
5. Støtten må vri konkurransen eller true med å *vri konkurransen*
6. Støtten må være egnet til å *påvirke samhandelen* mellom EØS-landene

Dersom alle kriterier er oppfylt eller ikke kan utelukkes, foreligger offentlig støtte. Kraftfond skal forvaltes i tråd med det til en hver tid gjeldende regelverket for offentlig støtte. Selv om kommunen/fondsstyret står fritt til å velge hvordan de ønsker å bruke sitt kraftfond, vil departementet anbefale at vedtektene retter seg etter reglene for bagatellmessig støtte i tilfeller der tilskudd anses å utgjøre offentlig støtte.

Dersom kommunen ikke ønsker å følge reglene for bagatellmessig støtte må kommunen notisere støtten til EFTAs overvåkingsorgan, The EFTA Surveillance Authority (ESA), etter det regelverket kommunen finner hensiktsmessig. Dersom kommunen velger å notisere støtte følger det også en årlig rapporteringsplikt til ESA via Fornyings- administrasjons- og kirkedepartementet, i samsvar med Lov om offentlig støtte § 2.

Nettsiden www.eftasurv.int inneholder en oversikt over gjeldende regelverk for offentlig støtte. Se også Fornyings- administrasjons- og kirkedepartementets veileder om EØS-avtalens regler om offentlig støtte.

2 Nærmere om klage og lovlighetskontroll

a. Lovlighetsklage

Etter kommunelovens § 59 kan tre eller flere medlemmer av kommunestyret sammen bringe avgjørelse truffet av folkevalgt organ eller den kommunale administrasjonen inn for departementet til kontroll av avgjørelsens lovlighet. Departementets myndighet til å avgjøre lovlighetsklager er delegert til fylkesmannen, jf. departementets rundskriv H-25/92 av 1. juni 1993. Fristen for å kreve lovlighetskontroll er ved forskrift av 13. januar 1993 satt til tre uker fra det tidspunkt avgjørelsen ble truffet.

b. Forvaltningsklage (partsklage)

Vedtak om avslag på søknad om støtte må anses som enkeltvedtak etter forvaltningslovens § 2. Etter forvaltningslovens § 28 andre ledd kan enkeltvedtak truffet av forvaltningsorgan opprettet i medhold av kommuneloven, påklages til kommunestyret eller en særskilt klagenemnd. Når det påklagede vedtak er truffet av kommunestyret, er departementet klageinstans. Departementets myndighet til å avgjøre forvaltningsklager er delegert til fylkesmannen, jf. rundskriv H-25/92 av 1. juni 1993.

Klageberettigede er den som er part i saken eller annen med rettslig klageinteresse.

c. Klage over fylkesmannens avgjørelse om godkjenning av vedtekter for kraftfond/ hjemfallsfond

Etter Industrikonsesjonslovens § 2, tredje ledd nr. 13, sjette ledd og Vassdragsreguleringslovens § 11 nr. 2, andre ledd, kan kommunen påklage fylkesmannens avgjørelse etter nærmere regler fastsatt av departementet.

Jf. punkt 1.2 kan kommunestyret påklage fylkesmannens avgjørelse til Kommunal- og regionaldepartementet.

3 Standardvedtekter for bruk og forvaltning av kraftfond/hjemfallsfond

A. Kraftfond - § 1 Hjemmel, kapital og avkastning.

a. Fondskapitalen er:

Næringsfond på kr. . . . innbetalt av . . . i medhold av pkt. . . . i konsesjonsvilkårene for . . . . Opprettet ved Kongelig resolusjon av . . . .

b. Avkastning er:

- Årlige konsesjonsavgifter som blir innbetalt av . . . . i medhold av punkt . . . . i konsesjonsvilkårene for . . . .

- Renter og annen avkastning av fondskapitalen gitt ved kongelig resolusjon.

Alle konsesjonsavgifter, renter og annen avkastning skal tas til inntekt for kraftfondet og må disponeres i samsvar med vedtektene. Fondskapitalen kan ikke brukes til lån eller tilskudd.

B. Hjemfallsfond - § 1 Hjemmel, kapital og avkastning.

Fondskapital er:

Hjemfallsfond på kr. . . . fra staten i forbindelse med hjemfall av . . . kraftverk, i medhold av Stortingets vedtak a . . . . , jf. St.prp. nr./Prop. S . . . (19/20.. - ..) og Innst. S nr. . . (19/20.. - ..)

Renter og annen avkastning skal tas til inntekt for hjemfallsfondet og må disponeres i samsvar med vedtektene. Fondskapitalen kan også benyttes til lån eller tilskudd.

§ 2 Formål.

Kraft-/hjemfallsfondet skal fortrinnsvis anvendes til næringsformål, som for eksempel bedriftsstøtte, tilrettelegging for næringsutvikling i regi av kommunen, stedsutvikling, ulike typer utviklingsarbeid med mer. Fondet kan også benyttes til kommunale investeringer i varige driftsmidler.

Fondsmidlene kan ikke nyttes til å dekke løpende drift av kommunen, bortsett fra renter og avdrag på investeringer som er gjort i tråd med fondets formål. Unntak er også avlønning av næringssjef eller tilsvarende for å forvalte fondet.

Det kan heller ikke gis støtte til bedrifter for å dekke avdrag og renter på lån eller løpende drift.

Det bør ikke gis støtte til virksomhet som mottar betydelige overføringer over statsbudsjettet.

§ 3 Støtteformer.

Støtte kan gis i form av lån og tilskudd.

Midlene bør ikke nyttes til aksjetegning i private bedrifter. Dersom det tegnes kommunale aksjer, kan ikke dette utgjøre mer enn 30 % av aksjekapitalen i bedriften. Denne begrensningen gjelder ikke utviklingsselskap, utleiebygg o.l. som kommunen etablerer i samarbeid med private interessenter.

§ 4 Forholdet til internasjonale forpliktelser på statsstøtteområdet.

Bruken av fondet må være i samsvar med de internasjonale regelverk Norge har sluttet seg til på statsstøtteområdet.

§ 5 Forvaltning.

Ved forvaltning av fondsmidlene skal det legges vekt på lav finansiell risiko og høy likviditet. Renter og avdrag tilbakeføres til fondet.

§ 6 Årsmelding og rapporteringsplikt.

Det skal legges fram en melding om fondets virksomhet for kommunestyret hvert år. Gjenpart av denne meldingen skal sendes fylkesmannen og fylkeskommunen.

§ 7 Godkjenning av vedtekter.

Vedtektene kan endres etter vedtak av kommunestyret. Vedtaket trenger godkjenning av fylkesmannen. Kopi av godkjente vedtekter sendes fylkeskommunen.

Etter fullmakt

Halgeir Aalbu
ekspedisjonssjef

Kari R. Theting
rådgiver

Standardvedtekter for bruk og forvaltning av Kommunalt utviklingsfond i Nordreisa kommune

Behandlet i kommunestyret 21.juni 2018

Godkjent av Fylkesmannen i Troms pr.

§ 1 Hjemmel, kapital og avkastning

Kommunalt utviklingsfond er satt sammen av årlige konsesjonskraftsinntekter, samt eventuelle utbytter fra kommunale selskap. Innbetalt i konsesjonsavgifter pr. år er omkring kr 150 000. I tillegg kommer renter fra inntående kapital.

§ 2 Formål

Kommunalt utviklingsfond skal fortrinnsvis benyttes til næringsformål, f.eks. bedriftsstøtte, tilrettelegging for næringsutvikling i regi av kommunen, stedsutvikling og ulike type utviklingsarbeid.

Kommunalt utviklingsfond skal bidra til:

- En positiv befolkningsutvikling
- Å sikre de arbeidsplassene vi har og legge til rette for nyetableringer i næringslivet
- Å legge til rette for nyskaping i næringslivet, med fokus på miljø- og klimavennlige tiltak

Disse overordnede standardvedtektene og «*Retningslinjer for bruk av Kommunalt næringsfond (KNF) og Kommunalt utviklingsfond (KUF) i Nordreisa kommune*» skal være rettleidende for søkere, politikere og administrasjon når det gjelder å vurdere hvor sannsynlig det vil være at et konkret prosjekt kan få økonomisk støtte.

§3 Støtteformer

Fondet skal fortrinnsvis gi støtte i form av tilskudd. Unntak er lån til fiskeri- og landbruksnæringa. Herunder benyttes midler innkomet gjennom utbytte fra kommunale selskaper.

Midlene bør ikke benyttes til aksjetegning i private bedrifter. Dersom det blir tegnet kommunale aksjer, kan ikke disse utgjøre mer enn 30 % av aksjekapitalen i bedriften. Avgrensingen gjelder

ikke utviklingselskap, utleiebygg m.m. som kommunen etablerer i samarbeid med private interesser.

Fondsmidlene skal ikke benyttes til å dekke løpende drift av kommunen, bortsett fra renter og avdrag på investeringer som er gjort i tråd med fondets formål.

Det kan ikke gis støtte til bedrifter for å dekke avdrag og renter på lån, løpende drift eller sanering av gjeld.

Det bør ikke gis støtte til virksomhet som mottar betydelige overføringer over statsbudsjettet.

§4 Forhold til internasjonale forpliktelser på statsstøtteområdet

Bruken av fondet må skje i samsvar med de internasjonale regelverkene Norge har sluttet seg til på statsstøtteområdet.

§5 Forvaltning

Fondet forvaltes i tråd med Nordreisa kommune sitt delegasjonsreglement. Næringsutvalget i Nordreisa kommune er fondsstyre.

§6 Årsmelding og rapporteringsplikt

Det skal legges fram en melding om fondets virksomhet for kommunestyret hvert år. Gjenpart av denne meldingen skal sendes fylkesmannen og fylkeskommunen.

§7 Godkjenning av vedtekter

Vedtektene kan endres etter vedtak fra kommunestyret. Vedtaket trenger godkjenning av fylkesmannen. Kopi av godkjente vedtekter sendes fylkeskommunen.

Retningslinjer for Kommunalt næringsfond og Kommunalt utviklingsfond

Nordreisa kommune

Foto: Wenche Offerdal

Behandlet i Næringsutvalget 07.juni 2018

Behandlet i Kommunestyret

Innhold

1. Bakgrunn	2
2. Generelle retningslinjer	3
3. Prioriteringer	3
4. Støtteformer	4
4.1 Nyetablering	4
4.2 Investering	4
4.3 Kompetanseheving	4
4.4 Konsulentbistand	4
4.5 Nettverksbygging	4
4.6 Kommunale og interkommunale utviklingstiltak	5
4.7 Landbruk	5
4.8 Fiskeri	5
5. Hva støttes ikke?	6
6. Bagatellmessig støtte	6
7. Søknaden	6
8. Saksbehandling	7
9. Aksept av tilsagn	7
10. Informasjonsplikt ved endringer	7
11. Rapportering og utbetaling	7
12. Tilsagnet er tidsbegrenset	8
12. Klage	8

1. Bakgrunn

Disse retningslinjene er utformet med utgangspunkt i:

- EØS-reglementet for offentlig støtte
- Forskrift for distrikts- og regionalpolitiske virkemidler
- Retningslinjer for distrikts- og regionalpolitiske virkemidler
- Standardvedtekter for Kommunalt utviklingsfond

Retningslinjene evalueres minimum hvert fjerde år i forbindelse med kommunevalg eller dersom endringer i rammebetingelsene gjør dette nødvendig.

2. Generelle retningslinjer

- Støtte fra fondene gis fortrinnsvis i form av tilskudd.
- Det er primært virksomheter som er lokalisert og registrert i Nordreisa kommune som kan få tilskudd. Unntak kan gjøres der tiltak i andre kommuner kan gi klare positive ringvirkninger for Nordreisa.
- Fondene skal først og fremst være et toppfinansieringsorgan. Dette betyr at andre finansieringsinstitusjoner skal søkes samtidig, der det er relevant.
- Summen av offentlige tilskudd til private tiltak bør ikke overstige 50% av totalt kostnadsoverslag.
- All risiko ved privat næringsvirksomhet, herunder økonomisk risiko, er eiers/virksomhetens ansvar på linje med de muligheter næringsvirksomheten gir.
- Støttemottaker forplikter seg til å rapportere om effekten av støtten hvis Nordreisa kommune etterspør informasjon ved en senere anledning.

3. Prioriteringer

- Prosjekter og tiltak som bidrar til måloppnåelse innen satsningsområdene i kommunens næringspolitiske strategi og kommuneplan skal prioriteres
- Nyetablerere prioriteres over andre søkere. I denne gruppen prioriteres kvinner og unge over andre.
- Søknader og nivået på et eventuelt tilskudd vil vurderes ut fra tiltakets sysselsettingsverdi, vekstpotensial og positive ringvirkninger. Tiltak med et vekstpotensial i et regionalt, nasjonalt eller internasjonalt marked vil ha høy prioritet. Forretningsideer som bidrar til nye tilbud og vekst i det samlede næringslivet i Nordreisa kan prioriteres selv om kundegrunnlaget er lokalt.
- Fellestiltak som stimulerer til økt lokalt, regionalt og/eller nasjonalt samarbeid vil prioriteres.
- Fokus på miljøvennlige løsninger vil telle positivt.

4. Støtteformer

4.1 Nyetablering

Det kan gis tilskudd til nyetableringer dersom dette tilfører et nytt tilbud og vekst i det samlede næringslivet i Nordreisa. Tilskuddet kan benyttes til normale kostnader knyttet til etablering, f.eks. registrering, kartleggingsarbeid, profilering og investeringer. Eget arbeid kan føres som en egen post i kostnadsgrunnlaget, med en timesats på inntil kr. 400 pr. time. Det skal foreligge timelister som

dokumentasjon ved utbetaling. Det gis ikke tilskudd til nyetableringer der en virksomhet får ny eier, men går videre uten vesentlige endringer.

4.2 Investering

Det kan gis støtte til investeringer i nye og etablerte virksomheter dersom tiltaket kan gi positive ringvirkninger i form av et nytt marked, økt sysselsetting e.l. Eget arbeid dekkes ikke. Det er noen investeringer som ikke får støtte. Dette er:

- Kjøp eller bygging av en eiendom.
- Kjøp og leasing av motoriserte kjøretøy, datamaskin, nettbrett, mobiltelefon o.l.
- Ren utskifting av eksisterende maskinpark / utstyr
- Tilrettelegging av eget bosted til næringsformål

Støtteintensitet: inntil 30% av totale kostnader

4.3 Kompetanseheving

Det kan gis tilskudd til kompetanseheving i enkeltbedrifter, særlig prioritert er de tilfellene hvor en virksomhet gjør et kompetanseløft som krever ny opplæring eller kvalifisering hos de ansatte. Det er kostnader knyttet til kursavgift, reise og opphold som kan dekkes. Eget arbeid dekkes ikke.

Støtteintensitet: inntil 40% av totale kostnader

4.4 Konsulentbistand

Det kan gis tilskudd til konsulentbistand dersom tiltaket kan gi positive ringvirkninger i form av nye produkter, et nytt marked, økt sysselsetting e.l. Eget arbeid dekkes ikke.

Støtteintensitet: inntil 50% av faktiske kostnader.

4.5 Nettverksbygging

Det kan gis tilskudd til tiltak som bidrar til å styrke nettverk- og klyngedannelser. Tiltak som innebærer samarbeid på tvers av kommune/region/landegrenser vil prioriteres.

Støtteintensitet: inntil 50% av totale kostnader

4.6 Kommunale og interkommunale utviklingstiltak

Fondsmidlene kan benyttes til kommunale eller interkommunale utviklingstiltak og prosjekter, f.eks. infrastruktur- eller stedsutviklingstiltak. Det legges som en forutsetning at prosjektene skal stimulere til vekst og utvikling av næringslivet i Nordreisa kommune.

4.7 Landbruk

4.7.1 Nydyrking

Ved fulldyrking innenfor kommunen etter godkjent plan, kan Nordreisa kommune gi inntil 2000kr/daa i tilskudd til nydyrking. Søker må enten være eier eller leier av arealet med minst ti års leiekontrakt. Tiltaket må gi gode driftsmessige løsninger. Tilskuddet blir utbetalt når dyrkinga er ferdiggodkjent. Tiltaket må være sluttført i løpet av tre år etter tilsagn.

4.7.2 Engangstilskudd ved ny driver på selvstendig bruksenhet

Ny driver av bruket kan få inntil 50.000kr i tilskudd. Produksjonen året etter overdragelsen må være såpass stor at foretaket er berettiget produksjonstilskudd. Nordreisa kommune gir ikke tilskudd til overdragelse mellom foretak der et ektepar/samboerpar har eierinteresser i begge foretakene.

4.7.3 Toppfinansiering

Der det er nødvendig for å få gjennomført et prosjekt, kan Nordreisa kommune gi toppfinansiering som rentebærende lån til Husbankens utlånsrente med løpetid inntil 25 år. Lånet må ha pant i fast eiendom. Et eventuelt lån gis fra Kommunalt utviklingsfond. Maksimal lånesum er kr 200 000.

4.7.4 Andre ordninger

Dersom en ønsker støtte til tiltak som ikke går inn under ordningene over, kan en søke på de generelle ordningene for fondene

4.8 Fiskeri

4.8.1 Flåtelån

Kommunalt utviklingsfond kan benyttes til å styrke fangstleddet i Nordreisa kommune, samt å øke rekrutteringen til fiskeryrket gjennom tilskudd eller lån til:

- a) Kjøp av nyere fiskefartøy, fortrinnsvis inntil 15 meter
- b) Kjøp av fiskerettigheter/ kvoter

Ordningen er regulert gjennom: «Retningslinjer for flåtelån i Nordreisa kommune»

4.8.2 Andre ordninger

Dersom en ønsker støtte til tiltak som ikke går inn under ordningen over, kan en søke på de generelle ordningene for fondene

5. Hva støttes ikke?

- Tiltak som fører til uheldig lokal konkurransevridding
- Tiltak som er iverksatt før søknaden er fremmet

- Driftskostnader
- Kausjon eller økonomisk garanti
- Direkte eller indirekte investeringer i virksomhetens egenkapital
- Renter og avdrag på lån og refinansiering av gjennomførte prosjekter

(Med driftskostnader menes: Regnskaps- og revisjonshonorar, rentekostnader, gebyrer, andre finanskostnader, skatte- og avgiftskostnader, strøm, kostnader til lokaler, forsikringer, pensjonskostnader, sosiale kostnader, andre personalkostnader, styrehonorar, kostnader til styre, bedriftsforsamlings- og generalforsamlingsmøter, avskrivninger og nedskrivninger).

6. Bagatellmessig støtte

En eventuell støtte fra fondene gis iht. EØS-reglementet omkring bagatellmessig støtte. En virksomhet som mottar bagatellmessig støtte kan iht. EØS-reglene ikke få tilskudd eller andre økonomiske subsidier fra det offentlige på over 200 000 euro i løpet av en periode på tre regnskapsår. Det er søkers ansvar å påse at mottatt støtte ikke overskrider dette regelverket.

7. Søknaden

- Alle søknader skal sendes inn via søknadsportalen www.regionalforvaltning.no. Søknader som leveres utenom dette systemet, eller vurderes som mangelfulle vil ikke behandles, men returneres til søker med en beskrivelse av mangler.
- Søknaden skal inneholde en god beskrivelse av virksomheten og tiltaket som skal støttes. Hvis ikke forretningsplan er utarbeidet, skal investeringen eller prosjektet være godt beskrevet med nødvendige budsjetter og planer.
- Kostnadsposter skal dokumenteres med pristilbud e.l. der dette lar seg gjøre
- Søknader som vil gi utbetalinger på under kr. 3.000,- behandles ikke.

8. Saksbehandling

- Søknader vil ikke behandles før kriteriene beskrevet i disse retningslinjene er oppfylt.
- Søknader med søknadssum på inntil kr 100 000 behandles administrativt. Disse behandles fortløpende.
- Søknader med søknadssum over 100 000 behandles politisk av Næringsutvalget. Disse behandles iht. oppsatt møteplan.

- Søknader med søknadssum over kr 400 000 anbefales sendt til Innovasjon Norge eller andre aktuelle finansieringsinstanser.

9. Aksept av tilsagn

Innen 1 måned etter at tilsagn om støtte er gjort skal fullfinansiering dokumenteres og vilkår for tilsagn aksepteres skriftlig.

10. Informasjonsplikt ved endringer

Tilskuddsmottakeren kan ikke foreta vesentlige endringer i det aktuelle prosjektet eller tiltaket uten at dette er godkjent av Nordreisa kommune. Vesentlige endringer uten godkjenning kan medføre at tilskuddet reduseres eller faller helt bort.

11. Rapportering og utbetaling

Utbetalingsanmodninger leveres gjennom www.regionalforvaltning.no. Tilskudd utbetales normalt etter at prosjektet er avsluttet. Anmodning om sluttutbetaling skal inneholde regnskap og sluttrapport. Ved tilskudd over kr. 20 000 og ved nyetableringer kan det gis en delutbetaling på inntil 50 % ved oppstart. Det må da kunne påvises påløpte kostnader, og avtales med Nordreisa kommune.

Tilskudd avkortes prosentvis i forhold til faktisk dokumenterte utgifter og budsjetterte utgifter. Dette gjelder også i tilfeller der bare deler av prosjektet gjennomføres.

12. Tilsagnet er tidsbegrenset

Prosjektet skal som hovedregel ferdigstilles innen ett år etter tilskuddsbrevets dato. Det kan søkes skriftlig om å få forlenget tilsagnsperioden ut over dette. Søknad må sendes Nordreisa kommune i god tid før sluttdato. Tilsagn som ikke er benyttet innen gitte dato bortfaller uten ytterligere varsel.

12. Klage

Vedtaket kan klages til Nordreisa kommune. Klagefristen er tre uker regnet fra dagen vedtaket kom fram til adressaten. For avslag på søknader som har vært behandlet administrativt, er Næringsutvalget ankeinstans. For avslag på søknader som har vært behandlet i Næringsutvalget, er Kommunestyret ankeinstans.